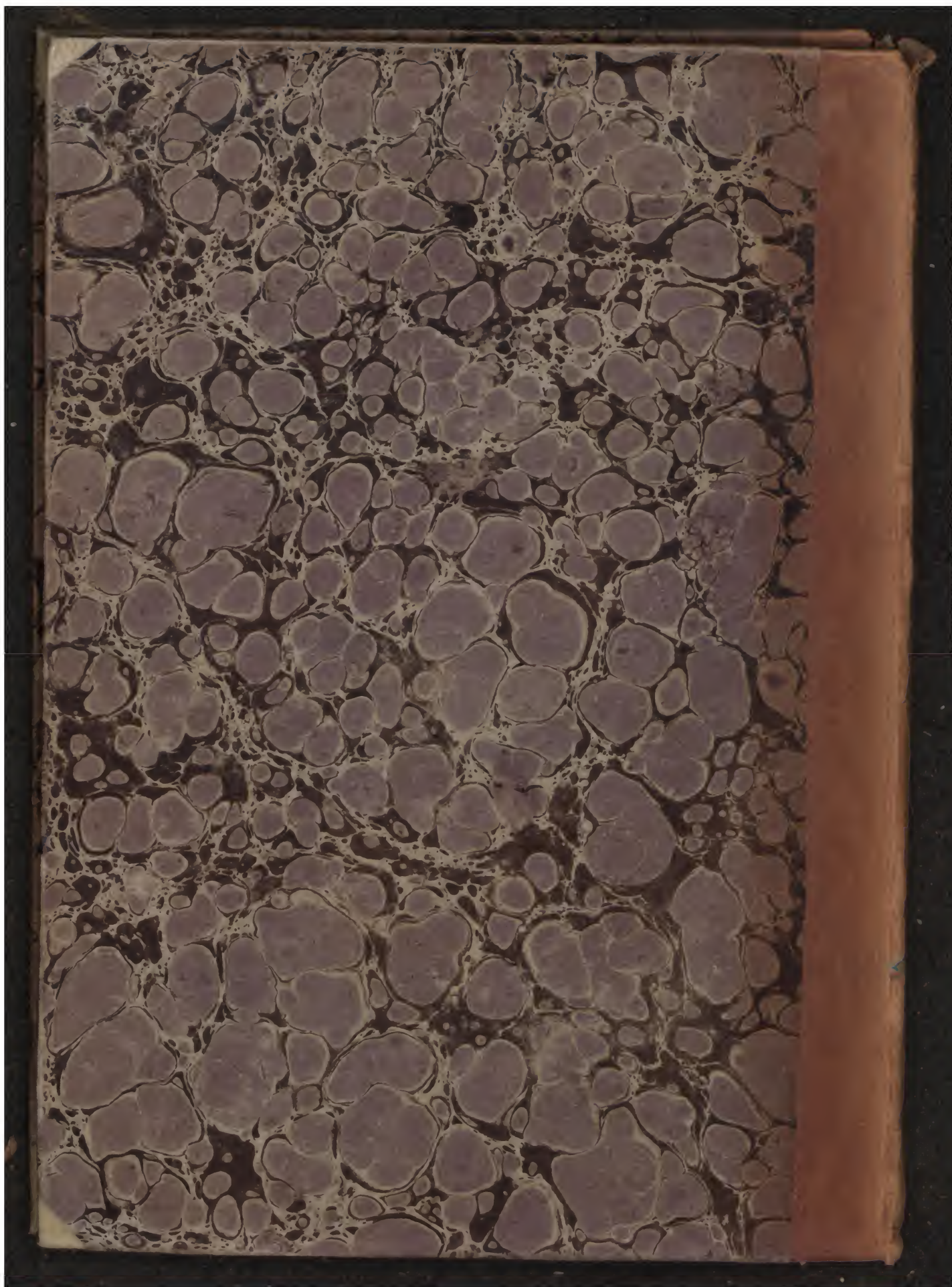

Early European Books. Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.5.24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.5.24

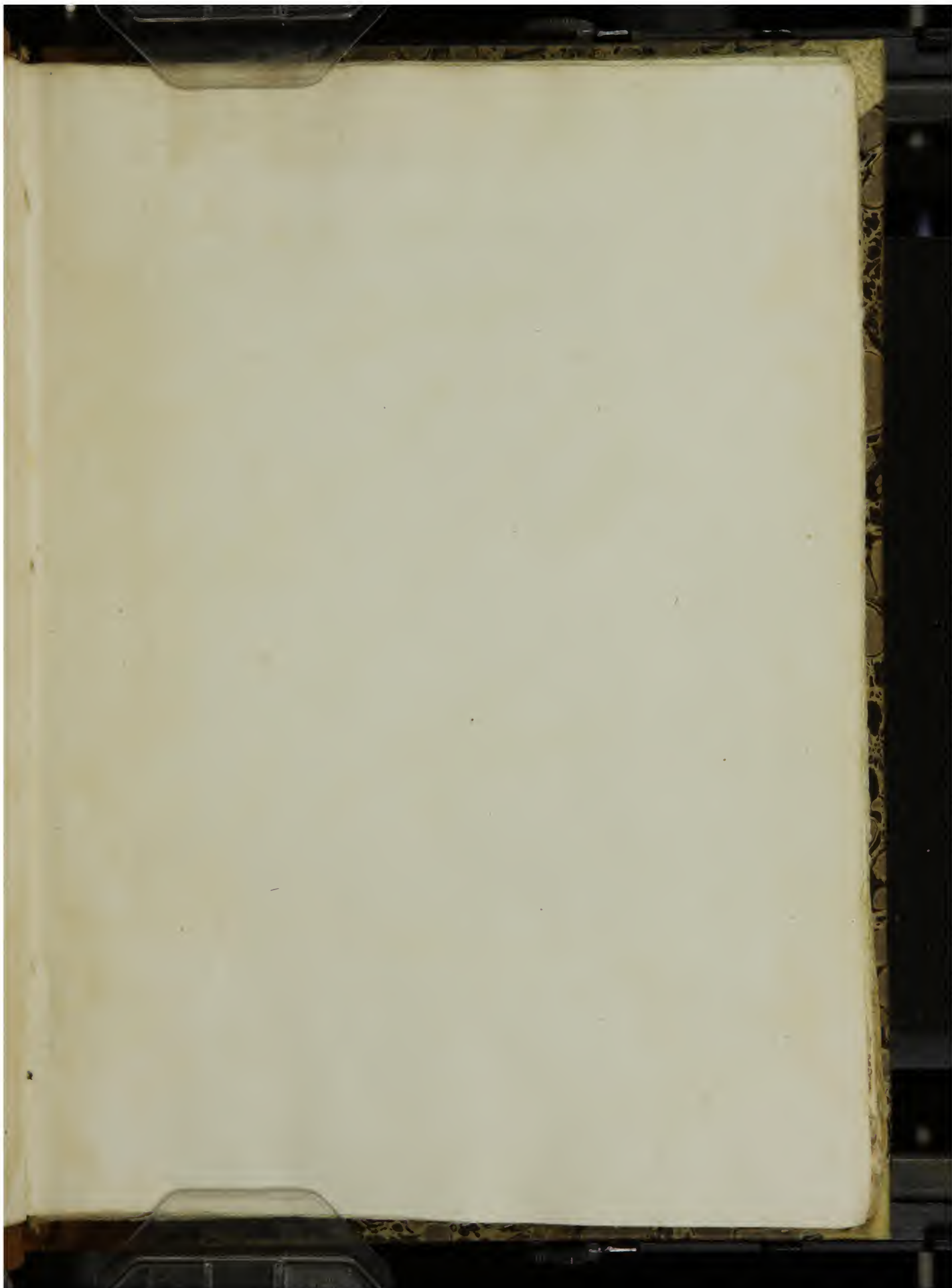

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.5.24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.5.24

K-5-24

Prologus.

Doctoris illu

minati Francisci de Mayrōis
passus sup vniuersalia: et p̄dica
menta Aristotelis feliciter in
cipiunt.

Rma

militie nos
tre non sunt
carnalia sed
potentia dei
ad destructi

onē munitōuz oīlia destruētē
et oēm altitudiez extollentē se
aduersus sciaz dei et i captiuita
tē redigentes oēs intellectuz in
obsequiū xpi. scd̄ a Lox. 1. ca.
Qz vō scia phie inceteras di
sciplinas i nōnullis sup hec so
let se erigere aduers^o sciaz dei
occurrēte Paulo apostolo hu
ic extollēte. Tum qz dīc 2. ad
Lolloz. pmo ca. Nemo vos de
cipiat i sublimitate smonū. Tū
qz ibidē dicit videte ne q̄s vos
seducat p phiaz et ianē fallaciā
siue traditiōez hoīum siue ele
mēta hui^o mūdi et nō fm xpm.

Idcirco ad oīdenduz q̄ vī
tas phie nō dīcat auctoritati
dīne sapie decreui passus cōes
phie discurrete refecādo sup
sua q̄ in hac facultate otineri
vidētur p̄stittito sine q̄druplici
que tangūtur i auctoritate as
sumpta. Quoz p̄m^o est ut mu
nitiōes rōnuz phicaz d̄ veram

phiaz et sapiaz garriciū destru
atur sic dīc apostol^o ad destru
ctionē munitiōis. Secundus
finis est ut oīlia argumentati
onū ifideliū aduersus Theclo
giā isurgentiū dissipētur: ideo
seqtur oīlia destruētēs. Ter
tius finis est ut supbie igenio
rū subtiliū aduersus doctrinā
catholicā se erigentiū p̄man
tur. iō seqtur et oēs altitudiem
extollentē se aduers^o sciaz dei.

Quartus finis est ut excel
lentie intellectuū subtiliū ad vī
tatis noticiā venire cupientiū
ad xpi dñi nī i seruiciū adducā
tur fm q̄ seqtur i captiuitatē
redigētēs oēs intellectu iobse
quū xpi. Et fm istū modū p̄ce
dendo occurrit. pmo icōfuita
apud latios phia liber Platonis
qui dīc sophistes q̄ lz fuerit sic
Boecius refert edit^o a Platōe
fuit tñ a porphirio repetit^o. Et
iō vulgo allegatur ibi p̄phiri^o
qz tñ auctoritas Platonis est
p̄stantissima inē auctoritates
oīuz phoz apud scōs nostros.
iō magis dūenit in h̄ libro alle
gare Platonē qui fuit reputa
tus olim inē phos sicut Jupit̄
inē deos et fm q̄ iste liber fuit
traditus a Platone p̄ma veri
tas in eo otenta est ista.

Primus pas

sus est q̄ q̄nq; sunt p̄dicabilia.
scz Gen^o: Spēs: dīa: Propuz

Super.

et accio. Sz d hanc diuisione p
dicabilis q nō sit sufficiens illa
tur qdruplici. p: qz ens est p
dicabile cū de oibus p̄dicetur
et tñ nō ponitur ibi aliqd' istoꝝ
p̄dicabiliū. Sed d qz indiuiduū
est p̄dicabile cū de vno solo sit
aptū natū p̄dicari et tñ non est
hoꝝ aliqd'. Tercio qz diffō dis
tinguitur a singulis istoꝝ et tñ
constat q ipa est p̄dicabilis d̄ dif
finito. Quarto qz e nō p̄hibitu
ut chymera ē p̄dicabile d̄ aliq'
cū hec sit vā b̄ ens p̄hibitu est
chymera et tñ nō est aliqd' isto
rū. 5. p̄dicabiliū. Ad p̄mū d̄
qz h̄ Plato nō intendit p̄cedere
d̄ p̄dicabili fm qz h̄ intenditur
tā ad trāscendentia q̄ ad limi
tata s̄z solū q̄tū ad p̄dicabilia li
mitata tale aut nō est ens et iō
remanet diuisio sufficiens. Ad
scd' qz qz indiuiduū sit p̄dicabi
le cōiē sup̄tuz tñ h̄ p̄p̄e accipi
tur p̄dicabile p̄ eo qd' est actuz
d̄ plurib' p̄dicari in his q̄ sunt
limitata et nō trāscendentia. Ad
tertiu d̄ qz diffō cōstās ex gene
re et diuītia reducitur ad illa p̄
dicabilia sic ad suas p̄tes essen
tiales. Ad q̄rtū d̄ qz illud nō est
p̄dicabile nisi s̄z qd' sic vītas ent
diuītiā nisi est fm qd' et p̄p̄is
nec est p̄dica' eius. Sz oritur
difficultas qd' est p̄dicabile. D̄
aut qz illud qd' ē aptū natuz d̄
plurib' p̄dicari qz oīa noīa fmī
nata i bilis dicūt aptitudiez et nō

actū. Sed a dif. ē qd' ē vniuersa
le d̄ aut qz vniuersale ē qd' est
aptū natū i plurib' esse qd' nō
ē intelligēdū fm nuēlez idēpti
tatem p̄p̄ cōitatez dīne essen
tie ad tres p̄sonas. Tercia dif.
est si p̄dicabile et vniuersale sūt
id'. D̄ aut qz sic absolute quia
oīs nā q̄ ē apta nata esse i plu
ribus: est etiā apta nata p̄ dica
ri d̄ plurib' et eo nō tñ sūt idēz
respectie qz vniuersale dīc cōi
tatē in ordie ad esse cū d̄ qd'
ē aptū natū i plurib' eē. Pre.
dicabile aut addici cū d̄ qz p̄di
cabile est aptū natū de plurib'
p̄dicari qd' est dici. Quarta dif.
ē qz si p̄dicabile nō ē tale nisi in
ordie addici tūc nullū erit p̄di
catū nisi sit vocalis dictuz et sic
mut' nullā pōit facere p̄dica
tionē. D̄ qz cū d̄ qz p̄dicabile
ē qd' aptū natū de plurib' p̄di
cari uel dici. Nō accipitur h̄ so
lū dictio vocalis imo p̄ncipalē
mētalis. cū act' p̄dicatōis sit p̄n
cipalē i intellectu sic act' p̄p̄o
nis. Et sic p̄z qz nō solū theologi
s̄z et p̄bi h̄nt ponere apud itelle
ctū actum dicendū.

Secūdus pas

sus ē qz ge' ē qz p̄dicatur d̄ plu
ribus d̄ntib' sp̄e i eo qz qd' ut
aīal d̄ hoīe et leōe c'p'. Sz d hanc
diffōez īstatur qdruplici. p: qz
ens p̄dicatur de plurib' d̄nti
tib' sp̄e i qd' et tñ nō pōitur ge'

.Vniuersalia.

Secundo quod diffinitio aialis predicatur de pluribus ordinibus specie in quod sit et ipsum aial et tunc diffinitio est predicamentum in genere distinctum aut in predicabile. Tercio quod predicatur accensum de pluribus ordinibus specie in quod ut color de albedine et nigredine et tunc in predicamentis distinctis in genere. Quarta quod predicabile predicatur de pluribus ordinibus specie in quod ut de genere et specie que differunt specie et numero predicabili et tunc predicabile non est genus cum ipsi diuidantur in alia predicabilia. Ad primum dicitur quod hoc ut patuit intendit loqui de predicabilibus limitatis et non transcendentibus que est ens. Ad secundum dicitur quod illa diffinitio predicatur in quod ratione generis quod includit et sic diffinitio generis non sit totalis tunc particularis est ipsum genus. Ad tertium dicitur quod color habet duplicem similitudinem una ad inferiora de quibus predicatur et sic est genus et non accensum suorum inferiorum et ita ei competat generis diffinitio. Alia similitudinem habet ad subiectum et sic est accensum et non genus habet accensum et genus coincidunt absolute in eodem: si tamen sunt eundem respectu. Ad quartum dicitur quod in ordine secundum intentionem predicabile videtur esse genus ad similitudinem predicabilia cum dicatur in quod de quolibet ipsorum. Si. n. queratur quod est genus ueniens respondeatur predicabile et sic de aliis: et constat quod singula predicabilia ab aliis plusquam numero distinguntur. magl. n. dicitur species a genere cum sint diuersarum rationum que una species ab alia specie que sunt eiusdem rationis in ordine

secundum intentionem. Si queratur diffinitio quod est predicari in quod. Dicitur autem quod illud dicitur predicari in quod per quod ueniens respondetur ad interrogatores factum per quod. Sic cum queritur quod est hoc color ueniens respondetur aial: aut color aut substantia. Secunda diffinitio quod si predicari de pluribus includitur in quod tate generis tunc cessante actu intelligendi per quod sit talis predicamentum definit esse genus. Dicitur autem loqui quod istud verbum predicatur in proposito dicitur aptitudinem et non actum ut intelligatur illud esse genus quod est aptum natum predicari de pluribus ordinibus specie in eo quod quod. Intelligendum tamen quod in ista diffinitione generis ponitur. 4. particule distincte. Quare prima talis est quod genus predicatur ad formam subiecti quod in quantum tale de nullo predicatur. Secunda est quod predicatur de pluribus ad formam individui quod de uno solo predicatur. Tertia est quod predicatur de pluribus ordinibus specie ad formam speciei que de solis numero ordinibus predicatur. Quarta est quod predicatur in eo quod quod ad formam dicitur propriam et accensum que in quod predicatur et sic hec diffinitio non continet aliquid superfluum aut diminutum.

Tertius. P. e

quod species est que predicatur de pluribus ordinibus numero in eo quod quod sit hoc de solis. et plone. c. 2. Si de hac diffinitione istatur quadrupliciter. Primum quod genus predicatur de pluribus ordinibus numero in eo quod quod et tamen non

Super.

ē spēs affūptū pz qz d q° cūqz dī
ūferi qditatie ⁊ supi°. Scd'o qz
accūs dī de plurib' dīntib' nu
mero sic albedo dī hac albedie
⁊ de hac ⁊ tñ accūs dīstīguitur
dī spēs. Ter'o qz ppuz nō ē spēs
⁊ tñ rīfībīlitas pđīcatur de hac
rīfībīlitate ⁊ dī hac q dīnt nūe
ro sic qdītās de suis īdīuīdīs.
Quarto qz īsta dīffō datur ī oī
dīne ad īferīōīa: spēs aut īqstū
spēs vī solū respīcere supīōīa
cū cōtīneatur sub pte subīectīa.
Ad pīmū dī qz īstī dīffōī ab alīq
bus additur qz spēs ē q pđīca
tur de plurib' nūero solo ⁊ sī nī
appōītur: īsta dēfīa° ē tñ subīn
telligēda at tō dīffō accīpiēda
ē sī īmēdiatā pđīcātīōēz. Ad
secundū dī qz albe° hz dūplīcē
hītudīēz vīā ad suū subīectū ⁊
sī īllā dī accūs qz īheret sub
īecto ⁊ alīā ad suā īferīōīa ⁊ sī
īllā dī spēs: ⁊ sic īdē ē accūs et
spēs absolute ⁊ mālīc nō tñ res
pectīe ⁊ fōrīlī. Ad tīū dī qz sic
accūs hz dūplīcē hītudīem ut
pote albedo sic rīfībīlitas ī hītū
dīne ad hōīēz ē ppuz ⁊ ī hītudī
ne ad hāc rīfībīlitatez ⁊ hāc est
spēs: ut eadē nā sīt spēs ⁊ ppū
absolute nō tam respectīe. Ad
qīrtū dī qz nā hōīs nō solū ī hītū
dīe ad supīōīa dī spēs gnīs
sī ē ī hītudīe ad īferīōīa dī spēs
īdīuīduoz. Et cū dī qz cōtīnea
tur sub pte subīectīa vī est ī
qstū respīcit supīōīa īnqstū
autē respīcit īferīōīa cōtīnetur

sub toto vniuersali. Sz oritur
dīf. sī īsta dīffō hīc data ē de cī
spē. Dīc aut pōī qz nō sī tñ dē
spālīssīma qz subālīna nō sēlūz
pđīcatur de plurīb' dīntīl'
nūero sī etiā spē. Scd'a dīf. cī
spēs subālīna pđīcatur dī plūī
bus dīntīb' nūero ī eo qz qd sīc
color de hī colore ⁊ de hoc. dī
aut vī ē mēdiatē īsta tñ dīffō
ut patuit accīpiēda cū mō īmē
diatīōīa. Tertiā dīf. ē sī est alīa
dīffō spēs spālīssīme nīstī īsta. Dī
cit aut pōī qz sic qz dīc spēs spe
cialīssīma ēē q cū sīt spēs nī pōt
ēē ge° cū nullā spēs sub se heat
Quāta dīf. sī pōt dare alīq vīa
dīffō cōuenīēs tā spēs spālīssīme
qz subālīne. Dī aut qz nō vī qz
spēs vī dīcī equoce dī vīqz spēs: ⁊
ea q sūt equoca nī hīt vīā rōz.

Quartus. P. ē

qz spēs ē q pōnitur sub affīgto
genēr ⁊ de q ge° pđīcatur ī eo
qz qd ē cī ec dī. Et īsta dīffō cō
tīnet duas pīculas: qz pīma dīstī
guit spēs a genēr gnālīssīmo
qz dīcīt qz pōītur sub genēr cū
īllud ge° nō pōatur sub alīq ge
nere. Scd'a pīcula dīstīguit
spēs a dīa qz sī cōtīetur sub ge
nere sīc dīuīdens sub dīuīso tñ
ge° nō dī dī ea ī qd sīc īfra pate
bit. Sz oritur dīf. qz dīffō īsta
cōpētīt īdīuīduo sīc spēs cū pōa
tur sub genēr ⁊ ge° de īpō ī qd
pđīcatur. Dī autē qz īsta dīffō
ōī ut ītelligatur cū īmēdiatīcē

Uniuersalia.

ad But idiuinduz excludatur sic
superior diffō cū i mediatione spēi
ad idiuindua subitelligetur. Se-
cūda dif. ē qz si ista diffō itelliga-
tur cū i mediatiōe r spēs sit q i
mediate pōitur sub genere tunc
bō nō eēt spēs substantie ut corp⁹
uel corp⁹ aiati qz sub nullo isto
rū immediate pōitur. Dī q fm h
oz tolli imediatiōez ab hac diffōe
respectu generū remotoz r tūc
excludi possz idiuindū qz nō ē p,
dicabile ppe sūptū. vii qz ista diffi-
nitio vacillare vī meli⁹ ē dicēda
notificatio qdā. Tertia dif. si ista
diffō qūscūqz pōitur seu notifica-
tōe it spēi spālissima. Dīc aut pō⁹
qz sic r ita vī qz spēs spālissima
sub generē pōatur r o ipa i qd ge-
nus pdicatur sic de subalēna et
sic ista diffō vī cois vīqz. Quarta
dif. ē qz spēs spālissima i pcedēti
passu fuit diffinita i ordie ad ife-
riora r in ista diffōe i ordie ad su-
piora. Dī aut qz spēs spālissima
h3 duplicē hitudiez. Unā ad sup-
iora r qstuz ad illā ouenit ei ista
diffō. Et aliā ad iferiora r fm illā
ouenit ei diffō supi⁹ data r sic qū
dictū ē qz spēs dī equoce de spē
subalēna r spālissima accipiēda
ē spālissima fm hitudiez q3 h3 ad
iferiora qz fm aliā hitudiez diffi-
nitue ouēit cū spē subalēna. Sz
remanet dif. si spēs spālissima est
bis spēs fm ista. Dī aut qz ipa ē
spēs fm duplicē acceptionē spēi
equocā qre dī spēs fm duplicē

spēi diffōez iam datā.

Quintus. p. ē

qz gen⁹ est alicui⁹ genus r spēs ē
alicui⁹ species. Id circo in qd
necesse est i vtrorūqz rōnib⁹ vī.
qz vī c. eodez. Ex quo dicto eli-
ciūtur qrtuor cōclusiones. Quap-
pma talia est genus r species re-
latiue sunt opposita qz h3 inten-
dit pbare cū dicit qz gen⁹ est ali-
cui⁹ genus r species est alicui⁹
species. Secūda cōclusio est qz oē
qz est alicui⁹ est relatiuū ad il-
lud qz p h3 qz gen⁹ r species sunt
alicui⁹ intendit ostendere qz sūt
relatiua. Tertia cōclusio est qz
qūcūqz aliqua sunt correlatiua
vnus oz poni in diffōne alius et
ecōuerso qz dicit qz qz ista sunt
alicui⁹. s. adiuicez necesse est i
rōnib⁹. i. diffōnib⁹ vtrorūqz vtri-
usqz vī. Quarta cōclusio est qz q
cūqz cōgscit distincte vnus cor-
relatio r cognoscit distincte reliquū
quia noticia diffinitina est distin-
cta r vnū istoz diffinitur preli-
quū. Sed oritur difficultas qz
si genus r species fm qz iparespi-
ciūt iferiora dicūtur ad iuicez re-
latiue. Dī aut qz nō qz alia ē ha-
bitudo ad supiora. Et alia est ad
inferiora r nō pōt referri species
ad genus nisi p hitudiez ad ip-
sum qz est supius. Unde fm illaz
diffinitionez qua spēs dī que po-
nitur sub generē species refertur
ad genus r sic gen⁹ ingreditur

Super.

eius diffinitionē s m illā qua dī
species est que dī de plurib⁹ dif-
ferentibus numero nō refertur
ad ipm cuius signum est quia nō
ponitur genus in tali diffōne et
tunc refertur ad individua que
in tali diffōne ponuntur.

Sextus. P. est

q in vnoquoq⁹ pdicamēto gnā.
lūmū est s quod non est aliud
supnens gen⁹ sicut substantia c⁹
eodē. Sed tra istā diffōnez in-
statur qdruplici⁹ Primo qz su-
pra substantiaz supnens ens q p
dicatur de plurib⁹ dīnibus spē
in eo q qd que ē diffō generis.
Sec⁹do qz absolutū dī de substā-
tia qtitate et qlitate i qd cū vnuz
qd qz istoz fui suā qditatē sit ad
se et nō ad aliud et sic ouenit ei rō
generis supioris q sit subā. Ter-
tio qz respectū dī in qd de pluri-
bus pdicamentis cū. 7. pdicamē-
ta vltima cōit ponātur nūc īspe-
ctina eo q fm suā qditatē sunt
ad aliud. Quarto qz accūs ē qd
cōe ad. 9. pdicamenta que sūt ge-
neralissima et sic hnt supius ista
gnālissima. Ad p^mū dī q ens su-
puenit s subām nō sic genus sed
sicut trāscendens oē gen⁹ qz est
illimitatū ad oia. Ad sc⁹m qz
absolutū sit iferi⁹ ente eo q ens
p^mo diuiditur in absolutū et res-
pectiū tū qz supius q substantia
ponitur trāscendēs iō nō est ge⁹
Ad tertū qz relatio sic sit vnuz

defminatū pdicamentū tū respe-
ctus i pl⁹ se hz vtpote ad oia. 7. et
sic ē trāscēdens sicut absolutū.
Ad qrtū qz accūs nō dī in qd de
9. pdicamentis cū inherētia sit
posterior liberēte et iō nō pōt pōi
genus. Sed oritur dif. qz tota
diffō generis hic data p plōnem
ouenit enti quātūq⁹ pōatur trāf-
cendē et in qcuq⁹ mā iueniatur
diffō et diffinitū. Dī aut qz ista
plōnis diffō eēt sufficiēs nullus
pōt euadere cū ens sit gen⁹ si tū
ē vniuocū: nisi forte dicatur q nō
dī in quid generis mō.

Septimus. P.

est q spālissimū ē post c⁹ dī nō est
alia iferior spēs sic hō p³ in subē
pdicamēto ca⁹ eodē. Ex quo dēo
accipitur documentū qz pcedē-
tibus i linea pdicamentali sp infē-
riora sunt posteriora qz h sup-
ponit qz iferius aduenit supiori
cū dicit q post spālissimū nō est
posterior. Sed h oritur difficul-
tas qz iste hō dicitur de sorte et
platone cū qlibet sit iste homo:
et sic iste hō dī de pluribus dīniti-
bus numero in qd et p³ hō ē spēs
sub hōie q pōitur spēs spālissima
Dī aut qz iste hō put est cōe ad
plura individua nō est indiuiduū
fictum sed dī indiuiduū vagum
et istud nō est spēs spālissima. Et
tale nō dicitur in qd de indiuiduo
fictio. vñ sof. qditatiue licet sit hō
tū nō qditatiue hic homo fm q

.Universalia.

hec hecitas est cōis sibi et aliis
 qz sic videtur eē intētio scd'a.
 Scd'a dif. ē qz p'iculare le i pl'
 bz qz singulare ut qdaz hō qz h
 hō et tñ p'iculare cōtinetur sub
 spē spālissima. Df aut qz p'icula
 re sic acceptū nō videtur aliud
 qz spectat ad ppositū nisi indiui
 duū vaguz. Et iō lz fit cōe nō tñ
 i quid. Tertia dif. quia indiuiduū
 dicitur de pluribus dñtib' nu
 mero in qd utpote de h' indiui.
 duo in qstūm est indiuiduū et de
 illo sicut hecitas dñ' d hac he
 cheitate et de hac. Df aut qz ac
 cipiēdo sic indiuiduū p'ecūda
 intētiōne tunc indiuiduū ē spēs
 spālissima p'dicabilis cōiter sum
 pti et sic nō cōtinetur sub homine
 tunc. n. indiuiduū q'ditatie forz
 hō sed ut ē p'ma intētiō et sic nō
 cōuenit pluribus. Quarta dif. qz
 ois hō cōtinetur sub hoīe. ois. n.
 hō infert hoīez et nō ecōuerso:
 et tñ ois hō vñ eē supra hūc ho
 minē et sic h're coitatez specificā
 Df aut qz licet ois hō s hūc ho
 minē habeat coitatez extensiuā
 nō tñ q'ditativā ut sit eius spēs
 vñ h' hō nō est vere nec q'ditati
 ue ois hō et sic non est spēs. .

Octauus. ¶

qz subalēna sunt illa q sunt me
 dia int illa extrema q sunt gnā
 lissimū et spālissimū e' eodez. Et
 dñ' qz ista subalēna hñt duplicē
 hñtudīnez. Unā ad supiora et fz

illā sunt spēs subalēne aliā ad in
 feriora et fm illā sunt gnā subal
 terna. Et adiūgit qz extrema qz
 rñ sūt ista media nō hñt nisi vñā
 solaz hñtudīnez utpote gnālīf
 simū ad sua iferiora et spālissimū
 ad sua supiora. Sed oritur dif.
 qz spēs spālissima respicit indiui
 dua de qbus p'dicatur i qd ut in
 feriora et sic nō bz hñtudīnez soluz
 ad supiora. Df aut fm Porphi
 riū qz nō pōt negari qn species
 cōtineat indiuidua sicut cōtinetur
 a supioribus: tñ hñ ad nō sufficit
 ad soluendū nisi dicatur qz hñ
 tendit loq de ordie p'dicamētoz
 ppe supioz ad inicez. Indini
 duū aut sic nō est p'dicabile. Se
 cūda dif. est qz gnālissima hñt
 hñtudīnez iferiorz respectu tran
 scendentīū: et sic nō vñ ei' negā
 da hñtudo ad supiora. Df aut qz
 talis hñtudo nō est ad p'dicabilia
 sicut h accepta. Tertia dif. cum
 subalēna heant hñtudīnez tā ad i
 feriora qz ad supiora q istaz ha
 bitudīnez ē pōz. Df aut qz hñtudo
 ad supiora qz in hñtudīnez ad illa
 cōstituitur et i habitu die ad infe
 riora cōstituitur et vñ qd qz prius
 in eē cōstituitur qz aliud cōstituat
 p eo qz cōstituere p'supponit esse
 et sic subalēna pus sunt spēs qz
 genera. Quarta dif. qz gen' fm
 suā rōez formale ordie p'reuenit
 spēm sicut cā p'ueit suuz efficiē et
 eēntialis ps suū totū et vbiqz
 erunt simul iste rōez rō gnīs

erit por. Dñ aut q sic cā puenit
suū effectuz tñ qñ ista occurrunt
pus est unusqz effectus q̄ sua
cā p eo q causare pcedit esse et
eo q effectus accipit esse.:

Monus. P. est

q nō est deuenire in generibus
ad unū p̄mūz gen^o sic in familijs
sed quēadmodū ait dēm ē i p̄di
camentis. x. sunt genera sicut. x.
p̄ma rez p̄ncipia c̄eodez. Et ad
iungit q si quis ea. s. x. gnā etiā
vocet equoce in q̄t Aristot. non
vniuoce nūcupabit. Et ituz adiū
git q si eēt ens unūz cōe genus
oīuz vniuoce dicerētur oīa etiā.
Et ituz adiūgit q cū sint. x. p̄ma
p̄ncipia coīa. s. entis ipm est cōe
ad ipā fm solū nomē z nō fz dif
finitōnis rōnez. Ex q̄b^o dietis ac
cipiuntur q̄ttuor p̄lica documē
ta. Quoz p̄mūz est q licet por^o
istū libzū repetēs f. erit plōnē^o
i diffōnibus z p̄prietatib^o p̄dica
biliū tñ in icidentibus fuit p̄ipa
theticus qz in ista disgressiōe h^o
passus inducit p se Aristot. z nō
plōnez z in p̄ncipio libri idē fecit
Diffōnes aut iste z p̄p̄tates nō
fuerunt date p̄mo ab Aristotile
fz a plōne. Scd^o do. est por^o fuit
istius intētiōis q ens dñ equo
ce de. x. p̄dicamentis z l3 aliqui
nitantur ipm exponere tñ cōstat
q illa expositio corrūpit textuz
qz dicit q solū nomen entis est

eis cōe z nō diffō fm illā nomē
Tertiū do. est q por^o allegat h
Aristotile p̄ntis equocatione
dicentē q si q̄s ista. x. p̄dicamēta
vocet entia equoce z nō vniuo
ce nūcupabit. Istud aut dēm nō
iuenitur in libris Aristot. z iō al
legatio ista nō est multū curan
da. Quartū documentū est q l3
por^o intēdat hic sequi Aristoti
lez nō tñ intendit sequi plōnem
qz cōstat q plato posuit unā bōi
ydeā que ē ratio formalis z eo
dem mō de ente. Sed oīlur dif
ficultas que ē rō p quā por^o fuit
morus ad ponendā istā equoca
tionē. Dñ aut q istā hic assignat
qz. x. p̄dicamēta sūt. x. p̄ma rez
p̄ncipia. z ideo si rō entis foret
vniuoce tunc ipā cēt istis p̄ma
qz oē supius est pus nā suis ife
rioribus. Scd^o a dif. si ista rō est
demonstratiua. Dñ aut q nō vñ
qz l3. x. p̄dicamenta sint p̄ma re
ru p̄ncipia in ordine p̄dicamen
torū fm se acceptoz nō tñ opā
do ad ordiez trāscendentū aut
simplicif alioqñ nō eēt deuenire i
vniuerso ad unū p̄ncipiūz simpli
cif p̄mūz. Sed remanet difficul
tas si. x. p̄dicamēta possunt ap
pellari entia equoce sicut iducit
Aristotiles. Dicitur aut q dica
re ens equocū z dicere. x. p̄dica
menta entia appellari vñ oppo
sitū in adiecto qz q̄cūqz plurali
numero enunciātur hñt cōe il
lud qd tali noīe significatur et

• Uniuersalia.

io nō dicimus aial vñ z aial pi-
ctū eē duo aialia sed duas aialis
accepiones. Ita autē deductio
confirmatur. Tū qz illa q̄ sunt di-
uersaz rōnuz inq̄tuz talia non
numerātur sicut hō z asinus in
quātuz talia nō sunt duo z sic d̄
alijs. Tū qz illa q̄ numerantur i
quantū nuāntur sunt vñius rō-
nis sicut hō z asin⁹ dicūtur duo
aialia aut duo corpa. Tū qz vbi
sunt plures entitates ibi est en-
titas z entitas z p̄ oīs entitas
ifata. Si autē scd̄a nō eēt eiusdē
rōnis cū p̄ma iā nō esset entitas
ifata sed alia noua icepta. Tum
qz in ordine. x. pdicamentoz en-
titas p̄ p̄us d̄r de substantia z p̄
posterius de alijs ut ab oib⁹ cō-
ceditur. rō autē entia nō pōt esse
i aliquo posterius nisi i alio eo,
dē fuerit p̄us. Alioq̄n si alia rō i
p̄ori iā nō ita eēt posterius i isto
q̄ in illo.

Decimus. ¶

est qz. x. sunt gnālissima spālissi-
ma vero i numero quodā sūt: n̄
tñ idiffinito. Indiuīdua autē q̄
post spālissima sunt ifinita sunt
qua p̄p̄ vsq̄ ad spālissima a ge-
neralissimis descendētez iubet
plō q̄scere. Infinita iqt̄ ait re-
linquenda sunt. Neq̄. n. eozuz
posse fieri disciplina cō eodem.
Ex quo dēo accipiūtur. 7. pl̄ica
documenta. Primum est qz fin

plōnez quē seq̄tur in isto passu
decē sūt pdicamenta quia dicit
decē eē gnālissima z ista sunt p̄-
dicamenta z sic paret qz plato z
Aristoteles i numero pdicame-
toz conueniūt. Scd̄m documētuz
est qz i vniuerso nō est dare spēs
infinitas: quia dicit qz spālissima
i numero quodam sūt nō tamē
in diffinito. Tertius dō. est qz in
diuīdua in vniuerso sunt ifinita
qz dicit qz que sunt post spālissi-
ma ifinita sunt. Quartū dō. est
qz ista ifinitas nō est itelligēda
i actu sed in potentia quia cois
sentētia p̄hoz fuit qz nō est da-
re ifinita indiuīdua i actu. Qui-
tum dō. est qz infinitas species
eē negatur non solū in actu sed
etiā in potentia qz eo mō quo
ccedit hic idiuīdua infinita quo
negat species infinitatem z tñ
ut patuit nō ponit infinitatem
indiuīduozum nisi in potentia.
Sextum documētū est qz indi-
uīdua sunt extra cōsiderationez
cuiuslibet scientie quia dicit qz
in p̄cessu scientifico descenden-
tē a gnālissimis ad spālissima iu-
bet Plato q̄scere. Septimum
documentum est qz infinitaruz
nō potest esse nostra scientia qz
dicit qz Plō asserit infinitarum
non posse fieri disciplina. Et ideo
dicit qz infinita qualia sunt indi-
uīdua relinquenda sunt.

Undecim.

est qd descenditibus ad spālisti-
ma neceffe ē diuidentez p mul-
titudiez ire ascendente vō ad ge-
neralissima neceffe ē colligere
multitudiez. Collēm enīz spēz
multoz ē spēz in vnā naturā z
magis illud qd est genus. Par-
ticipatiōe enīz in qd speciei plu-
res hoies sūt vnus homo. Par-
ticulares aut vnus est z plures
c. eod. Ex quo dco elicitur. 4.
pbica docuīta. Prīmū ē qd oī-
um indiuiduoz idistinctoz fm
species est vna natura specifica
quia dicit qd species ē collectiū
multoz in vnā naturā specificā
Et ide seqtur qd vnitas specifica
nō solū est in aīa sed etiā in rez
natura. Sed in do. est qd oīum
spēz idistictaz fm genus ē vna
natura generis qz dicit qd magis
est collectiū genus multoz in
vnā naturā qz sic spēz ut illud
magis referatur ad multa z nō
ad vnitatē. Et inde seqtur qd nō
solū vnitas spēi sed etiā generis
est s natura rei. Tertiū do. est
qd picipatiōe spēi plures hoies
sunt vnus hō. Et inde vñ accipi-
at argumētū qd sicut ē vna cōis
natura specifica ita eēt vnū cōe
suppositū illius nature qz homo
est nomē suppositū sic hūanitas
significat hūanā naturā. Quar-
tū do. ē qd picularibus diuisis
vnus hō ē plures qz vnus fm

spēm diuiditur in plures fm nu-
merū. Intelligēdū tñ est qd vni-
tas specifica z generis qd h po-
nūtur i natura cōfirmātū qdru-
pliciter pmo qz cū vnūz opposi-
tū est i natura z reliquū. Idem
aut z diuersū sunt opposita mō
cōtrario circa vnūqd qz z ideo
cū distictio specifica z generis
sic in rez natura inter indiuidua
diuersaz spēz z generuz optet
ut sit ibi vnitas generis z spēi.
Sed o. qz a qbuscūqz aufertur
vnū cōtrarioz immediatoz introdu-
citur reliquū alioqn nō essent i
mediata sed idē z diuersuz sunt
immediata cōtraria g distictio spe-
cifica i re aufertur ab indiuiduis
eiusdē rōis necessario in re in-
troducitur vnitas specifica uel
idēptitas. Tertiū qz idē z diuer-
sum in genere sūt immediata cir-
ca genus sicut egritudo z sani-
tas circa animal. Et iō sicut ab-
lata egritudine necio introduci-
tur sanitas i re sic remota disti-
ctione gnīs a spēbus q ponūtur
i eodē genere iducitur opposita
idēptitas. Quarto qz vnū z mul-
ta sūt puatiue opposita q sūt enī
denti? immediata circa totū ens z
circa quālibet ei? portionē. Quz
puatiua formalitē sūpta sunt con-
tradictoria: z iō cū illa que sunt
infra species aliqz nō sunt multa
fm spēm oportet qd sic sunt vnū
z ita de genere.

Uniuerſalia.

Quodecimū

P. ē qd sp i plures spēs diuīſio ge-
neris eſt capitulo eodem. Et
iſtius ratio eſt: quia omnis diuī-
ſiō ēdīt ad pluralitatez et tunc
eadē rōne diuīſio ſpēi ſp eſſet in
plura indiuidua. Sz oritur diſ. qz
eſt dare ſpēz q nō hz niſi vnuz indi-
uiduū ſcē ſenir dī ſūca eē. Dī aut
q licet ſit vnica i actu tñ plures i
pō nāli cum vna poſt aliā gene-
retur. Et diuīſio reſpicit ea q ſūt
i potētia cū talia recipiāt ſpēi p-
dicationez ſimiliſ et generis. Vñ
ſicut roſa i actu ē ſloſ ita roſa in
pō. Sed a diſ. eſt qz i corruptibili-
lib^o eſt dare vnicū indiuiduū vñ^o
ſpēi ſicut pz in ſole et luna q ſunt
ppetua et iō nō ſūt alia i pō nāli d
qua tractāt phi. Dī aut q tunc
talis ſpēs nō diuiditur i indiuidua
sz remanet indiuiſa et adhuc ſalua-
tur q ſp diuīſio ſpēi eſt i plura in-
diuidua. s. qñ diuiditur. Tertia
diſ. eſt qz tūc diſſō data d ſpē ſal-
uari nō pōt cū dī q ſpēs ē q pdi-
cat ur d plurib^o diſtib^o numero
i eo q qd cū talis ſpēs nō dicatur
neqz in actu neqz i potētia d plu-
rib^o numero diſtib^o. Dī q licet
i potētia nāli nō ſūt plura indiui-
dua ſub tali ſpē bñ tñ i pō obſecti-
uali p q pōt ſaluari diſſō in eis.
Quarta diſ. ē qz nō nulli gnoſo-
phiſteponūt q i māl^{ib} ſub vna
ſpē nō pōt eē niſi vñ indiuiduū p
potētiaz aliqz nālez uel ſupnālez

Dī aut q oz qñ i iūmēt iſtā diſ-
ſiōtōez ſpēi q ſuit data a plōne et
ab Ariſtotele tanqz vñ de pñiſ
pñcipijs phiē. Sz remanet diſ. ſi
iſto mō pōt eſſe genus cū vnica
ſpē ſcē ſpēs ad indiuidua. Dī aut
q nō vr. Rō qz nā ſicut ſpēs re-
qrit multa indiuidua i pō aliq aut
i eē qd itatino et nō in actu ita et
gen^o reſpectu ſpēz. Sed a diſ. ſi
eſt i vniuerſo aliq d genus qd t a
beat actu vñ tñ ſpēz ſicut ſpēs
ſeniciſ actu hz niſi vñicum indiui-
duū. Dī aut q iſtud nō ē vſqz
pſpicuū iſſiſſilib^o: quoz dīe ſunt
nobis qd itatiue occulte: tñ cum
ſubā dī diuidi p corpū et i corpo-
reū ſpūs cōſtituta piſtā dīaz ſi hz
niſi vñ ſpēm ſm illos q ponunt
oēs angelos ei^o dez ſpēi. Tertia
diſ. eſt ſi rō ſpēi pōt ſaluari vñico
indiuiduo exīte in actu. qd q ſic
nullo exiſtente in actu quia cuz
dī pdicari ſpēs de pluribus. iſt d
verbū pdicari intelligatur ſm ap-
titudine: nō ſm actu ſm oēs phi-
loſophos. Illa autem que ſunt i
potentia ſunt apta nata pdicari
ſicut ſunt apta nata exiſtere.

Quarta diſ. eſt ſi ratio generis
eodez modo pōt ſaluari ſine illa
ſpecie exiſtente in actu. Dicitur
autē ſic per ſolaſ ſpecies exītes
in potentia plures quia vniuer-
ſale eſt q eſt aptum natuz i plu-
ribus eſſe et uatura generis ſic
ſumpti in potentia cum ſuis ſpe-
ciebus ē apta nata in pluribus

Super.

eē et sic ē vniuersale et nō nisi ge^o
ut p^o i^oductie p. 5. vniuersalia aut
p^odicabilia dicta sup^oius.

Tertiusdecim^o

P. ē q^o oz eq^o de eq^os p^odicari ut hi
nibile de equo aut maiora d^o mio
rib^o ut aīal d^o hoīe. miora de mai
orib^o mīme q^o nō dici^o i q^ot aīal
eē hoīez^o quēadmodū dici^o hoīez^o
eē aīal ca^o eo d^o. Ex quo passū ac
cipiūtur duo p^ohica documenta.
Prīmū ē q^o i^osubordiat^o p^odicabili
bus sup^oiora sūt i^oferiorib^o maiōra
q^o dīc^o q^o oz maiora d^o miorib^o p^odi
cari: accipiēdo maiora p^o sup^oiori
bus et miora p^o i^oferiorib^o sicut p^o
i^o datis exēplis. Et ista maioritas
accipiēda ē extēsiue s^om ābitū et
nō i^otēsiue. Scd^o 3° do. ē q^o illa que
sūt idē ouertibili^o sūt adeq^ota q^o
h^o vocās ouertibilia adeq^ota dicit
q^o oz eq^o d^o eq^os p^odicari: dītur aut
ista eq^o s^om ābitū et nō s^oz p^ofectōez
et isto^o idēptitas adeq^ota. S^oz o^otra
istū. p. arguitur q^odruplici^o i^o eo q^o
dīc^o i^oferiora d^o sup^oiorib^o mīme. p^o
p^o actū dīstōis q^o cū diuiditur aīal
p^o rōale et i^orrōale d^or q^o aīal aliud
rōale aliud i^orrōale et sic vtrūq^o i^on
feri^o d^or d^o sup^oiori dīuisiue. Scd^o o^o
p^o actū dīstōis q^o cū d^or q^o hō est
aīal rōale sup^oponitur h^o aīal eē rō
nale s^oc oīs cōplexio p^osup^oponit suos
ē mīos. Vn^o q^o p^odicat aliqd d^o hoīe
albo sup^oponit q^o hō sit alb^o. Ter^o p^o
actū ouersiōis q^o si ouertēs ē vā
ouersa d^oz eē vā. Cū aut d^or oīs hō

ē aīal: ista ouertitur i^o hāc qd^o dāz
aīal ē hō p^oactū et i^obi p^odicatur i^ofe
ri^o d^o sup^oiori et tū v^oz s^oc ista aīal est
hō q^otū ad ouersiōez. 4° p^o actū si
logistice deductiōis q^o s^oc argui
tur i^o t^otia figura oē rōale ē hō: oē
rōale ē aīal q^o aīal ē hō. D^or aut oī
bus istis q^o ista ē vera p^odicat^o i^o q^o
iferi^o de sup^oiori p^oticulari^o aut idif
finite sūptō p^odicatur tū regula
plōnica i^o isto passū i^oducta nō fallit
q^o itēdit loq^o d^o p^odicatiōe p^o se q^olis
ē sup^oioris de i^oferiori: aut p^oa^onis d^o
subiecto q^o i^oferi^o de sup^oiori ē per
accīf: accīf. n. aīali ut sit hō aīal.
S^oz o^oritur dīf. si illa q^o p^omissa sunt
possu^o redigē i^o obseq^oz xpi. D^or
aut q^o s^oc oīa et spālīf passū p^ocedē
tez i^o quo fuit oīfuz q^o nulla pōt
eē spēs q^o nō sit apta nata p^odicari
de plurib^o: et iō nā solis nata ē eē
i^o plurib^o idīuiduis et lūe et ista pō
frustra eēt nisi foret aliq^o cā p^o q^o
possz redigi ad actū. Et tūc sequ
tur due cōclusiōes fidei xpiane ad
rōducēdū phantes. Prīa ē q^o d^or nō
agit cādo mūdū d^o nēcitate nāe
q^o tūc fecisset qcqd^o facere potuīf
set: et iō cū nā solis posset eē i^o plu
rib^o idīuiduis fecissz multos soles
Secūda cōclusio est q^o deus possz
aliuz mūdū dīstīctuz numero
facere ab isto quia natura spe
cīfica isti^o est coicabilis pluribus
idīuiduis ut pōt argui i^o p^oncipali
bus eius p^oib^os sicut fuit argu
tum de sole.

Quartusdecim^o

Universalia.

P. ē iste q' d' q' spēs p'dicatur
d' d' n'ccio z sp' ei' ge' z g' n'f ge'
v'q' ad g' n'ā l' s' i' m' u' c' e' d' . Ex
q' o' p' l' o' n' i' c' o v' r' e' x' i' s' s' e A' r' i /
l' i' o' t' e. i' l' l' a r' e' g' u' l' a q' u' a p' o' i' t i' p' d' i
c' a' m' t' . s. q' n' a' l' t' : d' a' l' i' o p' d' i' c' a' t' u' r
u' t z s' u' b' i' e' c' . Q' u' i' c' q' d' p' d' i' c' a' t' u' r
d' p' d' i' c' a' t' o z d' s' u' b' i' e' c' p' d' i' c' a' t' u' r
z s' i' m' m' o' d' u' a' c' c' i' p' i' u' t' u' r . 4. o' b' i' a
t' i' o' u' e' s r' e' g' u' l' a' z ad o' p' p' o' i' t' a r' e
l' a' t' i' u' e . Q' u' a' z p' i' m' a ē q' d' ē s' u' p' i' o'
s' u' p' i' o' r' e ē s' u' p' i' o' i' f' e' r' i' o' r' e : z q' c' q' d'
ē i' f' e' r' i' o' i' f' e' r' i' o' r' e ē i' f' e' r' i' o' s' u' p' i' o' r' e :
q' z s' i' c t' z i' s' t' a . S' e' c' d' a ē q' c' q' d' ē s' t
m' a' i' o' m' a' i' o' r' e ē m' a' i' o' m' i' o' r' e . z q' c'
q' d' ē m' i' n' o' m' i' o' r' e ē m' i' n' o' m' a' i' o' i'
p' e' u' n' d' u' m m' o' d' u' . T' e' r' t' i' a r' e' g' u' l' a
ē q' q' c' q' d' ē p' p' o' r' e ē p' p' o' s' s' i' o' i' o' e'
z q' c' q' d' ē p' o' s' s' i' o' p' e' s' s' i' o' r' e ē p' o' s' s' i'
u' s p' o' r' i p' e' u' n' d' u' m m' o' d' u' . Q' u' a' r' t' a
r' e' g' u' l' a ē q' c' q' d' o' t' i' n' e' t o' t' i' n' e' s : o'
t' i' n' e' t o' t' e' n' u' i' : z q' c' q' d' o' t' i' e' t' u' r a
o' t' e' t' u' o' t' i' n' e' t' u' r a o' t' i' n' e' t' e . Et s' z
i' l' l' u' m' o' d' u' a' c' c' i' p' i' t' u' r i' l' l' a r' e' g' u' l' a
q' c' q' d' ē c' a' c' ē ē c' a' c' a' t' i' q' z o' e' s' i' s' t' i'
h' u' i' t e' q' l' e' e' u' i' d' e' n' t' i' a' z c' u' r' e' g' u' l' a .
p' i' m' a q' ē p' l' o' n' i' s z p' i' d' e' m' e' d' i' u' z
d' e' d' u' c' i' t' u' r . S' z o' i' t' u' r d' i' s' . v' i' d' e
h' u' i' t e' u' i' d' e' n' t' i' a' o' e' s' i' s' t' e r' e' g' u' l' e .
D' r' a' u' t q' e' x l' i' s' a q' z q' c' q' d' ē v' l' i'
o' p' a' t' i' m' i' g' e' t' u' z o' p' a' t' i' u' : ē v' l' t' r' a
e' i' p' o' s' s' i' t' u' m q' s' u' p' p' o' i' t' o' p' a' t' i' u' s
v' b' i' ē o' p' a' t' i' o : v' b' i' a' u' t n' o' ē s' i' c' u' t i'
o' t' i' n' e' t' e z o' t' e' n' t' o : t' u' c m' e' d' i' u' c' o'
t' i' n' e' n' s s' e h' z ad o' t' e' n' t' u' m p' m' o' d' u'
o' p' a' t' i' u' i' z a' l' i' u' d v' l' i' o' o' t' i' n' e' s s' i' c'
v' l' t' r' a o' p' a' t' i' u' m .

Quintusdeci.

mus. P. ē q' i' d' i' u' i' d' u' a d' i' r' h' /
m' o' i' q' u' i' e' x p' p' e' t' a' t' i' b' c' o' n' s' i' s' t' i' t'
v' n' u' q' d' q' z d' o' z q' u' o' z i' q' t' c' o' l' l' e' /
c' t' i' o e' a' d' e' n' u' q' i' l' i' a' l' i' o' e' r' i' t : s' o' c' t' i'
. n. p' p' e' t' a' t' e' a' n' u' q' i' a' l' i' o' e' r' u' n' t
p' t' i' c' u' l' a' r' i' u' c' e' d' . Ex q' p' a' s' s' u'
a' c' c' i' p' i' u' t' u' r d' n' o . p' h' i' c' a d' o' c' u' m' e'
t' a . P' r' i' m' u' ē q' c' c' o' l' l' e' c' t' i' o' a' c' c' i' /
t' a' l' i' u' p' p' r' i' e' t' a' t' u' v' n' i' u' s i' d' i' u' i' d' u' i'
n' u' q' i' e' r' u' t i' a' l' i' o i' d' i' u' i' d' u' o : q' z . s .
q' u' o' l' i' b' z i' d' i' u' i' d' u' u' h' z a' l' i' q' d' a' c' c' i'
d' e' s q' d' a' l' i' u' d n' h' z . S' e' c' d' z d' o . ē
q' o' p' i' o s' u' i' t p' o' r' p' h' i' r' i' . q' i' s' t' e p'
p' e' t' a' t' e' s i' d' i' u' o' z a' c' c' i' t' a' l' e' s e' s'
s' e' n' t c' a' t' i' o z r' o' i' d' i' u' a' t' o' i' s i' p' i'
s' u' b' e' : q' z d' i' c' q' v' n' u' q' d' q' i' d' i' u'
o' r' u' e' x i' s' t' i' s p' p' r' i' e' t' a' t' i' b' c' o' n' s' i' s' t' i' t' .
I' s' t' a t' i' o' p' i' o c' o' i' s' n' i' t' e' n' e' t' u' r q'
d' r' u' p' l' i' z o' e' q' z p' r' i' a' t' a' l' i' s ē : q' u' i' a'
s' u' b' a ē c' a' o' i' u' z a' c' c' i' t' i' u' z z n' p' o' t'
c' a' r' e n' i' s' i' i' d' i' u' a' t' a s' i' t i' p' a' s' a' b' a :
q' c' u' c' a' i' g' e' t' u' t' a' l' i' s p' e' c' e' d' a' t e' f' f' e' z'
i' p' a' s' u' b' a a' n' e' e' a' c' c' i' t' i' u' e' r' i' t i' d' i' /
u' i' d' u' a' t' a . Et c' o' n' f' i' r' m' a' t' u' r q' z a' c' c' i'
d' e' s s' i' n' g' u' l' a' r' e n' p' o' t' r' e' c' i' p' i' n' i' s' i'
i' s' u' b' i' e' c' t' o s' i' n' g' u' l' a' r' i' : q' s' u' b' a u' t
r' e' c' e' p' t' i' a c' o' l' l' i' b' z a' c' c' i' t' i' s ē i' d' i' u'
a' t' a : z s' i' c n' o' i' d' i' u' i' d' u' a' t' u' r p' e' i' u' s
r' e' c' e' p' t' o' e' z . S' e' c' d' a r' o' q' z t' o' i' o' z
d' o p' d' i' c' a' m' t' i' s' s' u' b' e p' u' e' i' t t' o' t' u' o' z
d' i' n' e' a' l' i' o' z p' d' i' c' a' m' t' o' z q' s' u' n' t a' c'
c' i' d' e' r' i' a . S' z o' r' d' o p' d' i' c' a' m' t' a' l' i' s
d' u' c' i' t' u' r v' s' q' a' d i' d' i' u' a s' i' c' a' d' v' l'
t' i' m' a : q' i' d' i' u' i' d' u' a s' u' b' e s' u' n' t p' r' i' o' r' a
a' c' c' i' t' i' b' o' i' b' f' n' a' z . T' e' r' t' i' a r' o'
q' z q' u' i' s ē d' o' e' e' n' t' i' a' l' i' s i' n' t' v' n' i' /
u' e' r' s' a' l' i' a t' a' l' i' s ē i' n' t' i' p' o' z i' n' d' i' u' i'
d' u' a : c' u' m o' r' d' o e' s' s' e' n' t' i' a' l' i' s c' o' n'
s' e' q' u' a' t' u' r r' a' t' t' o' n' e' m f' o' r' m' a' l' e' m

Super.

et tota ratio formalis vniuersalis
fuerit in indiuiduo. Et ideo cum p-
dicamentum substantie ordie e-
tiali pueniat alia predicamenta: s-
c-nam indiuidua substantie erunt
accidentibus pora. Quarta ratio est quod
quodlibet indiuiduum de genere sub-
stantie habet esse per se in predicamento
substantie: cum recipiat eius predica-
tionem quoditatie. Si autem fiet indi-
uiduum substantie per accens tunc non
per se sed per accens foret in illo gene-
re. Et confirmatur quod nullum acci-
dens dicitur in quod de indiuiduo sub-
stantie et constitutum dicitur in quod dicitur
tuto. Et ideo substantia non dicitur in
quod dicitur aliquo per accens constituto.
Et ideo videtur quod hoc non est admittendum.
omnis Por. quod dixit a se si ut ha-
buit a Platone vel Aristotele. nisi
forte intelligat per istas proprietates
hebeitates que sunt de genere sube-
ad modum dicitur diuersarum speciei.
Sed oritur difficultas. Quod ad primum
documentum que sunt iste proprietates
quod collectio non posset esse in alio
indiuiduo. Dicitur autem quod finis quod ipse
videtur intendere non sunt accidentia que con-
se quoditur species in quod est talis
nam: sic esse bipede homines aut ere-
ctum quod talia sunt eadem in omnibus indiui-
duis sed de illis que consequuntur indiui-
duum et sunt. 7. ut sunt loci: tempus:
forma: figura: regimen: sanguis: pa-
tria sunt septem que non sunt vniuersales et alii.
Secunda difficultas. cum dicitur quod non possit esse
omnia in aliquo indiuiduo si intendit de
eis de finis species aut numerus. Dicitur quod
finis species quod in omnibus accidentibus generis

licet istud est vniuersale quod ideo numero non potest
esse in diuersis. Tertia difficultas. quod videtur quod
duo oua aut duo sanguli eius de
speciei habeant omnia accidentia in specie si-
milis et sic non erit vniuersale quod suppo-
nitur. Dicitur autem quod hoc omnia accidentia ab-
soluta eius de specie possint esse in
duobus indiuiduis non tamen respectiva
in istis vniuersale duo oua quod tunc similia
dicitur specie finis situm quod vniuersale a dexte-
aliud a sinistris: aut sursum aut
deorsum et sic de aliis quod tunc simi-
libus. Quarta difficultas. si per istam distincti-
onem specificam accidentium talia indiui-
dua a nobis discernuntur. Dicitur quod
sic vniuersale si successine videatur finis
istum modum possit sustineri por-
quod essent talia accidentia cum indiuidua
tionis quod tunc ad noticiam nostram.

Sextusdecimus. Dicitur
est quod generis est quod dicitur totum: indiuiduum
aut per species aut totum et per species: sicut per
quod dicitur alii: alii vero totum est eod-
Sed dicitur difficultas. quomodo indiuiduum potest
esse per species: cum se habeat per inclusionem
neque et additorem ad ipsam: species enim
includitur in suo indiuiduo et indiui-
duum addit ad ipsum hebeitates.
Dicitur autem quod indiuiduum et species possunt
ad invicem dupliciter considerari seu con-
pari: aut extensue et sic species inclu-
dit indiuiduum et se habet per additorem
ad ipsum quod se extendit ad ipsum et
videtur continendo aut intensue et sic in-
diuiduum includit totam perfectionem
speciei et addit gradum hebeitatis: et ideo
extensue species est totum et indiuiduum
per species et intensue eorum. Secunda difficultas. est

• Vniuersalia.

quod spēs pōt eē pars gnīs cuius
ge^o et dīa cōstituat spēs sic ptes
Dr q nō ē inueniēs idē eē ei^o
dē totū et pte fm diuersos mōs
totū et ptes: Nūc aut i toto eēn
tiali et pte eius spēs ē qd daz
totū c^o ptes sūt gen^o et dīa qz
eēntialit^o ipm cōstituit. In toto
aut vniuersali et ei^o pte gen^o ē
totū et spēs eius ps subiectia et
sic loqitur i pposito. Tertia dif.
ē qz oē totū est maius sua pte
et iō et eodē mō nō pōt eē mai^o
et min^o et sic nec totū et ps respe
ctu eiūsdē. Dr qz fm eundē
modū q̄titat idē eodē mō nō
possit eē mai^o et minus tū bñ fz
diuersos mōs sic hō est minoz
bruto fm q̄titatē molis: et mai
or eo fm q̄titatē vitis et pfe
ctionis: et ita ge^o est maius spē
fm citatez et minus fm eēntia
lē pfectōez: cū spēs totā pfecti
onē eius includit q̄ditatē seu
diffinitūe. Quarta dif. quod
istoz excedit aliā similit^o oīa cō
pensādo. Dr aut q spēs sim
pliciter v^o ge^o excedere qz excels
sus gnīs respectu spēs nō est
nisi p sua possiōra i q̄tū pambi
tū suū ad plura inferiora extē
ditur. Excessus aut spēs respe
ctu generis ē p pōra: qz p ptes
eius eēntiales: pōra aut sūt es
sentialia et nō possiōra et excels
sus i eēntialib^o est maior q̄ in
nō eēntialib^o. Sz remanz dif.
si ge^o p̄dicatur de q̄libz spē scō

sū accepta fz totū ambitū suū.
Dr aut q n qz cū ābit^o gnīs sit
ei^o cōtinētia tūc fm totā suā cōti
nentiā respiceret vna spēs tūc:
et sic eēt p̄dica^o adēq̄ta sic vnu
qd qz cōtinens ē adēq̄tū qñ ali
ud recipit fm totā cōtinētiā suā
Scd a dif. ē si ge^o d q̄libz spē
dr fm pte ābit^o sui. Dr aut q sic
qz cū ābit^o sit respect^o cōtinētis
gnīs ad spēs: respectu c^o libet
speciei est alia et alia cōtinētia:
cū respect^o ex finis diuersifi
centur: et iō cū tōlis ābit^o gnīs
ex talib^o respectib^o aggregetur
oz ut fm aliā et aliā h^o ābit^o pte
ista p̄dica^o attēdatnr. Tertia
dif. ē si ge^o d q̄libz spē dr fm se
totū. Dr aut q sic qz tō rō diffi
nitūa c^o libz gnīs saluatur in q̄
libet ei^o spē et vbi est tō diffō: oz
ut sit totū diffinitū ibi. Et ita d
spē respectu indiuiduoz eadem
rōe. Quarta dif. ē qz cū hī^o
gnīs sit respect^o fūdat^o i ipso ge
nere sic respect^o cōtinētis fūda
tur i cōtinente. iō vbi ē gen^o fm
se totū ibi ē totus ei^o ābit^o sic re
spect^o in eo fūdat^o et iō totus
ābitus i q̄libet spē. Dr aut q lz
forte totus ābitus gnīs erit i q̄
libet spē fōmalit^o et subiectie cu
ritas gnīs et eius cōbilitas sit p
se passio eius: tū talis ābitus n
ē i ea fūmatūe: et iō qz ad ipaz
tot^o ābitus si ciatur nisi fz totū
ambitū de ipa p̄dicatur.

Decimus sep
 timus. P. est qdā sunt dō
 que faciūt alcatuz: 7 qdāz faci
 unt aliud cap. 3. Et dō facien
 tes alcatuz sunt que faciūt di
 uerſitatē accitāle. Ille aut q
 faciūt aliud ſūt ille q faciūt di
 uerſitatē eēntialez. Sed ori
 tur diſ. qz cōgregatm 7 diſgrē
 gatiū ſūt dō accitales: 7 tñ
 faciūt aliud cū albedo 7 nigre
 do p iſtas dōas cōſtituta dōant
 eēntialiſ. Df aut q iſte dōe
 lz ſint accitales ut opātur ad
 ſubiectū: tñ in ppo genere qli
 tatis ſūt eēntiales. Secūda
 diſ. qz rōnale 7 irrōale ſūt dōe
 eēntiales 7 tñ nō faciūt aliud
 genus cui adueniūt: cū genus
 fm ſe ſp ſit idē eēntialiſ reſpe
 ctu oīuz ſpēz. Df aut q iſte
 differētie nō faciūt aliud illud
 cui adueniūt ſicut preexigito
 ut eſt gen. ſz illud cui adue
 niūt ſic cōſtituto ſic eſt ſpēs. In
 telligendū tñ eſt q i eodez te
 rtu pſequēs mēbrū dōaz q ſa
 ciunt aliud pōit duos act. oz
 diatos q ſiunt ex ipis. Quorū
 pimus eſt diſpo gnis. Scd'us ē
 cōſtitutiūis diſſōnis vñ dicit q
 fm dōas que faciūt aliud ſiunt
 diones genez 7 aſſigtiōes diſ
 finitiōuz q ſūt inqt ex genere 7
 h' mōi dōntiſ. Ex quo dōo eli
 ciūtur due vulge cōcluſiōes: qz
 pma eſt q diſſō qditiua de q

h loq̄tur ex geneſ 7 dōntiſ di
 uerſiūis cōſtat ipiūis generis qz
 h dicit explicite. Secūda cōclu
 ſio ē q ſola ſpēs diſſinitur tali
 diſſōne qz ſola ſpēs hz genus
 7 tales dōas ſui cōſtitutiōas.

Decimus octa

uus. P. eſt q ſūt qdāz dōe ſe
 pabileſ ut albū 7 nigrū: et qdā
 in ſepabileſ. Inſepabiliū cōdāz
 ſūt p ſe ſicut rōnale 7 irrōnale
 mortale 7 diſcipline pceptibile.
 Et quedā p accitō ſicut ſimum
 aqlū. c. eodē. Et adiūgit q iſta
 rū dōntiāz ille q ſūt p ſe in ſub
 ſtātie rōne. i. diſſōne qditiua
 accipiūtur: 7 nō illa q ſūt p acci
 dēs. Ex q dōo accipiūtur duo
 phica documēta. Primū eſt q
 mortale ē dōa eēntialis hois.
 qz hic pōit iſtā dōaz in illas q
 ingrediūtur diſſōnez. Secūdū
 documētū eſt q pceptibile
 diſcipline ē talis dōa qditiua
 qz h in illas eā enumerat. Sz
 oritur diſ. quō mortale pōt eē
 dōa p ſe q ſaē ad eē cū ſit hois
 deſtructiua. Df aut q lz mors
 puet hois eē tñ mortalitas nō
 puat imo ſuppōit: qz mortali
 tas diē aptitudiez ad moriēdū
 7 iſta aptitudo dicit aliqd poſi
 tiuū: qz ſi dicat ordiez ad pua
 tiōne. Secūda difficultas cum
 ois aptitudo ſit p'erior nā i q
 fundatur q dicitur apta nata:
 quō mortalitas q pōitur apti.

+ Vniuersalia +

tudo nature hūane pōt esse eius
dñtia constitutua: p̄sertim cū ois
talis dñtia sit p̄or eo quod facit
adeē. Dñ aut q̄ nulla talis ap
titudo pōt poni dñtia p se q̄dita
tiua q̄uis p ipam circuloq̄mur
dñtia: tales quēadmodū per
bipedē. Tertia dif. quid dicit
ista mortalitas i hoie. Dñ aut
q̄ eius p se passioē cū dicat na
turales hoīs aptitudiem sicut ri
sibilitas sed iō mortalitas nō est
ppria passio eius sed corpis aīa
ti q̄ omne tale aptū natū ē mo
ri p separationē q̄le mōq̄ anime
a corpe. Quarta dif. est quō
pōt eē p se passio hoīs ista mor
talitas cū subiectū nullūz possit
eē sine sui p se passione: t̄ tñ fm
fidē xpianaz xps nūc est i morta
lis t̄ nos oēs post futurā resur
rectionē erimus i mortales. Dñ
aute q̄ licet tunc simus futuri i
mortales fm quid. i. in ordie ad
agentia cāta que nō potuerunt
de facto iſſigere mortē tñ semp
remanebit aptitudo mortis i or
dine ad cām p̄maz que sp̄ pōsit
aīaz a corpe ſepare t̄ etiā natu
re nō repugnat ex se h̄ respectu
naturalū agentū. Sed remāet
difficultas de alia dñtia scd̄ a q̄
dñ pceptibile discipline si ista est
q̄dritatiua. Dñ aut q̄ nō q̄ dñc
potentiā receptiam respectu dis
cipline. oīs aut potētia est poste
rior suo fūdāmto sicut ſup̄a pa
tuit de aptitudie. Secūda dif.

est q̄ discipline pceptibilitas ē rō
nabilitas quedā. cū actus disci
pline sit actus rōis: t̄ tū nullus
dubitāt q̄n rōnale sit dñtia q̄di
tatiua. Dñ aut q̄ eodē mō de
rōali p̄ut dicit aptitudiem actū
rōis ut magis infra patebit.

Decimus non

passus est q̄ cū dñtia: i ſepa
biliū q̄daz sint p se t̄ quedaz per
accēs ille q̄ sunt p se nō recipiūt
magis t̄ minus sed bene ille que
sunt p accidens cō eodē. Et ille d̄
dñm p̄mūz ip̄e declarat ip̄lici rō
ne. Quaz p̄ma est q̄ gen⁹ nec
magis nec minus p̄dicabitur de
eo cuius fuerit genus nec gn̄is
dñtie fm quas diuidiur genus
Ex quo dēo accipitur talis ratio
illud qd̄ nō p̄dicatur fm magi et
minus non recipit magis et mi
nus cum p̄dicari sit fm eē s̄ ge⁹
t̄ eius dñtia nō p̄dicantur fm
magis t̄ minus q̄ nō ſuſcipiunt
magis t̄ minus. Secūda rō illi⁹
est q̄ dicit q̄ ille dñtie ſūt que
vniūſcuiusq̄ rōem cōplēt. Et tūc
ſic arguitur illa que cōſtituūt dif
finitionē cōpletine nō ſuſcipiunt
magis t̄ minus t̄ ista nō h̄z eni
dentiā niſi ſupponēdo q̄ diffini
tiua rō nō recipit magis t̄ min⁹
sed rō diffinitiuā ut ſup̄a cōſidit
cōpletur p̄ istas dñtias q̄ non re
cipiunt magis t̄ min⁹. Tertia
ratio quā assignat ē quia dñc q̄
eē vniūſq̄ vñū t̄ idē neq̄ inten
b

+Super+

flonē neq; remissionē suscipiens
ē vñ arguitur sic nihil pōt intēdi
aut remitti in ordie ad illud cui
est idē. Sz iste dñtie sunt idē cū
illis de quo dicūtur eēntialit: g
nō possunt intēdi z remitti in or
dine ad ipa. Sed oritur dif. qz
iste rōnes ita vidētur ccludere i
accidētalib' dñtija sicut in subā
lib' cū in accētalib' ita sint idem
genus z dñtia cū illis de qb' p
dicātur sic in subālib'. Dñ qz sic
in subālib' nō est magis z minus
suscipe i ordie ad supiora ita nec
i accētalib' qz albedo nō pōt eē
magis nec min' color; aut magl
z minus albedo q̄uis subiectuz
possit magis aut min' albū. Et iō
nō fm se sed i ordie ad subiecti
recipiūt ista magis z min' isto°.

Sed'a dif. est qz accētia sepata
fm fidē catholicā in eucharistia
itēduntur z remittūtur z sic ha
betur magis z min' i tali forma
fm se z nō solū in ordie ad subie
ctū. Dñ aut qz licet talia accētia
itēdātur z remittātur fm suaz
naturā ut sepata sunt a subiecto
nō tñ fm ordiez suū qditationz.
fm quē fit pdicatio supioris de i
feriori z istud ē qz hic intēdit ex
cludere. Et sic pz quō redigimur
oēm intellectū i obsecuz xpi ut
vitas naturalis nata a vitate cre
dita nō discordet. Sed remanet
dif. qz tñc eodē mō vñ negari in
tensio z remissio ab illis dñtija
q̄ sunt de gñibz accētiis sic in

illis de genere substātie. Dñ aut
qz vñ ē q̄tū ad rōnes qditaras
tū qz subāles nō hñt subiectū ad
qd' oparentur ut alie q̄ intēfionē
cōstituūt z qz cōstāt fm suas be
cheitates: iō nō intēdūtur z re
mittūtur sicut ille.°.

Vicesimus. ¶

ē qz qdā sunt dñe diuīsiue genex
z qdāz cōstitutie spēx. Et adiun
git qz eodē dñtie sunt diuīsiue
genex z cōstitutie siue cōpletive
spēx ca: eodē. Et si dicatur qz di
cit in pñcipio qz dñaz alie sunt p
quas gnā diuidūtur z alie sunt
p q̄s ea q̄ diuisa sunt. i. diuidētia
specificātur. Forte vult distigue
re inē dñas specificas z alias q̄ di
uidunt ipaz spēz spāliss mā z con
stituūt ipa idiuidua. Sz oritur
dif. si oīs dñe ē diuīsiua generis.
Dñ aut qz nō ille dñe i q̄s diuidi
tur ens añq; cadat i. x. pdicamē
ta ut qñ diuiditur in absolutū et
respectū qz imediate diuidunt
ens qd' nō est genus z cōstituūt
aliqd qd' ē supra oē gen' ut ē ab
solutuz z respectū: z similis ille
dñe p quas nā spēi spālissime cō
trahitur ad idiuidua q̄ nō sūt ge
neris diuīsiue. Sed'a dif. ē si oīs
dñtia ē cōstitutia spēi. Dñ aut qz
nō ille q̄ sūt trāscendētes qz ibi
nulla ē spēs nec ille q̄ sūt idiuidu
ales de qb' ē nūc dēm. Et iō cūz
dñ qz dñe sūt diuīsiue genex z cō
stitutie spēx ē itelligendum de

.Uniuerſalia.

limitatib⁹ i genere ad dñam trāf
cendētiuz; ⁊ de qđitatē ad dñaz
p̄peratuz idiuidualiū ſine dñaz
qđ nō ſūt qđitate. Similit̄ dñe p
qđ nā ſpecifica dñitur ad idiu
uidua nō ſūt gn̄is diuiſiue. Ter
tia diſ. ē ſi dñā vltia qđ pōitur i diſ
finitioe ouertatur cū diffinito qđ
vocatuz ſpecifica. dñ aut qđ ſic qđ
cū diſſo pcedit a magis coib⁹
ad mi⁹ coia ſi vltia dñā i pl⁹ ſe
h̄reret tūc tō diſſo eēt i pl⁹ qđ diſ
finitū eēt i pl⁹. Quarta diſ. qđ cū
vltia dñā hois pōatur rōale aut
mortale ſm diuerſitatē op. ⁊ tñ
nulla iſta ouertitur cū hoie cū
vltia hoiez bruta ſint mortalia:
⁊ vltia ipm āgeli ſūt rōales. Dñ
aut neū iſta p̄p̄e ſz ſe accepta
ē vltia qđ ſi p̄ alia iſta circū
loqmur dñaz ſimpliciē vltimā.

Alicesimus p̄ri

mus. P. ē qđ dñā ē qua habūdat
ſpēs a genere: bō. n. ab aialī pluſ
h̄z rōnale cō eo. Et iſtud dñm nō
ē ſubitelligēdū qđ ſpēs habūdet
dñā a genere. i. qđ habūdati⁹ ha
beat eā qđ ge⁹ qđ h̄ itendit qđ ge⁹
ea caret. Nec ē itelligendū qđ ea
habūdat a genere qđ ab eo eā re
cipiat: qđ illā qđ caret nō pōt dñe
S̄z ē itell gēdū qđ ſpēs habūdat
dñā a genere. i. ſic qđ gen⁹ ipas n̄
h̄z qđ iſtū ſenſū ſequētia manife
ſtat cū diē nā vñ h̄ebūt dñas. s.
ipa gnā. Et ut iſte paſſus rediga
tur i obſeqūz xp̄i: iſto mō itelligi

tur illud Saluatori vbi de pha
riſeo ⁊ publicāo: deſcēdit hic. s.
publican⁹ i domū ſuā iuſtificatus
ab eo. i. ita qđ nō ille ⁊ ſic ſpecies
h̄z dñaz a genere. s. remouēdo eā
Et qđ ge⁹ nō h̄eat dñas p̄batur
i eodē p̄ceſſu qđruplici rōne ibi
tacta. P̄ia ē qđ ge⁹ nihil h̄az ē
ſc̄z dñaz utputa aial qđ ē gen⁹ n̄
ē rōale nec irrōale. Alioqñ cum
ipm icludatur i oi ſpecie ſua: ois
ſpēs eēt rōaliſ aut ois irrōaliſ. Et
iō ſi nihil eoz ē nec aliqđ eēntia
liē eaz h̄z ſic ē h̄ itētio. Scđ a rō
qđ ſi gen⁹ h̄ret vñā dñaz ead rōe
h̄ret aliā cū ſit ad ipas ſm ſe idif
ferēs ⁊ eadē rōe oēs qđ vñ incō
ueniēs tāta multitudiez dñaz i
eadē qđitate icludi. Tertia rō ē
qđ ſic illa qđ h̄ntur ⁊ iſtū actu ha
bētur ſimpliciē: ita illa qđ h̄ntur i
pō h̄ntur tñ ſz qđ ⁊ nō ſimpliciē
ſz ge⁹ nō h̄z dñas niſi i ptāte. i. in
pō ſic ideſmiatuz ē i pō ad deter
minari qđ ſimpliciter non h̄z eas.
Quāta rō ē qđ ſic ex his qđ ſūt n̄
pōt fieri aliqd ita oppoſita n̄ p̄nt
eē circa idē ſimul ⁊ iō cū dñe ſint
oppoſite nō p̄nt icludi i ead ſim
plici gn̄is eēntia. Itelligenduz
tñ ē qđ ex iſto paſſu accipiuntur
duo phica dō. Quoz p̄mū eſt qđ
dñā nō p̄dicatur d genere. qđ ge
nus n̄ h̄z dñaz aliquā ⁊ tñ ſubie
ctū h̄z i ſe ſuū formale p̄dicatuz.
Scđz docum̄tuz eſt qđ ge⁹ nō p̄
dicatur de dñā: qđ ſi p̄dicaretur
de ea ut dō. rōale eſt aial tunc

uerfide facta simplicit̃ aial effz
rōale. Sz oritur dif. qz fup^o fuit
oīfuz qz inferiora de fupioribus
aliquo^o pdicatur 7 fpālī i gnīb^o
7 dñitīs. Dñ aut qz pdicatio i eis
p accīs nō ē negada cū accidit
fic aiali effe rōale aut irrōale hic
aut ē intēio de pdicatiōe p fe et
eēntiale. Scd^a dif. ē qz rōes hic
affigte vidētur ccludere ita d p
accīs fic d eēnāl qz oppoita nō
poffūt fimul iēē nūero ita p acci
dēs fic p fe. Dñ aut qz l3 oppoita
p accīs nō poffunt fimul i eē eidē
nūero: bñ tñ eid^o fm fpēz aut ge^o
eidē aut fm fpēz aut ge^o fm rōez
gnīs aut fpēi dñia nō poffunt fi
mul iēē eēntialiter.

Vicesimusse <sup>cun
dus</sup>
p. ē qz dñā ē q pdicatur de pluri
bus dñitib^o fpēi eo qz qle fic .n.
cū qritur qd est hō rñdetur aial
ita cū qritur qlis est hō rñdetur
rōalis c: eo. Sz d hāc diffōez ifta
tur qdrupliciē. Pñio qz diffō tō
pdicatur in qd cū ipa fit rō qdita
tiua 7 tñ dñā ē alēa ps tōlis diffi
nitionis. Scd^o qz totū cōstitutū
folz feq modū ptis magl variabi
lis qz cōstitutū ex cōtigēti 7 ncēio
ē totū cōtingēs 7 fic fi diffō cōstat
ex qd 7 qli tō erit qilitatia. Ter^o
qz dñā ē de eēntia fpēi fic ei^o ps
cōstitutiuā 7 oīs pdica^o eēntialis
ē qditiua 7 ydēptitas eēntialis
est cā talis pdicationis. Quarto
qz oīs qilitaa ē posterior qli cuz

tale eē pſupponit eē: sz dñā ē pōz
fpē cū ipam cōstitutat gñ dñ i qle.
Dñ aut oībus iftis inſtātīs qz l3
dñā fm ſuū modū ſignificādi pdi
cetur in qle qz p nomē adiectiū.
expñitur tñ qstuz ad rē ſignifica
tā vē dñ in qd: cū ſit formalis ps
qditationis 7 ipa ptinet ad pñū mo
dū pſeytatis. Sed oritur dif. qz
iſta diffō nō cōpetit dñe fpēi fpālī
me cū ipa nō pdicetur de plurib^o
dñitib^o fpē. Dñ aut qz ifta nō eſt
nīſi fpēi ſubalcēne.

Vicesimuster

tius. P. ē qz fic in reb^o ex mā et
forma cōſtātib^o uel ad ſimilitudī
nē pportioneqz māe 7 forme cō
ſtitutionē hñtib^o: quēadmoduz
ex mā eris ſit ſtatua 7 ex forma
figura: ſic hō coīs 7 fpālīs ex mā
qdā pportionalit̃ cōſtitit ex ge
nere: 7 dñā ſic forma totū autēz
aial rōale mortale quēadmodū
illic ſtatua cōeo. Ex quo dēo acci
piūtur qttuor phica documēta.
Quoz pñū ē qz i cōſtitutione fpēi
l3 ge^o ſit admodū māe qz i pō re
ſpectu dñay 7 in dñitīs ad mo
dū māe: nō tñ ē ppe mā qz dīc qz
ſe h3 ad ſimilitudīez 7 pportione
matie: nō qz ſit mā. Scdūduz do.
ē qz l3 dñā ſit ad modū forme: ut
pote qz cōpatur ad ge^o ſic act^o ad
fpēz ſic ip3 dēfīnās nō tñ ē ſimpli
citer ei^o forma: qz dīc h qz eſt ad
ſimilitudīez 7 pportione forme
7 nihil eſt ſimile ſibi ipi. Tertium

• Uniuersalia.

do. ē q nulla res exīa in aliq spē
pōt eē simpliciū simplex qz i ea i
cluditur nā specifica q fm hunc
passū resoluitur ige^o r draz r nul
lū simpliciū simplex ē resolubile i
aliq plura. Quartū do. est q oīs
res exīa i aliquo genere ē vē cō
posita ex genere r draz: qz qd
ē in genere nēcio ē i qlibz ei^o spē
r tale icludīt nāz specificā q con
stat ex genere admodū matie r
draz ad modū forme ut h tactuz
ē. Sed oritur dif. qre gen^o nō po
nitur vā mā respectu dze cū sit i
pō ad ipaz. Dr aut q ad rōez ma
terie nō sufficē possibilitas nisi sit
receptiua: gen^o aut draz nō reci
pit tanqz ei^o subiectū marie i sim
plicib^o formis sed dze sūt ptes q
ditatis eiusdē eidē fūdamēto ad
ueniētes sic disgregatiū nō ifor
mat colorē sz ambo ista supficiē
sz ordie quodā. Sed a dif. si dze
sint vē forme. Dr aut q sic ab ali
qbus vñ tot ponūt i quolibz for
mas quot draz. Dicere tñ vñ q
si accipiat forma sicut accipit
plō p rōe qditatiua sic tot sunt q
ditates ptiales quot pdicamta i
qd. tñ accipiēdo formā sic eā ac
cipit Aristo. p alia pte cōpositi
phici sic cōstat q ab vna forma
sumūtur multe dze sic ab vno in
diuiduo albedis accipiūtur oēs
dze subordinate in genere qlitat
Tertia dif. si ista cōpositio q cōpo
nitur ex gener r draz ē i aīa nra.
Dr aut q sic obiectie cū nra itel

lectiua opatio ad eā fmietur et
oīa q a nobis itelligūtur in pō in
tellectia nra obiectie ponūtur r
istud nō ē magnū: qz oīa etiā sin
gularia sūt i aīa nra. Quāta dif.
si talis cōpō ē i rez nā. Dr aut q
talis cōpō sic ē i aīa nra obiectiue
sic ē i rez nā subiectie cū oīs scia
realis pcedit p diffōnes ppē qd
demonstrādo q nō eēt si cōpō ista
q ē diffinitia eēt tñ in rōne.

Eligimus qz

tua. P. ē q draz ē fm aliquoz af
signationem q dnt a se singula.
Itā fm ge^o nō dnt. Sūm^o enim
nos aīalia r irōalia sz additū rō
nale sepat nos ab illis: r rōalea
sum^o iqt nos r dii sz mortale no
bis appositū sepat nos ab illis cō
eo. Sz oritur dif. qd h itēdit per
deos. Dr aut q n itelligētias sepa
tas qz cōstat ille nō sūt aīalia: r h
suppōit istos deos eē aīalia qdā
rōalia sz more plōnico ponūtur
h dii aīalia cōdā rōalia r imorta
lia r sempitēna cōstātia ex aīa rōa
li r corpe icorruptibili sic posuit
plō de demōib^o sic motorib^o ut
recitat Aug^o i libro de ci. dei. Se
cūda dif. qz beat^o Grego^o ponit
angelū eē aīal rōale sup Marth.
qz sic vñ potuit itelligē plō. Dr
qz beat^o Grego^o ibi accipit aīal e
quoce sic sensitiu^o dē equoce de
aīali r itellectuali. Cū dīc sapiēs
q cogitare de sapia sens^o est cō
sumat^o qz sapia pficit itellectuz

Super.

nō sic aut potuit accipere plō aīal
de quo h̄ loq̄tur qz illud aīal po
nit sub corpe ī recta linea p̄dica
mētali. Tertia dif. si plō ponēdo
talīa īcorruptibilia z rōalia erra
bat. D̄r aut qz sic fm fidē xpianā
fm q̄s ulla creatura ē rōalis nī
si angel⁹ z hō fm aut viā rōis nā
lis nō v̄r demonstrabile q̄re nī pos
sit aliqd aliud p̄poni ex aīa itelle
ctiua d̄r nte sp̄e ab humana nā z
corpe īcorruptibili. Quarta dif.
si rōale qz hic sūtur ē d̄ra hoīs q̄
ditatiua. D̄r aut qz accipiēdo rō
nale fm noīs p̄paz significatiōez
p aptitudie ad rōnādūz nī ē d̄ra
sz p̄pā passio cū talis aptitudo sit
posterior suo apto nato sūdamē
to. i. subiecto. Si aut accipiatur
rōale p eētia aīe rōalis sic ē d̄ra
q̄ditatiua qz illa ē hoīs p̄ncipiūz
cōstitutū. Sz dif. remāet si rōale
ē vltia hoīs d̄ra. D̄r aut qz sic ac
cipiēdo eā mō iā d̄co qz vltia p̄fe
ctio hoīs eēntialis ē aīa itellec
tiua z īsto mō rōale quertitur cūz
hoīe: qz put quēit cū angelis ī
rōali tūc sūtur p pō itellectia q̄
nī ē hoīs q̄ditatiua. Sed a dif. quō
pōitur h̄ mortale vltia d̄ra si rōa
le ē nouissīma. D̄r aut qz h̄ por⁹
errauit nō solū fm fidē sz etiā sz
nālē rōalē si itellexit mōtale fōe
vltiaz d̄raz hoīs q̄ditatiua tū qz mō
tale est cōe oī aīali z tū vltia d̄ra
nūq̄ est generi adeq̄ta tū quia
mors z vita sūt opposita z iō cūz
plura sūt viuetia q̄s sensibilia ut

p̄z ī plātis mortale uenit oībus
corpib⁹ aīalī z sic ī plus ē q̄s aīal
z p d̄is nō ē ei⁹ d̄ra diuīsiua.

Vicesimusquī

tus. P. ē qz d̄ra ē fm aliquoz dif
finitionē qd aptū natū ē diuide
re q̄ sub eodē genere sūt cōeo. Et
adiūgit p̄sequēdo istā diffōez q̄i
terius p̄scrutātes z speculātes:
d̄ram dicūt nō qd libz eoz diuī
dentiū q̄ sub eodē sunt genere sz
qd ad eē dducit z qz ei⁹ eē ē p̄s rei
sic ī exēplificat qz aptū natū eē
nauigare nō ē hoīs d̄ra sz p̄puz
eius qz nō ē ī qd cōplemētū subā
neqz ei⁹ p̄s sed aptitudo q̄daz ei⁹
est. Ex quo dicto eliciūtur q̄ttuō
phica documēta. Quoz p̄mum
ē qz diuīsiō gnīs nō solum sit per
d̄ras eēntiales sz etiā p accītales
sicut cūz dicitur ut exēplificat qz
aīalīz quedam sunt apta nata
ad nauigandū z q̄daz nō. Et iō
dic qz nō omne quod diuidit ge⁹
est d̄ntia de qua hic loq̄tur sed
quod ad eē dducit quod est itel
ligendū formalit̄ z non effecti
ue. Secundū documētū ē qz d̄ra
eo mō quo hic accipitur est pars
rei q̄s cōstituit. Contra illos q̄ di
cunt qz genus z d̄ntia dicūt to
tū q̄uis alio z alio mō tūc. n.
nō esset d̄ntia pars cū possz esse
totū alio mō sumptū. Tertiū do.
est qz omnis nālī aptitudo ali
cuius est p̄pā passio eius quia
hic assignat rōnem quare aptūz

• Uniuersalia.

natū nauigare nō est dīa sed p
pziū qz nō est cōplementū subēsz
aptitudo eius ut nō cōplemētūz
ad illud qd nō est dīa referatur
z naturalis aptitudo ad h q sit
ppuzl z tunc eadē rōne cīs apti
tudo. Quartū dō. ē q nulla nālīf
aptitudo pōt eē alicuius qditati
ua dīa apti nati qz ppziūz talis
dīa esse nō potest cū adēē nō fa
ciat sed eē ipi iā pfecto aduēiat
Intelligendūz tñ q ex isto vltio
dēo sequūtur qttuor cōclusiones
qz. Prima ē q sensibilis nō est
dīa cōstitutia aīalis qz fībilis
dicat aptitudiez ad sentiendū sic
rībilis ad ridēdū cū nōiā ter
minata in bilis fm gmaticos di
cant aptitudiē z nō actū. Se
cunda cōclusio ē q rōale nō ē dīa
hoīs cōstitutia sed illud cui ipo
sitū ē ad significandū qz sicut rī
bilis dīc aptitudiez ad actum
ridēdi rōabilis ad actū rō
nādi qui ē actus sic actus ridēdi
Tertia cōclusio q mortale nō est
hoīs specifica dīa qz dīc ipa mor
talitas aptitudinē ad actū mori
endi sic binibilitas ad actū hīniē
di. Quarta cōclusio qz cōgregatū
z dīsgregatū nō sunt dīe cōstitu
tiue albedinis z nigredinis quia
cōgregatū dīc naturalē apti
tudiē nigredinis ad actū sūz
fm q ē cōgregare z idē de dīsgre
gatiuo respectu albedinis. Sed
oritur dīf. qre oīa ista assignātur
in dīffōnibz p dīffōnīs cōstitutiuīs

Dī aut qz dīe qditiue rez sūt
nobis īgte: iō circūloqmur eas
p passiōes z sic facimus descri
ptiōes loco dīffōnūz. Sed a dīf.
qre nō pō. tur de corporeo z aīa
to sicut de istis ut sint passiōes.
Dī aut q corporeitas z ipa aīa
sūt pōra suis cōstitutis: z iō sunt
qditiua: n. n. dīcūt aptitudiez īz
actū pīūz z iste q h dīe sūt oēs
dīcūt aptitudiez z ipm pīū actū
cōsequentem.

• Hicesimus sextus

P. ē q ppuz qdrifaria diuidunt
vno mō dīcūt ipm qd inē oī con
tento sub spē z non soli spēi sicut
esse bipedez hōi. Alio mō q nō
omni sed soli sicut eē medicum.
Alio modo q oī z soli sed non sp
ut canescere in senectute. Alio
q omni z soli z semp sic eē rīfibi
le hōi: nō q semp actu rideat sz
qz sp aptus natus est ad ridēdū:
z itabinnibile equo capitulo eo.
Sed oritur difficultas quia pro
pziūz non videtur pdicabile dīf
tinctūz a genere cum dīffinitio
generis ei cōueiat: p eo q mobi
le qd ē ppa passiō corpīs p dīca
tur de pluribus dīffōnibz spē in qd
sic. n. motus dī de altatiōe z au
gmētatiōe in qd tan qz dīffōnibus
specie ita mobile de alterabili et
augmētabili que sunt eius ptes
subiectiue. Dī aut q idē absolu
tū pōt eē ppziū p cōpationem

Super.

ad subiectū utpote mobilitas ad corpus: et ge^o i ordine ad sua isferiora sic fuit dē m d accēte. Secūda dif. qz ppuz v^r eē spēs cuz risibilitas p dicitur de pluribus dñtib^o nūero i qd utpote d hac et de illa risibilitate. D^r aut q eo dē mō ē ppuz i hitudie ad subiectū et est spēs p opationē ad isferiora et iō l^z si ut idē fūdamentalit^r nō tñ idē formalit^r. Tertia dif. qz ppuz v^r eē d^ra specifica cū dicatur de pluribus dñtib^o nūero i qle sic illa. D^r aut q illud p dicitur in qle talis d^re itelligitur qd i tatiū et eēntiale et nō sic ppziū. Quarta dif. si ppziū ē accēs. D^r aut q nō qz tunc nō eēnt nisi q^r tuoz p dicitur bilia et frustra foret d accēs dñtinctū. Et cōfirmatur q nō opetit ei dñfō accētis inferi^r a notāda. Sz ē dif. qz dicūt cōiter loy^r qz ppziūz manat de gener accētūz fm Boeciūz. D^r aut q illud est itelligendū q hz modū accētis i eo qd nō ducit ad esse simplicit^r sz aduenit p^o eē cōpletū. Secūda dif. qz oē illud qd aduenit p^o esse cōpletū d^r accēs fm coia phantiūz dēa. D^r aut q ppe loquēdo ipm ppuz nō aduenit quia pullulat ab itrisecis pncipijs spēi Accēs aut adueniūt qz nō ex p pzijs pncipijs inascūtur qūis ali quo mō ppuz dcedatur aduenire. Tertia dif. qz dñfictio datur de accēte ppo et cōi et ista suppoit p pziū eē accēs q h est diuīfū. D^r

aut q h accipitur large accēs p oī nō qd itatiū nō ppzie ut ifra dñfinitur. Quāta dif. ē qz qd qd est aut ē subā aut accēs cū enī p ista diuidatur imediate: et iō cuz ppuz nō sit subā p eo q ad simpl^r cit eē nō facit v^r q sit ponenduz accēs. D^r aut q sic d^ra fducitur ad ge^o spēi cōstitute p ipaz qūis si dicatur iqd tale ge^o de ea ita p pziū suo mō i eo q pullulat ab i tñsecis pncipijs speciei. .

Tricesimus sep

tim^o. P. ē q accēs ē qd adē et ab ē pē subiecti corruptiōez c^oz. Et diuidit ibi accēs isepabile sic est dormir et i isepabile sic coruo eē nigrū. Sz d hāc dñfōez instatur qdruplicif. P^o qz iild^r qd adiacet circa corp^o ut vestimentū adē et abest pē subiecti corruptiōez et tñ nō est accēs. Secūdo qz forma subālis nō est accēs et tñ adē et abē matie q ei^o subiectū pē ipius mēe corruptiōez cū ipa mā sit p petua et icorruptibilis. Tercio qz corruptio ē accēs ut cōbustio et tñ nō adē et abē pē subā corruptionē. Quarto qz accēs isepabile l^z ad sit tū pōt abē et iō nō pōt ei opetere dñfinitio accidentis. Ad p^mū quia corpus non ē sub stātia vestimēti et illud adeē et ab eē itelligitur per modum subiecti. Ad secūdū qz h accipitur adeē nō per modum substantificātis sic forma subālis dat eē

·Enniuersalia.

subiunctificatū opoſito ſz p modū
iberētis ⁊ dependētis ſic accīis.
Ad tertiu qz corruptio ē puatio
⁊ iō nō ē accīis cū rō accīis ſit
poſitiua. Et ſi dicatur qz trāſmu
tatio ſubālis ē poſitiua ⁊ tñ ipa n̄
adē aut abē pē ſubiecti corrup
nē. Dī qz ipa trāſmuta^o adē ouz
forma gignitur ut opoſitū ⁊ abē
gnātōe opleta ſine ſubiecti cōru
ptione. Ad qrtū qz iſta diffō for
te vī dari d̄ ſolo ſepabili accīte
nō tñ vī qz poſt q̄ accīis ſic diffi
nit ipm diuidit ſepabile ⁊ i ſe
pabile. Et iō nō vī poſſe ſaluari
iſta plōnis diffō nū p q̄dā pōz
i. p q̄ poſſit oē accīis ſepari ut il
le paſſus redigatur i obſeqū xpi
Sz oritur dif. quō redigitur iſte
paſſus i xpi obſeqū iuxta pmiſ
ſū. Dī aut qz cū iſta diffō nō poſ
ſit ſaluari de oī accīte reſpectu
agēt nālī ſz oīcedere qz ab ipſa
nō deuiādo qz agēs ſupnāle pōt
aliq̄ i nā pē ea q̄ eueniūt ſm ōdi
nē nāe utpote ſepare oē accīis a
ſubā; ſm illā regulā qz i realiē dī
ſtictis de^o pōt facere p^o ſine oīni
poſteriori ⁊ ſic ſaluabim^o multa
miracula dīne oīpotētie.

¶ Vicesimusoc

tau^o. P. ē qz accīis ē qd̄ ōtingit
eid̄ inēē ⁊ nō iēē c^o eo. Sz ō hāc
diffōez iſtatur q̄druplici^o. P^oio
qz iſta diffō n̄ vī diſferre ab alia
pcedēte cū idē ſit inēē ſic adēē ⁊
id̄ nō inēē ſic abēē eo mō quo h̄

ſūtur. Scd^o qz cū accīis eſſe
ſit i eē; n̄ i eē nō pōt cadere i ei^o
diffōe ⁊ ſic h̄ ōtingat in eē nō tñ n̄
in eē ſic accipitur iſta diffō. Ter
tio qz illud qz necio iēſt; nō ōtin
git cū necm ⁊ ōtingēs ex oppoſi
to diſtinguātur; oē aut accīis ne
ceſſario iēſt; ḡ nō ōtingit ipm iēē
Quarto qz ſi iēē icludatur i rōe
diſſinitia accīis; tūc p nullā pōz
poſit n̄ inēē cū diſſinitū ſine diſſi
nitōe eē nō poſſit ⁊ tñ oppoſituz
pōitur ſm fidē katholicā ut ille
paſſus redigatur i obſeqū xpi.
Ad p^om qz iſta n̄ pōitur pē ſub
iecti corruptionē ſic i pcedēti tñ
ipa ſubitelligitur cū dī eidez qz
vbi ſubiectū ē id̄ n̄ eſt corruptū
⁊ iō n̄ vī diffō alia i re h̄ ſit alia i
rōe. Ad ſcd^o m qz cū dī qz accidēs
ōtingit inēē ⁊ n̄ inēſſe; iſta i dīa n̄
attēditur in ordine ad accīis q̄ ſi
ſit idz n̄s adēē ⁊ nō in eē ſz rōne
ſubiecti cui pōt inēē talis iheren
tia ⁊ nō inēē. Ad t^otiuz qz ſi acci
piatur h̄ ōtingentia ex pte iſtē
tie accīis; tūc accīis poſit n̄ in
eē ſicut tenet fides qz omne cō
tingēs eſt poſſibile aliē ſe habē
Si aut ex pte ſubiecti tunc oīne
ſubiectū pōt eſſe ſine quocūqz ac
cidente p diuinā potentia ut iſta
redigātur in obſeqū xpi. Ad q^o
tū dī qz cōiter dicunt iſtā diſſini
tionē intelligi debere de inherē
tia aptitudinali ⁊ nō actuali et
tūc dicunt qz accidentia ſepata
hāt inherētiāz aptitudinalem

Super.

q̄ dicitur intelligi i diffōne ista accētis
Istud tñ nō vñ valef qz cū dñ ac
cidēs adeē uel abeē aut i eē uel
nō i eē cōstat qz n̄ pōt p q̄cūqz po
tētā nō iēē uel ab eē fm aptitu.
dialelem iherētā. iō vñ qz ista n̄ sit
accētis; diffō s̄ notificā q̄ daz ut
dicatur qz accētis fm qz accētis n̄
pōt eē sine suo subiecto sic nec i
herēt s̄ qz iherēt; l̄ absolute qd
accidit aut iherēt sine subiecto eē
possit. s̄ dicitur dif. si phi ista diffō
nē accētis q̄ datur p i eē reputa
uerit q̄ditatiuā. Dñ aut qz rōabi
liter h̄ nō potuerūt qz iherētia
dñ ordiez accētis ad subiectū cui
iheret: et ordo ē p̄rior suo fun
damto sic respect̄ suis extremis
et nullū p̄erī ē d̄ q̄ditate p̄oris.
Scd̄ a dif. si ista diffō data ē p̄pe
descrip̄. Dñ qz si h̄ accipiat i eē
p̄ iherētia aptitudinali tūc ē p̄pe
descriptio q̄ sit p passioez p̄paz et
talis iherētia aptitudinalis fm p̄
missa ē passio accētis. Si autēz
istā iēē accipiat p̄ iherētia ac
tualī tūc ē notificā p̄ illa q̄ p ac
cidēs iñt. S̄ remanet dif. si phi
ista diffōez iherētie posuerūt sic
fides xp̄iana fac. Dñ aut qz n̄ qz
nō p̄cepūt possibilitatē istā sepa
tiōis q̄ ponim̄ i diuina eucharis
tia. Et iō istas diffōes retulerūt
ad iherētias actuales.

Aligesimus no.
nus. Id ē qz pōt intelligi coru^o al
bus et ethyops nitēs cādore p̄ter

subiecti cōruptōez c^o eo. Et istā
inducit por^o ad declarādūz quō
accētia inseparabilia p̄nt ad eē uel
abeē p̄ subiecti corruptōez fm
datā diffōez. S̄z oritur dif. qz p
eundē modū possz q̄s itelligere
hoiez nō eē aīal sic itelligit cōmū
nō nigrū cū neutru sit in rez nā
dñ qz nō ē simile qz aīal ē d̄ p̄mo
ceptu et intellectu hoīs: et iō nō
pōt q̄ditatiue accipi sine aīali nō
sic aut de nigredie coruī q̄ n̄ ē d̄
p̄mario ei^o intellectu. Scd̄ a dif.
qz risibile nō ē de intellectu hoīs
et sic pōt hō itelligi n̄ risibilis sic
coru^o nō niger et tūc p̄puz eo mō
q^o accētis aderit et aberit p̄ subie
cti corruptōez. Dñ aut qz l̄ risi
bilitas nō sit d̄ ei^o p̄mario c̄ceptu
tñ bñ noscitur i eē ex ei^o rōne fō
malī noticia p̄p̄ qd. Nō sic aut
accidēs i separabile: et iō nō pōt sic
subitelligi cū oppoito. Tertia dif
ficultas ē qz ista itellēm q̄ itelligi
tur coru^o alb^o aut ē vā et tūc nō ē
nigredo accētis i separabile. aut fal
sa et tūc nō pōt abeē subiecto sic
falsa p̄p̄ cū dñ hoiez nō eē aīal
Dñ aut qz ista subitellectio d̄ q̄ h̄
loq̄tur nō ē accipiēda de fctō ut
affirmetur coru^o alb^o tūc. n. eēt
falsa c̄plexio sed ut itelligatur qz
ex rōne sua diffinitiuā nō repug
nat ei albedo sic ei repuḡt oppoi
tū p̄a^o nis. Quāta dif. ē qz si n̄ re
pugnat ex rōe sua tūc n̄ erit ipos
sibile et sic nigredo talis erit sepa
bilis. Dicitur aut qz forsitā possz

.Uniuerſalia.

aliūde repugnare q̄ ex rōne for
mali qz illud tñ nō inēitur vř q
talis ſepatio licet ſit impoſſibilis
p nāz: tñ nō vř ipoſſibilis i hitu-
dine ad cāz p̄mā. Iſtud tñ tranſ-
cēdit p̄hiaz z ſic iſte paſſus redi-
gatur i obſeq̄z xpi ut nō poſſit
vitaſ p̄hica ſine vitate fidi ſaluāi.

Triceſimus. p.

ē q̄ cōe ē oib⁹ p̄dicabilib⁹ iſtis d
plurib⁹ p̄dicari ca⁹ 6⁹. Sz oritur
diſ. Si oib⁹ iſtis p̄dicabilib⁹ ē
aliq̄d cōe vniuoctū. Dř aut q̄ ſic
vř. s. p̄dicabile qd̄ eſt ſupius diſ-
ſinitū qd̄ eſt aptū natū de plurib⁹
p̄dicari. Et q̄ iſtud ſit eis cōe p̄z
qz qd̄ libz iſtoz dř p̄dicabile. qd̄
aut ſit vniuoctū pbatur qz dř de
eis ſin vnā diſſōnez. q̄ ē de pluri-
bus p̄dicari. qz h dř q̄ iſta diſſō
oib⁹ p̄dicabilib⁹ ē coīſ. Scđ a diſ.
qz cū oē cōe vniuoctū ſit ge⁹ aut
dřa rē. qd̄ iſtoz ē iſtud cōe. Di-
cunt aut q̄ p̄dicabile dř ad mo-
dū generis de iſtis. s. p̄dicabilib⁹
ſic genus de ſpēbus z iſta p̄dica-
bilia dřnt ſpē qz q̄rēti de quoli-
bet iſtoz ut ē ſcđ a itētio qd̄ ē re-
ſpōdetur ouēient q̄ ē p̄dicabile
Tertia diſ. qz ſi iſtud cōe eſt ge⁹
cū iſtud ſit cōe ad gen⁹ z ad alia
tūc gen⁹ erit coīſ ſe ipō z erit cōe
ad oīa alia d̄ q̄ ſuit diſſictū ut de
ſperatū. 3o vř dō. q̄ iſtud cōe
ſe heat p̄ modū generis: tñ p̄pē
ñ ē ge⁹ qz eſt ſup⁹ ad ge⁹. imo vř
cē trāſcēdēs ad modū ent⁹ qz

circuit oē p̄dicabile z oē genus.
Quarta diſ. qz accipiēdo iſt d̄ trā-
ſcēdēs iſtud diuiditur i iſta p̄di-
cabilia p̄ d̄ras ſibi cōiūdetes diui-
ſuas z ille adueniētes oſtituūt
aliq̄d ad modū ſpēi z ſic ſūt i tali-
b⁹ ſa z ab iſtis reb⁹ q̄t abſtrahi
vn⁹ cōis ocept⁹ p̄dicabilis ſic a p̄-
ozib⁹ n̄ trāſcēdentib⁹ d̄ illo cōi ſic
arguetur z ſic erit p̄ceſſ⁹ i iſinitū
Dř aut q̄ ab illis trāſcēdentib⁹ n̄
ouigit abſtrahē vřiorē oceptū
ſz ſe ipis hnt talia illā trāſcēdētē
vitatē: aut oz ocedi i talib⁹ p̄ceſ-
ſū i iſinitū ſic idiuiſiōe oīnui. Sz
remāet diſ. ſi nūer⁹ iſtoz p̄dicabi-
liū ē p̄ ſe not⁹. Dř aut q̄ n̄ ſz ſit
ſuppoit⁹ ab oib⁹ p̄hīs p̄plōez. tñ
declaratur iſti⁹ nūeri enidētia:
qz p̄dicabile aut ē natū p̄dicari i
qd̄ at i q̄le acci⁹ q̄le p̄ oī n̄ q̄dita-
tū. Si i qd̄ aut d̄ diuerſis q̄dita-
tib⁹ z ſic ē ge⁹: aut d̄ diuerſi hec-
heitatib⁹ z ſic ē ſpēs. Si i q̄le aut
i q̄le eēntiale z ſic ē d̄ra: aut i q̄-
le acci⁹nale z tūc aut iſnſecū z ſic
ē p̄puz: at extnſecū z ſic ē acci⁹ſ.

Triceſimus p̄ri

m⁹. p. ē q̄ iſta p̄dicabilia hnt ad
iūicē vitatē ſic ge⁹ ouēit cū ſpē in
eo q̄ ē p̄dicari i qd̄: z cū d̄ra i eo
q̄ ē dici d̄ plurib⁹ ſpēb⁹: z cū p̄po
i eo q̄ ē eē cōis ad ſpēz: z cū acci-
dētē d̄ plurib⁹ etiā ſpē d̄rntib⁹ di-
ci c⁹ eo. Sz oritur diſ. q̄ coītas ē
in ſpeciem z alia: Dicitur q̄ ſpe-
cies cōmunicat cū differentiā in

+ Super +

pdicari d pluribus numero dñi
tibus: et cū ppo d solis numero
dñitibus z cūz accñte i eo q est
pdicari sicut fuit supradcm de oi
bus z dñc q in istis ē rara ueni
entia. Scñda dif. que ē coitas
inē dñitiaz z sequētia. Dñ aut
q dñā coicat cū pprio qz vtraq;
de pluribus dñitibus numero z
i quale qd dicitur: z cū accñte:
quia in quale z nō ouertibiliter.

Tertia dif. que est coitas inē
ppriuz z accñs dñ q ppuz pdica
tur i qle z accidēs z vtrūq; acci
dētaliē. i. nō qditatiue. Quar
dif. quid ē pdicari i qd z in quale
Dicitur aut q illud dñ pdicari in
qd p quod ouenientē rñdetur ad
inērogationē factāz p qd ut cūz
queritur qd est hō ouenientē re
spōdetur aīal. Et pdicari in qle
dicitur illud q ouenientē rñdetur
ad inērogatiōez factā p quale ut
cū queritur qualis est hō oueni
entē dñ rñsibilis. Sz remāet dif.
si isti duo mōi pdicādi adequāt
totā latitudīez pdicationis. Dñ
aut q sic in ordine ad pdicabilia
qz nullū est pdicabile fm pmissa
quod nō pdicetur in qd uel i qle

Secūda dif. qz quātitas ē ac
cidens substātie z tñ nō pdica
tur de ea in quale nec in qd sed
inquātuz sicut nec relatio istoz
imodoz z sic circa accñs nō sunt
ista imediata. Dicitur aut q ad
stud saluandū est accipiēda in
qle pdicatio p omni nō qditatio

largo modo. .

Tricesimusse

cūdus. P. ē q oīa ista pdicabi
lia hñt adiuicēz diuerſitatē quia
nō solū hic assignātur eoz oue
nientie sed etiā dñtie ca: eodē.
Sed oritur difficultas q ē dñā
generis ad sequētia. Dñ aut q
gen^o differt a spē quia de pluri
bus spēbus dñ z spēs nō z a dñā
qz i quid: z a ppo qz nō ouerti
tur cū spē z ab accñte qz eēntia
le. Scñda dif. que ē dñit a spēi
ad sequētia. Dñ aut q a dñitia
differt quia pdicatur in qd: et a
pprio qz illud in quale accñtale
z ab accidēte p idem. Et iterum
accñs pōt eē genus gnālissimū.

Tertia dif. que ē distictio dñe
ad alia. Dñ aut q ipa differt a p
prio qz illa de pluribus dñitib^o
spē: z istud de vna spē sola: z ab
accidente qz illa eēntialitē pdica
tur z accidēs nō. Quarta dif.
que ē distictio pprii ad accidēs
Dñ q ppuz ouertibiliter pdicatur
de eo cuius ē ppriuz z accidēs
nō ouertibiliter. Sed oritur dif. qz
fm pmissa in h est dñitia inē dif
ferentiā z pppm loquēdo de dif
ferentia specifica qz illa in quale
eēntiale z istud in quale accñta
le z sic ppriuz videtur accñtale.
z p dñs erit accñtale d pmissa.
Dñ aut q non dñ accñtale istud
ppe: nec p ut large accidentale
sumitur pro oī nō qditatiuo. Et

Uniuersalia.

confirmatur q² p²riū nō d^r p²ced
dens s^r p²se i 2° mō. Secūda d^r.
est q² illud qd^e eēntialiter videtur
q²ditatiū: d^ra aut d^r eēntialiter
q²ditatiue. D^r aut q² ip^a reali^r:
et fin eē de q²ditate: fin aut d^r.
cl. i. fin modū p²dicādi ut patuit
d^r qualitatiue uel q²lificatiue.

Tricesimuster

tius. D^r e q² genera p²ora sūt his
que sub se posite sūt d^rntijs p²p²
q² et simul q²dez eas auferūt nō
aut simul auferūtur ca² eodem.
Et adiūgit q² si d^re diuisione aialis
auferātur potest subitelligi subā
aiata sensibilis que est aial. Ex q²
q²dem passū accipitur talis regu
la q² q²ncūq² aliq² duo ista se h²nt
q² vnu est posterio^r reliquo: abla
lato p²ori n²cēm est auferri poste
rius: et posterius potest aufer
ri nō ablato p²ori: q² h² p²pter qd^e
ponit genus esse p²us d^ra isert q²
ablato genere auferitur d^rntia:
et tñ ablata d^ra nō auferūtur ge²
q² nō posset iserri nisi in virtute
regule p²assumpte. S² h² hanc re
gulā itatur q²druplici^r. P²rio q²
i cātis p²r est p²us filio et tñ filius
pōt esse sine patre. Secūdo ois
cā est p²or suo effectū et tñ destru
cta cā pōt effectus remanere sic
calor in aqua igne cōstip^a. Ter²
q² passio ponitur esse posterior
subiecto fin naturā. et tñ ablata
passione n²cēm est auferri subie
ctū ut h² ponitur cū ouertatur:

et tñ regu^a sup² t² q² p²erit ab
lato nō auferitur p²us. Quarto cū
ista regula applicetur hic ad ge
nus et d^ram cōstat q² sub lato rōa
li et irrōali nō remanet aial i rep
nā: aut suboblatis d^rgregatiuo et
disgregatiuo nō remanet color.
Ad p²mū d^r q² hic nō est intētio
de p²oritate t²pis fin q² pater p²ue
nit filiū et auroa vespuz sed d^r p²o
ritate nature q²lis e² int² genus et
d^ram. Ad secūdū q² ista regulā
intelligi o² fin eēntiali^r: ordiata
sic sunt gen² et d^ra: nō sic aut esse
ctus et cā vniuoca q² accidit sp
q² talis effectus sit a tali cā. Ad
tertiū q² non repug² subiecto ex
sua rōne formali exister^r sine pa
sione cū fin naturā p²existit ei et
in illo p²ori sit sine ea cū tota sua
rōne diffinitia. Ad quartū q² eo
dē mō generi il repugnat ex sua
q²ditate fore sine d^rntia cū p²eri
stat ei et in illo p²ori sit q²ditatiue
sine ea: p²pter ydēptitatē tñ rea
lē in nō nullis n²cōio seq²tur de fa
cto d^rntia. Sed oritur d^r. quare
dicit q² si d^rntie diuisione aialis au
ferūtur pōt subitelligi subā aiata
sensibilis que est aial. D^r aut q²
ad ostendūz q²o aial in suo cō
ceptu abstrahit a d^rntijs diuisi
uis et oē qd^e abstrahit ab alio pōt
itelligi sine illo eē i eē intellectio
Secūda d^r. q² cū genus non sit
de q²ditate d^rntie fin p²missa: ita
v² q² d^rntia possit accipi sine ge
nere sic ecōuerso. D^r aut q² licet

c

absolute possit eōc pi rōale sine
aīali p eo q nō est intra ei⁹ qdī
tatē inclusū: tñ descēdendo a sū
mis ad īfima p lineā pīdicamēta
lē rectā pīntelligitur sp diuisū di
uidētib⁹ suis z sic videtur h loq.

Tricesimus qrtus . P. ē
q genera pīacere oz: z formata
specificis dñitīs pīficere species
vnde pōza in q̄t nālīter sūt gene
ra z simul īterimētia z īpīs. s. ge⁹
z dñā īnēemptis īterimūtur spēs
sed īnēemptis spēsbus nō simul īn
terimūtur. s. genus z dñitīa ca?
eodē. Ex isto passu accipiūtur q̄t
tuoz pīca documēta. Primū ē
q īpfectiōe spēs z ī ppositiōe: ge⁹
pīacet: qd nō est sp īntelligendū
ad modū subiecti qz rōalitas nō
īnēst aīalitati sicut subiecto sed
aīalitas pīacet sicut effect⁹ pōz:
ut illuminatiō aeris pūenit eius
calefactiōe a sole. Secundū ē
q īn ista ppositiōe dñā īformat
genus q̄ aliqñ pōt īntelligi p īnfi
nitentiā formālē īn īpō ut ī rece
ptiūo ut aīatus īn corpe q̄uis īn
aīali z rōali nō ita sit. Tertiū do.
ē q genera sūt pōza fm naturaz
q̄ īp e spēs. Et si dicatur qd hīc ī
tendit p prius natura. Dñ q qñ
cūqz aliqua duo ita se hñt q vnū
p̄erigit reliquū: p̄erigitū est p̄us
fm naturaz īferigente. Et si dica
tur ad qd cōgscitur q īstud p̄eri
gat reliquū. Dicitur q qñ vñ ex
sua ratiōe formālī repugnat eē

sine alio z nō ecōuerso. Quartū
do. ē q īnēemptis generibus īn
terimūtur spēs z nō ecōuerso
quia dicit q genera sūt īnfi
mētia: s. spēs s; nō simul īnfi
tur. s. ablatiōe spēs. Sed oītur
dif. qz hīc videtur supponere īn
emptionē genēz z spēs q̄ ē īpō
sibilis fm pīhos. Dñ aut q uel īpē
loq̄tur p īpōssibile q si īnfi
tur genus z species īntīneretur
z nō ecōuerso. Aut si loq̄tur p
possibile ut si dicatur q illa sūt
arībilabilia p diuinā potentiā
q̄tuz ad suū eē īn actu sic docet
xpīana fides. Secūda dñ ē quia
correlatiua posita se ponūt z p
empta se pīmūt: z genus z spēs
sūt cōrelatiā z īō sicut īnēempto
genere īnfiuntur spēs ita econ
uerso. Dñ aut q vñ ē īnq̄tū sūt
relatiuānō tñ q̄tuz ad qditatez
absolutaz generis q̄ abstrahūt a
natura specificā: z sic īntelligit ī
loco. īntelligendū tñ q videtur
hīc accipi argumentū q gen⁹ ē
spēs dñ ant realit: qz īn eīsdē rea
liter vñō pempto pīmūtur z reli
quū. Nīsi dicatur q vñ ē d fa
cto uel de possibili: nō tñ vbi sup
pōitur īpōssibile. s. nō dñt realit.

Tricesim⁹ quin
tus. P. ē q accitīa pīncipalit īn
īdiuiduis subsistūt: gnā vero et
spēs nālī pōza sūt īdiuiduis sub
stātie c⁹ eo. Ex quo dēo eliciūtur
duo pīca do. Primū ē q scdē

.Uniuerſalia.

ſubē ſunt pōres ſz naturā q̄ pri
me: qz idiuidue ſubē dñtur ſubē
p̄me. Generā aut̄ z ſpecies ſubē
ſecūde. Scđm do. eſt q̄ eccl̄tia
p̄p̄us inſūt p̄mis ſubſtātijs q̄ ſe
cūdis quia dīc q̄ p̄ncipaliē i indi
uiduis ſubſiſtūt. Sed oritur diſ.
quō dicūtur ille p̄me ſubē ſi ſunt
poſteriores: z iſte ſcđ e ſi ſūt pō
res. Dī aut̄ q̄ iſte dicūtur p̄me
qz quo ad nos p̄us videntur ap
prehendi: cū abſtrahim⁹ vniuer
ſale a ſingularibus: non tñ in ſe.
Secūda diſ. qz accit̄ia p̄p̄ius
dicūtur in eē p̄mis ſubſtātijs cūz
iſpe ſunt natura poſteriores. Dī
aut̄ q̄ cū vniuerſalia ſunt abſtra
cta z ſm ſe p̄ciſa in eē eēntie:
illa que ōtingūt qualia ſūt accit̄ia
nō poſſūt eis in eē niſi p̄ ut ſūt in
diuiduata z ſic p̄ diuidua z tūc
ſcđario qz p̄ aliud. Tertiā diſ. ē
ſi p̄p̄ia paſſio inē p̄us idiuiduis
q̄ vniuerſalib⁹. Dī aut̄ q̄ nō imo
ecōuerſo qz ip̄a inē p̄ ſe ſp̄ei z ſic
p̄ ſp̄ez ouenit idiuiduis. Vñ ſicut
in p̄dicamētis p̄ accit̄is p̄ceditur
ab iſerioribus ad ſupiora ſm p̄
miſſa ita in p̄dicamentis p̄ ſe ecō
uerſo. Cūſ ratio ē qz p̄dicamē
ta p̄ſe inſunt q̄ditatibus i ſua ab
ſtrāctiōe ſm q̄ ſunt vniuerſales
Quarta diſ. ē qz ſor nō pōt eſſe
albus niſi homo ſit albus z tñ hō
pōt eē albus forte nō albo. Et ſz
regulā p̄ozitatis datā p̄us ē eſſe
albi hōis q̄ ſor cū ab ip̄o nō cō
uertatur cūa. Dī aut̄ q̄ ſicut h

hō nō poteſt eē alb⁹ niſi z hō ita
nec homo niſi aliq̄s ſingulari hō
q̄uis nō ſor: z ita ouertitur cūa
ad ſingularia q̄anis nō ad ſortē.

Triceſimūſſex

tus. P. ē q̄ illa que p̄icipant ge
nera eq̄liter p̄icipant cū tñ acci
dentia intenſionē z remiſſionēz
recipiāt cō eodē. Et poſtea adiun
git in ſequētibus q̄. s. cō ē ſp̄ei
z dñtie p̄icipari equalit̄ ab illis
a quib⁹ p̄icipātur. Et ituz in ſe
quētibus addit q̄ eq̄liter p̄icipi
pantur ſp̄es z p̄p̄ia paſſio ab il
lis a q̄b⁹ p̄icipātur. Ex quo elici
untur q̄ttuor cōcluſiones. Quaz
p̄ma ē q̄ genera eq̄lit̄ dñtur de
oib⁹ ſuis p̄tib⁹ ſubiectiſ qz
dicit q̄ equalit̄ p̄icipātur a ſuis
iſerioribus. Secūda cōcluſio eſt
q̄ eq̄liter dicitur ſp̄es de idiuidu
is ſm eundē modū: qz dicit q̄ i
iſta equali p̄icipatione cōuenit
ſp̄es cū dñtia. Tertia cōcluſio q̄
dñtia reſpectu ſuoz iſeriorū hz
talē equalitatē quia in eodē po
nitur hic cōiccare cū dñtia. Quā
ta cōcluſio q̄ p̄p̄uz dī eq̄lit̄ de oī
bus ſuis ſubiectis qz ponit q̄ eq̄
liter p̄icipatur p̄p̄uz ſicut ſp̄es
ab idiuiduis. Sed ōtra cōcluſio eſt
iſtatur q̄druoꝝ. P. qz hō dī eſſe
p̄fectiſſimū aīal z ſic nobilioꝝ et
p̄fectioꝝ mō p̄icipare aīalitatez
q̄ b̄uita ōtra generis eq̄litatez.
Scđo qz lz lux ſolis z lūe videā
tur eiūſdē ſp̄ei tñ nālit̄ lucē eſſe

Super.

pfectior ē in sole q̄ in luna cerni-
mus. Tercio qz vna albedo ē ma-
gis disgregatiua quā alia aut ni-
gredo aggregatiua z sic dīa iēq̄li-
ter p̄cipatur. Quarto qz hō vī-
rībiliōz alēo aut vnū corpus al-
tero mobili⁹ p̄prij eq̄litate. Ad
p̄mūz rīdetur qz hō est pfectior
brutis p rōabilitatē z nō p aīali-
tatē: iō ē nobilissimū aīaliūz non
tñ in q̄tūz aīalia sunt. Ad scd̄m
qz lux solis sit pfectior luce lūe
tñ nō fm q̄ditatiua lucis rōnem
specificā sed fm ḡdus māles aut
idiuīduales. Ad tertū qz nō est i-
tensior disgregatiū q̄tūz ad q̄di-
tatē disgregatiū q̄ rō saluatur i
quolibet ḡdū sz quo ad ḡdū vnū
rōnis sicut dēm est i spē. Ad q̄rtū
qz sic vnū corp⁹ ē facilius mobile
aut velocius q̄ reliquū ita i rībi-
litate: tñ ita est vnū mobile sicut
reliquū z tñ rīibile itēsiue. Sz
ozitur dis. qz eo. mō quo ista p̄di-
cabilia ccedūtur intēdi z remitti
puta fm ḡdus idiuīduales: cce-
di oz de accīte z sic negatur de
eis intēsiō z remissio fm rōez for-
malē ita z i accīte. Et tñ h ccedi-
tur accidēs intēdi z remitti qñ d
alijs oībus p̄dicabilib⁹ negatur.
Dr aut qz cēta vidētur opari ad
sua īferiora an oēs ḡdū īnfīsecū
ut de eis p̄dicātur z sic nō sz ma-
gis z minus. Accīs aut ad subie-
ctū sicut ad posteri⁹ se hīs post
oēm intēsiōnē z iō forte ei⁹ in-
tēsiō z remissio cceditur vbi ne-

gatur de alijs.

Tricesimus sep

timus: P. ē qz dīa cōponitur cuz
alia dīa. Rōale, n. ait z mortale
cōpositū ē in subā hoīs. Spēs vō
nō cōponitur spēi ut gignat aliq̄
aliā spēs cō eo. Et adiūgit ibi vnū
exemplū multū mirabile qd nō
est credendū fuisse plōis sz sup-
additū a por⁹ ad remouendā in-
stantiaz qz quedā eq̄ p̄miscetur
asino ad muli gnātionē: equus
aut simpliciter asine nunq̄. Ex isto
passu accipiuntur q̄tuoꝝ p̄bica-
do. Prīmū est qz duo actu exīta
possunt occurrere ad faciendum
vnū cōpositū: dum tñ aliqd aliud
vnū sit in pō respectu amboꝝ qz
cū dīe sūt iū actu respectu gnīs
z genus i pō respectu eaz ut su-
perius fuit oīsūz plures dīe cō-
currūt hic ad faciendū vnū cōpo-
sitū. Secundū do. nō ē īcōueni-
ens si plures forme subāles occur-
runt ad faciendū cōpositū vnū
sicut h ad faciendū vnū eēntiale
cōstitutū qz eadē īncōueniētia pos-
set adduci de dīnītijs eēntialibus
sic d subālibus formis ut p̄z sub-
tiliter intueti sic. n. eē ē a forma
ita a dīa. Tertiū do. qz vna spēs
dīa nō pōt p̄misceri alēi ad faciē-
dā vnā mediā q̄litate ab eis spē
distinctaz ut puta albedo z nigre-
do ad mediū colorē z tñ habetur
qz isti colores nō p̄miscētur for-
me i medio sz vtualit tñ. Quātū

+ Uniuersalia +

do. qđ qđtior elemēta nō pmiscētur ad faciendā vnā mixti forma quā nō dicitur ab eis eē diuictam spē. Et arguitur qđ in mixto non sunt elemēta formalit̃ qđ species spēm nō pmiscetur ad aliā species faciendā. Sed oritur dif. quā dicit qđ particularis equa cū asino pmiscetur et nō tñ equus simpliciter et tñ locus est a pte subiectiua qđ si hic equus aliqd opatur et equus simpliciter. Dñ aut qđ exēplū illud positiū ibi modicū facit ad ppositū de coniunctiōe diuicti cū alia et nō spēm cū alia ad vnū cōstituendū cōpositū et iō modicū ē curandus de appposito porphirij qđ uis regu a plōnica sit vera. s. qđ vna spēs iō adiūgitur alteri ad faciendū vnū tertiū ita qđ quelibet species ut ps talis tertiū cōpositi quia ut sufficiētes sic bene asinus et equa eaciunt mulum.

Tricesimusoc-

taur. p. qđ ipmixte qđdem sūt cōtrarie diuicti. mixta vō sūt cōtraria accētia cō eo. Sz cōtra istū pas. istatur qđruplicit̃. Primo qđ cōgregatiū et disgregatiū cum sint diuicti coloris cōtrarie pmiscetur in diuersis coloribus quorū viditas minus cōgregat qđ nigredo et minus disgregat qđ albedo. Sed o qđ calō et frig⁹ pmiscetur i tepido et iū ē poss. bile qđ duo distincta spēs pmiscētur qđ pmiscētur eorū diuicti. Tertio qđ differentie

accidentū sūt accidētia sed tria accētia ut hic dicitur pmiscētur qđ dī e eorū. Quarto qđ tria accētia differūt spēs: dēm aut ē i p. sū pcedenti qđ spēs plures nō cōueniunt ad vnū cōstitutionē. Ad p. mū qđ talis pmixtio negari non pōt sicut in accētibz ē cōcessa et iō videtur qđ nō fuerit hic intētio nisi de diuictis generis substātie que sunt cōtra accētia distīncte. Ad fin qđ ibi pmiscētur dīe specif. ce sic ipe nature specif. ce: tñ nō ita fit in substātibz de quibz ē in pposito fino. Ad tertium qđ cōcludit demonstratiō. Ad quartū qđ ista tria pmiscētur nō ut faciant vnā tertiā spēm sed i tepido caliditas et frigiditas que ibi sūt remissa vnumquodq; permanz in prima specie nulla specie nulla noua cōstituta. Sz dicitur dif. qđ nō solum in accētibz sed etiā i genere substātie corporeū et icorpozeū sic pmiscētur ad cōstitutōz hoīs ex aīa rōali et corpe. Dicitur aut qđ hic nō ē pmixtio ex diuictis trijs qđ corporeū et rōale sūt dīe substātiati posite et iō ista nō pōt cadere sub icorpozeo.

Tricesimus nonus.

p. ē qđ spēs aīa subitelligi pōt qđ accētia īsepabilia: oī inqd eē subiectū ut illi aliud accidat. Accētia vō ait posterioris sunt generis et aduēcie nature cō eo. Et sic patz qđ hic loquēdo de

Super.

spēbus et dūctijs nō refert se nisi ad illa que sūt e genere subē: cū hic supponat spēm de qua h loq tur eē accētūz subiectūz. Et in isto quid ē passū otuētūz q̄ttuoz p̄lice vīates. Prima ē q̄ subā ē p̄ior accētē ordine cognitionis q̄z dicit q̄ spēs aī subitelligi pōt q̄ accētia. Et nō oīz itelligi q̄ p̄ apphēndatur cū p accētia deue nūnaus ad noticiā subē sed q̄ i ipā noticiā arguim⁹ q̄ ipā ē p̄or. Secūda vīas q̄ subā ē p̄or acci dēte nō solū in eē cognito s̄ etia fin ordiem nature q̄z dicit q̄ oīz esse subiectū ut aliqd illi accidat q̄z. s. p̄us est eē q̄ recipere sicut pati p̄supponit existere. Tertia vīas q̄ totum genus accētis ē posterius toto genere subē quia dīc q̄ accētia posterioris sūt ge neris nō inq̄ttūz ponatur vnuū genus oīm accētūz cū sint eoz nouē gnā p̄ma s̄ q̄ accipiēdo genus cuiuslibet dati p̄dicamēti accētis illud fin se totūz ē poste rius. Quarta vīas ē q̄ oīa acci dētia sunt ab extrīfeco q̄z dicit q̄ sunt nature aduēticie et iste ad uētus desīgt extraneitatē. S̄ o ritur dīf. q̄z sic forma subālis edu catur de potētia matie ita accē tia nālia cū nō creentur et iō vī dentur eque ab intrīfeco. Dī aut q̄ q̄z forma subālis educitur de potētia illius cū quo fac idē p̄ es sentia iō magi dī ab intrīfeco q̄ accētis q̄ nō ē natū sic idē facere

cū subiecto de cui⁹ pō ēductū.

Quadragesim⁹

P. ē illius figure q̄ arbor p̄or phirij appellatur nō q̄ ista figu ra a p̄or: fuerit descripta: s̄ q̄z ex dictis in isto libro q̄ p̄or vul go nūcupatur ē accepta q̄ talis ē

Substātia

icorpozea	corpea
Corpus	
inaiatūz	aiatūz
Vegetabile	
insibile	fsibile
Animal	
irrōnale	rōnale
Alal rōale	
imortale	mortale
Domo	

Plō. Cicero. Sor. Aristo.

Et ista quidez

figura ut p̄z ad fsuz otiet sex sub alēnatas diuīsiōes. Quaz p̄ma ē subē corpozea et icorpea: et sub q̄ libet diuīsiōe sit vna otitutio di uīsi cū diuidente ad illud qd ē in recta līea. Et s̄z h ad declaratōz occurrunt nonnulle difficulta tes. Quaz p̄ma ē si i quolibz alio p̄dicamento posset describi talis figura cū ista recipiat solū genus subē. Dī aut q̄ sic q̄z i oī p̄dicam to ē inuenire genera et dīas et spēs fin quoz diuīsiōes et otitutioē sit istius figure subordiatio: et q̄z dīe rep sunt iqtē ut ē fmo vul gatus: iō nō ē facile hāc figuraz

• Uniuersalia.

in quolibet pdicamento describer
Secunda dif. est si in ita subordiati
one pdicabiliu in eode pdicame
to diuisio generis sp e i duas dif
ferentia tñ. Dicitur aut q ista
vr supponere ita figura q sp di
uidit in duo tñ. Et in isto libro
por sequens plonez nō fecit aliq
generis diuisionē nisi in dñtias
duas. Et istud cfirmatur qz pri
uatiue opposita circa illd cui na
ta sunt in eē sūt semper imedia
ta et iste diuisiones ut pz iductie
fiunt p opposita pūatiue. Tertia
dif. ē qz si sp diuisio generis ē tñ
in duas dñas tñc bruta spē disti
cta nō erunt imediata aīalia ir
rōalia nisi vna spēs tñ cuius op
posita dñā subdiuideretur. Aut
eēnt due spēs tñ et istud vr incō
ueniens. Et cfirmatur istud tuz
qz eade rōne in qualitatis pdica
mento color nō posset descēder
in plures coloris spēs eque ime
diate nisi p differētiā gemiātas
et subalnatiz positā quod vide
tur absurdū. Tū qz directe dñia
sunt nata fieri circa idē eq ime
diate et tunc eē nō possz de albe
dine puta et nigredine qz disgre
gatiō eēt vna dñtia tñc opteret
cgregatiō subdiuidi ad pceden
dū ad alias spēs et sub ipa cade
ret dñā specifica nigredinis. Tuz
qz i nūmeris cū sunt ifinite ipēs
oz ibi eē ifinitas subalnatīones
spēz sub diuisionē p dñtias qz
finite tales sp redderent finitas

species et sic cum oēs dñtie sub
alternati posite occurrant ad qdī
tatē spēi spālissime in eadē qdīta
te multiplicarētur dñtie in ifi
nitū subalternādo diuisiones. Tū
qz cū sint infinite quo ad nos aīa
liuz irrōnaliū spēs: si aīal sub di
uidendo sic pcedit ad eas aīq
oēs habeatur erunt innumerabi
les sub diuisiones sub alnatim
posite et sic cū oēs subalternatim
posite occurrāt ad diffōez speciei
spālissime vltima species ad quā
sic deueniretur hēbit innumerabi
les dñas in sua diffinitōe. Et iō
magis videtur cōsonuz quod ali
quod genus imediate cadat in
multas species et per oīs q per
multas dñas diuidatur simul.
Quarta dif. ē qz oīa pūatiua sūt
imedia ta circa aptū natū et iste
differētie accipiūtur ut pūatiue
opposite. Et cfirmatur qz inter
corporeū et incorporeū circa sub
stantiā nullū est dare medium:
nec int aīatū et aīatū circa corp⁹
et sic de alijs. Dñ aut q dñā pūa
tiua nūqz pōt cstituere aliqd
positū: et iō per istas pūatiuas
circūloqmur aliq dñam positi
uā puta p incorporeuz spūale q
cstituit spūm qui forte imedia
te diuiditur in dñas específicas oī
um angeloz. Et ita cū aīal diui
ditur p rōnale et irrōale: irrōale
cstituit brutū quod forte imedi
ate diuiditur p dñas específicas
oīuz brutoz et nō sic diuiditur sic
d

Super.

in ista figura sunt diuisiones subo-
dinate. Quia dif. est diuinitas mo-
diuinitatis explicata sp. significat a-
liq. d. am. positiua constitutentem spe-
cie aliq. subalternam aut sp. alissimam
Dr aut q. sic q. q. q. sic p. incorporeu
circulo loquimur d. az sp. ualis
sube que constituit sp. quod e. ge.
subalternu ad oia. i. corpalia: et ita
r. oale forte constituit brutum t. n.
i. istud n. potest sp. ponit: q. cu. qd.
libet genus immediate possit diui-
di p. vna d. am. et eius p. uationez
tunc opteret diuisione e. e. gener-
solu i. duas diuinitas cui. oppositu
fuit declaratu. Sexta dif. e. si d. ra
p. uatiue n. uciata e. sp. p. fectior
positiua aut e. conuerso. Dr aut q.
q. q. illa que t. se ex p. te p. uatio-
nis e. p. fectior sicut illa q. circulo
loquimur p. incorporeu q. corporeu
eo q. sp. ualia corp. alibus p. ferun-
tur: aliqui aut e. conuerso sic aiatu
e. p. fectius inaiato: eo q. viu. etia
no. uientibus sunt meliora. Se-
prima dif. e. si diuinitas minus p. fe-
cte sp. habent plures sp. alissimas
sub se. Dicunt aut q. sic q. videm.
q. na. e. magis int. eta ad multipli-
plicandu minus p. fecta sic sunt co-
ruptibilia: et io. plures sp. es. uide-
tur contineri sub corporeo q. sub i.
corporeo: et plura sub r. oali: T. n. no.
e. ita p. spiciu q. plures sp. es. sic i.
aiatoz q. aiatoz p. pter multitu-
dinez p. lataz et aialiu: nisi forte
o. es. stelle d. ant sp. e. nec q. mai. o.
sit multitudo p. lataz sub i. n. sibili

q. aialiu sub i. sibili. Et itez si o. es.
stelle et angeli sp. e. sunt distincti ut
aliqui putant no. v. t. a. multa
do sp. e. corruptibiliu e. e. Intelli-
gendu t. n. e. q. si ponantur i. p. fecti
ora sp. e. plura sicut videtur p. ba-
bile t. n. no. pot. poni uenienter q.
o. es. stelle d. ant sp. e. q. videtur ex-
cedere numez corruptibiliu sp. e.
ru. Et eode. mo. tunc no. e. conu.
o. es. angelos e. e. sp. e. diuinitas quia
eoz multitudo videtur excedere
numez corp. aliu sp. e. Octaua
dif. e. si o. es. sp. es. sp. alissime i. tali p.
dicamento distat e. q. l. i. a. genere
generalissimo. i. p. e. q. lem n. ueruz
d. raz subalternataz. Dr aut q. no.
v. q. si o. es. angeli forent eiusde.
sp. e. ut nonnulli putat tunc d. ra in
corporea e. e. d. ra vltima et speci-
fica. Et c. firmatur q. dicunt non.
nulli q. r. oale e. d. ra vltia hois et
t. n. c. stat q. i. r. r. oale no. e. talis alio
q. n. oia. bruta forent eiusde. sp. e.
Nonna dif. cu. corp. pale r. oale et spi-
rituale: aut corp. pale et incorp. pale
ueniunt cu. acc. sibi. eo q. qd. a. eo
ru. sunt corp. alia et qd. a. sp. ualia aut
incorp. oralia quo. p. n. ista e. e. sub
st. atie differ. etie diu. isue cu. nulla
diu. itia talis exeat sui. genus di-
u. isu. Dr aut q. aliud e. d. cer cor-
p. orale et incorp. pale. Et aliud cor-
p. oreu et incorp. oreu: q. p. ma. duo
sunt coia sube et acc. sibi. Alia aut
duo no. ponuntur nisi in suba. Et
ideo isto mo. corp. eu et incorp. eum
sunt sube d. e. diu. isue. Lo. pale aut

• Uniuersalia.

et incorpale nō qz ista circueunt totā entis coitatez. Et dato qz cōporale et spūale poneretur subē dīe diuisione: tñ ista nō eēt in accidētib⁹ viuiroce imo analogice sic sanitas ē in vīna p ordiez ad ipm aīal. Decima dif. cū dīa icor pōea constituat spū et spū dicatur de deo sicut testatur Saluator nī dīis Xpus. Joh. 4.º. Spus est deus et p dīs icorpoze⁹ quō ista dīa pōt eē diuīsiua subē qz uenit deo qui nō ē fm theologos in genere subē et dīa diuīsiua generis nō pōt opeter nisi exītib⁹ i illo genere. Dī aut qz sicut subā accipitur duplici. Uno mō p transcendentē quod ē cōe deo et creaturis coitate qdaz siue viuiroca siue ānologa. Alio mō put ē qd dā pdicamentū determinatuz tñ ad limitata. Ita spūs vno modo ē trāscendens put ē qd cōe deo et creaturis. Et alio mō est gen⁹ subalēnuz subē sicut corpus. Et isto mō dī de eis dīctia constitutiua icorpozei. Et si dicatur qz tūc ē dare duas spūalitates: vnam trāscedentes et aliā exītes i genere. Dī qz cum qñcūqz assignatur dīctie accītales ut bipes hōi: sicut nō est dare duas bipedalitates sed vna qz est accītalitatis et circūloqmur dīctiaz eēntiales per ipam ita cū sit vnica spūalitas in angelo et illa ē trāscendēs et p illā circūloqmur dīctiaz diuīsiuaz subē nobis iēctaz que ē adiūcta cū rōe

spūalitatis in creatura. Undeci dif. est si corpus quod ē hic gen⁹ aut species subalēna differt a cōpoze quod ē altera pars opōiti in homine vel in bruto. Dicitur aut qz nō vī quia corpus quod est alēa pars opōiti est substantia corporea cū nō sit in corpea: et ista ē diffinitio generis subalēni. Et confirmatur. Tū quia due perfectiones subāles eiūsdē rōis non possunt esse in eodem composito. Tum quia duo corpora nō possunt esse simul in eodez loco. Tum quia trīa dīmensio ē passio ētis corporeis quod est passio vtriusqz corporeis aut accīdentis scz quantitatis et sic esset homo bis ista dīensione quant⁹. Tum quia discendente anima non manet corpus nisi quod est altera pars compositi aut fuit et tamen illud est substantia corporea qz ē diffinitio ut patuit generis subalēni. Duodecima difficultas quia corpus quod ē pars non videtur essentialiter dici de toto composito cum nullū totum sit essentialiter sua pars et tamen corpus quod est gen⁹ dī eēntialiter dī opōito isto. Dī aut qz genus ē ps eēntialis spēi sic dīa ut fuit oñsuz supius et tñ dī eēnt dī sua spē nō i vltiata abstractione cū hūanitas nō sit aīalitas: et iō in quadam ocretione sū coitate et sic i ppet. to tale opōiti ut homo nō est corporeitas

Super.

sed bene corpus. Nisi forte dicatur quod illud corpus etiam creature sumptum est pars. Et dicatur ulterius quod corpus dicitur equivoce de corpore quod est genus et talis pars: et tunc non sunt duo corpora sed due corporis acceptiones tamen non videtur quare utraque non sit subaltera corpora: non quod constitutiva non videtur in genere per se sed per reductionem ad constitutum: et ideo pars non fit species cum sit constitutum. Tertia de cima diffinitio. cum sit formalis et essentialis corpus quod est genus quod est istud corpus aut materia aut forma aut compositum quod est utrumque: aut compositum quod resultat ex istis. Et dicitur quod non est sola materia prima quod illa per se non est in aliquo determinato predicamento: nec sola forma: quod illa dicitur esse in genere per reductionem cum tamen omnis species per se sit directe in genere: nec compositum acceptum per utrumque simul quia illud non addit ad utrumque nisi respectum simultatis quod non poteretur esse in genere subaltera. Et ideo relinquatur quod sit compositum resultans ex istis si tamen istud resultans resultatur aut ab anima rationali et istud videtur impossibile quod anima rationalis est posterior quam sumitur ab anima intellectiva quam corpus in genere substatie et nullum prius resultat a suo posteriori. Aut ab alia forma et tunc deberet ponere plures formas in homine. Quartadecima diffinitio est si in divisione cuiuslibet generis istorum in divinitas species una divinitas est

perfectior alia. Dicitur autem universaliter ab omnibus quod sic quod dicitur quod incorporeum est melius corporeo et anima tum melius inanimato et sensibile inensibile et rationale inirrationali. Et confirmatur istud tamen quod omnia que sunt eisdem generis omnia esse ordinata cum non sunt confusa et non potest ibi universaliter attendi alius ordo nisi eminentie qui remouet ab omnibus equalitatez. Tamen quod unicuique appetit quantitas virtutis secundum suam rationem formatam cum ex sua ratione formali unum sit perfectius alio essentialiter: et ideo sic quantitates non sunt unius rationis ita nec eorum finitates que sunt virtutis quantitates et sic non potest esse equalitas que inter quantitates species eiusdem rationis surgit cum sit respectus equalitatis. Intelligendum tamen est quod quicquid cadit sub divinitas perfectiori est perfectius quocumque cadente sub imperfectiori quia habet perfectiorem diffinitionem. scilicet ex eodem genere cum perfectiori diffinitio. Quintadecima difficultas cum triplex sit anima secundum philosophos scilicet vegetativa: sensitiva et intellectiva aqua sumitur ista differentia animatum. Dicitur autem quod precise a vegetativa: quia in ista sola et in ista anima materia conveniunt: et per consequens sensibile ab anima sensitiva: et rationale ab anima intellectiva: et ideo animatum adveniens corpori constituit vegetabile sicut sensibile adveniens corpori anima quod est vegetabile constituit animal.

.Uniuersalia.

Intelligendū tñ q̄ ex isto secū-
tur due cōclusiones. Prima ē q̄
rōnalis aīa nō dat eē istud aīatū
de quo hic loquitur: q̄ rōale ē po-
sterius aīato ⁊ nullū posterius
dat eē pozi. Secūda cōclusio q̄ ta-
lis aīa rōalis nō dat eē aīal quia
p̄us est aīal q̄ rōle sic diuīsiū dī-
dēre. Sextadecima dif. ē si in aīa
tūm quod ē dīa cōstituit vnā spe-
ciē subalternāz sicut aīatū aut des-
cēdit immediate ad multas spēs:
utputa in elemta ⁊ corpa supce-
leſtia. Dicitur aut q̄ nō est nota
vna p̄fectio poſitiua ex pte īaīati
sicut aīa est vegetatiua ex parte
aīati: iō forte immediate descēdit
īaīatūz in plures spēs subalter-
nas puta corruptibiliū ⁊ icorru-
ptibiliū q̄bus nihil appet cōe sub
corpe poſitū. Intelligendū tñ q̄
nō est sic de icorpozeo sic de īaīa
to q̄ oībus incorpeis īuenitur
rōspālitatis poſitiua cōis ⁊ iō in
corpozeū immediate cōstituit vnāz
spēm. Decima septia dif. ē Si aīa
tī dīſtīa eēntialiter est p̄fectior
q̄ īaīati: ⁊ p̄ oīs oē aīatūz me-
lius est īaīato: ⁊ tūc plāte erūt
p̄fectiores ut herbe q̄ sint oīa
corpora ſceleſtia quod videtur
absurdū. Si aut ecōuerſo inquā-
tū foret dīſtīa nobilior tunc oē ī
aīatūz eſſet p̄fecti⁹ quocūq; aīa-
to ⁊ sic lapides eēnt meliores q̄
hoies. Dicitur aut q̄ melius est
dicere q̄ herbe sunt meliores q̄
ſidera ſm eēntiā q̄ si diceretur

q̄ lapides p̄cellunt hoies q̄ in
cōpabilis res est vita q̄ ſidera ca-
rent. Intelligendū tñ q̄ ab īsta
diuīſione nēcia p̄hi nōnulli vīq;
quaq; p̄clarj poſuerunt corpora
ſceleſtia ſōe aīata ut eēnt īmagi
nobilia. Iſtud tñ nō admittit t̄b
ologus. Decima octaua dif. qua-
re ita bñ corruptibile ⁊ icorru-
ptibile nō ſunt dīſtīe diuīſiue cor-
poris sicut aīatūz ⁊ īaīatūz cuz
oē corpus ſit corruptibile aut ī
corruptibile sicut aīatūz aut ī
aīatū. Et dī q̄ corruptibilitas ⁊
īcorruptibilitas ſūt p̄ſterīōa ta-
libus naturj cū ſint aptitudines
ad actus corruptionis ⁊ in cor-
ruptionis sicut corporis corru-
ptilis ⁊ īcorruptibilis: corru-
ptibilitas ⁊ īcorruptibilitas ſunt
taliū aptitudinū p̄uatiōe. Aīatū
autē est p̄us re aīata: ī eo q̄ aīa
vegetatiua qua ſumitur īsta dif-
ferentia ē rei cōſtitutiua: ⁊ iō cuz
ſunt p̄ores dīſtīe eis quibus due
niunt iō melius aīatum ⁊ ſuum
oppoſitū q̄ corruptibile ⁊ ſuum
oppoſitū p̄ differentijs assignan-
tur. Intelligendū tñ q̄ corporj
diuīſio per corruptibile ⁊ incor-
ruptibile est diuīſio per paſſiōez
sicut animalium aliud est riſibile
aliud nō q̄ vtrobiq; est aptitu-
do ad actum qui accedit nec poſ-
ſunt p̄oni differentie eſſentiales
quia non ſubalternantur anima-
to aut īanimato ⁊ omnes diffe-
rentias eidē eēntialit cōueniētes

Super.

oportet eē positas subalternati.
Decima nona dif. est si idē cor-
pus potest eē sub differentia aia-
ti et inaiati. Dī aut qd qdūq; diffe-
rūt genere dīnt spē et quecūq;
dīnt spē dīnt nūero: et cū aiatur
et inaiatum cōstituant distincta gē-
subalterna sp corpus aiatur et in-
aiatur differūt genere et magis
spē et multo magis nūero: et ideo
idē corp⁹ nūmero nō pōt eē sub
dīntiis aiati et inaiati. Intelligē-
dū tñ qd aliq dīcūt qd licet idēz si-
mul nō possit eē sub vtraq; dīa:
tñ bñ successive qd idē corp⁹ nu-
mero successive ē mortuū et vi-
uū et sic aiatur et inaiatū. Istud
tñ nō v3 qd impossibile ē aliquid i
diuiduū transire de vno genere
ad aliud gē cū vnūq; sit nēcō
i genere sic i pmo mō diuidi p se
aiatur aut et inaiatur dicendi ge-
nera cōstituūt. Et iō v3 eē dīm qd
corpus mortuū p se nō ē i generē
sic nec mātia cū sit ps eēntialis
cōpositū aut si ē in genere nō nisi i
genere corp⁹ aiati reductie sic
pncipia reducūtur ad gen⁹ totū.
Vigesima dif. si dīa superaddita
generi in tali diuisione sp dīnt ab
eo realiter. Dī aut qd qnq; ē idē
realit̄ sit dīntia corpeitat aduē-
ens subē facit corp⁹ in quo ratio
corp⁹ a rōne subē nō v3 eē rea-
liter distincta qd cū in realit̄ distin-
ctis pōri sine pōsteriori eē nō re-
pugnat: tunc nō possit tale cor-
pus remanere pura subā ablata

corpeitate qd nō v3. In alijs aut
videtur eē realis distinctio sic cū
aiatum apponitur corp⁹ qd sepa-
ta aia remanet vere corpus. Vñ
cōstat corp⁹ et aiaz in tali cōposito
differre realit̄ et ita ē cum sūbile
additur vegetabili: et idē cū rōa-
nale additur aiali: si iste tres aie
ponātur in codē distincte realit̄
ut nōnulli putant. Intelligendū
tñ qd fm suam aliquorū corpus
nō ē genus nec aia sic sūpta est
dīa qūis rō gēis sūatur a corpe
et rō dīe ab ipa aia. Vigesima p-
ma dif. est cū dicat Boetii diui-
dens subām in m. 3 e formā et cō-
positū qd relictis extremis d me-
dio ē agendū cū sit tractaturus
d p dīcamēto subē quasi talia qd
istud genus directe nō pteant
nō videtur qd sit hic curandū de
anima et corpore prout sunt ma-
teria et forma. Et ideo licet et diffe-
rentia corporei sit a forma cor-
poris sumpta tamen ipa est effe-
ctus formalis illius forme inquā
tum cōstituit cōpositū et resultāt
ex talibus. Et eodem modo ani-
mati differentia sit effectus for-
malis ipsius anime ut informat:
et tunc genera et dīntie licet sint
a materia et forma pncipiata ta-
men ipsa non sunt genus et diffe-
rentia sed sunt effectus forma-
les qui sunt in illa tertia entitate
resultante a materia et forma: et
sic nō pteant ad genus p se nisi
cōpositū qūis pncipia pnt r dūci

• Uniuersalia.

Intelligendū tñ est q̄ isti effect⁹
formales diuersi qñq; dātur ab
vna forma sic eadem forma dat
eē corpus ⁊ subā in se viden
tur cōtere duas rōes formales
fm q̄ q̄libet dat eē cōposito cor
respōdens: qñq; dātur a diuersi
formis sicut eē corpū datur a
forma corpea ⁊ eē aiatur ab aīa
vegetatiua. Vigesima scd'a dif. si
ponēdo talia oīa radicari forma
liter in t̄tia entitate resultate ex
materia ⁊ forma si tunc ē ncēm
ponere ut genus ⁊ dñtia reali⁹
distinguantur i aliquo. Dñ aut q̄ n̄
videtur quātūcūq; ibi ponātur
forme reali⁹ disticte q̄ plures
cause reali⁹ disticte possūt ocu
rere ad vñ effectū reali⁹ distin
ctū: ⁊ illa vna tertia entitas fun
dat oēs illas rōes formales ge
nerū ⁊ dñtiarū in subā. Intelli
gendū tñ q̄ istud nō est itelligē
dū de tertia entitate p̄iali q̄ re
sultat dicitur ex m̄a ⁊ forma or
ganici corpis: q̄ illa differt rea
liter ab entitate tertia resultan
te finali⁹ ex m̄a ipa cū oibus for
mis qualis ē hūanitas a q̄ abstra
hūtur genera ⁊ dñtie vsq; ad su
prema. Vigesima tertia dif. si p
aliā pōt saluari ydēptitas realis
diffōnis cū diffinito. Dñ aut q̄ si
dñe sint ipse forme utpote corpo
reū sit forma corpis ⁊ aiatur ipa
aīa cōstat q̄ ista differūt realiter
abiūicē. Et vltius cū diffinitū sit
cōpositū ex istis resultās sicut

formalis effectus q̄ resoluitur i
ista sicut i ptes eēntiales ⁊ effe
ctus oīs differt reali⁹ a suis cāis
tunc nō solū ptes diffinitōis abi
uicē: imo etiā diffinitū a tota dif
finitione erit reali⁹ distictū.
Et tunc cū i reali⁹ distictis p̄is
sine posteriori eē possit: diffini
sine diffinito pōt eē sic corpus
⁊ aīa sine cōposito resultate. In
telligendū tamē q̄ si omnia ista
ponātur radicaliter in tertia to
tali ⁊ simplici entitate ex oibus
p̄ncipiis resultante: tunc pote
runt poni reali⁹ idem quia nō
sicut causa e effect⁹ sed sicut vñ
totalis simplex effectus. Vigesi
ma q̄rta dif. est q̄ dicunt aliqui
q̄ in vno cōposito nō est dare nisi
vnicā subālem formā: ⁊ tunc nō
optet tot difficultia multiplicare.
Dicitur autem q̄ ad idem redit
quantum ad p̄positū quia tūc
multitudo generū ⁊ differentia
rum: aut accipitur ex parte vñ
tñ forme ⁊ sic cum illa differant
realiter a cōposito sicut a suo ef
fectu: tunc diffinitio erit reali⁹
distincta a diffinito aut sumitur
ex parte cōpositi resultatis ⁊ tūc
habetur q̄ hic dicitur modo. In
telligendum tamen q̄ ista mul
tudo genē ac specierum in or
dine predicamentali non arguit
pluralitatem formarū quia i for
mis accītalib⁹ inuētur talis mul
titudō vbi ē vnicā fōma simplex
Vigesima. 5. dif. q̄ dicunt aliq̄ q̄

Super.

ois ista multitudo generū et dīa
rū ē solū per actū nostre rōnis et
Idcirco erga talē multitudinē nō
ē multū laborandū cū entia rōis
ve facili possint multiplicari.
Itud tñ nō valet qz cū i talibus
entibus de facili dīcedāt pcessuz
i infinitū ita facile forz ass. gre īfīni
ta talia sūt certa. Et cōfirmatur tū
qz cū oīs distincta noticia īsoluta
i ge^o et dīaz nulla distincta noti
cia respiceret nisi entia rōis. Tū
qz oīs demonstratio eēt circa ta
lia entia cū accipiat genus et dis
ferentiā i suo medio. Tū qz omīs
scia foret d talibus cū pcedat ex
demonstratione. Tū qz oīs sermo
ut vī reducitur ad ista quinqz.
Intelligendū tñ qd isti qui oīs fa
ciunt p entia rōnis enadūt facili
ter oīs difficulta sed nullā certitu
dinē asserūt. Vigesima sexta dif.
si diuīsiō corpīs aiati īsensibile et
ī īsensibile est i dīas eēntiales
sicut corpīs īaiatuz et ī īaiatuz
Dī aut qd si quantū ad illud qd
īportat noīa istaz dīntiaz quia
sensibile dīcīnālez aptitudiez ad
actū sentiēdi sūt rīibile ad actuz
rīdendi: et iō oīs aptitudo s3 pze
missa sit postērior apto nato: nō
pōt eē qdītatīa dīntia sicut cre
ati quod est pūs fm qd īportat
alaz qd illud quod cōstituitur per
īpām. Intelligendū tñ est qd per
sensibile hic cīrcūloquītur aīaz sē
ntiūa sicut supra palatuz datur
īelligī aīa Vegetatiua: et iō cū dīa

ntiūa sit eē eēntialis ista dīntia
ē reputēda eēntialis. Vigesima
septia dif. si cū diuīditur corpus
aiatuz p sensibile et īsensibile et sē
sibile cōstituit aīal. Si p eundem
modū in īsibile: aut dīntia cīrcū
locuta p īp3 cōstituit aliqz ge^o sub
alēnuz. Dicitur aut qd sic. s. plan
ta qz oē corpus aiatuz īsensibi
le ē plāta et oē tale corp^o. s. plāta
est eēntialiter corpus aiatuz in
sensibile. Intelligendū tñ est qd
cū dicitur planta dicitur ordo ve
getabilis ad nutrimentū terre et
īllud fm se nō dīcī aliqd eēntiale
sed ē aliquid apparēs unde acci
pitur rō gnīs qstū ex īpo augmē
tamur. Vigesima octaua dif. est
qz cū sensibilitas oueniat oībus
corporibus tā corruptibilibus q3
īcorruptibilibus nō vī posse poni
dīntia diuīsiua: cū tam ad aiata
q3 ad īaiata se extēdat et nulla
differentia diuīsiua se extēdat vl
tra ambitū sui diuīsi. Dicitur aut
qd sensibile hic est equocuz: quia
pōt accipi actiue quod ē natum
sentire et sic cōtietur sub cōpe aīa
to: nullā. n. res sentire pōt nisi sit
animata. Aut pōt accipi passiue
p eo quod ē aptū natum sentiri
et sic cōuenit oī corpori taz aiato
q3 īaiato quēadmodū dīstīgū
tur sensibilia dīa īntellectualia. i.
spūalia. Intelligendū tñ qd ista
sensibilitas passiua nō ē dīa qdī
tatiua sed pīpīa passio corpīs qz
oē corpus est aptū natū habere

.Uniuerſalia.

in ſe ſenſibile qlitatē p q̄ potest ſentiri ipa tū ſenſibilitas ut quo pmo ouēit accitib⁹ ut expimur Vigeſima nona diſ. ē ſi i iſta ſub ordinatiōe genex ⁊ dīap ſemp iſerioza vel poſterioa ſūt pfectō ra. Dī aut q̄ ſic qz illa q̄ ſunt poſterioza via generatiōis ſūt poza ordie pfectiōis ut ſuo loco patebit. Et pmo oñditur hoc de dīa reſpectu generis qz act⁹ ē meliō potētia: i oñſu aut iſtoz duoz pncipioz genus ſe hz p modū potētie ⁊ dīa p modū act⁹. Secūdo de ſpē reſpectu generis qz ſpēs ſe hz p additiōez eēntialem ad gen⁹ cū icludat ipāz ⁊ dīaz: ⁊ oē totū eſt maius ſua pte. Ter⁹ de ſpē reſpectu dīnitie qz dīnitia ē ps ſpēi ut fuit oñſuz. Quarto de idiniduo reſpectu ſpēi qz totā rō diſſinitia ſpēi icluditur in quolibet idiniduo ⁊ vltra illud p qd natura ſpecifica idiniduatur Triceſima diſ. ē ſi rōale ⁊ irrōale diuidunt aīal ſic dīnitie qditatie Dī aut q̄ ſic ſenſibilitas ⁊ iſenſibilitas ſm illud qd dicūt nō pnt eē qditatine dīnitie ut fuit oñſuz ita rōale cū dicat aptitudinē ad actū rōnandi ſic ſenſibile ad actū ſentiēdi ⁊ nulla aptitudo ut ſepe fuit oñſuz eſt qditatia nature q̄ ē apta nata cū i eo ſūdetur: tñ p iſtas dīas circūloqmur eēnales dīas ut p rōale dīam q̄ ſumitur ab aīa iſſelectiua ſic p ſenſibile il l33 que ſumitur ab aīa ſenſitiua q̄

aīe ſunt de animati corpis q̄a te. Intelligendū tñ eſt q̄ ſicut riſibilitas ē aptitudo ad actū ridē di qui ē accis ita rōabilitas ē aptitudo ad actū rōnandi q̄ eſt acci dens. Et iō ſicut riſibilitas ē paſſio ita ⁊ rōabilitas eadē rōne l3 hoc multi timeant pōere qz plū hoc pro exēplo nō poſuerunt q̄ uis ccedant q̄ nō potest magis de riſibili q̄ de rōnali ratio aſſi gnari. Triceſima pma difficultas eſt ſi i tali diuiſiōe aīalis in rōale ⁊ irrōnale quelibet dīnitia conſtituit ſpecie ſua. Dī aut q̄ ſic cōter quia iſta conſtituit aīal rōnale aut hoīem ⁊ illa brutūz quod eſt cōe ad oīa alia irrōnalia ⁊ iſta ē ſpēs ſubalterna ſi tñ eſt ſpēs. Intelligendū tñ q̄ ſm dīa coia genus qdlibet argumētatur ex aliquo apparenti cōi multis ſpeciebus ſicut ex actu ſentiēdi qui eſt cōis oīus aīalibus accipim⁹ genus aīalis: ⁊ ex actu vegetandi genus corpis aīati: qz qditates reꝝ ſunt occulte: ⁊ forme mani feſtātur p ſuos actus uel p ſenſibilia queqz. Et quia nō videtur vñū cōe appens omnib⁹ brutis ut diſtinguūtur ab hoīe ſic oībus hoībus ut diſtinguūtur ab rutis .s. actus rōtionandi: iō nō ita apparet tale ſubaltinūz genus licet nomē bruti ſit eis cōe ⁊ iſta cōitas potest ſaluari per cōitatem irrōabilitatis immediate ad oīes tales ſpecies deſcendentis.

*Super.

tricesima secunda dif. si rōale ē vl
tima hoīs dīa ut hic sumitur. Dī
aūt q non fm viā plōnia in loco
isto qz cōstituit aīal rōale qd pōit
cōe hōi z dijs. In isto tñ errauit
fm fidē xpīanaz: qz nō ponimus
aliquod rōale aīal nisi hoīez. An
geli. n. nō sūt cōpa nec aīalia. ipe
aūt posuit deos opōitos ex cor
poribus icorruptibilibus z aīali
bus itellectiuis. Jō oz dicere q
dīntia ultima hoīs est rōalis et
istud nō solū fm fidez sed etiam
fm rōnez nālez qz nobilissima p
fectio hoīs ē rōalis aīa: z vltima
dīntia sp nt patuit ē pfectissima
Uñ si rōale nō esset vltia opterz
dare vltiorē pfectionē in hoīe et
pstantiorē quod nō videtur itel
ligendū tñ q sic trāsmutatio fac
scire matīaz ita opatio formaz: z
iō cū nulla opatio in hoīe decla
ret formā posteriorē nō vī eē po
nēda. Tricesima tertia dif. quō
rōale pōt eē vltima hoīs dīntia
cū talis sit specifica q debet con
uerti cū diffinito z tñ nō solū ho
mines sed etiā angeli fm vīratez
sunt rōales. Dicitur autē q hic
accipitur aīale p eē aīe rōalis a
qua sumitur ista dīa z sic rōale
est ppriūz hōi: et angelo nō con
uenit z fm istū modū ponitur vl
tima dīntia. Intelligendū tñ est
q accipiēdo rōale fm se nō circū
loquendo aliud illud ē cōe hōi
z angelo: z sic ē passio subē itel
lectualis z nō dīa qdītatiua: qz

sic dicit nālem aptitudiez ad re
cipiendū aīalū rōnis. Trigesima
quarta diffi quia in isto arboze
porphirij ponitur mortale sicut
vltima hominis dīntia z nō rōa
le. Dī aūt q in h errauit por nō
solū fm fidē sed etiā fm natura
lē rōnez. Tū qz mortale se habz
in plus q aīal: cū eē aīal sit mor
tale z multa moriūtū q nō sūt
aīalia. Tū qz oē corpus aīatum
est mortale z tñ dīntia vltia spe
ciei spālissime nō pōt attingere
ad cōitatez alicuius generis sub
alterni. Intelligendū tñ q mor
talitas ē ppria passio corpis aīa
ti qz cū dicat nālez aptitudinem
ad moriendū: oē corpus aīatur
est aptū natūz mori. Tricesima
qnta dif. ē si aīa rōalis a qua su
mitur ista dīntia dat eē corpē
z aīatur z aīal cū tīneat totum
hūanūz opōitūz vīualit. Dicunt
aūt aliq q sic quia rōale oīa alia
cōtinet in virtute. Istud tñ nō vī
posse stare. Tum qz cā formalis
vltia nō pōt eē cā sui pōis: cum
oīs effectus vniuersaliē sit poste
rior sua cā: eē aūt aīal z aīatum
corpus z corpus ista oīa sunt p
ora rōali eē et iō illud a quo sūt
tur ista dīntia: non potest dare
talia eē. Tum qz oīs cā formalis
ē d eēna sui effect⁹: qz cā forma
lis in genere subē non est cā sui
nec materie q solū opōiti cū plu
ra nō sunt in genere subē z tñ oē
opōiti eēntialit includit formā

.Aniuerſalia.

Quod in eo constituitur s; aia rationalis
 non potest esse de essentia istorum: quoniam non
 potest esse cum formalis eorum minor aut
 maior probatur. Tunc quod esse animal esset
 nobilior esse rationali cum includens sit
 perfectius inclusio. Tunc quod si anima
 rationalis intraret quoditate animalis: oporteret
 animal esset rationale quia quicquid aliud
 sunt eiusdem rationis: quicquid includi
 tur quod licet in uno et in reliquo.
 Animalitas autem est eiusdem rationis finis
 generis in omnibus speciebus animalis.
 Intelligendum tamen quod si omnes forme
 concurrunt ad constituendum ultimum
 oppositum: tunc quilibet dat esse s; illam
 rationem quod in se formaliter habet.
 Trigesima sexta diffinitio. Si omnia ir
 rationalia circa bruta aut illa per quod
 illa circuloquimur est perfectior eis
 quam omnia sensibilia. Dicitur autem quod sic
 quia omnis fuit quod inferiora semper
 sunt perfectiora superioribus. Istud
 tamen non posse stare. Tunc quod summa
 perfectio hominis est anima intellectiva ita
 summa perfectio bruti videtur anima
 sensitiva a qua sumitur differen
 tia sensibilia. Tunc quod cum operatio facit
 scire formam et melior operatio me
 liorem formam: non enim scimus intelle
 ctivam esse meliorem sensitivam. nisi quod
 intelligere melius est quam sentire.
 Dicitur autem quod sensitiva videtur esse nobilissi
 ma quodammodo perfectio bruti. Tum quia
 in brutis omnibus speciebus est ista anima
 specie: idcirco ipsa finis rationis specifi
 ca in quolibet bruto est perfectior se
 ipsa sub ratione communi per irrationale autem
 circuloquimur illam rationem specificam

aut per aliud sub irrationale contentum
 Intelligendum tamen quod si irrationale non
 constituit speciem ut fuit positum supra
 tunc non est perfectius sensibili sed
 tunc ille dicitur specificus in quas
 immediate cadit anima ex parte bruti
 sunt perfectiores ut patuit. Trigesima
 septima diffinitio. Quod si anima sensitiva in
 quolibet bruto continet duas ratio
 nes formales. unam finis finis quod dat
 esse sensibile quod est anima: et aliam
 finis quod dat esse specificum cuiuslibet
 bruti: pro eo quod anima sensitiva in bru
 tis est ultima et optima perfectio
 tunc anima sensitiva in bruto erit
 multo perfectior quam in homine cui non
 dat nisi esse anima: cum esse specificum ei
 detur per animam intellectivam: Dicitur
 autem quod ista ratio nimis videtur et cogit
 nisi dicatur quod animalitas bruti et ho
 minis sunt diversarum rationum eo quod
 latent equocationes in generibus
 et istud est tollere genus. Aut dica
 tur quod anima sensitiva et intellectiva sunt
 idem in homine: et est ita nobilis anima sen
 sitiva sicut intellectiva. Istud tamen non
 videtur quod tunc anima sensitiva constituat
 animam et omnia animalia conveniant in ratione
 generis: tunc anima intellectiva esset
 de essentia omnis animalis. Et item homo
 in ratione generis foret perfectior quam
 brutum in ratione specifica. Intelli
 gendum tamen quod magnus argumentum
 excellentie anime sensitivae in bruto esse
 videtur quod multum bruta in nobili
 ori sensu puta visu excellunt homines
 tamen melior potentia est imaginativa
 imaginatio quod est in homine super excellit

d

Super.

Trigesima octava dif. ē si hō ōhi
tur ad indiuidua in vltia diuisione
istius arboris p aliq̄s d̄as. D̄r
aut q̄ sic p d̄ntias indiuiduales
q̄ dicuntur becheitates qz cū ista
indiuidua conueniāt i sp̄e z differūt
numero: o3 in eis esse illud p qd̄
conueniūt z illud ē nā specifica et
illud p quod distinguātur z istud
ē d̄a indiuidualis que d̄ntia ut
patuit ē illud p quod illa q̄ sunt i
eodē generē abiucē distinguūtur
Intelligendū tñ est q̄ iste d̄ntie
nō sunt q̄ditatie: qz indiuidua
eiusdē spei nō sunt distincta eēnr
z a priori sed a posteriori tñ est
distinctio nature specificē. Trige
sima nona dif. ē si iste indiuidua
les d̄re sunt pfectiores q̄ d̄ntie
specificē ut s̄ fuit d̄m q̄ i tali o3
dine eiusdē generis sp̄ inferiora
sūt pfectiora: z illa q̄ sunt poste
riora p̄oribus. Istud tñ stare nō
pōt i pposito. Tū quia eēntialia
z q̄ditatiua i quolibet genere sp̄
sunt p̄iora. Tum qz vnū indiui
duū aliud posset excedere i d̄a
indiuiduali sicut vna albedo alia
quare maior eēt iste excessus p
fectiōis q̄ ille: quō excederz vna
species aliaz: puta albedo nigre
dinē q̄to entitas excedit in quo
excederet foret pfectior q̄ nō v̄r
Intelligendū tñ est q̄ illa r̄gula
sup̄ius assūpta q̄ posteriora sp̄
sunt pfectiora z inferiora est ifal
libilis in q̄ditatiuis rōibus. Isti
aut differentie ut patuit nō sunt

q̄ditatie. Quadragesima dif. est
qz fm ista videtur q̄ indiuidua
possint diffinire diffōne p̄pria ac
cipiendo sp̄em z illā d̄am indi
uidualē sicut species diffinitur p
genus z d̄ntiam specificam. Et
tunc eodez modo de indiuiduis
poterit eē sciētia p̄pter quit. Tū
fm plōnem de ip̄is nō poss̄ t̄ f̄e
ri disciplinā. Dicitur aut q̄ ip̄a in
diuidua nō sunt p se diffinitina p
eo q̄ indiualis p̄petas nullā dicit
q̄ditatem nec q̄ditatiuā p̄fectiōz
z sic nec scia de eis eē pōt. Intel
ligendū tñ est q̄ sp̄es dicit totaz
eēntiaz indiuiduoz p eo q̄ indiui
dua nō addūt ad sp̄em nisi bec
heitatē que nullā dicit q̄ditatem
nec p d̄is diffinitinā rōnez. Sed
remanet dif. qd̄ p̄ficiūt oia ista
difficilia ad redigendū oēs intel
lectū in obsequiū x̄pi. D̄r aut q̄ cū
in 3° m̄iaz volum^o tractare d̄ vni
tate nature hūane x̄pi ut extolia
mus sue incarnatiōis misteriu3
o3 nos scire qd̄ genus qd̄ sp̄es et
d̄a: ut videam^o in quo genere z
sp̄e ip̄m collocabimus z ut circa
taliam sciamus dissoluere versuti
as phoz p ut se erigunt ifideles
ad incarnatiōis mysteriū ipugnā
dum.

Finis.

¶ Predicamenta.

Ecūdo

occurrit liber
pdicamentoz
Aristotelis. In
cuius exordio
Prim^o passus

ē q^d equoca dicūtur quoz nomē
solū cōe est ⁊ fin illud nomē sub
statie rō diuersa ut aial hō ⁊ q^d
depingitur c^o p^omo. Sz hāc
distō. neq^{ue} istatur q^druplicit. Pri^o
q^{ue} illa que sunt de pdicamento
vno nō pōt solū nomē cōe eē: cū
eis conueniat vna rō cōis generis
⁊ tñ ibi sunt multa equoca. Se
cūdo q^{ue} nullis rebus pōt eē solū
nomē cōe: cū oīa que sūt res cō
ueniant in ētis rōne ⁊ sic ista dīf
finitio nō pōt aliqbus cōuenire.
Tertio q^{ue} sol ponitur eē cā equo
ca respectu eoz que generātur
⁊ corrūpūtur ⁊ tñ conuenit cū eis
nō in solo noīe sz etiā in corporis
rōne quod ē genus subalūm.
Quarto q^{ue} ista vox dom^o signifi
cat multa: cū dom^o nō sit vnum
p^{er} se aut aceru^o: ⁊ tunc ista mul
ta conueniūt in isto noīe solo ⁊ tñ
istud nomē nō ponitur eis vniū
cū. Ad p^{ri}mū d^{icitur} q^{ue} illa q^{ue} sunt eq
uoca in pdicamento subē ut canis
aiali latrabili ⁊ pisci fideri quozū
q^dlibet dicitur canis licet sit ali
q^d cōe vniūcum p^{er} nomē: nō
tñ fin illud nomez sed sub rōne
subē uel corpis: ⁊ iō additur i dīf
finitōe equoci ⁊ fin illud nomē

rō subē diuersa. Ad scd^o m q^{ue} l^{ib} in
talibus sit q^d cōe fin rem uel sz
nomē entis: nō tñ fin illud i quo
ponitur equocatio noīa. Ad ter
tiū q^{ue} sol notet ista inquātūz est
corpus sed fin rōez pp^{ri}am i qua
nullā h^{ab}et coitātē uel conuenientiaz
cū eis ⁊ iō d^{icitur} cā equoca. Ad q^{ue}rtū
q^{ue} nō d^{icitur} equoca vox cōis multis
coitate p^{ri}iali sicut domus sz cōi
tate totali qñ illa vox attribuitur
tota cuilibz illoz sicut canis. In
telligendū tñ ē q^{ue} q^{ue}rtuor p^{ri}it i oī
spēs equocatiōis q^{ue} nūc ponantur
coiter nisi tres. Quaz p^{ri}ma ē qñ
vnu nomē equūc significat multa
sic canis aial latrabile piscis et
celeste sidus ⁊ tale d^{icitur} equocum
a cāu q^{ue} casualit idē nomē talib^{us}
ē ipositiū. Secūda spēs q^{ue} dictio
equoca significat vnu pp^{ri}ie ⁊ re
liquū trāsumptiue sicut id quod
ē ridere sūgt pp^{ri}uū actū hoīs et
trāsumitur ad flozere. Tertia spe
cies qñ vna dictio sūgt multa ex
significatiōe sicut epi aliud deno
tat ut ē notatiū pluralis ⁊ aliud
dat itelligi ut ē g^{en}us singularis.
Quarta spēs qñ vna d^{icitur} ē sic cō
munis duobus ut vni conueniat ei
us significatio p^{er} se ⁊ alī p^{er} attri
butionē ad illud sic cesar dicitur
de p^{ri}ncipe p^{er} se ⁊ de eius imagine
in attributiōe ad ipm. Et iste mo
dus equocatiōis ē in aiali picto
⁊ vō q^{ue} pictura nō dicitur aial nī
si i ordine ad illud q^d ē subā aia
ta p^{ri}ibilis ⁊ iste modus ē similis

Super.

trāsumptioni: Quis hic nō ponitur trāsumptio. Sed oritur dif. ad q̄ istaz spēz reducūtur simplex et fm qd ut cuz hō dī ē iuoce de boie viuo et mortuo. Dī aut simplex et fm qd itelligūtur duobus modis. Aut qñ fm qd dicitur di minute siue subtractiue sic in pposito: et sic ē q̄rta spēz qz hō mō tuus nō dī hō nisi i attributione ad hoiez fm. Aut qñ fm qd accipitur ptialiter: sic albus dentes fm quid dicitur albus. Et istud non est equiuocum sed vniuocū l3 ptialiter.

Secundus. P.

ē q vniuoca dītur quoz nomē cōe ē et fm illud nomē eadē subē rō ut aīal hō bos. c. pmo. S3 dī hāc diffōnez instatur qdruplici? Primo qz qbuscūq; ē aliqd no, mē cōe et eis cois rō illius noīa eē videtur: cū qbuscūq; ē cōe dif finitū sibi ē cois diffō que hō noīe rōnis significatur et sic fm hanc diffōnez vniuoci: oīne nomē cōe erit vniuocuz. Scd'o qz nomen aīalis ē cōe vniuocū ad hoīem et ad brutū et tñ diffōnes istoz sūt dīe sicut a cōtrarijs dīntijs date Tercio qz rō subē nō inuenitur in accītibz et sic cuz non sit ibi idēptitas rōnis subē ibi nō pōit eē vniuocatio. Quarta qz idiui. dua elusdē spēi nō pōt hīe rōnē subē nisi eandē et tñ qñ dī de duo bus vnū nomē ppoz nō dī vniuoc

ce sic in Johe baptista et euāgeli sta. Ad pinuz dī q l3 in noīe eq̄ uoco idē nomē et eadē noīs rō p ut nomē ē ps ozōnis oueniat eq̄ uocatis nō tñ vna rō significata p nomē de qua ē hic intētio: et iō in ista diffōne dī q rō subē ē ea, dē: et nō sit mētio de noīs rōne. Ad scd'm q nō oz vniuocatoz rōnes ppas eadē eē: sufficit aut q fm illud nomē cōe hēant eā, dem rōnez cōez sic bruta hēant eandē rōnez in aīali. Ad tñ qz hic accipitur i hac diffōne rō sub stātie p qdītatiua rōne in quocū qz genere repiatur accepta subā p eētia uel qdītate. Ad qrtum q indiuidua talia hīnt qdē vnaz rōnez fm nomē sue spēi sed nō i quantū noīa ppa sunt eis coīa: nisi forte aliquod accidens. Unī sic appellētur sit eis cōe et tūc fo ret vniuocatio in illo accīte sic duo Johe in grā fuerūt eq̄les Sed oritur dif. si oīs p̄dicatio aut ē vniuoca aut equoca: Dī aut q nō qz cū dī for. albus albū istud nō est vniuocū nec equocū qz in cuiuslibet istoz diffōne ponitur dītas noīs et hic nulla est coītas cū dicitur for. ē hoc albū aut for. est hic hō. Scd'o qz si oīs p̄dicatio in qua est nomē plurib' cōe ut cuiuslibet possit assignari sunt ista īmediata ut omnis talis p̄dicatio sit vniuoca uel equoca. Dī aut q sic qz quoz diffōnes dantur p īmediataz cōtraria illa

+ Predicamenta.

sunt immediata. Diffōnes autē isto
rū dantur p̄ immediata contraria pu
ta p̄ idē et diuersū qz vbi idē no
mē et eadē rō ibi ē diffō vniuoca
tionis: vbi idē nomē et alia rō ibi
equocatiōis diffō g̃ diffinita ime
diata. Tertia dif. qz aliq̃ iter ista
ponūt mediū illud cōe quod vo
cant analogū siue abigū. Istud
tñ nō est intelligibile qz inf̃ p̄ua
tiue opposita cū includāt d̄dictō
nē eēntialiter nō est mediū assi
gnare circa subiectū natū. Nūc
aut vnum et multa sunt p̄uatiue
opposita. et iō nullū pōt esse cōe
nisi fm vnā rōnez et sic vniuocūz
aut fm multas et sic sub diffōne
equoci. Et iō nō videtur qz aliq̃s
possit euadere saluatis istis diffi
nitionib⁹ vñ illi curāt subterfu
sere apponūt ad diffōnem quod
eis placet. Quarta dif. si analogia
pōt eē media inf̃ vniuocatōz
et equocatiōez. D̄r aut qz quedā
ē analogia in qua d̄r vñ de duo
bus fm attributōez vñ ad alīm
sic sanitas de vīna et de aīali et
talīs analogia cadit sub equoca
tione ut fuit oīsūz. Alia q̃ f̄z p̄us
et posterius sicut ens de subā et
accīte et talis videtur caderē sub
vniuocatiōe qz p̄us et posterius
nō variāt cuiusq̃ rōnez formalē
et sic istoz nullū ē mediū iuenir.

Tertius. P. ē

qz denotatiua dicūtur quecumq̃
sūt aliquo solo d̄ntia casu et fm

illud nomē habent appellatiōē
ut agmātica gramaticus ca. 20.
Sed oritur dif. si denotatiua hic
distinguantur cōtra vniuoca et eq
uoca. D̄r aut qz nō cū illa ut pa
tuit sint immediata vñ qñqz deno
minatiua sunt vniuoca sic r̄sibit
le d̄r vniuoce de indiuiduis hoīs
et tñ denotatiue ut vult expresse
plō in sophiste: qñqz aut sunt eq
uoca ut cū albū d̄r de albo i voce
et albo in corpe et sic patet qz nō
ordiniditur illis. Secūda dif. si p̄
dicata eēntialia sunt denotatiua
D̄r aut qz sic cū oēs d̄ntie p̄di
centur denotatiue et adiectiue:
ut rōnale et sensibile que oīa sūt
eēntialia. Et iēm diffō eēntialis
quantūz ad d̄ntias denotatiue
p̄dicatur ut cū aīal est subā aiata
sensibilis et hō est aīal rōnale mō
tale. Tertia dif. est si in p̄dicatis
eēntialibus que dicūtur in quid
puta que sunt in recta linea est
p̄dicatio denotatiua. D̄r autē qz
sic substantiue licet nō adiectiue
qz ab aīalitate d̄r aīal: et ab hūa
nitate hō fm d̄ram casus sic suo
modo ḡmaticus. Et cōfirmatur:
qz oē quod nō ē vltiāte abstrac
tū: ē aliquo mō cōcretū. Quarta
dif. qz p̄dicatio q̄ditatiua et deno
minatiua videncur distigui ex op
posito et iō cū iste sint recte q̄di
tatiue nō videtur denotatiue. D̄r
aut qz illa q̄ditatiua q̄ fit i abstra
ctiōe vltiāta: sic cū d̄r eq̄nitas ē
tñ eq̄nitas distinguitur oīno 3

+ Super +

denotatiua n̄ illa q̄ fit p̄ aliquē
cretōez sic cū d̄r hō ē aīal: c̄ cre
tionis signū ē: qz ista nō ē v̄a hu
manitas ē aīalitas z ista q̄ditati
ua pōt etiā distigui d̄ denotatiua
adiectiue factā nō subī āritiue.
Sed remanet dif. q̄re i p̄dicatis
eēntialib⁹ fit talis denotatio cuz
sūt id⁹ eēntialit̄ p̄dicatū z suū sub
iectū z idē nō denoiēt se ip̄m. D̄r
aut q̄ iñ t. lib⁹ fm q̄ patuit i so
phiste supius ē ps eēntialis sui i
ferioris z nō idē oīno: z ps de to
to nō pōt dici nisi fm aliq̄ denoi
natōne itelligatur qz nullū totū
ē sua ps q̄uis sit habēs illā p̄ez
iō aīal nō ē aīa sz aīatū. Secūda
dif. ē si i p̄dicamētis accētū ac
cipitur intellecta talis denotatiō
sic posita ē in illis q̄ sunt i p̄dica
mēto subē. D̄r aut q̄ sic eadē rō
ne qz vbiq̄ gen⁹ z d̄ntia sūt sp̄ei
pres eēntiales vñ in q̄litate licet
albedo sit color: tñ albedineitas
nō est coloreitas i vltia abstracti
one. vñ est sp̄ intelligēda denoti
tio fm rē licet nō exp̄meretur sz
vocē. Tertia dif. ē qz sicut albū z
coloratū d̄ntur eē creta ita al
bedo z color d̄ntur eē abstracta
z tñ abstractū nō ē denotatiū.
D̄r aut q̄ vñ ē q̄i est abstractū
vltiata abstractiōe: tale aut nō ē
albedo: imo ip̄a ē mediū iñ vltia
te cretū cū ē albū z vltiate ab
stractū cū ē albedineitas z per
oīa aliq̄lī abstractū z aliq̄liter
cretū. D̄r tñ simplex abstractū

qz abstrahit a subiecto. Quarta
dif. ē si aliq̄ p̄dicatio q̄ditatiua pōt
eē v̄a iñ vltiata abstractione. D̄r
aut q̄ lz istud nō videatur i p̄di
camētis: tñ bñ iñ trāscēdentibus
qz rōentis vltiata abstracta vñ
dici de oībus: p̄ eo q̄ oēs q̄dita
tes sunt quedā entitates nisi fiat
abstractio p̄ secūdas intēctiōes
ut cū d̄r q̄ rō formalis hūanita
tis nō ē rō formalis entitat̄. Sz
reueritur dif. si iūenitur aliqua
q̄ditatiua p̄dicatio iñ oī abstractione
vltiata. D̄r aut q̄ sic q̄i idē
oīno d̄r de se ip̄o ut cū d̄r q̄ equi
tas ē equitas uel hūanitas ē hu
manitas. Alioq̄n vbi p̄dicatū et
subiectū sunt aliquo mō disticta
nō pōt vñ de alio affirmari i vlti
timata p̄cisiōe cū vltiata p̄cisiō
fiat i eo solo i quo distiguntur z sz
tale fit remotio z nō aff̄matio.

Quartus. P. ē

q̄ eoꝝ q̄ d̄ntur de subiecto: alia
q̄dē fm c̄plexionē d̄ntur de sub
iecto ut hō currit. Alia sine c̄ple
xione ut hō c̄ eo. Et iñ seq̄ntib⁹
adiūgit q̄ illa q̄ nullā c̄plexionē
dicuntur nec vera nec falsa sunt.
Ex istis aut fit c̄plexio affirmati
onis z negatiōis i q̄bus c̄sistit v̄i
tas z falsitas vñ dic̄ q̄ eis affir
matio ē v̄a uel falsa. Sz iñ istom
vniuersalē hic datā istatur q̄dru
pliciter. P. qz oꝝo ip̄atiua pōt fi
eri affirmatiua uel negatiua z tñ
nō ē v̄a aut falsa. Secūdo qz idē

.Predicamenta.

de optatua. Ter: qz id d subiecta
qstū ad aīis: qz cōis pmet ab idi
catuaz. Quarto qz id d infinita
ut cū r f nō eē. Df aut oib^o istis
q itēio fuit Arīsto. loq de affir
matiōe ppōis nō c^o cūqz orōnis
sola aut orō idicatiua ē ppō: r iō
sola sūt vīm aut falsū. Sz oritur
dis. qz h dīc qz ioplexa nō sūt vā
r tū ipa sūt entia: cū ens r vīm cō
uertātur. Df aut qz vītas duplici
ter acci pōt. Uno^o put dīc ordiez
rez ad itellectū fm qz ipe sūt itel
ligibiles r sic vītas ē passio entis
Alio^o put dīc hītudine vni^o fi ad
aliū ioplexiōe r sic fi fm se sūpti
vītatē nō hnt qz talis vītas non
est ad se sed ad aliud.

Quintus. P. ē

qz eoz q sunt: qdā dicūtur d sub
iecto r nō sunt in subiecto sic hō
df de subiecto ut de aliquo boie
r i subiecto nullo ē: Alia i subie
cto sunt r nō dntur de subiecto:
sic qdā gmatia ē i aīa r nō df d
subiecto. i. d iferiori. Alia dntur
de sub^o r sūt i sub^o ut scia ē in aīa
r df d subiecto ut d hac gmatia
Alia n sūt i sub^o nec dntur d sub^o
ut aliqz hō uel aliqz eq^o. Et ad
iūgit qz simplicif. i. vniuersaliū idi
uidua de nullo subiecto dntur: i
subiecto aut aē ea nihil phibz ut
ista gmatia c^o eo. Et i eodē tex.
declarās qd itendit p eē in sub^o
dīc sic. In subiec^o aut eē dico qd
cū i aliquo ē nō sic qdā ps ē i suo

iferiōi qm tale bñ pōt eē sine suo
iferiori sz acciās ipossibile ē eē sū
eo i q^o ē qst dicerz q n ē sua intē^o
accipe eē in subiecto sic sup^o ē in
suo inferiori ut ps eius sz sic ac
cipitur eē i subiecto p inherētia
accit^o qd sine sub^o eē ē ipossibile
Et istud ē itelligedū fm ordinez
ad cās nīles qz Ap. cōsiderauit.
qzuis fides katholica ponat op
positū qstū in ordie ad cāz supnā
lē ut nō dīcat vītas phie vītati
fidei orthodoxe. Sed oritur dis.
qz eo mō quo aliqua dicūtur de
aliquo subiecto oz ut sint in illo
subiecto: r iō si hō df eēntialiter
de hōine ut de subiecto oz ut
eēntialit sit in eo sic in subie^o. Df
aut qz istud si intēdit negare isto
mō. s. sicut supius ē in suo inferi
ori sz pmodū accit^o in subiecto.
Sed a dis. ē qz eo mō quo adest
in aliquo pōt dici de illo denoia
tiue. Et iō cū acciās pticulare sit
forma in subiecto nō pōt negari
qm dicatur de illo. Df aut qz hic
Arīsto. accipit subiectū p pte sub
iectina respectu totius vniuersa
lis r nō sic subiectū df fūdamētū
Sed remanet dis. qz fm istā dis
tinctionē subiecti in tō ista disti
ctione hic posita Arīsto. videtur
equocare d sub^o r sic pcedit pēq
uoca cū dīc qz qdā dntur de sub^o
p pte subiecta r nō sūt in sub^o p
fūdamēto. Et df qz hō nō filogisar:
r iō per hanc equocationē nul
lā deceptionē inducit.

Sextus. P. est

iste qñ alter de altero pñ datur
ut de subiecto. i. de pte subiecta
qñq; dñtur de eo qñ pñ datur
oia de subiecto dñtur cº eo. Sz
hñc regula instatur qdruplici
ter. Primo qñ aial pñ datur de
hoie sicut de subiecto hoc mº et
tñ genus pñ datur de aiali ita qñ
nº de hoie qui non est genus.
Secundo qñ substantia pñ datur d
corpe sicut de subiecto tñ sim
plicitas pñ datur de suba p carē
tia ppositionis ex genere tñ a:
tñ nñ pñ datur de corpe talis
si nñ pñ datur. Tertio quia illa pñ
verificari aial currit. el ē albu
hoie nñ currere tñ sic aliud pñ datur
de supiori qñ nñ pñ datur d
inferiori cñ pñ datur a supiori
ad inferius affirmando datur
fallacia pñtis. Quarto qñ cñ cor
pu pñ datur de aiali ut de sub
iecto tñ corpu ē immediata suba
tñ nñ aial ut in linea pñdicamēali
patet. Ad pñm qñ ista regula nñ
tñ in secūdis itentioibus cñ supi
ora tñ inferiora ut abinice disti
gñtur habeāt pñ de illas itentioes
Ad secundū qñ sicut genus gnā
lissimū pñnet ad ordies tñ apñ
tentioñ ita nñ cñ pñpositū ex ge
nere tñ dñtia tñ sic nñ intelligitur
de illis pñdicatis aut forte nñ tñ
regula in pñtatiis pñdicatis de
quor numero ē simplicitas. Ad
terciū qñ nñ intelligitur etiā regu

la de pñdicatis pñ accidens sñ sunt
currere tñ albu ēē qñ inēio Ap.
ē hic loqui de pñdicatis eēntiali
bº ut i suis pñ exēplis. Ad qñtuz
qñ pñdicatū eēntiale supioris sz
pñdicetur de inferiori non tñ tñ qñ
eodē mº. Et iō hñ suba sit imedia
ta corpi nñ tñ aiali. Sz dñtur dis.
qñ aial ē eēntialis pñ hois cñ sit
pñ ei eēntialis tñ istud pñ dica
tū nñ dñtur hñ qui nñ ē pñ sui
ipius. Dñ aut qñ eē pñtē dñtur aia
li i eo qñ ē diffis pñ tñ istud dñtur
ei rōe sñ dñ itēioes uel i ordie ad
sñ dñ itentioes. Sz pñ dis. qñ tñ
fin suā nñz lpec. fia tñ eēnale uel
rōez diff nñtia dñtur pluribº tñ
istud nñ pñdicatur de suis idui
diis. Dñ aut qñ coicari tñ cōe ēē pñ
tñnet ad sñ dñ itentioes sñ ēē vñ
uersale. Intelligendū tñ ē qñ sñ
qñqñ pñdicatur de supiori pñca
tur de inferiori tñ pñdicat pñ se tñ
pñ accñsur fuit oñsuz ita cº qñqñ
pñdicatur dñ inferiori pñdicatur dñ su
periori i pñdicat pñ accñs tñ pñ se
qñ si hñ currit tñ aial cur. nñ tñ si
hñ ē aial eēnr seqñtur qñ corpu sit
aial eēnr i pñdicatis pñ accñs aut
sñgñtur locº apte subiectia cº ma
xima ē qñ qñqñ atñbñtur inferiori
atñbñtur tñ supiori. Sz remanet
dis. si illa regula pñma qñ alter dñ
alfo pñdicatur tñ i pñdicat pñ se tā i
pñmo qñ 2º. Dñ qñ hñ adducatur
nñ pñ supioribus i recta linea ut
pñ i exēplis Arist. tñ fin vñtatē
tñ 2º pñseitat qñ oia pñpa pñ supi
/orla

.Predicamenta.

ē p se passio inferioris sic risibili-
tas est p se passio soꝝ. qz ppzia
passio hois. Scd'a dis. qz cū cōi-
cabilitas sit passio nature specifi-
ce tunc p̄dicabitur de idiuīduo
sub nā specifica p̄tento. Dī aut
q nō est passio hois ut hō sed p
ut natura specica q̄libet ē ab he-
cheitatibus p̄cisa 7 ut sic ē cois:
7 ista coitas est nomē scd'e intē-
tionis sic vniuersalitas. Sed re-
manet dis. qz si in p̄dicatis per
acc̄s l3 pcedere ab inferiori ad
superius affirmādo sic dicit scd'a
regula cū scd'e intētiōes p̄tine-
ant ad acc̄talia tūc sicut soꝝ. ē
idiuīduū 7 hō est idiuīduū. Dī
aut q nulla istaz regulaz ē in-
telligēda in secūdis intētiōib⁹ q̄
sunt respectus oītes 7 conueni-
entes inferioribus 7 superiorib⁹ ut ab
iūce3 distinguntur.

Septimus. P.

ē q diuersoz genēz 7 nō subaltē-
natim positoz diuerse sūt spēs 7
oītie c' eo. Sed tra hāc regu-
lā istatur q̄druplicif. Primo qz
aiāl 7 plāta sūt diuersa gnā 7 nō
subaltēnatim posita 7 tñ bñt eāde3
dī. 13. s. aiātuz. Secūdo qz corp⁹
7 spūs sunt diuersa genera non
subaltēnatim posita 7 tñ rōnalis
dīa conuenit corpī: cū cōstituat ho-
minē ē spū: cū angel⁹ sit rōnalis
sicut hō. Tercio qz dicunt aliq̄ q
relatio similitudis ut opatur ad
fundamēta transit ut sit spēs q̄li

tatis 7 opata ad oppositū māet
ut sit spēs relatōis que sūt gene-
ra dispata. Quarto qz eadē nu-
mero calefactio ē in genere ac-
tionis ut denoiat agens: 7 in p-
dicamēto passiois ut denoiat pa-
tiens 7 p oīs spēs eadē. Ad p̄i-
mū qz hic non loq̄tur de oītijs
cōstitutiuis sed de diuersis quia
constat q oia genera sub corpe
p̄tenta participant illā oītiām
que est corpis constitutiuā. Et
icm dīa cōstitutiuā nunq̄ ē gnā
subaltēni ut gen⁹ s3 pnt ē spēs sub
alterna. Ad scd' qz dīa rōnalis ut
sumitur pnt ē hois cōstitutia nū
q̄ nisi hois ē oītia 7 p oīs non
corpis ut fuit oīsuz in sophiste:
7 cū attribuitur rōnale angelo:
tunc accipitur rōnale p potētia
7 nō p oītia q̄ circūloq̄mur aīe
eētiāz. Ad t̄tiuz qz si respectus
similitudinis ut opatur ad fūda-
mentum ē spēs q̄litis 7 ut ad
oppositū relatōis tūc erūt due spēs
7 nō vna fm istā duplicē opatiōē
7 fm quālibet habet aliud gen⁹
7 p oīs aliā dīa3 q̄ cōstituūt aliā
spēs. Ad q̄rtū qz si talis calefactō
fm duplicē istā denoiatiōē ē in
duplici p̄dicamēto: s3 q̄ l3 hēbit
diffinitōē ppziam in illo et fm
q̄libet diffinitōē distinctā spēs.
Sed oritur dis. q̄re nō pōt eē ea
dē spēs fm aliā 7 aliā rōēz diuer-
soz genēz. Dī aut qz si accipia-
tur rōp figmēto aīe nre. i. p̄opa-
tiue ite: illa nō fac qd eē i genē.

Super.

Si vero per diffinitionem tunc species sit diffinitum multiplicata diffinitione multiplicabitur et diffinitum. Sed a diffinitione. Cum in transcendens eadem res possit trineri sub eodem absoluto et respectivo ut ponit de dependentia creature absolute ad deum et suo fundamentum: quare non ita bene idem in diversis generibus esse potest. Dicitur autem quod quicquid dicitur genere dicitur esse cum distincta genera dicantur distinctas essentias: non sic autem quod dicitur dispar transcendens eorum ut alibi patebit.

Octavus. P. e

quod eorum quod sunt nulla complexionem omnium singularium eorum. Aut subam signum: aut quantitate: aut qualitate: aut ad aliud: aut ubi: aut quando: aut situm: aut habere: aut facere: aut pati causa: eo. Et omnia ista per exempla demonstrans dicitur quod subiectum est ut equus: quantitas ut bicubitus: qualitas ut albus: ad aliud ut duplus: ubi vero ut in loco: quando ut hereditus ut sedere: habere ut coloratum eam: facere ut secare: pati ut secari. Sed oritur diffinitio si est. x. predicamenta sicut sunt ab Aristotele enumerata est per se notum. Dicitur aliquid quod sic quod nusquam invenitur istud ab Aristotele. probatum sed per suppositum et ipse non supponere nisi per se nota. Istud tamen non video quod imminui sunt evidenter in omni propositione per se nota cum ex illis complexio cognoscatur et tamen tota die cōtēdimus de quantitatibus multorum predicamentorum. Sed a p. f. si est. x.

predicamenta est demonstrabile. Dicitur autem secundum Avicennam quod nulla ratio fuit probatum. x. esse predicamenta sicut Aristoteles supposuit. Si autem fuisset possibile demonstratum. mirum est quod ipse adhuc non insudaverit vel laboravit cum isto sublato fundamento magis per eius doctrine auferatur. Tertia diffinitio est si sunt ponenda ista. x. predicamenta. Dicitur quod sicut ipse docuit circa talia est loquendum ut plures et sentiendum ut pauci. Et loquendo cum omnes hodie supponunt. x. predicamenta esse: ipsa non sunt neganda: et tunc habetur sola fides per auctoritatem: et istud redigitur in obsequium christi quia si intellectus Aristotelis se igitur subiugaverunt tot solertes ut sentirent in his vel illud quod nulla ratione probatum est secundum Avicennam. multo magis est subiciendus intellectus iugo christi enim pater omnia revelavit. Quarta difficultas est quod predicamenta possunt evidenter ostendi. Dicitur quod quatuor ut per maiorem facie videtur scilicet substantia: quantitas: qualitas et relatio: cum ratione quod dicitur: aut dicitur secundum quid: aut secundum quale: aut secundum quantum: aut ad aliud. Dicitur enim. x. sequentia dicunt formas respectivas sicut per diffinitionem: quod ad aliud per se eis datur. Et ideo diffinitio data est predicamentis relationis posset omnibus convenire. Et si quantitas poneretur forma respectiva non esset fortis nisi tria. Intelligendum tamen est secundo dicta omnia numerus iste predicamentorum

Predicamenta.

pōt sic deduci qz ens pmo diui-
ditur in subāz et accūs et sic habe-
tur p̄mu p̄dicamentum in p̄ma
p̄te: accūs aut diuiditur i absolu-
tū et respectū. Si absolutuz aut
dī in quale et sic ē q̄litas aut in
quātuz et sic ē q̄ntitas. Si respe-
ctiū aut dicit respectū infsecū
aduientē et sic ē relatio: aut ex-
trinfsecū aduientē et tūc p̄tiet
ad cālitate aut ad mensuraz:
aut ad ordinē. Si cālitatez aut
actiū et sic ē actio uel passiū et
sic ē passio. Si ad mēsuram: aut
quātitas p̄manētis et sic est vbi:
aut succēssive et sic ē q̄l. Si aut
ad ordinē: aut ad ordinē p̄rium
et sic ē s̄r: aut totius et sic ē h̄r.

Notus. P. est

q̄ subā ē que p̄p̄e et p̄ncipalit̄ et
maxie dicitur: que neq; de subie-
cto dī neq; in subiecto ē ut aliq̄s
hō c. 2. Et hic intēdit diffinire p̄
mā subām que ē indiuidua ut p̄z
p̄ eius exemplū que fm ipm p̄p̄e
et p̄ncipaliter et maxime dī subā.
Et adiūgit q̄ scd̄e subē dicuntur
genera et spēs i quibus ille q̄ dī-
citur p̄ncipalit̄ subē insūt et eoz
gnāri: et istud inēē est itelligēdū
sic p̄s subiectiua cōtinetur in suo
toto. Sed p̄tra hāc descriptiōez
p̄me subē instatur q̄drupliciter.
Primo qz sup̄iora fm n̄z sunt
p̄iora iferioribus ut in p̄mo libo:
fuit oīsuz sed subā que ē genus
gnālissimū ē in predicam̄to subē

sup̄ma q̄ ip̄a est p̄ma. Secūdo qz
illud qd̄ ouenit alicui p̄p̄ie oue-
nit illi soli: alioq̄n si nō ouenit so-
li ouenit oīter: nō ouenit aut soli
indiuiduo ēē subām. Alioq̄n gnā
et spēs nō ēēnt in tali p̄dicamēto
q̄ indiuidua nō sunt p̄p̄ie subā.
Tertia qz mensura ē p̄ncipalior
mēsurato: genus aut subē ē mē-
sura oīsuz que sunt in illo genere
et iō ipm v̄r p̄ncipalit̄ subā. Quar-
to quia illud ē magis tale quod
ē tale p̄ eēntiā q̄ illud qd̄ ē tale
p̄ participatiōez. Sic aut p̄ticipa-
tione spēs plures hoīes sunt vn̄
hō ut patuit: ita p̄ticipatiōe subē
que est p̄dicamentū plures subē
sunt vna subā: et sic illa est maxie
subā. Ad p̄mū q̄ l̄ sup̄iora sūt po-
ra i inferēdo qz ab eis n̄ ouerti-
tur subsistēdi oīa tñ iferiora sūt
p̄ora inēēdo. Istud tñ nō valet
qz iferiori repugnat ēē sine sup̄i-
ori: et tñ nō sup̄iori ut tale sine ife-
riori et alio et sic de alijs. Ideo
v̄r ēē oīm q̄ subā pōt duplici ac-
aut p̄ ut dī a substādo et sic sup̄i-
ora p̄ substāt sic p̄ sūt et p̄ eis dif-
finit̄ ouēnt ent̄ p̄ se. Aut put subā
dī a subsistēdo p̄ modū suppositi
et sic indiuidua p̄ subsistūt: qz rō
suppositi p̄ ouēnt indiuiduo: et cōia n̄
nisi p̄ indiuidua suppositātur. Ad se-
cūdū q̄ ēē subāz a subsistēdo ita
p̄p̄e ouenit indiuiduo ut nulli alteri
p̄t ipm: cū indiuiduū solū subē sit
suppositiālit̄ subsistēs: superio-
ra non nisi in eo suppositantur.

Super.

Ad tertium quod ipsum est subiectum principaliter a substantia secundum rationem diffinitivam substantie que est generis: non potest subiectum accipitur per supposito.

Ad quartum quod illa videtur maxime subiectum suo modo: hic autem accipitur subiectum per supposito sicut antiquitus in fide nostra loquentes concesserunt iduini esse tres substantias et unam essentiam ut patet in primo sententiarum. Sed oritur difficultas quod facit ad suum propositum hic diffinitione substantiarum que est suppositum cum iten- dat hic negociari circa substantiam que est predicamentum. Dicitur autem quod circa utrumque versatur suum intentum. Secunda difficultas quod quales ordines habent aliquid ineundo: tale ordinem videtur habere in subsistendo: et ideo si superiora sunt ineundo priora videtur esse talia in subsistendo. Dicitur autem quod cum esse suppositale sit in coicabile qualem ordines habent ineundo in coicabilia tale ordinem habent in subsistendo. In diuidua autem primo sunt in coicabilia et per ea illa que recipiuntur in eis.

Decimus. P.

Est quod eorum que sunt in subiecto in pluribus quod nec nomen nec ratio predicatur de subiecto. In aliquibus autem nihil nomen prohibet predicari de subiecto rationum ratio impossibile est esse eo. Et ponit exemplum de albo quod dicitur de subiecto in quo est: ratio vero eius nunquam. Sed in hunc passum instatur dupliciter. Primo quod de quocumque est aliquid diffinitum dicitur et diffinitio per locum diffinitum: et ideo si album dicitur de aliquo sub-

iecto impossibile est quod diffinitio eius de eo non dicatur. Secundo quod sic albedo est color segregatum visus diffinitive ita album est coloratum colore segregatio visus: et tamen de quolibet de quo dicitur albedo dicitur et ista ratio. Dicitur autem quod non potest negari quod eo modo quo albedo dicitur de nominatiue de subiecto quod ratio eius denotatiue supra dicatur de ipso. Et ideo hic accipit per rationem albi ipsam albedinem in abstracto quod dicitur ratio albi quod est ipsius causa formalis. Sed oritur difficultas si iste effectus formalis differt a sua causa. Dicitur autem quod non capit ratio quod idem sit causa sui ipsius et ideo cum effectus albedinis formalis sit album ut album ab albedine realiter distinguatur sic effectus a sua causa. Secunda difficultas quod ad dicitur album ad albedinem ut per aliquid ab eo realiter distinguatur. Dicitur autem quod sicut albedo dicitur formam per se superius ita album dicitur subiectum ut tali forma informatum. et ideo album ad albedinem addit tale informationem. Intelligentium tamen quod istud et quolibet aliud decretum includit in se quatuor. scilicet formam et subiectum et respectum inherentie forme ad subiectum et respectum receptionis subiecti ad accedens quod sine aliquo istorum nullum subiectum potest intelligi informatum esse.

Undecimus. p

Est quod omnia alia aut de substantiis principalibus. id est primis dicuntur aut in

• Predicamenta.

eis sunt: nō g̃ aut existētib⁹ p̃mis
subtātijf ī possibile ē esse aliquid
alioz c⁹ eo. Et q̃ oīa que sūt aut
sunt in p̃mis subtātijf aut d̃ eis
dicūtur: ipe pbat duplici exēplo.
Primū est q̃ si aīal d̃r de hoīe g̃
de aliquo hoīe. Scd̃ in ē q̃ si co/
lor ē in corpe g̃ in aliquo corpe.
S3 d̃ hanc cōclusionē q̃ hic ifert
Aristo. nō existētibus p̃mis subtā/
tijf ī tatur q̃druplicat. Dico qz
ipe arguit ab iferioribus ad suū
supius negando: cū tñ apte sub/
iectiua locus nō teneat negatie
cū ad ablationē idinidnoz ifert
ablationē oīuz vniuersaliuz. Se/
cūdo qz istā cōfiaz ipe h̃ pbans ar/
guit a supiori ad iferius affirmā/
do vbi ponitur fallacia cōfiaz sic
in pcedenti p eo q̃ locus a toto
vniuersali nō t3 nū destructiue.
Dic. n. q̃ si aīal dicitur de hoīe:
g̃ de aliquo hoīe 7 si color ē i cor/
pore g̃ in aliquo corpore. Tertio
qz cū supiora ut patuit sic p̃ora i/
ferioribus p illo p̃ori quo p̃ueni/
unt vniuersalia ipa singularia: n̄
ē icōueniēs si nō existētibus p̃mis
subtātijf illa existūt sic p̃existūt.
Quarto qz hic ut patuit accipit
p̃mā subāz p supposito subāli: 7 tñ
cōstat q̃ non exīte supposito p̃nt
aliq̃ alia remanere sicut i morte
hoīs ipe hō desinit eē supposituz
7 tñ f̄māet aīa 7 m̄a n̄ supposita/
ta. Ad p̃mū d̃r q̃ l3 ad ablatiōz
vniuersali idinidui nō auferatur vni/
uersale tñ bñ ad ablationē oīum

idinidnoz nō p locū apte subie/
ctiua sed per locū apte in q̃tita/
te 7 ita infert q̃ nō existētibus oī/
bus idiniduis oīa alia auferan/
tur. Ad secūduz q̃ l3 a supiori n̄
liceat arguere ad idinidui sig/
natū ut n̄ color est in corpe g̃ in
hoc corpe. tñ bene ad idinidui
vagū quale ē aliqd̃ corpus quia
ea q̃ cōueniūt supioribus quo ad
actus: cōueniunt rōne alicuius i/
ferioris. Ad tertiu q̃ nō intēdit
istā cōclusionē iferre q̃tuz ad or/
dinē nature quo supiora p̃ueni/
unt sed quo ad ordinē duratiōis
quo supiora sine inferiorib⁹ nō
sunt. i. nō existunt. Ad quartū q̃
Aristo. nō distinguit hic inf̄ m̄ci
indui subtātie 7 suppositū q̃tū
spectabat ad p̃positū scz destru/
ctis p̃mis subtātijf. i. idiniduis
q̃bulcūq̃: in ista tñ illatione intē/
dit p̃ p̃maz substantiā idinidui
qd̃libet subē siue sit suppositum
siue p̃prie loquēdo qz ē ibi p̃ma
subā suppositū p̃ticulare idīui/
duū et persona.

• Duodecimus

P. est q̃ scd̃ az subāz magis ē
subā spēs q̃ genus: p̃p̃quior. n.
est p̃me subē c⁹ eo. Et istud decla/
rat ibidē dicē. Si q̃s. n. assignet
p̃mā subām qd̃ est enidentius et
cōueniētius assignabit. i. r̄idebit spe/
ciē p̃ferens q̃ genus ut hoīem
q̃ aīal. Ex quibus dictis accipi/
antur q̃ctuoꝝ p̃hica documēta.

e

Super.

Primum ē q̄ quāto aliq̄ sūt supio-
ra min⁹ sūt subalia qz dicit q̄ ma-
gis ē subā spēs quā gen⁹: eo q̄ i-
ferior ē i finis p̄pinqoz. Secūdo
do. ē q̄ q̄n aliq̄d uenit alicui sū-
me illud uenit magis illis: q̄ pl⁹
illa sūmo a p̄pinqant ut si hō est
p̄fectissimū aial: illud aial quod
hōi p̄pinq⁹ est: ē p̄fectius: nō p̄-
pinqtate locali s̄ formali. Et iō
hic p̄bat spēs eē magis subā qz
sunt p̄pinqozes p̄mis substantijs
q̄ sūt maxie tales. Tertiu⁹ do. q̄
nocioza sūt nobis inferiora de idi-
uiduis p̄dicari quā supioza. i. q̄
si q̄ratur qd ē for. ueniēt⁹ rñ,
detur hō quā aial qz dicit q̄ euide-
tius assignatur spēs cū q̄ritur qd d
p̄ma subā quā gen⁹. Quartū do.
q̄ magis ueniēs ē p̄dicatio mi-
nus cōs qz dicit q̄ ueniētius as-
signatur spēs d̄ idiuīduo quā ge-
nus. S̄z oritur dif. qz si supioza
sūt min⁹ subē tūc ip̄a subā q̄ ē su-
p̄ma erit mīma subā. D̄r aut q̄ h
loq̄tur Alz. de subā put d̄r a sub
stando et sic subā q̄ ē sup̄ma erit
mīme substantia. i. mīme subsistit
et sic p̄me subē qz oib⁹ alijs sub-
stāt sunt maxie subē nō q̄ plus
ueniat eis rō gn̄is subē que est
ens p̄ se s̄z qz p̄ncipaliē subsistūt
subē. Secūda dif. ē qz si spēs est
magis subā quā gen⁹ cū utrūq̄
iccludatur in idiuīduo: ip̄m erit
magis et min⁹ subā s̄m utrūq̄ ex
istēs subā. D̄r aut q̄ rō subē nō
gemiatur i inferiorib⁹ ut indiuī

duū sit bis subā aut spēs sed vna
rō subē ē in supiozi magis i de-
minata et in inferiori pl⁹ deūinata
et plurib⁹ supposita. Et iō s̄z istū
modū d̄r magis subā. Tertia dif.
qz citius cōgnoscam⁹ de vno quod
q̄ i quo genere sit q̄z i qua spēs q̄
litas et tñ hic dicit inferiora eē
euidētiora de p̄ma subā. D̄r aut
q̄ nō v̄r hic intēdere q̄ supioza
sūt mīu⁹ nota sed q̄ euidentius
cōgic hūc hoiez q̄ nouitipm esse
hoiez q̄z aial: p̄ eo q̄ p̄fecti⁹ no-
uit qui nouit rōnez et p̄am q̄z cō-
munē. Quarta dif. q̄re dicimus
uenientius assignari spēs de in-
diuīduo q̄z genus. D̄r aut q̄ ma-
gis p̄prie vñ habetur q̄ noticia
quāto magis p̄p̄a tanto ueniē-
tior ē indicāda.

Tertiusdeci-

mus. P. ē q̄ ip̄az spēs q̄cūq̄ n̄
sūt gn̄a nihil magis alēu altero
subā est: nihil. n. aut familiari⁹ as-
signabis de aliquo hoie hoiez as-
signādo q̄z de aliquo equo equū
ca? eo. Et adiungit sic de p̄mis
substantijs loquēs: similē aut et
p̄ncipalius subāz nihil magis al-
terū altero substantia est sic aliq̄s
hō q̄z aliq̄s bos. Ex q̄bus dictis
accipiuntur quattuor p̄lica do.
Primum est q̄ vñ idiuīduū vñ⁹
spēs nō est magis substantia q̄ in
diuīduū alterius: qz ostēdens q̄
vna p̄ma substantia nō est magis
q̄ alia exēplificat de aliq̄ hoie

• Predicamenta.

et boue. Secundū do. qd spēs vna spālissima nō ēit magis substantia q̄ alia qz istud pbat p eo qd nō assignatur tamulari. i. ppiqui equus de aliquo equo q̄ hō de aliquo boie. Tertiū docuimuz qd vna spēs subālina ē magis subā q̄ alia qz ostendens qd vna spēs nō ē magis subā q̄ alia adiungit d illis spēbus q̄ nō sunt genera qz frustra appōeret si i spēbus sub alternis idēz eēt. Quartū do. qd licet i subālīs subordiatīs adiucē vna spēs sit magis substantia q̄ alia: nō tñ i despatis eque distantibus a sua pma subā hīc forte aīal et planta qz magis eē substantia; hic pbat p maiore ppinq̄tatē ad idēidua: S; oritur dif. qz pfectio i inferiori v̄r arguere pfectionē i supiori hīc perfectior albedo videtur isferre pfectiores colozē et iō pfectius aīal ē perfectius subā: et iō cū vna spēs sit alia pfectior i genere subē v̄r esse magis et pfecti⁹ participare substantiā. Et tunc eadē rōe idēidua spēi perfectioris. Dī aut qd nulli dubiū ē qn vna spēs sit pfectior et nobilior subā: et nā qz alia et Bñ intendit hic negare sed qd nō magis substat eis que sunt in ea si ē eque distans a prima subā: non enī loq̄tur hic de magis et min⁹ fm pfectionēz s; fm hoc quod ē alijs substat.

Quartusdecim-

mus. P. ē qd cōe est of substantie in subiecto nō eē et istud ostēdit tam in pma qz scd a subā que l; dicatur de subiecto nō tñ ē i subiecto sicut accidēs est i subiecto cō eo. Et adiūgit qd non est istud ppiū substantie. s. in subiecto nō eē qz ouenit dīe que dicitur de subiecto et nō est in subiecto. Sed cōtra hunc passum instatur quadruplici. Primo qz forma subālīs est i materia sicut in ppio subiecto et tñ ipa forma ē substantia. Secūdo quia cum diuiditur corpus per aīatuz et i aīatum: aīatum est cum corpore sicut cū subiecto utpote aīa vegetatiua aqua sūmitur ista dīntia. Tertiū quia differētia substantie videtur esse de genere substantie et ideo frustra dicitur: qd non est intelligendum ppiē substantie s; in in subiecto nō eē quia conuenit etiā dīe. Quarto quia illud quod est in subiecto non eē: nō solum videtur cōe omni substantie sed etiam ppiū: quare qd quid ē aut est substantia aut accidēs: et ideo cū accidenti repugnet in subiecto nō esse s; naturam q̄ soli substantie ouenit istud. Ad primū qd Aristo. non accipit hic subiectū p quocūq; formali suscepriuo sed p pposito vltimate specificato i genere substantie et fm istum modū ponit alibi generationē fieri de nō subiecto in subiectū et corruptionēz

Super.

de subiecto ad nō subiectū. Ad se-
cundū q̄ idē corpus nō ē subie-
ctū isto mō acceptū z vlti⁹ talia
nō sūt in genere subē directe scz
dñtie sz tñ p̄ductiōez. Ad tē-
tiū q̄ lz dīa subē reducatur ad
gen⁹ subē tñ ip̄a nō ē subā eo mō
quō hic accipitur subā qz cū sub-
stātia diuidatur i m̄az z formā z
zpositū: dīc hic Booci⁹ q̄ relict
extremis de medio ē agēdū. Ad
q̄rtū q̄ accipiēdo subām isto: iā
dco put etiā diuidatur i dñtiā
hic ab Aristo nō ē p̄p̄iū subē qz
zuenit z dñtie sz put substātia
diuiditur i acciēs sic ē p̄p̄iū ei
nō eē hoc mō i subiecto. Intelli-
gendū ē q̄ i eodez p̄cessu remo-
uens dubiū de partib⁹ subē q̄ vi-
dētur eē i toto sic in subiecto sic
dīcia nō vos zturbāt suāz p̄tes
q̄ ita sunt i toto corpore q̄n i sub-
iecto ne forte in qd cogamur n̄
eas subās zfiteri: nō. n. aut in sub-
iecto dñtur q̄ tanq̄ partes insūt
i aliquo.

Quintusdeci-

mus. P. ē q̄ oīs subā v̄r hoc ali-
quid significare z i p̄mis substā-
tijs qdē idubitable z v̄m ē: qm̄
B aliqd significat: indiuiduū. n. z
vñū numero ē quod significatur
eodē. Et adiūgit imēdiate q̄ i
secūdis substātijs v̄r similē sub
appellatiōis figura hoc aliqd sig-
nificare qm̄ q̄s dixerit hoiez aut
aīal: nō tñ in qd v̄m est sz magis

q̄le qd significat. i. aliqd cōe. Et
icm hoc declarās dicit nec vnū
ē qd subiectū ē. i. sīgtū quēadmo-
dū p̄me subē sz de plurib⁹ hō dī
z aīal: nō aut simpliciē quale qd
significat quēadmodūz albedo:
nihil. n. aliud albū significat q̄ q̄
litate: genus z spēs circa subām
q̄litate determināt: quale. n. de
p̄dicamēto subē quāda subām
significat: plus. n. i genere q̄s in
spē definitio fit dīcēs. n. aīal pl⁹
zplectitur q̄s hoiez hec oīa i tex-
tu illo. Sed oritur dīf. qd intēdit
hic Aristo. p̄ B aliqd cū dicit q̄ p̄
ma subā signi- f cat hoc aliqd. Dī
aut q̄ per B aliqd nō v̄r h̄ inten-
dere nisi rōnez idiuidui qz nulli
dubiū ē qm̄ subā p̄ma sit indiui-
dua z q̄ scd̄a nō est neq; v̄r idi-
uidua. Et zfirmatur qz ip̄e pbat
q̄ albū nō significat hoc aliqd qz
sīgt q̄litate z tñ zstat q̄ indiuidua
multa qualitatē significāt. Se-
cūda dīf. qd vltra indiuiduū intē-
dit per B aliquid. Dī aut q̄ n̄ v̄r
intēdere hic nisi suppositūz quia
istud v̄r zuenire solis indiuiduis
subē q̄ dñtur p̄me subē z nihil a-
liud ut dīstīgūtur ab indiuiduis
acciētium. Tertia dīf. quid addit
suppositūz vltra rōnez idiuidui.
Dī aut q̄ indiuiduū ē in coicabi-
le ad partē subiectiūā z tñ nō re-
pugnat ei eē cōicabile ad subie-
ctū sicut albedo coicat suū esse.
qū dat ei eē albū. Suppositū aut
bz istā duplicē in coicabilitatem

.Predicamenta.

ut ipm solū nō possit coicari idi-
uiduis vñ etiaz nec subiectis: et
iō sola indiuidua subē sūt suppo-
sita qz nō sunt nata coicari aliq^o
mō. Quarta dif. quia si oē indiui-
duū subē ēit b aliud et suppositū
tunc aia intellectuā et corp^o mō
tuū erūt hoc aliud: cū tñ nō sint
supposita. Dñ aut q nō sunt indi-
uidua substātie totalia et p se sub-
sistentia: et iō nō sunt simpliciē
subē nec pres substātie: et iō nō
sunt supposita qz oia ista sunt cō-
municabilia ēitanti oppositi sicut
pncipiū intrinsecū coicat suū eē
pncipiato. Sed remanet dif. qd i-
tendit hic p quale qd. Dñ aut q
oē illud quod ē coicabile aliquo
dictoz modoz qz oē tale nō est
suppositū quod ē hoc aliqd qd
distinguitur ptra quale qd. Secū-
da dif. est quare dīc q in secūdis
substātijs videtur sub appellatō-
nis figura hoc aliud figre. Dñ q
fm modū significādi hō uel aia
videtur eē noia suppositoz sicut
hic hō. Tertia dif. qre dicit q ge-
nera et species circa subāz. s. pri-
mā qilitatē quandā determinant
Dñ aut q genus et spēs nō pdicā-
tur in abstracto ut patuit imo in
quādā cōcretōne designāte eoz
coicationē: iō p modū qilis b mō
Quarta dif. qre dicit q in generē
plusq iū spē sit determinatio. Dñ
aut q loqitur de ista determinatōne
q dñ quale qd qz figt plus sic ge-
nus est magis coicabile ita ma-

gis est quale qd.

Sextusdecim^o

P. ē q inest substātijs nihil esse
dñz illis: et exēplificat tam de p-
ma qz scd^a subā c^o eo. Et adiun-
git q istud nō est ppiū subē cū
conueniat quātitati ut bicubito ni-
hil est dñum aut denario. nisi fō-
te aliqz dicat multa paucis esse
contraria et tñ dicit q ista cōtraria
nō sunt. Sed hunc passū insta-
tur qdrupliciter. Primo qz act^o
et potētia sunt dñe opposita et ta-
lia inueniūtur pmo i genere subē
Secūdo qz idē et diuersū sunt cō-
traria immediata circa totū ens:
et iō cū rōentis pncipaliter salue-
tur in subā ibi erit talis dñetas
que est enti passio disiuncta. Ter-
tio qz gen^o qd libet diuiditur p
dñitias dñas cū sint opposite et
vtraqz positiua ut patuit supra
4° qz forme subāles elemētozū
videtur eē contrarie cū oia trans-
mutatio inēpositiuos finos sit in-
ter dñia q in eodē susceptibili vi-
cissim insunt. Et cōfirmatur quia
gnatio fit semper in cōtrarijs et
oia mixtio ex dñijs. Ad pñum
rñdeo q talis dñetas negari nō
pōt nec per cūs illa dñ descd^a i
stantia: nec de ētia et per idez ad
qrtuz. Et ideo nō vñ hic negasse
Aristo. dñetatē verā circa subāz
sz tñ illā q inf extrema q adiui-
cē pmiscētur i successiuā gnātō-
ne et corruptōe qilis ē i qilitatib^o

qz ois talis dicitur arguit magi
r minus qd h itendit excludere
a suba. Sed oritur dif. qre dic q
magnu r puuz r multa r pauca
no sunt dicitur. Dr aut qz dicitur abso
lute no sunt opoibilia in hitudie
ad quecuqz sic calidu r frigidu: i
istis aut e magnitudo r puitas
multitudo r paucitas p respectu
ad diuersa ut ifra prebit. r io no
negatur h contrarietas respectia
sed absoluta.

Decimussepti
mus. P. e qd v subam no susci
pere magis r min. Dico aut h i
quit: no qz suba no est a suba ma
gis r minus: h aut dcm e: qz est
sz qm vnaqz suba hoc ipm qd e
no dr magis r min. ut ho no est
magi aut minus suba a se ipo uel
ab alio queadmodu albu magis
alio albu r ipm ad se magis r mi
nus ca: eo. Ex quo deo eliciuntur
qt tnoz phice clusiones. Quaz p
ma e q nulla suba i se ipa susci
pit magis r min. siue intensioez
r remissione qz dic q suba hoc
ipm qd e no dr magis r min. in
tensio aut e fm magi r remissio
fm min. Sed a clusio q suba
p opatione ad alia subam eiusde
spei no suscipit intensioez r re
missione qz dic q vn ho no est
magis uel min. suba q ali. Ter
tia clusio q suba no gnatur suc
cessiue qz tuc acqreret pte post
pte: donec eet pfecta r sic p. el

set remissa q intesa. Quarta d
q suba no hz gdu qz cu fm ta
les gdu fiat itensio aut remis
sio tuc esset intesa aut remissa.
Sed oritur dif. si in ipa est magis
r min. fm d. uersas spes. Dr aut
q: cuz vna dca sit sp magis pfecta
q alia eentialie ut s fuit onium:
io oz ut inc oes spes sit magis r
minus fm eaz subales pfectoes
r specificas. Secunda dif. qre me
lius inc spes q inc indiuidua spe
ciei vii. Dr aut q spes hz gdu
einales ethrogenios ex qb. coi
stant eozuz diffones: r fm tales
vna e pfectior alia. Indiuidua
aut no pnt infra vna spem hre g
du nisi hogenios: cu oia vnus
spei sunt vnus rois r tales gdu
repugnnt sube q fm eos dicitur i
idiuifibili. Tertia dif. si vna spes
e magis suba q alia sic e magis
pfecta. Dr aut q no vr qz io ro
diffinitiu generis saluatur in q
libet spe: r io hz eofde gdu r ho
genios eque: r fm illos no e ma
gis. i. nec min. i suba. Quarta dif.
qz sic ho e pfectissimuz aialiu ita
angelus vr ee pfectissim. subaz
creaturaz q snt i pdicamento sube
r tn vna suba no eet pfectior alia
nisi ronez sube pfecti. picipary
Dr aut q: h vna suba sit pfectior
aialia: no tn inquatu est suba sz
rone drax q snt diuersaz ronu
qz oia q snt i aliquo genere snt io
i illo r no e qlia cu ieqlitas sit op
posita reloni sudente sup vii. m.

.Predicamenta.

Sed remanet dif. qre dicit q sub
stantia e a suba finmagis r mi-
nus. Dr aut qz supius opauit p
mas bam ad scd az fm magis r
minus ne illud vr excludere.

Decimus octa.

uus. P. e q maxie ppriuz sube
ee vr: q cu sit viū r idē numero
e contrariopz susceptiuū: r in alijs i
quit nō hēbit qsqz q pferat. i. de
quo det instantia c eo. Et cōtra
istud dēm ipse ibidē inducit duas
instātiās. Quaz p m. ē d. of cre
q vna r eadē manen: qnq: ē vā
r qnq: falsa sic ista sof. sedet: ipo
sedente ē vā ipo surgēte ē falsa.
Secūda istātia ē de visu. i. de op.
ut si qs oppietur sof. sedere op.
ipo sedēte ē vā r eo surgēte ē fal
sa. Dicit aut Az. solues istas in
stātiās q. ppriū subē ē ut sit fm
sui mutationē susceptibilia ōzio
rū. opio aut r mutatio nō fz sui
mutationē suscipiūt talia ōzia sz
p mutationē factā in re extra cū
trāsit de sessiōe ad statū. Sed ō
istū passū istatur qdrupliciē. P.
qz cōiter theologi ponūt q qnā
titas ē immediatū susceptm acci
tiū ffbiliuz: vñ diuina eucharis
tia ponūt spēs remanētes ee in
quātitate sic in subiecto: r sic q
tiras in ipa erit susceptibilia cō
traria p qūtatū. Secūdo qz cōiē
ponūt rbi q subiectū immediatuz
colorz ē superficies cui ppriū ē p
loco colorari fm p paritericos

r ostat q ipa trāsit de ōzio ap
ōziū cū nō sit subā. Tercio qz po
te itia in rel ectiuā nō ponūt esse
subāz r tū ostat q trāsit eadez
numero ab vna op. ōzia ad aliā.
Quarto qz potētiā volitiaz po
nūt qūtatē r tū ostat q trāsit de
iusticia ad iniusticiā. Ad p m q d
vult hāc pperatē suare hz tener
q qūitates ōzie imediate infor
māt subām sic quātitas ipa: r iō
illi q hoc tenēt i theologia deu
ant ab ipa Az. phia. Ad scd vñ
q oz fm istos ponere istū passū
q albedo r superficies sūt imedia
te i eodē corpe sicut in subiecto
vñ tū accis denoiat aliud ppē
idēpitate subiecti r ordiez ipoz
circa illud. Ad tertiū q alijs vr
ee definiatio ista ex verbis Az.
q potentia itellectia sit subā: qz
sic se hz itelecr ad talia ōzia. Et
p idē de volitiua p3 q nō sit qū
tas. Sz oritur dif. qz i eadē albe
dine fundatur similitudo r disti
militudo ad idē successiue r i ea
dē quātitate equalitas r i eqū
tas. Dr aut q intētio isti pass
ē de ōzijs absolntis nō respectū
q simul i eodē ee pnt p opationē
ad diuersa. Et iō supi statē nega
uit magnū r pū multū r paucū
ee contraria mō quo nūc intēdit.

Decimus non.

P. ē q ab eo q res ē uel nō est
in eo ofo dr vā aut falsa ee: nō i
eo q ipa captabilis sit ōziorum.

Super.

et eo. Et istud dñm spe iducit ad
ostendū qđ ořo nō suscipit ōia
nec op. cū nulla inq̃t passio sic fa
cta sit i eis. Ex quo dēo eliciūtur
duo pbica dō. Primū ē qđ ad vi
tatez ppōis req̃ritur eē rei qz
dicit qđ ab eo qđ res ē dī ořo vā
Sed i dō. qđ ad falsitatē ppōis
sufficit nō eē rei qz dicit qđ ab eo
qđ nō eī res dicitur oratio falsa
Sed cōtra hoc qđ dīc qđ ořo nō
suscipit ōia instatur qđruplici.
Primo qz trāsit a contradictorio
i dēozū nō pōt itelligi sine muta
tiōe z oīs mutatio ē dō ōio i ōiū
z ipe hic negat ořonez z op. esse
mutatā sz solā rē que trāsit de vi
tate ad falsitatē aut everso. Se
cūdo qz cuz vītas sit adeq̃tio rei
ad intellectū z everso qđ p mu
tatione rei ořo trāsit dō vītate ad
falsitatē tunc trāsit de adeq̃tiōe
ad iequationē qđ sunt ōia. Ter
qz oīs ppō vā hz ōformitatē ad
suum obiectū z oīs falsa diffor
mitatē z sic trāsiens de vītate ad
falsitatē trāsit de ōformitate ad
diffōrmitatē qđ sūt ōia. Quarto
qz vītas z falsitas fm se vidētur
eē ōia: z iō nō vī intelligibile qđ
eadē ořo uel op. trāseat dō vītate
ad falsitatē sine successiua ōioz
susceptiōe. Rñdetur ad oīa ista
qđ nō pōt negari qđ trāseūte ořo
ne uel op. ex mutatiōe rei supius
exēplificate de vītate ad falsita
tē uel cōuerso fiat i ea mutatio

respectia ōformitatis z diffōrmi
tatis z p oīs vītatis z falsitatis
qđ cōsistūt i hac ōformitate z dif
formitate tñ nō ē ibi aliqđ ōiētas
absoluta z tñ istā solaz ut patuit
Aristo. intēdit hēuitare. Sz ori
tur dif. si ad vītatē ppōis req̃rit
tur entitas terminoz. Dī aut qđ
sic qz cū eis z vīn ouertātur fm
pncipia pme pbie. i. methaphice
dō nō ēte nō pōt formari aliqđ enti
tas simplicif. Secūda dif. ē si ad
vītatē ppōis req̃ritur eē tinoz
Dī aut qđ sic eē eētie qz oīs vī
tas cōplexa depēdet essentialit a
suis tminis sic oīs hītudo a suis
extremis: tmini aut. i. res: i nul
lo dñt a suo esse eētie. Tertia
dif. si ad vītatē ppōis req̃ritur tī
noz exītia. Dī aut qđ nō qđ ppō
ē simplicif nccia: quia cū cōmū
terminoz creator exītia sit cōin
gens: z sublato oī cōigēte rema
net qđ ē nccūz z p oīs vītas ne
cessaria sine tali existētia rema
nebit ut qđ oē totū ē maius sua
parte nō exīlētē toto uel parte
Quarta dif. si ad vītatē ppōis
contingentis req̃ratur exīsten
tia terminoz. Dicitur autem qđ
sic quia nulla potest eē cōingen
tia nisi in actuali exītia cum oīa
in potentia sūt necessario cōpos
sibilia. Et ideo cōtingens cōpos
sitio verificari nō potest nisi exī
stentibus terminis suis: z de ta
libus hic loquens Aristō. qđ mu

• Predicamenta •

tari possunt dicitur quod ad eo quod res
est vel non est. Sed remanet dif-
ferentia de non ente potest formari vera
propositio: ut cum dicitur: quod non ens
contradicitur enti et sic quod non est
ens est nihil et sic non videtur quod ad vita-
tem propositus requiratur entitas ter-
minorum. Dicitur autem quod ista non est veritas
simpliciter sed secundum quod tamen sicut omnis vi-
tas formata de parte motu aut
de ente prohibito. Secunda differentia est
si ad veritatem propositus que forma-
tur de deo requiratur existentia ter-
minorum cum omnes ille sunt necessa-
rie ad intra. Dicitur autem quod sic quia omnia
que sunt in deo formaliter sunt ne-
cessarie esse et necessarie existere.
Tertia differentia cum in creaturis omnia sunt
contingentia quod possunt ibi for-
mari propositus necessarie de quibus
fuit dictum quod ad veritatem earum requi-
ratur existentia terminorum. Dicitur autem
quod per hoc omnia alia a prima causa sunt contin-
gentia quantum ad suum esse existen-
tie: non tamen quantum ad esse essen-
tie de quo formantur inmutabi-
les veritates ut alibi patebit. Qua-
ta differentia si ad veritatem propositus
requiratur existentia habitudinum
unius termini ad alium plusquam ex-
istentia terminorum. Dicitur autem quod in
propositis necessariis circa crea-
ta sicut non requiritur existentia ter-
minorum: ita nec habitudinum. In con-
tingentibus vero sicut requiritur ex-

istentia terminorum ita existentia habitudi-
num alioquin ista esset vera hoc est
asinus utroque termino existente.

¶ Dicesimus. ¶

est quod quantitas aliud est conti-
nuum aliud est discretum capere
tertium. Et istud aliud substantia-
tur in neutro genere ut intelli-
gatur alia res est continua et a-
lia discreta aut subintelligitur a
illa res est continua et alia discre-
ta aut subintelligitur hic aliud
scilicet genus suum aliter est con-
tinuum et aliud discretum: vel ma-
gis proprie: aliud membrum di-
uisionis est continuum et aliud dis-
cretum ut sicut substantia in medi-
ate diuiditur per differentias cor-
poris et incorporei: sic quantitas
diuiditur per differentias conti-
nui et discreti. Et ista duo mem-
bra declarans postea definit quod
quantitas continua est cuius par-
tes ad aliquem communem termi-
num copulantur sicut partes linee
ad punctum et superficies ad li-
neam. Et quantitas discreta
est cuius partes non terminan-
tur ad aliquem communem ter-
minum sicut quinque et quinque non
terminantur ad decem sed semper
discreta remanet. Sed oritur
difficultas si iste differentie qua-
ntitatis scilicet continuum et discretum

Super.

sunt ei⁹ dñe eēntiales et qđitatie
Dicūt autē qđ nō s; p ipas circūlo
qm̄ur illas q̄ sunt qđitatie sicut
circa hoīez bipes. Istud tñ non
vř valere qđ iñ nulla iueniretur
dñtia qđitatia qñ idē dicatur
sic de corpeo et in corpeo qđ aliq
dicere nō verētur. Itē vř qđ sint qđ
ditatie qđ cōtinuū et discretū nō i
ueniuntur in quo alio genere p̄f
sint poni nec p̄ qđ dñas ista duo
genera quantitatis possint con
stitui. Secunda dif. si ratio cō
nuitat; ut h accipitur ē absoluta
uel relatiua. Dñ qđ nō vř absolu
ta s; respectia qđ oīs cōtinuitas i
telligitur ad aliud cuius cōtinuū sit
alicui cōtinuū. Et cōfirmatur quia
sic cōtinua q̄ntitas ē ut h dñ cuius
pres copulatur ad aliquē cōtinuū
cōez ita p̄tiū copulatio ē cōtinua⁹
et talis copulatio nō pōt ad se cō
cipi. Tertia dif. si rō discretōis ut
hic ē sūpta ē respectia uel absolu
ta. Dñ qđ nō vř ita pure absoluta
s; respectia qđ oē discretū ē ab a
lio discretū sic etiā distinctus et iō
sicut distinctio ē respectia ita vř
discretō ista. Et cōfirmatur qđ dis
cretio oīs dñc aliqđ discretorū se
q̄strationē uel separōez quorū rō
ad aliud ē p̄cepta. Quarta dif. ē
si ex h qđ iste dñe sūt i respectie pōt
i ferri qđ hoc p̄dicamentū sit res
pectiuū. Dñ autē qđ sic supposito
qđ sint i eo qđitatie qđ p̄dicamentū
absolutū nō pōt hñe spēs respec
tiuas et p̄ oīs nec dñas illas spēs

rū cōstitutias cū oīa sint eēntialit
ad se q̄ sunt i absoluto p̄dicame
to. Ista autē snia qđrupliciter cōfir
matur. Primo qđ nullū absolu
tū potest fundari in respectiuo
cū fundamentū sit absolutū sū
dato: quantitas autem cōtinua
fundatur i respectu cū dñ actio lō
ga et cōtinua: cū actiōis rō ut nūc
supponitur sit relatiua: qđ autē ipa
sit formalit̄ cōtinua p̄: qđ ei⁹ p̄tes
terminatur ad cōmunes cōminūz
sicut rēporis. Secundo quia oīs
forma que p̄ motūz acq̄ritur h; in
se cōtinuitatē quantū ad suum
fieri cū h; pres adiucē cōtinuatas
s; ubi est forma q̄ per motū loca
lez acq̄ritur: qđ h; in se cōtinuū
quātitatē cū tñ ibi sit purus res
pectus. Tercio qđ albedo diuidi
tur ad diuisionem corporis: aut
sepata p̄ suam quātitatē diuidi
tur simul eius similitudo cū p̄tes
sint similes post diuisionem cui
us p̄ quibus aliquādo assimilabā
tur et sic est dare vñum numerū
similitudinū: et tunc non poterit
esse absoluta talis quantitas pu
ta numerus ex quo fundatur in
similitudinibus cum talia notne
rata sint respectiua. Quarto qđ
sicut numerantur q̄ntuor homi
nes ita numerantur decē pater
nitates in genere relationis sic
illi in substantia: Et ideo denari
us fundatus in illis paternitati
bus non potest esse qđ absolu
tum sed respectū sū assumptū

Medicamenta.

mediū nullū aut genus absolu-
tū pōt hēre aliquā spēm respecti-
uā. Sz oritur dif. quōd illud pōdi-
camentum pōt intelligi respectū
cū sit d relationē distinctū. Dī aut
q i pl^{se} bz respect^o qz relatio qz
sz vltiā pōdicamenta pōter ponūtur
nuc respectiua: z tūc ill o mō qzti-
tas eēt respect^o z n relatio qā tū
cōit ponūt oēs illud pōdicamētūz
absolutū z nō i merito iō loquē-
dū est ut plures. Et alibi pōdī^o
ē h inuestigandū.

Quicesimus pzi

mus. D. ē qz quātitas discreta ē
ut numerus uel oō c^o eo. Et p-
bat pmo qz numerus sit quātī-
tas discreta qz ptes eius ut tria
z septē. ad nullū finūz cōez co-
pulatur sz sp distincta inqūt sunt z
sepata. Secūdo pbat qz oō sit
quātitas qz mensuratur sillaba
brenis z lōga ut oō cū voce p-
lata z qz sit discreta quātitas p-
bat qz ad nullū finūz cōez eius
pticule terminantur. Ex quo pro-
cessu eliciūtur qttuor phica do.
Prima ē qz oē qd^o mēsuratur sz
breue z longū ē i generē quātita-
tis z h pbat oōnez eē in illo ge-
nere qz ipa z ei^o dictio mēsuratur
breuitate z lōgitudine. Scd^o 3° do.
ē qz oē qd^o mēsuratur fin latū
z strictū iquantū tale ē in generē
quātitatis qz sicut longitudo z
brenitas pōtēr ad quātitatē ita
latitudo z strictitas. cū lōgitudine

z latitudo sint adiūse dimēsiōes
Tertiū do. qz oē qd^o mēsuratur sz
magū z puū i qztiū talia sūt i h
pōdicamēto qz magū z puū sūt d
eēntia breuis z lōgi. Quartū do.
ē qz oē mēsuratū sz multū z paucū
ē quātitas qz in ranea sūt qzti-
tatiūta sic illa tria. Illis aut p-
missis eliciūtur qttuor d^o nes.
Prima ē qz popul^o ē i genere qz-
titat^{is} sic oō qz mēsuratur ut pau-
cus z mult^o uel exercit^o. Scd^o a
oclu^o qz aceru^o ē i eodē generē qz
mēsuratur pu^o uel magn^o sic ipa
oō. Tertia occlu^o ē qz via ē i eodē
genere qz mēsuratur breuis z lō-
ga. Quarta occlusio qz ciuitas est
ibidē qz mēsurata lata z stricta
Sz oritur d f. qz oō ē vox eēnr
cū vox sit gen^o pōitū i ei^o diffōe
z vox ē eēnr sonus. Per id^o z so-
nus ē qūtas sic obiecta cēoz sē
sibiliū piculariū ab auditu: z iō
nō vī oō de genere qztitat^{is}. Dī
aut qz sic a ceru^o aut popul^o mā-
liter cōtinēt subāz z formalit^{er} quo
ad nūex sūt qztitates quēadmo-
dū corp^o dī d generē qztitat^{is} sz tri-
nā dimēsiōez. Et ita vī qz ptes oō
nis mālī sūpte sūt qūtatē qūis
ipa formalit^{er} sit qztitas. f. sz lōgi-
tudine z brenitatē. Scd^o a dif. n
oō i scripto ē ita i genere qzti-
tis sic illa q ē i simone plato. Dī
aut qz ita vī eadē rōne qz mēsa-
tur breuis z longa z tamen con-
stat qz ipē līe ex qbus materia-
liter cōstat sūt de generē qztitat^{is}.

Si accipiat color cum figura est de genere qualitatis aut e converso est de genere subiecti: aut totum iconstatu: et consimile illa quod in voce est potest poni. Tertia diffinitio. est si oratio immetur est in isto genere. Dicitur autem quod sic quia sicut una locutio fincialis potest dici brevis aut longa: ita una locutio mentalis quod continetur ipsa et continua. Et sic eadem ratione quantitas discreta et tamen constat quod omnes actus intelligendi ex quibus intelligitur una locutio sunt qualitates. Quarta diffinitio. quod in oratione plata non est attendi longitudo: nisi autem finem multitudinem partium puta litterarum syllabarum et dictionum aut finem diuturnitatem platiōis ipsarum. Si primo modo tunc istud pertinet ad numerum qui est alia species istius quantitatis. Si autem 2° tunc istud pertinet ad quantitatem continuam finem quod pertrahitur accipitur cuiuslibet vocalis vel breuiatur. Dicitur autem quod quod quantitas orationis est partibus constare ex multitudine quantum ad numerum partium et partibus ex continuitate quantum ad cuiuslibet platiōis fluxum et incrementum. Sed remanet diffinitio. quod Aristoteles. posuit hanc orationem species quantitatis discretam in numerum si est quantitas discreta non est nisi multitudo. Dicitur autem quod exhibitio. id est positio exemplorum non est accipienda a philosophis per regulam aut per rationem intentam aut primo exemplum significat de numero abstracto et de oratione in concreto sic magis per in oratione scripta cuius longitudo consistit in magnitudine et latitudine

litterarum. Secunda diffinitio. quod dicitur quod pres quantitatis discrete non sunt copulate ad unum cōez cum omnes littere orationis sunt copulate ad finem ultime siue in scripto siue in platione. Dicitur autem quod talis copulatio non fit finem identitate qualis requiritur in partibus nulis ut extrema sint idem si finem si multatē sit talis copulatio ut extrema sint simul et talis est contiguitas. Tertia diffinitio. quod dicitur quod partes quantitatis continue copulantur ad finem cōez cum habere finem sit omnis quantitas finite siue continue siue discrete. Dicitur autem quod partes quantitatis discrete quelibet habet suum proprium terminum ut patet in ordine: et ideo non habet unum cōez terminum: partes autem quantitatis continue habent terminum cōem quod nulla terminatur nisi in fine cōi omniū ut patet in partibus litterarum nec alioquin si citra terminarentur iam non essent continue sed contiguae. Quarta diffinitio. quia cum eadem sit diffinitio quantitatis finite et infinite pro eo quod finitum et infinitum non diuersificant eentiam hec autem diffinitio continui videtur infinite quantitati repugnare cum ibi nullus sit terminus ad quem tales partes copulareretur. Dicitur autem quod non intendebat hic diffinire quiditatiue sed tamen notificare quantitatem finitam.

Hicessimusse ^{eum}
D. est quod continuū est. id est continua quantitas

Medicamenta.

tas ut linea superficies corp⁹. Am-
plius aut p⁹ter hec locus et tēpus
c⁹ eo. Et pbat per ordies: postea
singularia illorū eē quātitates cō-
tinuas. Primo de linea qz eius
partes copulatur ad vnu cōem
cūuz. s. ad pūctū. Secūdo de su-
p⁹ficie qz eius ptes fiantur ad li-
neā. Tertio de corpe cuius ptes
copulatur ad sup⁹ficiē. Quarto dē
tpe qz p⁹teritū et p⁹teritū copulantur
ad futurū. Quinto de loco qz cum
singule ptes loci optineāt singu-
las corp⁹is p⁹ticulas et eēnuerso
ad eundē cūuz copulatur ptes
loci et corp⁹is ptes. Sz dē hec dēca
initatur qdruplicif. Primo qz li-
nea circularis nō hz aliqūē pū-
ctū ad quē eius p⁹ticule tūētur
alioqn nō eēt circulari. Secūdo
qz sup⁹ficies corp⁹is spici nō hz vl-
lā lineā ad quā fientur eius ptes
alioqn nō eēt vna sup⁹ficies tū. .
Tertio qz p⁹teritū tēp⁹ et p⁹teritū cō-
tinuatur cū futuro siue p⁹teritū
cū p⁹teritū et sic non fiantur ad ipm
cū cūuz discōtinuet q⁹tū. Quar-
to qz corp⁹is ptes fiantur ad sup-
ficiē et locus cū sit sup⁹ficies non
pōt ad sup⁹ficiē terminari. Et cōfir-
matur qz sic corp⁹ sphericū habet
vnā sup⁹ficiē ita loc⁹ cōtinēs ipsuz
et sic illa nullū hz cūuz. Ad p⁹mu-
qz in ista diffōne qd dē cōtinuū ē c⁹
ptes ad aliqūē cūuz cōez copu-
latur. Illud verbū copulatur di-
cit aptitudinem et nō actū sic cum
ē fuit cōm qū gen⁹ diffinitur qd

p⁹dicatur de plurib⁹ d⁹ntib⁹ spē:
cū linea circularis nullū hz cūuz
actu. Ad scd⁹m qz hz nō heat talē
lineā in actu bñ tñ in pō: et istud
nō v⁹ sufficere qz i qualibet liea
isto mō sunt infinita pūcta. s. i pō
et respectu cuiuslibet eēt cūuz.
cōtinuū. Dē aut qz respectu cui⁹ li-
bet pō pōt dici ptes pcedētes ad
ipm finari rōne eadē. Ad tertiū
qz sic in linea sūt infinita puncta
ita in tpe sūt infinita istantia res-
pectu quorū pōt intelligi tēpus ter-
minari quamuis nō terminetur
sicut non finitur temus vnqz. .
Ad q⁹tū qz hic v⁹ magl loq⁹ Az.
de loco accipiēdo p loco tā spa-
ciū occupatū qz sup⁹ficies corp⁹is
ambiētis qz hic dū inguit locū dē
sup⁹ficiē int spēs cōtinue quātita-
tis. Et itē dē eundū eē cūuz cor-
poris et loci et tñ cūuz corp⁹is est
superficies q non ē cūuz sup⁹ficie
corp⁹is ambiētis sz corp⁹is tñ
Et dicit qz singule ptes loci opti-
nent singulas ptes corp⁹is et
eo. Sz oritur dif. qre ponit cor-
p⁹ eē q⁹titatē cū sit spēs subalēna
subē. Dē aut qz h accipitur cor⁹
equoce p ipa tna dimēsiōe et nō
p subā corporeā.

Alcesimuster

ti⁹. P. ē qz qdā q⁹titates cōstant
ex p⁹trib⁹ hūitib⁹ adiūicē pōnez et
qdā ē nō hūitib⁹ pōnez. Et p⁹ōndit
qz liee p⁹ticule hūit talē pōez q sūt
hūe alicubi i liea. et id dē dē p⁹ticul

Super.

plani. i. superficiiei. Et idem dicit de soliditate id est corpe et de loco deinde ostendit quod partes numeri non sunt site adiuncte nec ipsis partes quod non permanet nec orationis partes quod transeunt unde dicitur quod semel dictum est amplius resummi non potest eo. Ex quo dicto accipitur deus. quod eadem oratio numero nunquam iterari potest quod dicitur quod semel dictum est amplius resummi non potest. Et ostenditur deinde si ista diuisio quantitatibus ponit habet in duas essentialis. Et autem quod si videtur quod cum diuisio in continuam et discretam sit promissa ista non continetur sub aliquibus illarum sicut diuisiones essentialis in eodem genere sunt sub aliter. Et istud declaratur quod sub quantitate continua continetur utrumque istorum membrorum: quia partes corporis sunt finite et non ipsis et aliud membrum non sita per se continetur deus quantitate discretam. Secunda diuisio si diuisio quantitatibus in permanentem et successiuam quod habet supponit Aristoteles. est essentialis. Et dicitur quod non quod non subordinatur aliter membrorum prime diuisionis cum aliquam quantitas continua sit permanens ut linea et alia successiuam ut tempus. Et item quod discretam permanentem ut numerus: quod discretam successiuam ut oratio. Tertia diuisio si ista situatio quod dicitur partes quantitatibus site alicubi pertinet ad predicamentum situs. Dicitur autem secundum subtiliter doctorem quod quod discretam est situatio quod dicitur ordinem partium in toto ut quod collum sit in capite et humeros: et nasus in os et duos oculos: et ista dicitur pertinere ad genus quantitatis.

Et alia situatio est quod dicitur ordinem partium in loco sicut quod dicitur quod iacet et sedere et ista pertinet ad illud predicamentum quod dicitur situm et de prima situatio videtur ista prima locutio quod pertinet ad quantitatis genus. Quarta diuisio si iste ordinem partium in toto videtur ab ipsa continuitate. Dicitur autem quod continuitas non est nisi copulatio partium adiuncte ad unum terminum deinde secundum diuisio finitudo habet datam. Et ideo cum talis partium copulatio non sit quodammodo ipsa copulatio videtur idem ista situatio cum copulatio non quacumque quantitatibus permanet aut valde propinqua.

Vicesimus quartus

Primum est quod proprie quantitates habent se sole sunt que dicuntur. Alie autem omnes sunt accidentis eo. Et si dicatur que sunt iste que dicuntur sunt. Dicitur quod quinquaginta species quantitatibus continue. scilicet linea superficies corpus locus et tempus et due species quantitatibus discrete ut numerus et oratio. Et post istas adiungit illas que vocat quantitates per accidens. Quarum prima est cum dicitur multum album. id est et multa albedo et dicitur quod non est quanta albedo nisi ratione superficies: quanta. id est autem superficies fuerit tamen album dicitur. Secunda est cum dicitur actio longa et dicitur quod non est longa nisi quia tempus longum. Tertia est cum motus sit multum et huius rationes non reddit unde habeat. Et ostenditur deinde si ista que dicitur per accidens reducuntur ad aliquem

+ Medicamenta +

illaz que dñe sunt p se. Dñ autēz
q sic nēcio alioqn si nō reduce-
rentur ad de p se talia nō essent
p accis cū oē p accis ad p se re-
ducatur. Et iō dicit q albedo est
qta p supf. ciē z actio qta p t j us
Secūda dif. si motus q ponitur
quātitas p accis pōt reduci ad
tpus. Dñ aut q nō qz si mor nō
eēt qtus nisi p tpus tū: ad mai-
oritatē mor seqrētur maioritas
tpis z sic maiori tpe moneretur
pmūz mobile q alij celi. Et iēm
videmus q maior motus pōt fi-
eri i maiori tpe ex velocitate. Ter-
tia dif. si quātitas motus pōt re-
duci ad quātitatē magnitudinis
puta rōne lineē supficiē aut cor-
poris. Dñ aut q nō qz maiorem
motū cōtingit fieri i maiori magni-
tudine z minore i maiori ut p i
altatione z etiā in ablatōe: cum
sit maior mot mīme stelle q spē
solis. Et cōfirmatur qz a quātita-
te pmanēte nō posset mor esse
successiue qtus. Quarta dif. cū
mot nō sit quāt aliq tali qtitā-
te de paccis qre nō ponitur ge?
.s. i genere quātitatē p se sic illa
scz linea supficies z alia q ponū-
tur qtitates p se. Dico qz nō ap-
paret mihi rō aliq qre nō: qz mo-
tus fm nām suā ppaz ē successi-
uus sic q oēs ei p ticle ciantur
ad unū tminū cōez q est mutati-
eē sic instās in tpe aut punct in
linea. Sed oritur dif. qd tūc di-
cetur ad exēplūz Aristō. Dñ aut

q cū duplex fuerit d motu op iō
vii. s. q sit for fluēz: z alia q flu-
r forme: ipe h loqitur p pma op.
z sic ipa for fluēz nō ē cōtinua ni-
si p talē fluxū. Fluxus aut ipe ē
eēnz qd i successio cur oēs ptes
sūt copulate ad vltimū mutatur
eē: z iō talis flux s3 se ē cōtinu?

+ Nicesimus +

tus. P. ē q qtitati nihil ē dñuz
ut bicubito z tricubito c eo. Et
i istud i e ponit duas instantias.
Quaz p. n. ē de multis z paucis
circa quātitatē oiscretā z de mag-
z pno circa cōtinuā. Et istā instan-
tiā soluit duplici. Primo oñdit
q magnū z puū multū z paucū
nō sūt qtitates s3 ad aliud qd p-
bat qz mōs dñ puū respectu n. o
do tis multuz magni. Et rursus
i vico dicūtur pauci hoies i res-
pectu ciuitatis s3 sit h maior mul-
tudo. Et iō cū talia opposita sic
dicātur nō sūt absolute quātra-
res s3 ad aliud. Scd o soluit eād
instantiaz qz dato q iste eēnt quāti-
tates n hnt tñ dñetate. Et oñdit
ēplicit. P. n. qz dñia eid i eē non
pnt: magnuz autē z paruū eidē
insūt per pation ē ad diuersa g
nō sunt cōtraria absoluta. Secū-
do qz l3 subā sit susceptibilis dñio-
rū n tñ simul. Ter qz id eēt sibi
i dñū simul exns magnū z puū
Scd a istātia quā pōit ē q circa
locū mixte vī cōtrarietas quā-
titatis sicut sursum z deorsū: qz

Super.

Dicunt nonnulli phi qd deorsu loci
cns dicitur loco sursum eo qd loc^o
qui e in medio. i. fra multu habz
distanciaz ad terminos mundi. i. ad
polos. Et isti. s. phi diffiniunt co
traria q maxie a se distat sub eo
de genere et ut a instanciam dimittit
insoluta. Sed oritur dif. qz non
soluit hanc instanciam cu oppositu
teneat. Dr aut qd satis videtur
soluta ex pcedentibus qz sursum
et deorsu no sunt tria sic hic con
uenit tria absoluta qz idem p ope
ratione ad diuersa pot simul esse sur
su et deorsu sicut fuit dictu circa
magnu et paru. Secunda dif. si
spe admittit hac triox diffonem
no impugnat ea. Dr qd fm pmissa
sa pot ea admittere qz tunc po
neret trietate in oi genere quod
negauit: cu in oi genere sint ali
qua que maxie sibi distant et io
no videtur sufficiens diffinitio.
Tertia dif. qd est addendum ad
ista diffonem ut sit sufficiens. Dr aut
qd i susceptibili eodem insunt vicis
sim et sic excluduntur iste trieta
tes que dicte sunt respectie que
insunt simul i bitudine ad diuer
sa. Quarta dif. qz tunc eet vera
trietas in formas subales que
sunt termini generatiois et corru
ptionis et in eodem susceptibili vi
cissim insunt. s. in eadem ma nume
ro. Et qz hic magis stricte sumit
trietate io ista vicissitudo e itelli
genda cu pmixtione fo max qlis
no e in subalibus fm pmissa. In

telligendu tri e qd ex h qd hic dicit
de locatione terre in media fm
distantia ad mundi terminos potuit
ro accipi illoz qui posuerat for
maliter locu cuiuslibz assignari
fm distantia et proximitate ad po
los mundi.

Tricesimosex.

tn. p. e qd no videtur quantitas
suscipere magis et minus sic ex
plicat de bicubito et numero c
eo. Sed oritur dif. si qlibet nu
merus ut binarius et ternarius
et sic in alijs pcedendo dnt spe ab
alio. Dicitur aut qd sic qz sic dif
similitudo no pot ee nih in qua
litates spe dntes ita nec ineqli
tas nisi inter qtitates spe dntes
Cuius ro est quia ineqlitas est
relatio disquantie que no sur
git inter eundem ronis extrema.
Secunda dif. si bicubitu et tricubi
tu et sic de alijs sp differunt specie
i continua quantitate sicut numeri
in discreta. Dr aut qd sic qz oia
talia sicut numeri sunt ineqlia et
in eqlitas ut patuit arguit qti
tates distinctas spe. Tertia dif.
si ois ps siue aliquotta siue non
aliquotta dnt spe a suo toto. Dr
aut qd sic in genere qtitatis q
uis qisq sunt vnius ronis i alio
genere ut duplu et dimidiu aque
aut coloris et sic quocunq posito
uel ablato sp mutatur spes qti
tatis quia extrema inequalia.
Quarta dif. e si in spebus vniq

• Predicamenta.

quantitatis est processus in infinitum. Dicitur autem quod sic tamen cum opposito modo quia dum terminum in infinitum est divisibile et divisione tali numerus agumetur sed contra numerum diminuitur et sic ex prenumeris semper species maior fit et ex parte terminum semper minor fit.

Vigesimus septimus.

Dicitur quod mare proprium cuius ratio est quale vel inaequaliter dicitur. Et istud declarat in singulis octo tatis speciebus iam dictis capitulo eo. Sed contra hoc proprium istatur quod tripliciter. Primo quod substantia spiritualis est perfectior corporali in genere substantie et magis perfectum spiritus est inaequaliter perfectior minus perfectio. Secundo quod albedo in genere qualitatibus est perfectior nigredine sic inaequaliter participat lucem et sic ei inaequalis circumscribitur quantitate. Tercio quod color intensus est inaequalis coloris remisso in perfectione et actualitate et tamen in eodem subiecto unus non habet plus de quantitate quam alius. Quarto et primus ens infinitum excedit omnes limitatum et sic inaequaliter cum tamen sit finis tali quantitate. Ad primus quod illa inaequalitas non est attendenda secundum quantitates molis de qua hic loquitur immo sed de inaequalitate virtutis que est alius rationis ab ista de qua hic Aristoteles intendit. Ad secundum quod talia inaequalitas non est extensiva de qua hic est finis sed intensiva.

Ad tertium quod illa inaequalitas est inaequalitas graduum et ista de qua loquitur proprium ad partes. Ad quartum quod quale et inaequaliter simpliciter sunt possibile disuncta quantitativum transcendens est corpus ad quantitatem molis et virtutis et sic convenit deo. Ita tamen de qua hic loquimur est equalitas et in equalitas extracta ad quantitatem extensionis et multitudinis molis.

Vicesimus octus.

Dicitur quod iste quod ad aliam talia dicuntur: quocumque hoc ipsum quod sunt aliorum dicitur: vel quomodolibet aliter ad aliud sic maius aliquo maius et duplus autem duobus capitulo. Et ista intendit esse distinctiones relationis secundum quod est predicamentum. Ex qua distinctione accipiuntur duo publica documenta. Primum est quod dictio manifesta est ponere quod relatio sit ad nihil: quia aliud et nihil contradicunt et relatio ex suo primo significato est ad aliud et ideo contradicit ei quod dicitur ad nihil. Secundum documentum est quod dictio manifesta est ponere relationem possibilem esse sine termino quod illud aliud ad quod dicitur relatio est terminus eius et ideo si non habet terminum non est ad aliud et sic cum sit ad aliud conditione non est ad nihil. Et si dicatur quid intendit cum dicitur in ista distinctione vel quodlibet aliter ad aliud expōitur contra quod relatio dicitur aliorum. id est generatio: vel quodlibet aliter ad aliud.

Super.

i. quocūq; alio casu obliquo alio a grō dicuntur ad aliud. Ad cui⁹ euidentiā z declarationē ē intel ligēdū q; qñcūq; aliud p̄dicatur de alio recto nō ē nota p̄dicatō nis relatiue ut cū dīr hē illud in noiatiuo uel vrō: qñ aut ē p̄dica tio i quocūq; obliquo tūc ē nota relatiōis ut cū dīr hē alicuius in gtio uel alicui i dīrio uel ad aliq; in actio uel ab aliquo in ablatio Et iō cū dīxit hīp̄m q; sunt alioz dītur: ibi adiūgit uel quolibz ali ter. i. ad aliud in quocūq; alio obliquo. Intelligendū tñ q; ex ista dīfōne sic declarata eliciūtur q̄t tuoz cōclusiōes. Quaz p̄ma ē q; oīs p̄s refertur ad suuz totū qz ē eius grō. Secūda cōclusiō q; oē donū refertur ad illud cui datur qz est illi dīe. Tertia cō: est q; est ad finē refertur ad ip̄m finē. acti ue. n. ē ad ip̄m. Quarta cō: q; oē origēnatū refertur ad suū orige nans qz ē ab eo ablatie z p̄dica⁹ cuiuslibet istoz obliquoz ut pa tuit ē nō flōnis. S; istā dīfōez īstatur q̄druplicif. P̄rio qz f̄ di caūtū subē dīr absolutissimū sic eēntia z tñ spēs dīr tota subā idī u: duoz grō. Secūdo qz q̄litas dīr p̄dicamentū absolutū z tñ al bedo dīr margarite z eqi cblig⁹ Tercio qz quātitas cōiter pōitur absoluta z tñ dīr q̄ntitas corpis z subē. Quarto qz oīa q; sūt i vni uerso dītur aliud vniuersi z sic oīa q; sunt i vniuerso absoluta es

sent relatiua. Ad p̄mu⁹ q; cū sub stantia dīr alic⁹ ut hūanitas scī. nō sub rōne hūanitatē ē eius sed īquātuz ip̄a hūanitas ē ei⁹ p̄nci piū cōstitutū cū becheitate⁹ z sub ītellecta tali rōne respectiua dīr hūanitas ei⁹. Ad s; dīz q; albedo nō sub rōe q; albedo s; sub rōe ac cidentis q; ē respectiua dīr marga rite. Ad s; dīz q; subintelligitur eē corpis i rōne mēsure uel forme q; sunt respectie: licz talis respe ctus nō exp̄matur. Ad q̄rtuz q; oīa q; sunt i vniuerso sūt relatiua denoiatiue nō cōditatiue īquātū sūt vniuersi partes.

Alicesimus no

nus. P. ē q; q̄cūq; sūt huiusmōi i. talia q̄lia sūt duplū z dimidiūz sunt ad aliud z pōit exēplū z e hītu z affectu dīsciplīa z pōne q; oīa sūt alicui⁹ cap⁹ eo. S; oritur dīf. de quo hītu h̄ loq̄tur. Dī q; nō ut vī de eo q; ē i gen. ē q̄litas qz sub illo cōtinetur dīsciplīna q; p̄ oīea pōit: z iō vī loq̄d hīe cā ē p̄dicamentū sic hīe idī. menū uel armaturā. Secūda dīf. ad qd refertur effect⁹ ut dicatur alic⁹ effectus. Dī aut q; ad subiectū p̄ medū īherētis z ad cōiectū illi⁹ effectiōis p̄ medū tēdentis. Ter tia dīf. ad qd refertur dīsciplīna. Dī q; ad doctrinā sic dīscipul⁹ ad doctore: illud licet p̄f̄et dīci ad subiectū p̄ medū īform atū ut ad aliud. Quarta dīf. de qua p̄f̄et h

• Predicamenta.

loquitur cū dicit ipaz eē ad aliud
Dī qd de illa nō dī situs qz hēre/
plificat de seſſe dē r ratione licet
dicat qd ſedere r ſtare nō ſūt poſi/
tiones ſed ſunt diſtincta denoia/
tione ab illis ſicut ageſ inq̄tū ab/
actione. Sz remanet dif. cū nō hic
reducitur illa duo pdicamēta. ſ. ha/
bitū r ſitū ad relatiōez q̄ regulaz
ſupius data qd diuerſoz gener:
r nō ſubſtantiati poſitoz diuerſe
ſūt ſpēs r dōe r oīa ac ſingula pdi/
camenta ſūt gn̄ dīſpata r nō ſubale/
natum poſita. Dī aut qd iſta diſſō/
qz hōat de ad aliqd ē cōis omni/
reſpectui. Et qz ſex pdicamenta
poſteriora ſūt relatiua ut hōmani/
ſeſte exēplificat de pōne r hōitu:
iō iſta diſſō oībus ē cōis. Secūda
dif. qz q̄bus ē cōis diſſō r diſſini/
tū: r iō cū hic diſſiniat pdicamen/
tū relōnis ipm vī cōe ad oīa alia
Dī qd iſta diſſō ſit pdicamenti/
relatiōis nō tñ ppria ſed ſic hō
eſt ſubā aiata ſſibilia. Lūi⁹ ſignū
ē qz reſpectus realis qd ponatur
trāſcendētes utpote de pēdētia
oīuz alioz ad pīnaz cām r reſpe/
ctus qd ſunt in ipā pma cā qui nō
ſūt i aliquo genere cē cadūt ſub/
iſta diſſō. Sed remanet dif. que
ē diſſō pp̄ i iſtū pdicamēti de qd
nūc agitur. Dī aut qd ſz diſſōnē
ſubtilis docto. qd v3 appōiad iſtā
diſſōnē iſtū pp̄ qd talia ad aliqd
ſunt iſſec⁹ adueniētia qz d exin/
ſec⁹ adueniētib⁹ ſumūt alia ſex
pdicamēta ſecūtia. Secūda dif.

qd iſtēdit p reſpectus iſſec⁹
adueniētes quos ponit eē relati/
onis. Dī qd illos qd inſcūtur po/
ſito termino r fundamēto ſicut
ſimilitudo uel eq̄itas ſi tñ ſunt ac/
cidētia qz trāſcendētia nō ſunt
talīa eo qd nō accidunt: de exin/
ſec⁹ autē adueniētibus dicitur
poſtea.

Tricesimus. P

ē qd iſtē dīctas relatiōi: ut vī/
vitiō cū ſit inquit cōtrariuz vīrū
qz eoꝝ ad aliqd eſt r diſciplina
ignorantie caſeo. Et adiungit qd
nō oībus relatiōis iſtē dīctas
ſicut exēplificat d̄ duplo r triplo
Sed oritur dif. quia virtus r vi/
ciū videntur eē dīctas ſm qd ſunt
q̄litates cōtrarie r nō ſic relati/
ones. Dī aut qd ſicut abſoluta ſūt
dīctas ita r reſpectus fundati i eis
.s. cōformitas r diſformitas ad
rectā rōnez. Secūda dif. qz diſci/
plina r iſtāntia nō videntur eē
dīctas ſed puatīna. Dicitur autem
qd hic accipitur doctrīna pro vā/
opione aut ſciētia r ignorātia p
opione falſa. Sed remanet dif.
quare nō inducit equalitatem r
iequalitatem ſimilitudinē r diſ/
militudinē que ad iūceꝝ dīctatur
directius in relatiōe. Dī aut qd
talīa inſunt eidem reſpectu di/
uerſoz r talīa dīctas ſupra exclu/
ſit a ſua cōſideratiōe.

Tricesimus p̄ri

f 2

Super.

mus. P. ē q̄ vñtur magis et minus
relatiua suscipe sic sūt simile et in
eql̄e cōeo. Et adiūgit q̄ nō oīa re
latiua suscipiūt magis et min⁹ sic
lus dī alio magis duplici. Dī tñ
tñ cōiter q̄ relatiōes nō suscipi
unt magis et minus nisi rōne sui
fūdamēti: et iō ista p̄petas non
iēst talib⁹ relatiōibus p̄ se. S; i
istud arguitur q̄druplici. P̄rio
q̄ si nō intēderetur respect⁹ nisi
eritensiōe sui fūdamēti tūc fun
damēto eql̄i pmanēte nunq̄ in
tensiō fieret ip̄ius relatiōis. Nūc
aut videmus q̄ eodē fūdamēto
i mobili pmanēte p augmētū aut
diminutiōē alius istud sit ma
gis seuale. Secūdo q̄ videm⁹
q̄ si duo calores sint eql̄es intēsi
ue quāto alter plus remittitur
tāto pl⁹ et⁹ eql̄as intēditur cū
sit magis ineql̄e. Tercio q̄ distā
tie respect⁹ intēditur nihil abla
to uel appposito aliquo ad extre
ma illi⁹ distātie. Et si dicatur q̄ si
ē maior distātia itensius ē mai
or extensius nō v; q̄ ista distā
tia nō ē in spacio sicut i subiecto
sed i mobili et nullū accis exten
ditur vltra suū subiectū. Quāto
q̄ magis etiā dī appiquare illud
qd̄ inest minus et sic respect⁹ ap
p̄iquatiōis nō intēditur ibi sin
intēsiōē subiecti. Iō dico q̄ re
lationes p̄ se vñtur intēdi et re
mitti sine intēsiōe et remissiōe
subiecti et ista ē intentio Aristo.
In B loco: q̄ sicut h̄ cedit de re

latione ita supius negauit de q̄
tate et tñ cōstat q̄ multa nume
ri fundamēta intēdūt et re
mittūt: Et cōfirmatur ista snia
q̄ cū calor pducitur per motū
p hoc dicitur intēdi et remitti: q̄
ps eiusdē rōnis apponitur infra
ptē sic in augmēto ps extra ptē
sed quālibet ptē caloris cōcōita
tur ps similitudis cū oī alio non
ente q̄libet ps similis eēt ḡ eadē
ratione intēditur similitudo q̄
caliditas uel albedo. Sed oritur
dif. si respectus ieq̄ itatis recipit
magis et minus sic respect⁹ diffi
militudis. Dī aut q̄ nō videtur
q̄ dissimilitudo nō cōsistit in idi
uisibili: respectus aut v̄e ineql̄i
tatis in idiuisibili cōsistit q̄ quo
cūq; appposito eql̄ibus uel q̄to cū
q̄ deposito statim sit ineql̄itas. Se
cūda dif. q̄ si duo calores eql̄es
equaliter itēdantur cuiuslibet pti
acq̄site inerit equalitas nōua ad
aliā ptē et ita sicut ex p̄tibus calo
rum intensio sit eaz intensio sic
eadem rōne ex qualitatibus cō
tibus ip̄as. Dicitur aut q̄ equali
tas vnius p̄tis nō tendit in idem
cū equalitate toti⁹ sed remanēt
distincta: nō sic aut de similitudi
ne que coextēditur albedini: re
spectus aut equalitatis sic tota
litas non est in qualibet parte.

Tricesimus se
cundus. P. est q̄ omnia relatiua
ad p̄uertentiā dicuntur s̄ c̄sus

Predicamenta.

dñi su? et dñs sui dñs: et id' d' du-
 plo et dimidio et maiore ac minore
 ca? eo. Et pōit in eodē pcessu q̄t
 tuor notabilia ad declarādā istū
 passus māz. Quaz p̄ma ē q̄ ista
 ouertentia dñt casu ita v3 q̄ vnū
 relatiū dñt ad aliud in vno cāu et
 aliud ouertitur ad ipm in alio ca-
 su sic disciplina dñt disciplinā gr̄ie
 et disciplinātū dñt nō gr̄ie disciplie
 sed disciplina ablatie disciplinātū
 Secundū notabile ē q̄ ad istaz
 ouertentiā requiritur q̄ oueniēs
 assignatio exp̄inatur ut cum ala
 sit alicuius si assignetur ad auēz
 nō ē inoueniēs assignitio q̄ mul-
 toz alioz ale sunt s3 ala dñt alati
 ala. Tertiū notabile q̄ o3 finger
 aliquociēs noīa eo q̄ nō sint ipo-
 sita sic remus cū sit alicui? rem?
 nō oueniēt assignetur ad nauē
 cū multe sint naues sine remis:
 sed remus dicatur ficto noīe rei
 remite remus: et ita caput capita-
 ti caput et nō aīalis q̄ multa sūt
 i q̄t aīalia capita nō hñtia. Quā-
 tū notabile ē q̄ si relatiū ad qd'
 libet aliud q̄. s. ad suū oppositū
 assignetur: et id' ad aliud dicatur
 nō ouertitur sic si seruus nō assi-
 gnetur dñō s3 hōi aut bipedi. In-
 telligendū tñ est q̄ ex istis i eod'
 pcessu ifert talē regulā: ampli? si
 oueniēt assignetur ad illud ali-
 ud ad qd' dñt si relatiē oibus alijs
 circūscriptis. i. remotis cūq̄ acci-
 dentia sūt relicto illo solo ad qd'
 assignatū ē sp̄ ad ip̄z dicitur. Ex

qua regula eliciuntur a diuersis
 due conclusionēs diuerse. Pri-
 ma est q̄ relatiō terminatur et
 dñt ad suū oppositū relatiū et non
 ad absolutū q̄ ad illud cūiatur
 ad qd' refertur et ad illud refer-
 tur: ad qd' dicitur circūscripto oī
 alia ut dñt regula ista et circūscri-
 pto oī alio a suo p̄ter seruientēz
 adhuc dñs ad ipm diceretur.
 Secūda conclusio q̄ alij dicūt ē q̄
 relatiō nō terminatur ad opposi-
 tū sed ad absolutū fundamentū
 oppositi: q̄ circūscripto omni
 respectu ab aliq̄ albedie adhuc
 alia ē illi similis s3 nō ista illi hoc
 ē q̄ alia aibedo pōt eē similis q̄
 est sine similitudine siue p̄possi-
 bile uel ipossibile q̄ h3 cōformita-
 tē ad ipam. Sed remanet dif. q̄
 istaz v̄r eē magis de mēte p̄bi i
 loco isto. Dicitur q̄ p̄ ima quia
 istam regulā ipse ponit cū lo-
 quimur de conuertentia relati-
 uoz. Et constat q̄ absolutū nō
 dicitur ad ouertentiam ut albe-
 do non dicitur similitudinis al-
 bedo: sed bene similitudinis si-
 militudo.

Tricesimuster

tius. P. est q̄ videntur ad aliqd
 simul esse natura ca? eodez. Et
 ipse istud exemplificat de duplo
 et dimidio quia cum sit duplum
 et dimidiū est et si duplum non ē
 nec dimidiū et si non dimidiū
 nec duplū: Ex q̄ dēo accipiūtur

Super.

duo phica do. Primū est qd qñ-
cūq; aliqua duo ita se habent qd
vno posito ponitur reliquū et re-
moto vno remouetur et reliquū
et eōuerſo illa sunt simul nā et iō
pbat relatiā simul eē nāz. Scd̄ 3
do. ē qd oia ouertibilia sūt simul
natura: qz illa sunt talia q̄ ita se
hnt qd posito vno pōitur reliquū
Sed 3 hec do. iſtatur dupliciter.
Primo qz diffō prius nā vī esse
q̄ diffinitū cū i diffōne resoluā-
tur diffinituz tanq̄ in suas pres-
entiales et tū nullo istoz posito
aut pempto idē seqtur i alio. et e-
cōuerſo. Secūdo qz subiectū et
p̄a passio ouertātur et tñ nō sūt
simul nā cū subiectū sit p̄us fm
naturā sic p̄ius modus p̄seitat
p̄uenit scd̄m. 3o vī eē dō. q̄ ista
do. sunt magis argumta et qd rō
Aristo. hic posita magis vī pba-
re simultatē duratiōis q̄ nature
Nisi forte dicatur qd illa que sūt
sic ordiata fm ordinē nature p
illo signo quo fm nāz vñū p̄ueit
reliquum aliud nō ē et sic p tunc
vñū pōitur reliquo nō dū posito
et scd̄m negādo pimitur alio iāz
cesso. Intelligendū tñ qd antiq̄
cōis expō isti cū dī relatiā sūt si-
mul nā fuit. i. simul nāli itelligē-
tia. Istud tñ nō vī ut iſferatur so-
lū ad intellectū qz ipe pbat istaz
simultatem qz posito vno poni-
tur reliquum et sublato vno reli-
quū i remouetur et tñ cōstat qd istud
ē vñ de relatiōe in rez nā sicut i

nra intelligentia q̄nō solū i nra
intelligentia sed in rez natura ē
intelligenda ista simu. tas quia
eadez rōne vtrōq; deducitur.
Sed oritur dif. qd sūt multas
ista relatiōe oppositoz in rez nā
Dī aut qd sūt talem p̄erigētiāz
qd vñū nō p̄erigit aliud qz talis
p̄erigētia arguit p̄us et posteri-
fm naturā. Secūda dif. qd sūt
ista simultas apud nālez intelli-
gentiā quā cōiter pon. nt. Dī qd
iēit n aliter intellectui ut correla-
tiua ita itelligātur ut vñū alteri
nō p̄erigat in itelligēdo.

Tricesimu sār

tua. P. est qd relatiua posita se
ponūt et pempta se p̄munt non
est aut in textu nisi qd se inuicez
auferūtur: tñ exēpla oñdunt qd
ipe supponit qd posita se p̄munt
qz dicit qd si duplū ē dimidiū est
et si seruus est dñs est cap. eo.
Sed cōtra hāc regulā ipse iſtat
dupliciter. Primo qz supposito qd
scibile et scia adinuicē referātur
sublato scibili auferatur scia et tñ
sublata scia nō auferatur scibile:
ut exēplificat de circuli q̄dratu-
ra que si est sciētia eius in quā iſ-
dum est. Et ad idē dicit qd in
pluribus subsistentibus sciētiāz
recepimus in paucis uel nullis
sciētiā cum scibili eē. Et iterum
dicit qd aiali sublato auferatur sci-
entia et tamen remanent multa
scibilia. Secūdo ipse iſtat de sen-

• Medicamenta.

sa et sensibili: quia cum ista sint re-
lativa ut nunc supponit sensibile
intermotum aufert sensum: sensus
autem simul sensibilis non permittit. Et item
ad id igitur quod cum sensibile sit circa
corpus permittit sensibile permittitur
corpus: et cum sensus sit circa animam
permittit sensum non permittitur sensu-
bile sicut peremptio animae non per-
mittitur corpus. Et item addit quod
sensus simul sit cum sensato animae
se mobile ante ipsum sensatum
licet ignis et aqua ex quibus animae
constat ante sunt quam ipsum animal.
Sed oritur difficultas in istis duabus in-
stantiis incedit huius intermittere re-
gulam datam quia posito uno ponitur
reliquus et peremptio uno permittitur
reliquus. Dicitur autem quod per hoc quod
non soluit hic istas instantias vide-
retur eis sentire: tamen quia
hic loquitur dubitative: quia di-
cit videtur nec istud assentit me-
lius videtur quod hic nihil determi-
navit. Secundum difficultas quod est hic sen-
tiendum de scibili et scia. Dicitur autem
quod argumenta Aristotelis demon-
strant quod scibile potest existere in
actu: dato quod actualis scientia non
existat aput non trum intellectum
Alioquin nullus intellectus de
novo possit: et aliquid invenire.
Tertio f. quid sentientium est
de sensibili et sensu. Dicitur quod eo
de modo quia constat quod sensi-
bilia fuerunt ante sensum cau-
sa sunt scilicet et per rationes non
lem atque tangit perveniunt organi

ne nature sicut constitutiva sen-
sibile. Et ideo in talibus non tenet
regula quod tunc ad existentiam. Quar-
ta difficultas est quod potest sal-
vari ista regula quod tunc est vulgata
scilicet relativa posita se ponit et per-
empta se permittit. Dicitur quod respectus
se requirit terminum tamen respectus
actualis in actu et aptitudinalis in
aptitudine sicut rationalitas est ad
actum videndi qui est in poten-
tia et sic sensibilitas et scibilitas
ad actum sentiendi et sciendi in
potentia et sic ista regula non est
universaliter intelligenda quan-
tum ad actuale existentiam.
Sed remanet difficultas quia il-
la que sunt in pura potentia ob-
iectiva sunt omnino nihil sicut scien-
tia anime antequam sit in anima cau-
sa et sic cum sit scibile erit respe-
ctus ad nihil et sic non ad aliquid
quod est ut patuit evidens con-
tradictio. Dicitur quod si sentia in ta-
li potentia esset omnino nihil non
posset negari. Vide istud vide-
tur deinde monstrare quod sit aliquid
quodammodo.

Tricesimus non

mus. P. est quod huius quod non est vix nulla
substantia ad aliquid dicatur. Et dicitur quod
istud est vix in primis substantiis. scilicet quod
nulla dicitur ad aliquid nec totum nec
partes quod aliquis homo non dicitur aliquid homo nec
quod dicitur caput dicitur aliquid quod dicitur caput
Et ideo per hoc pluribus secundis substantiis
sic homo non dicitur aliquid homo aut bos:

Super.

tñ dicit qd i aliquibus scd'is substa-
 tus o3 dubitationez sic caput dicitur
 alicuius caput et manus. Et subiun-
 git illat' dicens. Si igitur suffi-
 ciēt eoz qd sūt ad aliqd diffō assig-
 nata ē: aut nimis difficile aut im-
 possibile ē qd nulla subā ad aliqd
 dicatur ca'eo. Sed oritur dif. qd
 ē. t tenendū de qōne qd h mouz.
 Dicit qd dici ad aliqd pōt dupliciē i-
 telligi. Aut qd ita tē aut dnoia-
 tū. Et tunc manifestū ē qd nul-
 la subā oī ad aliqd l qd ita tē cum
 sit qd tate ad se: denoiatur aut
 bñ qd tāt qd hō denoiatur patē
 a pñitate. Secūda dif. qd f3 itā
 dñtione nō ēēt magis diffici-
 lis ista qō in subā qd i qūitate: qz
 nulla qūitas oī ad aliqd qd ita tē
 cū sit ad se sic subā et it ad aliqd
 denoiatur sic albedo denoiatur
 similis a similitudine et tñ h. nō
 pōderauit istā qōnez circa qūita-
 tē sed tñ circa subām. Dicit aut qd
 l3 utrūqz sit absolutū: tñ subā est
 absolutior et magis independēs
 et iō i ea qō ē magis colorata. Ter-
 tia dif. qre magis cōcedit dici ad
 aliqd subāz in pre qz in toto cuz
 dicitur caput alicuius et nō hō. Dicit qd
 l3 istud nomē caput sit ipositum
 subātine: tñ fuit ippositū a respec-
 tu ut vī cuiusdā pñitentie et sic
 cōceditur magis eē ad aliqd fm
 vocē: tamen nihil obstat cū dici-
 mus sort. hūanitatē subitelligē
 de respe tñ nature ad suppositū
 in rōe dñtuti. Quarta dif. qz

ipse cōcedit qd manus ē ad aliqd
 et tñ nō ē ipositum istud nomē a
 respectu: sic nec hoc nomē hō de
 quo negat. Dicit aut qd ipōnes sūt
 ad placitū: tñ man' sūt organuz
 qd fm se ē respectū: sicut istru-
 mentū oī ip alicuius istrumentū.
 Sed remāet dif. qre negat istud
 totaūter sic de pma subā cū hoc
 caout sit istius capitati caput sic
 caput simpliciter: capitati caput
 simpliciter. Dicit aut qd nō inuenitur
 rō qre h caput nō dicatur huius
 capitati sicut in cōi: tñ nō oī hui-
 us iquātū h sed inquantū caput
 et nec vī intēio ei' dato exēplo.

Tricesimus flex

tus. P. e. t qd si non ē data suffi-
 cienter dñō relatiuoz: cū dictū
 ēit qd relatiua sūt quecūqz hoc
 ipm qd sūt alioz dicūtur l3 sūt
 in qd ad aliqd qbus hoc ipm eē
 ē ad al qd i quodāmodo se habe-
 re fortanē. S h dicitur. i. illud
 qd oī ēit qd substantia ē eozuz
 que dicūtur ad aliquid capitulo
 eodem. Et adiungit comparans
 hanc diffinitionem ad illam que
 superius fuit data de ad aliquid:
 quia prior diffitio sequitur em-
 nia relatiua: non tamen hoc est
 eis esse qd sūt ad aliquid quia
 ea ipsa que sūt alioz dicuntur.

Et quibus dictis accipiuntur
 quattuor phisica documenta.
 Primum ēit qd in isto ca' posuit
 Aristo. duas de ad ad aliqd diffōes

• Predicamenta.

qñ volens corrigere primā p se/
cundā qz hoc sonat patēter inte/
tex. ibi inuit pñā fuisse isufficiē/
tē. Secūda dō. ē qz pñā ē ista ad
aliqd sunt illa qñqz hoc ipm qz
sunt aliorū dicuntur: ita qz ista
dñō data ē p dīcē ad aliqd. Ter/
tiū dō. qz scd̄ a diffō ē ista ad ali/
qd sunt qbu3 hoc ipm eē est ad
aliqd se hñe vñ sic pñā diffō da/
tur p dīcē ad aliqd ita ista per ad
aliqd se hñe. Quā tū dō. qz istaz
dīfōnūz pñā nō ē qdītā s3 secū/
da: qz cū dīcē ad aliqd ē dñs. ad
aliqd se hñe ē añs sic vere dīcē p
supponit eē illa diffō ē a postērio/
ri qñ nūq̄ ē qdītatiua. Secūda vñ
ē qdītatiua qz relatio qdītatiue ē
ad aliqd hñtudo: iō dīcē de pñā
diffōne qz seq̄tur oīa relatiua: n̄
tñ h̄ ē eis eē qd̄ ad aliud dñtur.
Sed oritur dīf. si pñā diffō cū n̄
sit qdītatiua ē adeq̄ta. Dñ qz ipsa
ē vñuersalis qz dīcē qz seq̄tur
oīa relatiua: nō tñ ē ouertibilis s3
eius itentioez: qz l3 oē qd̄ ad ali/
quid se h3: ad aliqd dīcatur: non
tñ oē qz ad aliqd dīcitur: ad aliqd
se h3: qz. s. multa denoiantur p
modū relatiuoz: qz fm suū eē sūt
absoluta sic caput aut man⁹ cu3
dīcuntur alicuius. Secūda dīf. qz
cū aliqd dñ tale: quod nō ē tale:
illa denoiatio ē f. lsa: 7 oē qd̄ vñ
dñ ad aliqd: vñ qz vere se heat
ad illud: 7 sic oē qd̄ dñ ad aliud ē
vñ ad aliqd: ac p hoc illa diffō
adequata ē sic secūda. Dñ aut qz

l3 denoiatio ista nō fiat sine res/
pectu. tñ talis respect⁹ nō sīgtur
tali nomie qñis subitelligatur.
Tertia dīf. qre magis negat sub/
stātiā eē ad aliud qz tuz ad scd̄ az
diffōnez qz quo ad pñā. Dñ autē
qz nō ē icōueniēs si subā dīcatur
ad aliqd sub noie ppo respectu
sub itellecto: 7 tñ fieret icōueni/
ens si subā eēt ad aliqd fm il ud
quod eius noie sīgtur cū illud sit
mere absolutū. Quarta dīf. ē si
ex isto passu habetur qz relatio
nō possit imediate fīdari supra
subām qz nulla subā se h3 ad ali/
ud. Dñ aut qz bñ accipitur ad h̄
appens argumentū: qz si forma/
liter eēt i eo relatio dar3 sibi suū
effectū formalē: qz ē ad aliqd se
hñe: sic oē accñs denoiat suū sub/
iectū. Itud tñ argumētū n̄ demō/
strat: qz l3 pñitas ponatur for/
malē in potētia gnātina: tñ nō
denoiat eā. Intelligendū tñ est
qz ex ista duplici diffōne relatiuoz
accipitur illa atiqua dīfictio re/
latiuoz in relatiuis fm dīcē 7 s3
esse: qz diffīnitio pñā data est p
dīcē: 7 secūda p ad aliqd se hñe:
qd̄ ē relatiuoz eē. Et iō relatiua
significata p pñam diffōnem sūt
fm dīcē: 7 illa qz sunt significata p
scd̄ az sūt fm eē. Sed oritur dīf.
que sūt relatiua fm esse 7 fm dīcē
Dñ aut qz relatiua fm dīcē sūt illa
qz expmīssa diffōe s3 se 7 sīgtū sūt
altius generi: tñ pñ sub itelle/
ctūm respectū dñ. ur relatiue sic

fuit s̄ exēplificatū de capite et ma-
nu. Sc̄ p̄ aut̄ eē sunt quoz quo-
rū sign̄ficatū directe ē in isto p̄di-
camento sic̄ eq̄litas e similitudo
Scd̄ a dif. si alio° possūt distingui.
D̄r aut̄ q̄ sic qz aliq̄ d̄ntur rela-
tiua denoiatione ex̄nseca a res-
pectu q̄ ē i alio et talia sunt relati-
ua fm̄ dici tñ qz nō sūt ad aliud;
licet dicātur ad aliud sic̄ d̄r de sci-
bili respectu scie. Scd̄ m̄ aut̄ esse
sunt q̄ circūscripta oī denoiatōe
fm̄ se sunt ad aliud sic̄ d̄r de sc̄ta.

Tricesimus sep-

timus. P̄. est q̄ si q̄s aliq̄d eoz q̄
sunt ad aliq̄d diffinitive sciāt et il-
lud ad quod d̄r diffinitie scitur°
ē ea° eo. Et istud ip̄e pbat̄ ibidez;
qz si nouit aliq̄d quod ē ad aliq̄d
nouit illud ad qd̄ ē. si. n. aut̄ non
nouit ad qd̄ se h̄z; nec si ad qd̄ se
h̄z sicut p̄z exēplificādo i duplo et
dimidio et sic de alijs. Et adiūgit
q̄ illa q̄ sunt subē ut caput et ma-
nus q̄. s. sunt relatiua fm̄ dici pos-
sunt sciri absq̄ qd̄ sciatur cuius
sunt; et iō infert q̄ nō sunt relati-
ua; et iō q̄ nullasubā relatiue dica-
tur; tñ occludit q̄ de talib° diffici-
le ē tractare nisi sepe fuerit p̄ tra-
ctatū; dubitare tñ ait de singulis
nō ē in vtile. Intelligendū tñ est
q̄ ex isto passu accipiūtur q̄t nō
phica do. Primū ē q̄ vnū relati-
uū cadit i diffōne al̄i° ut vnū p̄
reliquū diffinitur qz p̄ tato dic̄
q̄ q̄ diffinitive nouit vnū relatiōz

diffinitive nouit et reliquū. Scd̄ m̄
do. ē q̄ vnū relatiū ē de q̄ditate
terius qz oīa diffinitia sūt de es-
sentia diffinitī; et p̄ ut patuit vnū
p̄ reliquū diffinitur. Tertiū do. ē
q̄ vnū relatiū ē de intellectu al̄i°
qz nō aliq̄d pōt distictē accipi sine
eo qd̄ ē de q̄ditate sua. Quartū
do. ē q̄ relatiua accipiūtur eodem
actu itelligēdi quando sūt oppo-
sita; qz si distictis actibus tunc ef-
sent due qualitates absolute; illi
duo actus realit̄ distictē q̄z vna
possz ab alia separi cū eēnt simul
nā sic̄ alba et iō vna ab alia nō de-
pendēt et talia p̄ potētiā p̄me cē
vidētur sepabilia et sic itelligere;
tur vnū relatiū alio nō intellectu.
Sz oritur dif. si ista diffō q̄ diffini-
nitor vnū relatiū p̄ reliquū ē q̄di-
tatiua. D̄r aut̄ q̄ si qz oīs diffō q̄
ditatiua datur p̄ p̄ora s̄m̄z q̄ sūt
ptes eēnales; correlatiua aut̄ ut
patuit sūt simul nā. et affirmatur
tū qz si capit ite°; q̄ vnū oppo-
sit d̄ q̄ditate al̄i°. Tū qz si capit i
itelle° qn̄ disticta sp̄e v̄e sunt eēnr
disticta et illa q̄ distinguūtur eēnr
distinguūtur q̄ditatiue. Scd̄ a dif.
qd̄ v̄z talis diffō si n̄ ē q̄ditia. D̄r
aut̄ q̄ pōt dici diffō p̄ additamentū
sic̄ cū acc̄is diffinitur p̄ subiectū
aut cū effect° p̄ suā cāz efficientē
aut finalē cāz q̄ si ingrediūtur ip̄i°
q̄ditatē. Tertia dif. q̄ ē q̄ditatiua
diffinitio relatiōis. D̄r q̄ cum i
isto p̄dicamento sint gnā et d̄ntie
sicut in cecis p̄dicant̄is; p̄ gen°

¶ Medicamenta.

et dicitur ibi datur diffō qđitatuū
qđ ē diffō simpliciter sic pñitas ē re
latio mō actiui: aut similitudo re
latio eqpātie circa vñū ī qđitate.
Quarta dif. qđ tota qđitas rela
tionē cōstitit ī aliud se hñe cū ni
hil heat ad se: et iō tota ei⁹ qđita
tiua dñtō cōstitit in ordie ad cor
relatiū. Dñr aut qđ l3 tota ei⁹ qđi
tas ut ad aliud: nñ illud aliud nō
cadit ī illa qđitate s3 tñ ipa hitu
do: et ita hitudo ad aliud eēdo
cōtinetur sub genere et dñr qđ sūt
ad aliud. S3 remanet dif. si vñuz
relatiū ē de intellectu alcius. Dñr
aut qđ l3 sint simul nālī itelligētia
ac p b vñū sit de cōi intellectu alci
us nō tñ d intellectu pñario qđ
hoc ē eē qđitatuū illi. Sed a dif.
qđ ē pñs ī relatiōe uel eē ad ter
minū uel eē ī fūdānto cū ab istis
solū depēdeat. Dñr aut qđ esse ad
oppositū qđ p illo signo quo ac
cidēs absolutū ē ad se accñs re
latiū ē aliud cū eē ad se et ad ali
ud pñmo diuidūt ipm ens s3 acci
dens absolutū pñs ē ad se qđ in a
lio cū pñm sit ei eēntiale et nō fm
ut alibi patebit: g respect⁹ p⁹ est
ad aliud qđ sit ī alio fm nāz. Sed
reuerititur dif. si gen⁹ gn. lissimū
relatiōis h3 aliqd relatiōe oppo
sitū ad qđ dicatur ut simul coin
telligatur. Dñr aut qđ istud nō pōt
dari qđ ois relatio cōtinetur sub
isto pñcānto et vñū oppositū nō
pōt sub alio cōtineri. Dñr aut qđ ē
doctor valde solēpnis qđ iō ē ne

cessariū tenere qđ relatio nō tre
minetur sp ut heat cñuz. Illud
tñ lati⁹ ē alibi p tractatū. s. i. 34.
passū in penultima dif.

¶ Riceimus octa

ui. P. ē ille. Qualitatē dico s3
qđ qle ē eē dicimur c⁹ 5. Et iten
dit diffinire qđitatē pñcamētuz d
quo ē istud capitulū. S3 hanc
diffōnez itatur qđrupliciter. P.
qđ dñr ī pñcamēto subē ī quale
pñdicatur ut fm ipaz dicamur q
les et tñ nō ē de qđitatis pñcamē
to. Sed dñr qđ pñuz in quolibet
genere pñdicatur ī qle et tñ nō est
qđitas: cū qđitas ponatur accñs
cōe. Tercio qđ accidēs pñdicatur
in quale et tñ non oē accñs ē qua
litas cū accñt sit qđ cōe ad deez
pñcamēta. Quarto quia multa
trāscendētia ut bonitas et vñtas
pñdicantur ī qle cū sint entī pas
siones et tñ nō sūt in genere qđi
tatis. Vñ ista diffō nō vñr eē cōis
Ad pñm qđ aliqđ putāt dñr sub
stātiālē esse qualitātē fm dici. i.
fm modū pñdicādi l3 sit subbā cū
eē: ita aut diffō respicit qualita
tem fm eē. Et itē dicūt qđ non
ē incōueniēs si mod⁹ vñū pñdica
mēti cōueniat alci. Ad scd m qđ b
ē mentio de qđi qđ ē pñe accñs
Propuz aut nō pōt eē accñs imo
reducitur ad gen⁹ cuius ē pñnz
cū circūdat eē genus in quo est
nata fieri demonstratio p pñ quid
ī qua cōcluditur passio dñr subiecto

Super.

Ad tertium quod cum dicitur accipere predicari in quale ibi accipitur predicatio talia per predicationem quam non est per se aut quod dicitur: constat. n. quod nunc merus qui est accipere in quale non predicatur sed inquiritur. Ad quartum quod hic est sermo de quali limitato ad determinatum genus qualia non sunt transcendencia et sic patet quod ista diffinitio indiget multiplici declaratione. Scilicet oritur diffinitio si ista diffinitio est quod dicitur. Dicitur quod non enim est quale est effectus formalis qualitatis qui se est posterior in qua qualitate: et dicitur quale est posterius est quali et nulla quod dicitur diffinitio datur per posteriora.

Tricesimus nonus. D. est quod una species qualitatis habitus disponit dicuntur. ca. eo. Et adiungit quod sic differt habitus a dispo[n]e quod permanentior et diuturnior est. s. habitus sicut scientie et virtutes que sunt de difficili mobiles a subiecto ut exemplificat de iustitia et castitate: affectiones. i. dispo[n]es sunt de facili mobiles a subiecto ut exemplificat de calore et frigiditate egritudine et sanitate. Scilicet oritur diffinitio quod cum hoc modo ponatur habitus qualitas et de difficili mobilis: et omnis qualitas: aut sit de facili aut de difficili mobilis versus quod ista prima species qualitatis enunciat totum hoc predicamentum. Dicitur quod ipse versus loquitur de qualitate difficili mobili non circa quod

cum quod magis sed circa perfectiones que sunt in anima quales sunt intellectuales et morales virtutes de quibus exemplificat. Secunda diffinitio. quia exemplificat de dispo[n]e que hic enumerat cum habitu dat exempla de accidentibus corporalibus ut de caliditate et frigiditate egritudine et sanitate. Dicitur autem quod illa exemplificatio non intenditur hic nisi ad ostendendum quod talia sunt de facili mobilia non quod sunt in prima specie qualitatis quod in alijs ut patebit collocabuntur. Tertia diffinitio. si habitus et dispositio hic ponuntur per pluribus speciebus. ut tamen per una. Dicitur quod pro una quia dicitur una speciem qualitatis cum istas describit. Et istud confirmatur quia facilitas et difficultas ad mouendum non sunt de essentialibus cum eadem virtus antequam sit firmata est facilis ad mouendum et postea difficultis mobilis et sic primo est dispositio et postea sit habitus. Quarta diffinitio. cum ista species agat de perfectionibus anime acquisitis ad quas istas reducuntur actus intelligendi et species intelligibiles que faciunt ad habitus generationem. Dicitur autem quod actus pertinet ad dispo[n]es de facili mobili et species ad habitus propter oppositam causam. Et iterum habet speciem dicitur noticia habitualis: et sic patet quod iste sermo dicitur in anima omnia reducuntur ad primam speciem qualitatis. Intelligendum tamen est quod in eodem tertio persequens Aristoteles qualitates de facili mobiles dicit quod dispo[n]es

¶ Predicamenta.

que vocantur affectiōes sūt de fa-
cili mobiles: nisi forte ait in his
que coniungunt p̄ tēporis longitu-
dinez in nēm cuiuscūq; trāstor /
mari pōt ut in sanabilis uel diffi-
cili mobilis dicatur affectus q̄ i
q̄t quibet habitudine vocant. Et
tū mutatur morale do. Prīmū ē
q̄ vicia ex diuturnitate inefata
necessitata efficiuntur onēlia: qz
dicit q̄ p̄ lōgitudiez t̄pis affectō
nes male de quib⁹ nūc loquitur
trāfferuntur in vniuscūq; nāz
Secundū do. ē q̄ tales malicie
quetunt i veterate fiunt sic imo-
biles ut vōs ab eis sit inuincibilis
qz dicit q̄ in sanabilis uel diffic le
mobilis sit ex talibus affect⁹. Et
ista duo valent ad p̄uocandum
hoies p̄ lapfos. i. p̄nos ad cadē
dum in malum ad celestē ouer-
sationē ut p̄ca phica redigantur
more apostolico i obsequiū xpi.

¶ Quadragesim⁹

.P. ē q̄ aliud est genus q̄litas
fin q̄ pugillatores uel cursores
uel salubres uel in sanabiles di-
cuntur et similiter ait quecūq; f̄z
potentiā naturalē uel ipotentiā
dñtur ca. eo. Et adiūgit exēplūz
de duro quod h̄z nālem poten-
tiam facili nō secari et molle qd
naturalē ipotentiā ad resiliēciā
secandi. Ex isto aut passu accipi-
untur q̄tuor phica do. Prīmū
ē q̄ potentie aie intellectue pu-
ta intellect⁹ memoria et vōs sunt

qualitates quia constat q̄ sunt
naturales potētie ad aliqd opā-
duz. Secundū do. q̄ potētie aie
sensitiue sunt tales q̄litas ut b
exēplificat de cursores et pugilla-
tores quoz potētia nō est nisi va-
ludo potētie executiue q̄ ponit-
tur potētia aie s̄sitiue. Tertium
do. est q̄ potētia materie p̄tinet
ad genus q̄litas quia natura-
lis potentia ponitur in ista sp̄e et
illa potētia est naturalissima.

Quartū do. est q̄ potentia rece-
ptiua per quā subā est nata reci-
pere accidens est qualitas talis
quia qcquid ouenit subitatie ut
puenit acciis ē sibi onaturale cū
sola accidentia sunt extra suā na-
turā. Sed oritur dī. si p̄mū ar-
gumentum p̄cedit de potentijs
aie intellectue. Dī q̄ nō quia si ille
potentie eēnt q̄litas quaz sub-
iectum eēntia aie foret: tunc ad
istas potentias essent alique pri-
ores potētie: iō cū oē subiectuz
sit i potētia respectu forme quaz
recipit et tunc pari rōne ille potē-
tie eēnt qualitates et ad illas alie
potentie et sic in infinitū. Secūda
dī. si scd in documentū p̄cedit d
potētijs sensitiuis. Dī q̄ nō quia
cū potentia sentiendi in virtute
eēntie anime moueat corpus sic
isti ponunt acciia agere i virtute
subitatie: illa v̄tus subē i qua mo-
uetur potentia eēt quedā nālis
potētia et per oīs qualitas et sic
in finitū sicut prius. Tertia dī. si

Super.

tertiū do. pcedit. Dicitur q non
qz cū ad qualitātē sit potētia tūc
ante potentiam inasie esset alia
potentia ad illā potentiaz et sic i
finitū. Quarta dif. si quartū do.
pcedit. Df aut q nō qz tūc ante
accūs eēt aliud accūs et ante oēs
qualitatē alia qualitas sic i alijs
deducebatur. Sed remanet dif.
qz ppe passiones dicūt coiter nā
les aptitudines et p oīs potētias
et tamen nō vidētur poni q̄lita
tes. Dicitur aut q iste aptitudi
nes nō videntur qualitates nisi
quādo fundātur i qualitātibus
sic cōgregatiū et disgregatiū.
i coloribus: qz passio ut alibi pz
reducitur ad genus sui subiecti
Secūda dif. qd dicitur ad aucto
ritatē phi cū ponit nālez poten
tiā esse scd am specie qualitaris
Dici potest q ista spēs ē q̄litas
fin dici sic differētia subālis quā
uis in aliqbz sunt qualitates sz
esse ut qn fundantur in qualita
te sicut patuit de cōgregatio et dis
gregatio.

Quadragesim^o

primus. P. est q tertia spēs q̄li
tatis est passibilis q̄litas et passi
ones. Et dic q passibiles q̄litates
sunt q̄sensibus p̄cipiūtur sic co
lor p visū: amaritudo et dulcedo
p gustū: caliditas et frigiditas p
tactū. Et dic q iste sunt passibi
les q̄litates non ex hoc q illa q̄
ipa suscipiūt patiātur sz qz iferūt

ssui passionē ca: eo. Et adiūgit
q passiones dñtur et nō passibi
les q̄litates q̄cūqz facile solūntur
et cito transeūt sic exēpl ficat q
cū aliq̄s erubescēs fit rubeus et
timidus fit pallidus: iste. n. sunt
passiōes et nō passibiles q̄litates
qz ex h nō df quis simpliciē ru
beus et pallidus sz ad tēpus. Qñ
aut talia sunt pmanētia tūc pos
sunt dici passibiles q̄litates ut si
color niger uel palledo pueniat
a longa egritudine. Et itez adiū
git q passiōes dñtur sic sunt ira
cundie et trillicie et nō passibiles
q̄litates. Sed oritur dif. qz diuer
sorū genēz et nō subalīnati poss
torū ut supra finit ostensū diuer
se sunt spēs et dñtie et tñ h pōit
caliditatē in ista tertia spē q̄lita
tis et supra posuit ipaz in prima
Df aut q illud fuit h ex intēōe
illud aut grā exēpli ut s fuit ostē
sum. Secūda dif. qz caliditas et
frigiditas cum sint forme actiue
naturalit dicunt nāles potētias
ad opanduz ut calor est potētia
calefactiua et frigiditas frigesac
tiua et sic sunt i secūda spē q̄lita
tis in qua est naturalis potētia
et p oīs nō potest eē in ista tria.
Dicunt aut hic et satis appenter
q per istas quattuor species q̄
litis nō intendit Aristo. facere
distinctionē eēntialem specierū
pprie sumptaz sed quorundaz
modoz quib^o non repugnat co
iucidētia sicut speciebus.

• Predicamenta.

Quadragesim^o

secundus. P. ē q̄ q̄rtuz gen^o qua-
litatis est forma ⁊ circa aliqd cō-
stās figura ut rectitudo ac cur-
uitas q̄ significat quale quid sic
⁊ triangulus aut quadrāgulus
ca^o eo. Et adiungit q̄ rarū ⁊ spīs-
sū ⁊ asperū ⁊ leue videtur signifi-
care qualitātē: tñ dicit q̄ nō in o-
pōnem: quia spissum ē cū ptes
sunt sibi p̄pique. Et rarū cū ptes
distant. Et asperū cuius partes
sup̄einent ut vna sit īferior et
alia sup̄ior. Et planū cuius ptes
adiacent. Et leue cuius ptes ad
inūicem sunt eq̄les. Sed oritur
dif. qd̄ intendit hic p̄ formā ut cō-
numerat sp̄s cū figurā. D̄r q̄ cū
quedā sit figura plana ut oīs q̄
reqr̄it vnā sup̄ficiē tñ quē admo-
dū circulari ⁊ angularis. Et alia
nō plana que requirit plures q̄s
duas dimensiones ut sp̄ica ⁊ cor-
pori ⁊ quadrati: forma potest re-
ferri ad figuras p̄einentes et
figura ad planas. Secūda dif. ē
est quare dicit circa aliqd con-
stans figura. Dicitur q̄ oīs figu-
ra plana circuit aliquā sup̄ficiē
quā in se claudit p̄ d̄am vnus
linee recte uel obliq̄. Tertia dif.
ē q̄re dicit q̄ rectitudo ⁊ curuitas
pertinēt ad gen^o qualitatis cū recti-
tudo sit nisi ordo p̄tū ī lica ut
cū mediū ab extrēis nō creat. Et
curuitas ut mediū creat a p̄t b^o
suis ⁊ ordo ē qd̄ respectūū ⁊ tñ

stat q̄litas p̄dicamentū abso-
lutū esse. D̄r aut q̄ l̄ ista sint q̄-
litas fin dici ut fuit tactū d̄ po-
tentia: tñ videntur ēē relationes
finēē q̄ diffōnes eorū ut p̄ sunt
ad aliqd que date hic sūt. Quar-
ta dif. quare ponit triangulū ēē
qualitatē cūz vltra lineas q̄ sunt
de q̄titate nō dicat nisi ipaz li-
neaz diūctōez ⁊ d̄dīez ac tactū
sic purū respectūū ⁊ nullus respe-
ctus pōt ēē de genere absoluto.
D̄r autē q̄ tota ista q̄rta species
videtur ēē respectia cū respiciat
solū ordinem p̄tū q̄titaris: et
ideo videtur q̄litas soluz fin dici
Sed remanet dif. quare magis
excludit a qualitate rarū ⁊ spissū
qui d̄cūt solū p̄tū ordinē q̄
ista. D̄r q̄ nō apparet aliq̄ ratio
in re sed solū in vocis significatō-
ne q̄ figure magis significātur
p̄ modū qualitatis: cū queritur d̄
qualitate. Secūda dif. est quia
fin istam diffinitionē hic datam
de raro nullū corpus cōtinuū
posset esse rarū uel cōtinuū ptes
ab inūicem distare nō possunt.
Et dicitur q̄ forsitan loquitur d̄
raritate que inuenitur in corpo-
ribus multum porosis: ⁊ f̄ istaz
diffōnez cōigua rara esse nō pōt
cū eorū extrēma sint simul. Ter-
tia dif. q̄ fin diffōnez hic datam
de spisso ⁊ denso nullū cōtinuū
pote- it esse densum nec etiā cō-
tiguū quia p̄pinq̄itas ar-
guit distinctionē: cum nulla res

+ Super +

sit sibi ppinqua extrema aut cōtinuoz sunt idem: et iō nō sunt ppinqua: nec etiā illa que sunt siml habent ppinqatē sicut pti-gua. Quarta dif. ē qre plus pōit qualitātē rectū et curuū q̄ aspū, et leue cū rectuz et curuū nō disti-guantur nisi quia in vno pars ē extra partem scz in curuo: et in alio pars supra partem. s. in as- pero fm datas diffinitiones: et non sit magis respectuum ordo partis supra partē q̄ ad lat⁹ par-tis. Ideo non videtur differētia nisi forte in modo predicādi quā etiam non video. Intelligenduz tamen q̄ in eodem pcessu osten-dens istas species esse quosdam modos substantie sic dicit fortas se alij apparebūt qualitatis mo-di sed qui maxime dicūtur hī sūt et quia isti modi non declarant quiditatem istius predicamenti processuz idcirco hīc sicut in sub-stantia formari potest Arbor Porphiriana sic.

Spūalis	Qualitas	corpalis
	Corpalis	
	Qualitas	
Infsibilis		fsibilis
	Qualitas	
	Sensibilis	
Inuisibilis		Uisibilis
	Color	
Disgregatiu⁹		gregatiu⁹
	Nigredo	
Dec		Dec
	Ista	

Sed oritur dif

ficultas quia eedem nō sunt dif-ferentie subē et qualitatis p illaz regulā diuersoz genēz: et corpo-reum et incorporeū ut supra pa-tuit sunt orntie subē. Df autē q̄ corpale et spūale dicūtur de q̄li-tatibus fm analogiā ad subām et nō vniuoce. Et iō nō sunt eedem orntie q̄ditatiue. Secūda dif. si iste orntie sūt q̄ditatiue. Df autē q̄ sic quia ita eēntialit̄ videntur corpale et spūale circa qualitātē sicut circa substantiā et in substā-tia iste pme orntie sunt posite es-sentiales. Tertia dif. si sensibile et insensibile sunt orntie q̄litis es-sentiales. Df q̄ non sicut dictuz fuit in substātia quia dicunt ap-titudines naturas psequentes: tamen per istas passiones circū loqmur q̄ditatiuas sicut fuit di-ctum in subā. Quarta dif. q̄ sunt qualitates infsibiles corpales et

+ Predicamenta +

quō deuenim⁹ i' ear⁹ noticiā. Dī
q' ex effectibus q' foris sūt q' op
atio fecit scire materiā sic ex nālī
m otu deorsū arguim⁹ formā g'
uitatis q' nō pcepimus sū: et ex
motu sursum forma lenitatis.
Quīta dif. ē si diuīsiō q'litatis sen
sibilis inuisibilē et in inuisibilē est
eēntialis. Dī q' nō sicut pma qz
qz visibilitas dicit nālez aptitudi
nē q' nūq' est q' ditiua sic fuit
supra dēm de rōnali et irrōnali.
Sexta dif. q' sunt qualitates sen
sibiles inuisibiles. Dī aut q' oēs il
le que sunt obiecta alioz sūum
ut ion⁹ auditus frigiditas cal di
tas tactus amaritudo dulcedo:
et gustus et ita de odoratu: et sa
poze. Septia dif. si diuīsiō color
in o'gregatiō et disgregatiō ē eēn
tialis. Dī aut q' nō quia ista duo
dicunt ordinē aptitudinalē colo
ris ad visū: oīs aut ordo ē poste
rior suis extremis et nullū poste
rius ē q' ditiuius sicut fuit s' dēz
de rōnali et irrōnali: imo ista duo
sunt coloris passionēs p supius
dicta. Octaua dif. ē q' dī nigre
do color o'gregatiuius visus et al
bedo disgregatiui⁹. Dī q' lux hz
disgregare visū sicut excellēs fsi
bile obtundit fnsuz et debilitat:
et qz lux picipatur ab albedine
excellēt: iō est sicut excellēs fsi
bile: et nigredo o'gregat qz remis
se picipat lucē. vii expientia do
cet q' nigredo o'fortat visum et
albedo ipm debilitat. Intelligen

dum ē tñ q' medij colores nō ex
cludūtur ab istis dīuīsiōz qz rube
do magis imo simplici⁹ disgre
gat et croceitas: qz magis a ppl
quāt ad albedinē: viriditas aut
et liuiditas cōgregant qz magis
ad nigredinē appinquant et sic
cū medij colores ab extrēis dif
ferant spē: o'z quālibet istaz dif
ferentiaz subdiuidi ut ad singu
las spēs veniatur. Sed rema
net oīs. quō ista q' hic dēa sūt pos
sunt redigi in obsequiū xpī. Dī
q' cū circa tertium sniaz tracta
mus in theologia de donis et p
fectionibus intus aīe xpī que
sunt de genere qualitatis optet
nos respicere ad suū genus ut
ea que sunt perfectionis in suo
genere ei attribuiamus ad lau
dem ipius super: laudabilis ihu
qui in nostris naturalibus sup
naturaliter erat et in effabiliter
qui est super omnia benedictus
dens Amen.

Quadragesim⁹
tertius. P. est q' qualitates sūt
que dicte sunt qualia vero que
fin hec denoiatiue dicuntur sic
a candore candidus a gramati
ca gramaticus ca? eo. Et adiun
git ibi duo notabilia. Quoz pri
mū ē q' non oībus qualitatibus
vnde dicuntur qualia est nomē
impositū sicut cursor et pugilla
tor ab aliqua valitudine non no
minata. Secundum notabile q'

Super.

denotatio qualis non semper fit
fin illud nomen sicut dicitur qd
studiosus dicitur a virtute ⁊ nō
a studio. Sz oritur dif. qualiter
se habet quale ad qualitatem. Df
aut qd sicut effectus formalis ad
suam cam candidū eniz est for/
malis effectus candoris: ⁊ iustū
esse est effectus ipius iusticie.
Secunda dif. si iste effectus for/
malis differt realit ab ipa quali/
tate. Dicitur aut qd sic qz ois cā
differt realiter a suo effectū. alio
quin eadem res causaret seipaz
quod est contra augustinū dicen/
tem nihil gignit seipm. Tertia
dif. si iste effectus formalis rea/
liter a tali causa distinctus se ha/
bet p additionem ad materiam
⁊ formā cum sit effectus forma/
lis forme: ita istud quale se ha/
t p additionem ad qualitatem q
est eius causa formalis. Quar/
ta difficultas si illud quod addit
istud quale ad qualitatem est ali/
quid absolutum. Dicunt autem
qd sic quia qualis est forma talis
est eius effect⁹ formalis: ⁊ ideo
sicut forma respectiva nō potest
dare absolutum esse ita forma
absoluta qualis est qualitas nō
potest dare esse respectivū. Sz
remanet difficultas quia si po/
natur aliqua tertia entitas abso/
luta resultans ex forma ⁊ subie/
cto tali sicut ex pponentibus cū
vtrumq; pponentium sit intrin/
secum pposito tunc compositū

erit melius componentibus et
sic album erit melius qd homo ⁊
adueniente quolibet accidente
fiet melius compositum qd sit ip/
sa substantia: ⁊ hoc videtur icon/
uenientissimum. Secunda diffi/
cultas quia forsitan diceretur qd
in talibus componentibus acci/
dentium cum subiecto non inclu/
ditur in illa tertia entitate sub/
stantia sicut in compositione de/
genere substantie sed effect⁹ for/
malis formā tñ includit. Istud
tamen non est intelligibile qm
omne comp. situm resultans ex
aliquibus includit illa componē/
tia ut videtur ⁊ absolutū posse
rius sit semper perfecti⁹ suis pzi/
cipijs constitutivis. Sed reuer/
titur diff. cultas si ponatur respe/
ctivum illud quod resultat quo/
modo potest saluari qd tale esse
sit a forma absoluta. Dicitur qd
esse album non videtur esse nisi in
se formaliter habere albedinem
⁊ istud in se habere constat qd di/
cit respectū ⁊ sic albedo fin hac
viam dat esse absolutum dando
seipam sed ultra ipam quicquid
dicit effectus formalis est respe/
ctivum.

Quadragesim⁹

quartus est Passus qd inest con/
trarietas fin qd quale est ut ius/
ticia in iusticie contraria est et

• Predicamenta.

albedo nigredini et idē dīc de q̄li
sicut iustū et iniustū ca. eo. Et ad
iungit duo notabilia. Prīmū est
nō in oībus est contrarietas sicut
exēplificat de medijs coloribus;
ut in rubeo et pallido ubi negat
contrarietate. Secundū notabile
ē q̄ si unū contrariorū ē quale et re
liquū erit quale q̄ contraria sunt i
eodem genere. Sz oritur dif. si
motus semp ē inter extrema cō
traria et ɔtingit fieri motū inter
colores medios sic rubedo ad vi
riditatē. Dīc aut q̄ ibi contrarietas
negari nō pōt ut unū possit cade
re sub disgregatio ut rubedo et
aliud sub ɔgregatio ut viditas
sed nō ē sic directe ut pmo cōtra
rietas sicut in albedine et nigre
dine p quaz p̄ticipatiōez alij co
lores adinuicē dīrīatur.

Quadragesim⁹

q̄ntus. P. ē q̄ suscipit qualitas
magis et minus: albu. n. magis et
minus alē altero dicitur iustū
ca. eodē. Et istū passū psequens
pōt ibi duo nōbilia i eodē textu.
Prīmū ē q̄ l3 iustū recipiat ma
gis et minus dubiū tñ ē de iusti
tia et alijs affectiōibus. Qz dicūt
i q̄t aliqui q̄ iustitia sanitas et g̃
matica nō magis et min⁹ dicitur
licet alē alē sit g̃maticior iustior
et sanior. Secundū nōbille q̄ nō
oīa q̄lia suscipiūt magis et minus
sic exēplificat de triangulo et circu
lo et gnāliter claudit d oī figura

et assignat rōez quia quecūq̄ su t
cipiunt trianguli diffinitionez e
circuli nihil magis alterū altero
dicitur. Ex quibus notabilibus
accipiuntur duo p̄sica documē
ta. Prīmum est q̄ forme que in
tenduntur et remittūtur nō reci
piunt magis et minus fin se sed
fin subiecti participationem qz
dicit q̄ iusticia non recipit magi
et minus sed nisi iustū. Secun
dum documentum q̄ nulla for
ma recipit magis et min⁹ nisi vbi
p̄ticipatur fin magis et min⁹ ei⁹
ratio diffinitiva: quia ideo pro
bat triangulum et circum non
recipere magis et minus qz fin
eorum diffinitiones nihil magis
altero dicitur. Sed oritur diffi
cultas si prīmū documentum
procedit q̄ p solam subiecti par
ticipationem fiat forme intensio
aut forma in se non intendatur
nisi quanto plus in subiecto int
matur sicut aliq̄ putant. Dicitur
autem q̄ non quia si per talem
intimationem eo q̄ maior inten
sive fieret intensio omnis forme
cum ipsa intensio sit quedam for
ma tunc aliqua forma per se in
tenderetur. Secūda difficultas
quid diceretur ad illud quod con
trariari videtur. Dicitur q̄ iusti
cia in sua ultimata abstractione
non intenditur in sua quiditate
precisa sed bene ut est iudiciua
ta et p cōs quodāmodo concreta
et potest dici quale et ista videtur

Super.

intentio su 1. Tertia dif. si scd'm
argumentū pcedit ut fiat inten
tio in forma fin quod picipatur
a suis individuis magis et minus
eius rō di. finitua. Dicitur autē
q nō qz tota dīfō saluatur eqūe
in quolibet individuo cum in ea
nullatenus distinguatur: et ideo
fin rōnem qditatiuaz sue speciei
nunq in individuo est magis et
minus. Quarta dif. quid tunc di
cetur ad aliud argumētū. Dicitur
q nō opat rōnem diffinitiuā spēi
ad sua individua: sed ad subiectuz
et tunc vñ est q illud q bz plus
de aggregatino vñ bz plus dñi
gredine.

Quadragesim^o

sextus. P. ē q ppiuz est q̄litati
fin eā simile uel dissimile dici c:
eodem. S; d assignationē huius
ppij iniat quadrupliciter.

Primo quia ois ppiā passio in
est adequate nullū autē istozuz
simile uel dissimile ē adequatum
q̄litati. Secūdo quia nullū accñs
videtur ppiā passio cum sint p:
dicabilia ex opposito distincta et
tñ similitudo ē accidēs qualitatē
cū sibi aduēiat et discedat sine ei⁹
corruptione et ita dissimilitudo.

Tertio qz nō videtur qre subālīf
similitudo nō aduēiat subē f; qz
dī simile a simili gnāri in subālī
bz sicut similitudo accñtalis q̄
litati. Quarto quia in relatiōib⁹
et cetis pdicamentis posteriorib⁹

bus ē vā cōformitas et illa non est
idēptitas stricte nec eq̄litas et sic
nō reitatur nisi similitudo. Ad p̄mū
dō. qz qñ ē passio determinata tūc
ē adeq̄ta sic rēsimilitas bō: qñ autē
ē passio dissimilita sic ē par et ipar
circa numerū tūc suffic vtrūq; ex
tremū sub dīfūctione esse adeq̄
tū sicut ē i pposito. Ad scd^o qz bz
accñs nō pō. set eē passio deter
minata: tñ bñ dīfūcta: qñ sub dī
fūctione inest nēcio et hita ē ois
dīa imediata forēt passio dīfū
cta et sub illa dīfūctōe nō accidūt
et ita hita ē p nullā potentia po
terit q̄litas simul absolui a simili
tudine et dissimilitudine ut aliq; pu
tant: cū passio sit inseparabilis sim
plicit a subiecto. Ad tertiu qz licz
largo mō sumēdo in subālī⁹ sit
similitudo: tñ stricte nō: cū sint
tres mōi cōformitatis scz idēpti
tas q ē in subā: eq̄litas in quātī
tate: et similitudo i qualitate. Ad
q̄rtū qz cū i illis pdicamentis sit vā
cōformitas eo qz sunt ibi idē gene
re et spē sic in alijs: o; ponere q̄t
tuor modos cōformitatis q̄ uis
vñ sit inoiat⁹ aut aliqd istoz ibi
poni. S; ozitur dif. si i q̄litate est
similitudo inter illa q sunt idem
genere. Dī qz sic quāuis remore
qz cum sint idē generē o; ibi pene
re cōformitate q fundatur a vñ
et i q̄litate si ē cōformitas nisi simi
litudō. Secūda dif. qz similitudo
et dissimilitudo sūt cōtraria et inē
illa que sūt dīfūcta spē spē ē dissim

• Predicamenta.

militudo. Dñ aut qd nō ē incōue-
niēs si vnū dñor in sit fm rōnez
generis et aliud fm rōez specifi-
cas acut citat eadē genere disti-
cta eē spē cū idēptitas et diuersi-
tas contrariantur.

Quadragesim'

septimas. P. ē qd nō tringit hīp-
quale relatiō eē nihil iconueni-
ens in vtrīs qd est hoc generibus
anumerare ea? eo. Et istud ipse
in iucit ad excusandū se qd trac-
ta id de q̄itate multa int fruit
de ad aliqd sicut habitū et dispō-
ne. n. Et tunc ex isto passu accipi-
tur documentū qd vnū et idē pōt
eē simul i diuersis pdicamentis:
qd dñc qd nihil ē incōueniēs idē
q̄le anumerare in vtrīs qd generi-
bus. s. relatiōis et q̄litate. Sed
Bdo. arguitur qd tripliciter. Prio
qd diuersos genē et nō subalter-
natiō pōtū ut patuit diuerse
sunt spēs et dñtie et sic vna spēs
que detur puta hitus nō poterit
eē in relatiōe et q̄litate qd nō sub-
alternatur. Secūdo qd q̄cūq̄ sūt
idē numero sūt idē spē et q̄cūq̄
sunt idē spē sunt idē genere: cuz
i te idēptitates sic sūt subōdiāte
et iō si ead pōatur fōr i nūero ne-
cessario ē i genē vno et si i pluri-
b'. Ter' qd q̄cū pōtū genē dñt
spē et q̄cūq̄ differūt spē dñt nu-
mero et iō si vna fōr. na ponatur

in diuersis generib' nō erit vna
forma nūerosq̄ due forme. Quā-
to quia quecūq̄ sunt in diuersis
generibus h. it in illis diuersas
dñfōnes et dñtutas ex generibus
et dñtijs et sic diuersas eēntias: et
tunc nō erit vna forma. Iō dico
qd idē simpliciter nō pōt eē in di-
uersis generibus dispatis qd oia
alia eē itialiter sunt distincta: et
eēntialiter distincta nō in simplici-
tate videntur eē vnū. Sed tunc re-
manet dif. quia dicit Aristo. ni-
hil ē incōueniēs idē q̄le i di-
uersis generibus anumerare.
Dicitur aut qd istud quale inquā-
tum reponitur in diuersis pdica-
mentis puta habitū et nō ē vnū
simpliciter sed duo scz respectus
ad oppositū qui est de genere
relatiōis et fundamentū ei'
quod est de genere qualitatis si-
cut cum dicitur album formale
est qualitas et fundamentale est
substantia.

Quadragesim'

octaua passus est qd qd pene in
oibus talibus qualia sunt habit'
et dispōnes genera ad aliquid di-
cuntur: nil autē eorum que sin-
gularia sunt inferiāra qd exem-
plificat de speciebus dicens qd
disciplina dicitur alicuius disci-
plina et non grāmatica aut Mu-
sica: nisi forte ait fm genus ut g-
matica est alicui' disciplina c'ec.

+ Super +

Sed extra hunc passum instatur
quadrupliciter. Primo quia quan-
do alter de altero predicatur ut d
inferiori quicquid per se predi-
catur de predicato. predicatur
et de subiecto secundum regulam superius
datam: et ideo si genus est ibi ad ali-
quid necessarium est ut species ei
subiecta sit ad aliquid. Secundo
quia quicquid conuenit inferiori
ri conuenit et superiori per locum
a parte subiectiua: et ideo si species
est ad se ideo quod genus sit ad se et ef-
se ad se dicit esse absolutum. Ter-
tio quia genus respectum specie diui-
ditur per diuinitas respectias. cum
diuinitas ad idem genus reducan-
tur et sic species omnia sub genere ta-
li constituta semper erit respectiua
sic ut eius diffinitio tota. Quarto quod
omne constitutum ex absoluto et
respectiuo est respectum sicut con-
stitutum ex substantia et accidente sem-
per dicitur per accens totum: eo quod ef-
fectus se tenet ex parte magis va-
riabili: et ideo cum genus intret
speciei quidditatem quantumcumque alia
omnia forent absoluta quilibet species
generis respectiui erit respectiua
Ideo dico quod in omni predicamento et
genere quod superiora sunt quidditatie
ad aliquid et inferiora cum superiora
essentialiter in inferioribus inclu-
dantur. Si oritur diffinitio quod ponit
hic Aristoteles. superiora esse ad aliquid et
non inferiora. Dicitur quod illa superiora non
sunt magis ad aliquid secundum esse quam infe-
riora sed tamen secundum dici quod nomen superius

oris dat intelligere respectum quam non
dat intelligere nomen inferioris sic
disciplina dat intelligere respectum
ad docente quam non dat intelligere
grammatica. Intelligendum tamen quod secundum
istum modum inuenitur quadruplex p-
portio in genere quantitatatis. Quare pri-
ma est quod tamen superius quam inferioris sunt: ad ali-
quid sic per se scia et hitu. quorum utrum-
que dicit respectum ad oppositum et sic
ipse Aristoteles. utrumque ad aliquid dicitur cum
scie sit genus hitu. Secunda portio
quod inferioris est ad aliquid et non superius
sic habitus et dispositio secundum ipsum ad ali-
quid dicitur et tamen quantitas non dicitur ad ali-
quid secundum se supra. Aut quantitas spua-
lia aut non illi respectum. Tertia p-
portio quod inferioris non dicitur ad aliquid
sed superius sic hic dicitur de grammatica
et disciplina quod nec grammatica nec
musica vult ad aliquid dici sed bene dis-
ciplinam. Quarta portio quod nec su-
perius nec inferioris ad aliquid dicitur sic
albedo et color quod ita dicitur ad se
quod non ad aliquid. Sed remanet diffinitio. quod
omnis color est alicuius color et similiter
albedo et sic de quocumque specie data de
genere quantitatatis. Dicitur quod color ut co-
lor nullius est sed bene ut est forma uel
accens et istud subintelligitur cum
dicitur alicuius color uel ut inherens est.

Quadragesim'

non. D. est quod facere et pati recipi-
unt magis et minus. id est actio et passio
et diuersitate sic calefacere et frigefa-
cere sunt diuersa et calefierit et frigefieri
et ista sunt secundum magis et minus c. 6.

• Predicamenta •

Sed oritur difficultas si iste due ppterates. s. h're contrarietate et si sc'pere mag' et min' sint adequete. Dicitur q' sic quantum ad ista p'dicamenta q' sic s' patuit q'cumq' suscipiunt contrarietate suscipiunt magis et minus et e'couerso. Secunda dif. q' istaz ppteratu in h'itib' eas est prior. Df aut q' contrarietas i est naturis ex r'oibus suis formilibus cu' contrarior' sint contrarie diff'onez: intensio aut et remissio inest ex quantitate virtutis cuius passio est equalitas et equalitas intensiua q'ditas aut in oibus puenit q'titatez. Tertia dif. si contrarietas e' causa susceptionis magis et minus sic alii dicunt. Df aut q' lz ipam p'ueniat: no' t'n videtur ipius ca' q' vni'formiter sp' contrarietate manete fit variatio i' intensioe et remissioe v'n ca' prima videtur e'e diuersitas forme fm g'dus p' quas fit talis intensio et remissio. Quarta dif. q' videm' q' lux i'nteditur et remittitur: cu' nulluz t'n contrarius habeat positu' et sic isti' intensio et remissio fit sine contrarietate et per o'ia no' sunt adequete iste contrarietates i' intensiois ac remissiois ppterates. Df aut q' non o'ponere tale adequatione nisi q' ad p'dicamenta que iam fuerut ostensa.

Quinquagesimus Passus est q' de situ dictu

est in his que sunt ad aliquid q' denominatiue a positionibus dicuntur. de reliquis autem quando vbi et habitus: eo q' manifestat inquit sunt nihil ad aliquid dicitur quam quod in principio dictum est quando scilicet superius enumerauit predicamenta capitulo primo: et istud dictum ponitur capitulo septimo. Et sic finit tractatum predicamentor' et transit ad post predicamenta. Sed oritur dif. quid est predicamentum. Dicitur q' dupliciter accipitur predicamentum vno modo pro ordinatione predicabilium in eodem genere tali et sic videtur sapere naturam totius integralis. Alio modo pro genere generalissimo sub quo fit talis coordinatio et sic pertinet ad naturam totius vniuersalis. Et ideo magis est propria acceptio ista. Secunda difficultas si predicamentum dicitur vniuoce de decem predicamentis uel generibus istis. Dicitur autem q' sic quia cum predicamentum sit genus generalissimum istud dicitur de quolibet talium fm idem nomen et fm eandem diffinitionem accepta diffinitione generis generalissimi superius data. Tertia difficultas si predicamentum ut dicitur vniuoce de istis e' genus. Dicitur autem q' non quia sic est secunda intentio q' no'

Super.

pdicatur in qd de suis inferiorib⁹
 imo est transcendens: quia nihil
 e⁹ comune. x. pdicamentis n⁹ tra⁹
 cendentia. Quarta dif. i quo dif
 ferunt pdicabile et pdicamentu. Dr
 q⁹ in ordine secunda intentionu
 pdicamentu continetur sub predi
 cabili ncut eius pars subiectiva
 quia cu⁹ genus contineatur sub p
 dicabili et genus sub diuidatur i
 subalternu et generalissimu illi d⁹
 continetur sub eius exten⁹. Sz re
 manet dif. si ista. x. pdicamenta
 sunt simpliciter simplicia. Dr q⁹ sic
 qz ad ipa itat ultima resolutio oi
 um qditatum diffinibiliu i gener
 et illud e⁹ simpliciter simplex quod
 e⁹ irresolubile in alia sicut in ptes
 eentiales sic simpliciter idiuuibile
 i quantitate qd nullu bz prezm qd
 diuidatur. Secunda dif. si ista. x.
 sunt pmo diuersa. i. se totis diui
 cta. Dr q⁹ sic accepta fin suas q
 ditates: alioqn no essent. x. pma
 pncipia qz si p aliqd conuenerent et
 p aliqd differrent illa p que dif
 ferrent et conuenerent eent eorum
 eentialia pncipia.

Quinquagesi
 mus p⁹mus. P. e⁹ q⁹ dr alteru al
 teri opponi qdrupliciter aut sicut
 ad aliqd. i. relatiue opposita ut du
 plum dimidio aut sic contraria ut
 malu bono: aut sicut p⁹uatiua ut
 visus et cecitas: aut sicut affirma
 tio et negatio. i. d⁹dictoria ut sede
 re et no sedere ca⁹ eo. Et adiun

git q⁹ differunt relatiue opposita
 a d⁹ictis qz vnu illoz dr alteri⁹ ut
 duplu dicitur dimidij et i contrarijs
 vnu no est altius sic bonu malu.
 Et circa istu passu eliciuntur q⁹
 tuor conclusiones. Quaz pma est
 q⁹ oppo no est aliqua entitas ab
 soluta sed respectiua qz o⁹ oppo
 situ dr oppositu ad aliqd et no ad
 se que e⁹ qditas respectiuoz. Se
 cunda conclusio q⁹ iste respect⁹ op
 p⁹onis no e⁹ ex⁹secutus adueniens
 sed in⁹secutus qz oppo oritur in⁹
 opposita ex r⁹ibus formalib⁹ ta
 liu extremoz. i. o. n. albedo oppo
 nitur nigredini qz iste disgrega
 tin⁹ et ille aggregatiu⁹ visus sz sua
 ronez diffinitiu et illa q⁹ sur g⁹ut
 ex r⁹ibus formalibus oia sut in
 trisecca. Tertia conclusio q⁹ iste res
 pect⁹ no e⁹ gener⁹ ex⁹is sz tr⁹sc⁹
 des qz q⁹ conueniunt e⁹ti anq⁹ descen
 dat i. x. pdicamenta sut tr⁹sc⁹ed⁹ria
 cu⁹ no p⁹it e⁹ in genere constituta.
 Oppo aut e⁹ huiusm⁹ qz cu⁹ illo
 p⁹ori diuiditur en⁹ p absolutu et
 respectu iste dr e⁹ habet abiue
 opponez q⁹ constituit ex opposito
 distincta. Quarta d⁹ q⁹ iste respect⁹
 no e⁹ eq⁹patie sz disq⁹patie qz sur
 git in⁹ extrema diuersaz r⁹onuz
 cu⁹ fm eand⁹ ronez nuq⁹ alim al
 teri opponatur. Sz o⁹ has conclusi
 ones istatur qdrupliciter. Pri⁹ qz
 id⁹ no p⁹ot e⁹ sup⁹ et inferi⁹ eod⁹ m⁹
 si aut etitas ista e⁹ relatiua fm sua
 qditatem: tunc relatio in plus se
 habet q⁹ oppositio cum de alijs

• Predicamenta.

etiā dicatur puta de conformita-
te et tamen in isto passu ponitur
relativa oppositio que est adequata to-
ti relationis predicamento ut species
eius. Secundo quia sursum et deorsum
sunt respectus oppositi constituti et tamen
sunt respectus extrinseci. Ecce adue-
nientes cum manentibus hisdem ex-
tremis illud quod est sursum possit
fieri deorsum et e converso. Tertio
quod isti respectui convenit quod cumque dif-
finitio data de relationis predicame-
to et tamen nulla diffinitio se extendit
ultra suum diffinitum. Quarto quia
non referuntur difformiter ad invicem
opposita, sicut pater et filius
aut omnis et servus sed aliud nomen
et secundum aliam rationem immo videtur quod
conformiter et sic secundum equipantiam.
Ad primum quod respectus quod dividi-
tur in istas quatuor oppositis species
est transcendens ut patuit et ille qui
continetur ut species oppositi sub
eo est non transcendens sed limi-
tatus. Idem autem potest esse superius et in-
ferius secundum diversas coordinaciones
ut alibi patebit. Ad secundum quod licet
sursum et deorsum sint respectus ex-
trinseci advenientes corpori
tamen inter respectus sursum
et deorsum consurgit oppositio ex
rationibus formalibus ita quod ipsis extrin-
secis non potest non esse compositio talis.
Ad tertium quod illarum diffinitionum data-
rum ipsius relationis liber diffinitio con-
venit respectibus transcendentibus
universis: et ideo non videtur esse ade-
quata huic generi nisi subintelli-

gatur determinatio limitationis
vel finitatis. Ad quartum quod licet
non difformiter referatur in voce
tamen bene in re sic dissimilitudo in
equalitas et diversitas eodem nomi-
ne referuntur ad invicem tamen est ibi
realis disquidantia rationum forma-
lium. Sed oritur diffinitio si oppositio dicitur
diffinitio multitudinem in duas contrarias
qualitates. Dicitur quod non videtur
quod inter extrema eiusdem rationis in
quantum talia se pullulant respec-
tus rationis eiusdem et ista secundum rationem
illa secundum quam sunt diffinitio milia sunt tria
et tunc id sequitur de equalitate in quanti-
tate et diversitate in subtilitate.

Quinquagesi-

m^o scd^o. P. est quod tria quodam sunt in
aliquibus nata fieri circa id quod sunt
immediata: sic sunt par et impar circa
numerum et sanitas et egritudo cir-
ca aial et talium necesse est spiritus esse alte-
rum alia sunt mediata sic albus et ni-
grum et talium non est necessarium in
esse alterum causa eo. Et adiungit quod
in aliquibus contrariis mediatis no-
mina sunt posita sic medium inter
albedinem et nigredinem et fuscum et
pallidum et in alijs autem nomina in me-
dio in quantum assignare idoneum non
est sed per utrumque suorum. id est. extremorum
abnegationem quod medi-
um est terminatur ut quod nec
bonum nec malum. Ex quo passu
accipiuntur quatuor philosophica docu-
menta. Primum est quod tria nata sunt
fieri circa idem quia supponit hic

Super.

cum diuidit contraria per me-
diata et immediata quia utraq; nata
sunt fieri circa idem. Secundū
do. est quod in contrariis immediatis re-
moto vno ponitur reliquū quia di-
cit quod si nōcū est in eē a. tū. et iō
locus a contrariis in mediatis non
solum t3 affirmatiue ut posito vnu
remouetur reliquū. Imo etiam
negatiue quē remoto vno ponitur
reliquū. Tertiū do. ē quod in contrariis
mediatis remoto vno nō pon-
tū nōcū reliquū licet vno posi-
to reliquū reindueatur: quia dicit
quod in talibus nō est nōcū alium
in eē: et tū sequitur quod locus a contrariis
mediatis nō tenet destructiue s3
constructiue tū: ut posito vnu re-
moieatu reliquū: tū nō remo-
to vno aliud ponatur. Quartū
do. est quod in contrariis mediatis cō-
tingit assignare mediū p vtriusq;
quia abnegationē extremorū quia
dicit hic mediū assignari p vtri-
usq; suorū. i. extremorū abnegati-
onē. Intelligendū tū est quod q̄tu-
or modis contingit aliqd mediū
assignari in aliquā extrēa. Pri-
mo illud quod se h3 per vtriusq; ex-
tremi pfectā inclusionē sic opo-
tū ponitur eē mediū in matia
et formā. Un Boecius diuidens
subā in matiaz et formaz opo-
sitū: p isto mō dicit quod relictis ex-
tremis de medio ē agendū. Se-
cūdo id quod se h3 p vtriusq; extre-
mi abnegationē sic ponit h exē-
plū Aristō. de prauo et studioso

quorū mediū vtrūq; negat ut pu-
er qui nō ē prauus nec studiosus
Tertio illud quod se h3 p vtriusq; ex-
tremi participationē formales
sicut tepidū est mediū inter ca-
lidū et frigidū: quia vtrūq; for-
maliter picipat in motu calefa-
ctionis cum omne mobile sit in
terminio pti3 a quo et parti in tmi-
no ad quem. Quarto id quod se
habet per vtriusq; participatio-
nē virtualement sicut mediū colorē
dicuntur picipare extrema non
quidem formaliter cum sint spe-
cies contrarie impossibiles sed vir-
tualiter ut vulgo dicitur sic dicitur
de elementis respectu mixti.

Quinquagesi-
mus tertius. P. est quod priuatio
et habitus sunt circa idē subie-
ctū ordine irregressibili sicut vi-
sus et cecitas circa oculum cap-
eodes. Et adiūgit quod priuari dici-
mur habitus susceptiuū quādo
illud quod natum est habere nō
habet sicut inquit nō dicuntur e-
dentuli qui habent dentes: aut ce-
ci qui carent visu sed quā contingit
habere et nō habent. i. quā sūt ido-
nei ad habendū et carent. Ex quo
passu eliciuntur q̄tuor phica do.
Primū est quod priuatio sp̄ discernit
subiectū quia dicit quod priuatio et habitus
hnt fieri circa idē subiectū et iō
circa subiectū. Sed 3 do. quod nō solū
discernit subiectū s3 etiā id subie-
ctū cū hitu nā si respiceret aliud

• Predicamenta.

nō eēt puatio eius. Tertiū do. qđ puatio cernit subiectū aptū natū: qđ sic hō oñdit nō dī puatum nisi ut aptum natū: 7 p ista tria distinguuntur puatio a negatione qđ nō requirit subiectū nec per oñs idē subiectū nec etiā aptū natū sicut lapis qđ nō sit cecus tñ ē nō videns. Quartū do. qđ puatō 7 hitus habēt ordiez irregressibiles. i. qđ ab hitu est deuenire i puationē 7 a puatiōe i hituz nō ē deuenire. Sed oīa hāc irregressibilitatē iūantur qđruplici. Primo in gnatiōe forme subālis sit pcessus a puatōne ad formā cū puatio sit talis gnatiōis pncipiū. Secūdo qđ tenebrā 7 lux sūt puatiue opposita i formis accitabilibus 7 tñ oīngit multotiēs deuenire a tenebris ad lucez. Tertio qđ i exēplo hicposito de dentulo pz: qđ a puatiōe dentiū amissoz deuenitur sepe ad hituz. Quarto qđ i exēplo de ceco nōnulli ex cecitate p albuginē fuerūt paritē medicīne ad visū reducti. Ad pīuz qđ in pcessu a tali puatiōe ad formā nō est ad hitū rēgressio nisi pūs illa fuisset phabita et tūc nō eēt reducibilis p naturā. Ad secūdū qđ cū dī a puatiōe nō est deuenire ad hitū sic est itelligendū iā amissū p eo qđ idē numero nō ē repabile p nām 7 i nō i illumiatiōe nō sit talis rēgressio s; noue luci pductio. Ad tertiā qđ nō recuperatur dēs amissus

sed pducitur nou⁹ qđ distinctus numero formatus. Et si dicatur qđ eodē mō est impossibile deuenire ad eandē numero puatōnē ab hitu nō v3: qđ eadē numero puatio reuertitur dēte corrupto qđ fuit añ ei⁹ puationē cū vnius positiui in numero sit vna puatio in numero. Ad quartum qđ ibi nō est puatio visus cum sit ibi potentia visua quādiu organū manet incorruptuz: 7 ideo nō est in tali illuminatione pcessus a cecitate vera sed solum ab obstaculo visionis sicut cū facies velata reuelatur. S; oritur diff. quia dominus noster Ihesus xp̄us in cetera sue deitatis miracula non solum cecum natum illuminauit sed 7 multis cecis lumen restituit regressu a puatiōe ad hitum. Dicitur autem qđ quidam catholicus auctor istaz regulam redigens in obsequiū christi dicit qđ a puatione non est deuenire ad hitum nisi p miraculum.

Quinquagesimus quartus passus ē qđ qđ puari 7 habere hitum non est hitus 7 puatio quia habere visum non est visus nec habere cecitatem non est cecitas nam si idem ait esset cecitas et cecus esse vtrumqđ de eodem predicarentur nunc vero minime sed cecus dī homo 7 nō cecitas ē: eo.

Et adiungit ibidez qd eundem modum oppositio habet aduicem priuari et habitum habere tanquam praetio et habitus. Ex isto autem passu accipiuntur duo philosophica dicta. Primum est quod si formis denotantibus aliquid subiectum dicitur et abstractum non sunt idem: quia dicitur quod habitus et praetio non sunt habere habitus et praetio de quibus duo prima sunt abstracta quorum sequentia sunt secreta. Secundum est quod cum aliquid duo sunt idem de quo cumque predicatur unum et reliquum: quia dicitur quod si essent idem. s. secretum et abstractum utrumque de eodem predicaretur quod non potest inferri nisi in virtute regule in isto notabili assumpsit. Intelligendum tamen est quod ex isto documento eliciuntur due conclusiones. Quarum prima est quod quando aliquid duo ita se habent quod de quo cumque predicatur unum non predicatur reliquum illa non sunt eadem: quia quod aliqua praetio est bona ad oppositum contrarium sequitur oppositum antecedentis et ita est in ista conclusionem respectu documentis dati. Secunda conclusio est quod quod aliqua duo ita se habent quod aliquid predicatur de uno quod non predicatur de reliquo illa duo non sunt idem: quia non habet maiorem efficaciam affirmatio vel negatio concludendi non ydempritate ex parte subiecti quam ex parte predicati cum universalis negatiua conuertatur simpliciter. Intelligendum ulterius quod iste due conclusiones inferunt duo correlatiua. Quorum primum est quod omne

superius aliquo modo distinguitur a suo inferiori: quia iuxta primum documentum superius de aliquo predicatur de quo inferiorius non predicatur. Secundum correlatiuum est quod oppositum distinguitur a natura: quia superpositum dicitur de aliquo de quo uero de natura secundum dictum. secundum quod sunt idem homo et humanitas.

Quinquagesi-

mus quintus. Primum est quod haec affirmatio negationi opposita est ut quod sedet et quod non sedet sic et res que sub utroque opposita est sedere et non sedere causa eo. Ex quo dicto eliciuntur duo philosophica dicta. Primum est quod dictio de quo hic loquitur sub nomine affirmatiouis et negatiouis est realis oppositum et non tamen ratio sic aliquid ponit: quia dicitur hic quod res est sub utroque. s. affirmatioue et negatioue est opposita. Secundum dictum est quod talia opposita inueniuntur inter actus oppositorum obiectorum qualis inueniuntur inter ipsa obiecta diuersa: quia dicitur quod sicut affirmatio negationi est opposita quod est intelligendum quantum ad actum affirmandi et negandi que sunt in anima ita dicitur quod opponuntur res subiectiue que scilicet obiciuntur talibus actibus. Sed oritur difficultas quod potest esse realis oppositum ubi non est realitas: cum unum extremum dictationis sit negatio quam nullam habet realitatem. Dicitur quod pro tanto dicitur realis oppositum quia in re est sic quod non est fabricata ab anima. si. n. non sedere hominis

Predicamenta.

esset ab aia circūscripto ratiōis
ope semp sederet: et iō ista oppō
vere realia est quāvis non sit nisi
vniū extremū positivū reale. Se
cunda dif. oppō est quidā respec
tus sicut supra fuit ostensū et re
spectus realis nō est ad nihil: et
iō cum negatio sit purū nihil: ēs
positivū non potest ad ipm oppo
ni realiter. Df qd oppō positiva
nō videtur qd possit ēē ad nō ens
oīno: qualis est negatio entis:
quia negat oēm entitatē alioqn
respectus positivus ēē ad nihil
Et iō oppositio ista nō videtur ēē
positiva sed tñ pūativa lz pūa
tio possit fundari i positivū: non
tamen positivū in pūativo. Ter
tia dif. quia cum genus oppositi
onis hic diuise sit positivū: oportz
qd quelibet eius species sit positi
ua cum genus in spē eēntialiter
includatur. Dicitur autē qd tra
dictio licet ex modo significandi
denotet respectū oppōnis dire
cte: tamen in re non dicit nisi in
impossibilitatem taliū extremū:
et ideo nō est directe spēa oppō
nis quāvis sic directe denotentur
cū nihilitas in nulla spē includa
tur. Quarta difficultas est quia
omne ens qd nō est phibitū est
positivū cum includat rationē
entis sūm alicū que est positiva:
nulla autē species vel genus est
ens phibitū cum tñ illud non
sit in vilo genere q nec genus op
positionis nec aliqua eius spēa

erit nisi positiva. Df qd si directe
ponatur contradictio species oppō
nis: nō patet bene fuga sed sicut
id ēptas eiusdem oīno ad se nō
dicit nisi negationē oīs distinctō
nis ita videtur ista oppō tradi
ctoria dicere solam extremū
i impossibilitatez. Sz remanet dif.
quia dicit qd affirmatio et negatō
quantū ad actus intelligēdi ita
opponitur sicut res affirmatiōis
et negationis et cū actus isti sunt
positivi nec vnus ē alius nega
tio cū ambo sint simul dum quis
oparet extrema contradictiōis ad
inimicē. Df qd nō est intelligendū
qd actus accipiēdo subiective et
for: n aliter sic opponatur sic nec
voces sed obiective accipiēdo
obiecta ad qd determinantur isto
opponuntur voces rōe obiectoz.

Quinquagesi
mus sextus. P. est qd pūatio et ha
bitus nō sic opponuntur sicut ad
aliqd. Et istd spē declarat qd vniū
relatiue oppositoz dicitur alci
ut pater filij et ecōuerso et tamen
nō i pūatiuis: qz visus nō dicitur
cecitatis nec cecitas visus cap
eod. Et adiungit ibi aliā dñtiaz
qz dīc qd oīa ad aliqd. i. relatiua
sunt recipiatia. i. ad inuertētiā
dēa. Sz dicitur dif. qz sicut vnum
relat. nō ē alius: ita hitus dī re
spectu alterius hitus. Df qd ha
bitus dī ē quoce put distinguitur
tra pūatioē et put distinguitur

b

Super.

contra dispositionem: et licet isto modo sit
alicuius habitus utpote obiecti non
tamen primo modo quia tunc est idem quod po-
sitiuum distinctum contra privationem: et po-
sitiuum non dicitur alicuius positum. Secun-
da dicitur quia licet forte talis habitus non
sit privationis sibi oppositae habitus
tamen privatio est essentialiter ipsius habitus
privatio cum sit essentialiter carentia et
non alicuius nisi eius. scilicet habitus. Dicitur
ergo licet forte privatio sit alicuius in
communi non tamen cecitas in speciali: aut alia
talis carentia quia non dicitur visus ceci-
tas nec auditus surditas. Et si di-
catur quod cecitas et surditas sunt es-
sentialiter privationes et carentie
Dicitur autem quod cecitas quando essentialiter
est ad se et non entitas quantum ad suum
esse quando absolutum et sic non est ad ali-
ud sed potest esse non entitas huius
et secundum hoc dicitur carentia et privatio cause
et istud non est ei essentialiter cum sit quando
respectus ad se ipsum. Sed rema-
net difficultas quia secundum premissa quando aliquid
de altero predicatur quicquid predica-
tur de predicato predicatur et de sub-
iecto ut superius est dictum et ideo cum
ad aliquid predicetur de oppositione et
oppositum de privatione sicut de specie
subalterna et privatio de visu et ce-
citate sicut de specie specialissima tunc
illa erunt essentialiter ad aliquid
Dicitur autem quod oppositum privationis non
dicitur in quantum de visu et cecitate ut su-
perius de inferiori: quemadmodum
contrarietas non dicitur de albedine et nigredine imo est res-
pectus fundatus in eis et posterior

eis cum per contrarietatem referatur sed
ista dicitur ad modum quo secunda
intentione dicitur de prima denotative: et
ideo deductio est invalida sicut ge-
nus est ad aliquid et tamen aial cum sit
genus non est ad aliud.

Quinquagesi-
mus septimus. P. est quod non ut dicitur
opponuntur illa que secundum privationem
et habitum dicuntur. C. eo. Et istud
ipse declarat dupliciter in eodem pro-
cessu primo in contrariis immediatis
quia dicit quod si in contrariis immediatis
alterum inest susceptibili in contrariis in
quo nata sunt fieri et non in priva-
tione quia dicit quod illud quod habet natu-
ram ad videndum neque cecum est
neque videns: et istud ostendit per ca-
tulo ante diem nonus: quia licet sit ap-
tus natus non tamen potest tunc. Se-
cundo declarat idem in contrariis
mediatis quia dicit quod in illis nunquam
necesse est alterum in esse vel alterutrum
nisi alterum sit determinatum a na-
tura sicut calor in igne: aut can-
dor in nive inest. Item adiungit
distinguitur inter privationem oppositam et
contraria omnia in communi quia dicit
quod in contrariis contingit in aliis fie-
ri mutationem nisi alterum sit a natura
ut igni calidum esse sic exemplificat
cum quis ex studioso. i. virtuoso sit
pravius et ex pravo dicit quod potest
fieri studiosus si ad meliores ex-
ercitationes deducatur. In pri-
vatiis autem dicit quod est impossi-
bile mutationem in alterutrum

• Predicamenta.

fieri licet. n. ab habitu possit mutari in priuationē tñ a priuatione in habitum est inq̃t impossibile sicut dicit q̃ nec cecus factus rursus vidit; nec calvus comat⁹ tactus est; nec cum eēt sine dentib⁹ dentes oriū sunt. Sed dicitur dif. qz istud exemplū qđ inducit h̃c de dentibus videtur extra experientiaz cuz videamus nōnullos recuparē dentes post amissionē z sic erit pro cessus a priuatione ad habitum. D̃r q̃ loq̃tur de amissione dentium finaliter que ē vā priatio de qua hic loquitur sicut nō ē calu⁹ qui nō ē priuatus capillis nisi finaliter. Secunda dif. si istam impossibilitatem regressionis ad habitum intendit fm idēptatē specificā aut soluz fm numeralē. D̃r q̃ non fm numeralē nñ sic ē inuebatur imo etiā fm specificā quia hic negat istam mutatiōē in priuatiu s eo modo quo eam concedit in contrarijs z tamen in contrarijs non potest fieri regressio ad idē numero. Tertia dif. que est maior oppositio relatiuorum aut contrariorum. D̃r autem q̃ contrariorum quia oīs contrarietas includit respectuz dissimilitudinis z diuersitatis et addit ad ipsum z quod se habet per additionem excedit. Quarta dif. si contrarietas est maior q̃ priuatio. Dicitur q̃ priuatio videtur esse oppositio maior qz contraria semper in aliquo con

ueniunt cum sint eiusdem generis z per illud non opponitur priuatiue autem opposita se totis opponuntur cum in nulla rōne conueniant cum vnus sit forma liter ens z aliud non ens z non opponitur in aliquo genere.

Quinquagesi-

mus octauus. P. est q̃ ex studio prauum z ex prauo studiosū possibile est fieri. Et istud ipse inducit ad exemplificandum quō ex alterutro contrariorū in alteruz potest fieri mutatio capitulo eo dē. Et quia fieri ex studioso prauum non videtur reputare multum difficile illud dimittit indiscussus z pcedit ad declarandum quō potest fieri studiosus ex prauo qz istud reputat multū difficile. Et ad istud declarandū ponit ibi quattuor notabilia dicta. Primum est q̃ prauus ad meliores exercitationes deductus z ad doctrinas ad modicum proficiet ut sit melior: cuius ratio est quia habitus virtuosus paulatim ex talibus actibus generatur. Secundum notabile q̃ si semp. i. assidue crementur; sumpserit palam quia perfecte mutabitur scz ad virtutem oppositam vicio suo; cuius ratio est quia paulatim procedendo in opere assidue tandem venit ad perfectum. Tertium notabile q̃ quando prauus modicum crementum sumpserit

b 2

Super.

virtutis a principio fit bene mobili
or ad virtutem: cuius ratio est quia
contrarium quod impediēbat istum mo-
tum est remissum per illud cremen-
tum. Quartum notabile quia per
successivam suspensionem talis cremen-
tum semper fit. id est dum assiduatur
restituitur perfecte. id est prout in con-
trarium huiusmodi. scilicet virtutis: nisi forte
sit tempore suspensus sit. id est in paulatim
facta operandi finem virtutem. Et illi
us ratio est quia interruptio temporis
in quo non agit quod finem virtutem est
illa in qua est corruptum quod fue-
rat per illud cremen- tum de virtute
acquisitum et sic patet quod nullus po-
test saluaria prauitate nisi assidu-
e operetur meliores exercitati-
ones. Intelligendum tamen est quod iste
passus iuuenitissime reducitur
in obsequium christi cuius cura fuit as-
sidua ex summa eius benignitate
sanare egredientes egritudine pra-
uitatis moralis. Et hic iuenitur
modus datus occasionaliter per
emplo ut quilibet prout finem aliquod
viciū conetur ad assiduas exer-
citationes meliores finem virtutem
oppositam.

Quinquagesi-

mus nonus. D. est quod quaecumque
tamquam affirmatio uel negatio. id est
contradictorie opponitur nullo il-
lorum modorum opposita sunt. scilicet re-
latiue contrarie et priuatiue causa
eodem. Et istud ipse declarat du-
pliciter. Primo quidem quando

aliqua opposita accipiuntur in
complexu ut duplum et dimidium: ce-
grum et sanus visus et cecitas quia
ista sic accepta nec sunt vera nec
falsa cum veritas et falsitas sint cir-
ca complexionem et in contradicto-
riis si una est falsa semper alia est
vera et e converso. Secundo quia
aliquando aliqua opposita accipi-
untur modo complexo sicut exem-
plificat de languore et esse sano in
contrariis: et de videre et esse cecum
in priuatiis quia neutrum istorum
est verum de aiali nisi dum est imo
utrumque falsum: et ita cum aial non
est: non est verum ipsum esse cecum nec
videre et ideo in solis contradicto-
riis illa proprietas ut concludit re-
peritur. Sed oritur difficultas quia sic
utrumque istarum esset falsa homo est
sanus et homo est eger aut homo
est cecus et homo est videns sine
constancia subiecti ita videtur quod
iste duo homo est videns et homo
est non videns cum esse non vi-
dentem presupponat esse. Dicitur
autem quod ista non sunt contradi-
ctoria quia non videns non est ne-
gatio negans sed infinitans: sed
iste duo homo est videns: homo non
est videns quia negatio posita ad
verum non infinitat sed negat. Se-
cunda difficultas si homo non
existente ista est falsa simpliciter
homo est non albus aut vera.
Dicitur autem quod ad negatiuam
de predicato finito sequitur af-
firmatiuo de predicato infinito ut

• Predicamenta.

nōnulli putant quia si homo nō
est iustus sequitur qd sit non iu/
stus tunc cum homine existente
ita sit vera homo nō est albus:
et ista per consequens homo est nō
albus: et sic saluaretur differētia
inter contradictoria et alia opposi/
ta dato qd ista sunt contradictoria:
homo est videns et non videns.
Tertia difficultas quia videre et
non videre sunt incomplexa et ista
sunt contradictoria sicut visus et
cecitas priuatiua. Quod proba/
tur quia nō sunt nisi quatuor op/
positiones et ista nulla illarum:
ut per se patet esse potest. Et vi/
dere est affirmatio et non videre
negatio et tamen incomplexa non
sunt vera aut falsa et sic erunt cō/
tradictoria quorum vnum non
erit verum et aliud falsum. Dicitur qd
ita oportet ponere si conceda/
tur contradictio incomplexa ut
album et non album: et oportet
dicere qd Aristoteles assignans
hanc proprietatem aspicebat so/
lum ad complexa. Quarta dif/
ficultas si est dare talem contra/
dictionem incomplexam qd hic
non ponit Aristoteles. Dicunt
autem qd non quia affirmatio et
negatio videntur semper respi/
cere complexiones. Istud non
valet tum quia esse et non esse
nullum est complexum et tamē
sunt affirmatio et negatio. Tum
quia extrema contradictionis se/
per sunt contradictoria sicut con/

trarietatis contraria: cōmuni/
cabile autem et nō cōmunicabi/
le ponuntur semper extrema cō/
tradictionis cum sint incomple/
xa. Tum quia videre et non vide/
re sunt opposita: cum sint incom/
possibilia et non relatiua nec cō/
tradictoria nec priuatiua quia
alterum semper inest: etiam nō
apta nata ergo contradictoria.
Tum quia eis et nihil sunt con/
tradictorie oppositi cum causa/
tio sit inter talia extrema et ta/
men ista sunt incomplexa. Sed
remanet difficultas si ista oppo/
sitiō cōtradictionis est minima.
Dicitur autē qd si esset oppositiō
rationis tñ: esset tunc minima
cum alie sint reales: et ens ratio/
nis sit ens diminutum sic autē
non est rationis quia cum in cō/
possibilitas preueniat ex tali op/
positione aut sit ipsa tunc circū/
scripto actu rationis nulla con/
tradictionis extrema forent in
compossibilia. Secunda difficul/
tas si ista oppositiō est maxima
Dicitur autem qd ista videtur cū
sit realis quia in omnibus alijs
oppositiōibus extrema in ali/
quo conueniunt aut formaliter
sicut in contrarijs et relatiuis:
aut concernendo subiectum si/
cut in priuatiuis. Ista autē ex/
trema sic se totis opponuntur
ut nullā habeant in aliquo cōue/
nientiam. Tertia dicitur si ista oppo/
sitiō est in alijs reperta. Dicitur qd in

Super. in modis q.

omnibus inuenitur denomina-
tione non solum in oppositis sed
etiam in desperatis: quia unum
non est aliud sicut in lacte cul-
cedo est non albedo et albedo non
dulcedo et sic omnia opposita in se
habet ista extrema non tamen quoditate:
quia nulla negatio est de quoditate po-
situm. Quarta diff. si ista opposita est in
alijs inclusa. Dicitur quod non quoditate
quia nunquam minus in minori incudi-
tur essentialiter cum includens se ha-
beat per additionem ad inclusum. Ista
autem opposita est maxima ut contra dicitur
dicitur: et ideo in alijs non potest
quoditate esse inclusa. Sed reuer-
titur diff. quia dicunt theologi quod
omne simpliciter impossibile includit
omne dictionem et tamen duo tria aut quatuor
simul esse dicuntur impossibile
simpliciter. Dicitur quod ista inclusio non
potest intelligi quoditate: quia cum sit
species distincta oppositis nunquam una
species inuenitur inclusa in alia adiu-
sa et sufficit si accipiat ista inclu-
sio deuotiue quia sic includitur
in desperatis oppositis ut fuit ostē-
sum: et ideo alius modus est alibi quod
re idus. s. in. 52. passu in quarto
notabili.

Sexagesimus

.P. est quod bonum est necessarium malo con-
trariuz ut patet per inductionem de sa-
nitate et languore iusticia et iniu-
sticia et malo quicquid bonum et quicquid
aliud malum sicut exemplificat de su-
perhabundantia et egestate que sunt

contraria et ambo mala causa eo. Ex
quo deo accipiuntur duo phica-
do. Primum est quod nunquam bonum contra-
riatur bono quod dicitur quod bonum ne-
cessario est malo contrarium: et ideo
nunquam bono: et inde sequitur quod vir-
tutes non sunt impossibiles quia
nullam habent contrarietatem.
Secundum documentum est quod nul-
lus potest esse ita integraliter ma-
lus sicut bonus quia licet unum
bonum non sit alteri contrariuz
tamen bene unum malum alteri con-
trariatur ut hic dicitur et omnia simul
esse non possunt. Sed contra pri-
mum documentum instatur dupli-
citer. Primo quia frigiditas et
caliditas sunt bone quia virtutes que
sunt diuersorum elementorum per-
fectiones conuenientes et tamen
sunt contrarie qualitates. Secun-
do quia album et nigrum non op-
ponitur sicut bonum et malum:
cum sint in nullis subiectis conuenientia
et ratio conuenientis est ratio boni. Et tunc
ad ista duo quod hic loquitur in mo-
ralibus tamen ubi non contingit bo-
num morale alteri bono con-
trariari. Sed oritur difficultas
quia malum non videtur dicere
aliquid positivum cum ens et bo-
num conuertantur et sic non vi-
detur contrariari malum bono
sed privativum. Dicitur quod licet
malum formaliter sumptum non
dicat nisi carentiam boni: tamen
sumptum materialiter pro ipsa
qualitate habitus vicii sic est

• Predicamenta.

hic est directe contrarium virtuti.
Intelligendum tñ ē q in eodē p /
cessu ponit duo notabilia de ipis
contrarijs. Prīmū ē q contraria sūt
circa idē genere aut spē sicut ait
sanitas et egritudo in corpe aialif
albedo et nigredo simpliciter i cor /
pore iusticia et iniusticia i aia. Se /
cundūz notabile ē q nccm ē oia
ōia in eodē genere eē uel i tra /
rijs generibus uel ipa genera. s.
contraria eē sic exēplificat dicēs q
albedo et nigredo sūt i gener co /
loria iusticia et iniusticia sub ge /
neribus vtutis et vicij: bonū aut
et malū nō sunt atq sub genere sz
ipa sūt genera et istud notat h.

Sexagesimus

pmus. p. est q pus aliter alim
dr qdrupliciter. Prīmo qdē prope
fm tēpus sic qd ē antiquus. Se /
cūdo mō dr pus q nō ouertitur
fm subsistēdi cñaz sic exēplificat
de vno et duobus qz duob^o positi
in subsistentia seqtur g vñū sub /
stit et nō eo? et iō duo ē positi i cñā
Tertio mō fm ordiez sic i discipuli
nis eleīta sūt pus. i. pncipia. s. cō
clusiōibus: et in gmatica lre filla /
bis et oīoe. Quarto mō qd ē me /
lius et honorabili^o et dic q iste mo /
dus pene ē alienissim^o. Et isti^o rō
ē qz plurima meliora sūt posteri /
ora. Intelligendū tñ est q ibidē
adiūgit qntuz modū pōritat qñ
aliq ouertitur fm eē cñaz et vñū
illoz ē cā alius: digne inqz pus

nā dr sic exēplificat qz eē hoīem
ouertitur fm cñaz ad verā de se
ppōnez nā sūt ē hō: vā ē oīo in q
dr qz ē hō: et ouertitur: et tñ dicit
qz vā oīo nō ē cā rei: res aut i q
vī quodāmodo cā ut sit oīo vā:
Dū. n. ait res est aut nō ē vā oīo
aut falsa dr eē. Ex dco isto accipi /
tur documētuz q ad vitatē ppōis
reqritur exītia rei: qz volens o
stēdere q eē rei est cā veritatis i
ōone dicit q in eo q res ē uel
nō est dr oīo vera aut falsa. Sz
ō istud documētū istatur qdrū
plic. Prīmo qz ista regula ē eter /
duo et tria sunt. s. et tñ fm fidem
verā nō sunt duo et tria ab eēno
existētia. Secūdo qz ista regula
oē totuz ē maius sua pte ē nccia
et in mutabilis vitatis cum p se
sit nobis nota et tñ oē totū et pars
destrui pōssunt fm certissimā fi /
dem. Tertio quia ista est vera oī
tempore pluuiā ē aqua et tñ nō
omni tēpore existit pluuiā. Quā /
to quia ista est vera in hyeme sic
in estate rosa ē flos et tñ non est
rosa nisi in estate. Et ideo dico q
ad veritatem propositionis non
requiritur vniuersaliter existen /
tia rei de qua formatur illa ppō.
Et istud confirmatur tum quia
in tempore formatur propositio
vocalis et de instanti ut cum di /
ctur omne instans est indiuisibi /
le aut istud instans et tamen in
toto illo tempore nec in aliqua
eius parte est instans. Tum qz

Super.

Tum quia in istati pōt formari
aliq̄ p̄plexio apud itellectū hūa
nāz uel angelicū de tēpore ut q̄
oē tēpus ē successiuūz ⁊ tñ cōstat
q̄ in illo instātī nō exīstīt tempus
ut successio eiūs. Sed oritur dīf.
q̄ nō oē qd̄ nō ouertitur fm̄ sub
sistendi cōiam v̄r ēē p̄us sic dicit
secūdus modus q̄ ad rōnez c⁹
libet sub tātie seq̄tur rō vnitatis
⁊ nō ecō. ierso: ⁊ tamen cuiuslibz
subē q̄ditas p̄or est q̄ sua vnitas
sic p̄ior videtur sortis hūanitas
q̄ risibilitas a qua nō ouertitur
sic cōia. Dīr aut q̄ licet hec vnitas
substātīe s. ⁊ posterior eiūs q̄dita
te non tñ ut videtur vnitas cōis
entis a qua nō ouertitur cōia et
ita passio ut adeq̄ta sp̄ei videtur
puenire indiuiduū. Secūda dīf.
quō pōt vīficari quod dicit q̄ il
lud qd̄ est causa alterius digne ē
p̄iua nā cum relatiua sūt simul
natura ⁊ cā cum effectu sūt rela
tiua. Dīr aut q̄ q̄tūm ad sua ob
iecta fm̄ que habent ordiez na
ture nō sūt corrdatiā ⁊ sic re
manet integra illa regula q̄ oīs
cā ē t̄ p̄or suo effectu. Tertia dīf.
q̄ dīc q̄ ē hoīez ouertitur cum
de se vera p̄pōne ⁊ sicut cum dīr
pluuia ē a qua istud nō erit verū
nisi cū pluit. Dīr q̄ hic nō loq̄tur
nisi de p̄pō. nibus in q̄b⁹ ponitur
est fm̄ adiacens q̄ de illa exēpli
ficat cum dicit q̄ hoīez ēē ouerti
tur cū ista hō ē ⁊ talis p̄pō cōiter
solet de sīḡre ēē actualis exītie

Quarta dīf. quō pōt saluari dēm
Aristo. cum h̄ dīc q̄ in eo q̄ res
est uel nō est dīr oīo vā uel falsa
cū tñ sit oīsuz q̄ ad vītātē p̄pōis
nō req̄ritur exīstētia rei uel ter
minoz. Dicit aut q̄ istud cā dīc
Aristo. in eo q̄ res ē uel nō ē: est
referendū ad ēē eēntie qd̄ semp
req̄ritur ad p̄positionis veritatē
Sed remanet dīf. q̄ entia p̄hibi
ta nō habent ēē eēntie ⁊ tñ de ip
sis formantur vere p̄plexiones:
ut cū dīr q̄ chimera ē ens p̄hibi
tū. Dīr q̄ sicut entia talia sūt en
tia fm̄ qd̄ ita h̄nt esse eēntie fm̄
qd̄ ⁊ sic vītātē fm̄ qd̄. i. diminutā

Sexagesimus

secūdus. P. ē q̄ simul aliqua di
cūtur simpliciter quoz generatō ē
in eodez tpe ⁊ ita similtas ē fm̄
idem tēpus: nālīter aut dicūtur
simul quecunq̄ ouertuntur fm̄
cōiam ⁊ vnum nō est cā alterius
fm̄ aliquos sicut exempli fcat de
duplo ⁊ dimidio. Et ponit alium
modū similtatis fm̄ naturā que
ex eodē genere ⁊ diuerso diuidū
tur a se inuicē sicut cū aīal diuī
dītur in gressibile volatile ⁊ ad a
quatile: nihil in q̄t̄hoz p̄us natu
ra altero ēē videtur capitulo ec.
Ex quo dicto accipiūtur q̄tuoꝝ
phica do. Prīmū ē q̄ relatiua sūt
simul natura q̄ dīc h̄ ponendo
duos modos similtatis fm̄ nāz
Quoz p̄mus ē q̄ ouertuntur ⁊
exēplificat de duplo ⁊ dimidio ⁊

• Predicamenta.

apponit qd vnu nō est alteri^o cā
constat aut qd oīa relatiā dicun/
tur ad ouertetiā z vnu nō est al/
terius cā: eadē. n. rōne qua vnu
cāret reliquū z ecōuerso z sic eēt
circulatō ut idē cāret se ipm. Se/
cundū do. ē qd contraria sunt simul
natura. s. nata inee: quia dīc qd
2° modus simultatis nature est
qñ aliqua in eodē generē z diuer/
so diuiduntur. s. ut oppositē dīe
diuīsiue sub qbus semp tria ca/
dunt z tunc seqtur qd relatiō ipul/
est ad. qñ. in. qz cum ens diuida/
tur ut accidens p absolutū qd ē
ad se z respectiū quod ē ad ali/
qd z ista sūt simul nā istud ē ad
aliud z illud ad se sed absolutum
pū natura ē ad se qñ in alio g re/
spectū p^o ē ad aliud qñ i alio fm
nāz: z iō incōueniēti^o videtur po/
nere respectū sine fmio qñ sū sū
dānto. Tertiū do. qd diffinitū z
diffō sūt simul nā qz dñtur ouer/
tibiliē z vnu nō ē alci^o cā: cū sint iō
realiē z iō realiē nō possit sui ipi^o
eē cā z ista ē diffō pmi mōi fm si/
multatē nature. Quartū do. qd
subiectū z ppa passio nō sunt si/
mul nā fm coia dca qz passio dī/
viri ex ppijs pncipijs subiecti:
z sic vī eē effectus ipius z p dīs
posteri^o nā qñis cū eo ouerta/
tur ad oīaz. S; oritur dif. qz nō
nulli ponunt qd passio z subiectū
sūt idēz realiē z p dīs vnu nō est
cā a lci^o z sic erunt simul nā cū
conuertatur ad oīaz. Dī aut qd

ista similtas h data arguit qd nō
differāt realiē z vnu ē cā alci^o
z qd vere sint simul nā qd nullus
posuit: nisi forte dicatur qd subie/
ctuz ē qñ cā p eo qd passio nullu
lat ab eius pncipijs z istud sufficē
ad talē excludendaz similtatez.
Scd'a dif. qz cū diffō dicat ptes
eēntiales in quas resoluitur dif/
finituz: z diffinitū dicat ipm totū
ordine nature ptes eēntiales sic
pncipia constitutia vidētur puenī
suū totū. Dī aut qd si diffinitū po/
natur opositū resūltās ex generē
z dīa sic ex cōstitutiuīs pncipijs
oz ponere qd diffō que ē ipa pnci/
pia constitutia sit prior nā z tunc
diffinitū est effectus formalis ip/
sius diffōnis uel qñ sic dī de sub/
iecto z passioe iut fuit ostensuz. ¶

Sexagesimus

tertius. ¶. ē qd mot^o spēs sūt. 6.
gn itio corruptio augmentatio
diminutio alcatio fm locuz mu/
tatio ca^o eo. Et adiungit qd disti/
ctio motuū ē patēs de alcatione
tū est dubiū ne forte sint idistin/
cta. Et addit qd nō ē ita qz oīn/
git aliqd alterari sine alio motu
nec oz ea q mouētur alijs moti/
bus alcatari: cū quedā crescāt que
nō alcantur sicut ponit exēpluz
qdrangulo appposito sibi gnomō/
ne qd creauit z nō est alcatū qz
sez remanet eadē figura qdran/
gularis qñis sit maior effecta.
Sed oī hūc passū instatur qdru/
i

Super. *in motibus*

pliciter. Primo qz gnatio sit fm
cola dca phantuz in instanti; et
tñ in instanti motus eē nō potest
Secundo quia oia motus bz ali
quē terminuz positū: corruptio
aut terminatur ad nō eē quod ē
puatiū. Tercio qz augmentū sit
p appōez: appō aut sit in instanti
cuz extremitatē subitāt in idiuhibi
li: et iō i idiuhibili iungatur et
sic nō erit motus. Quarto qz di
minutio ē ad defectū q̄tatis:
defectus aut ē nihil et ad nihil de
fect⁹ eē nō pōt. Ad p̄mū dī qz h
accipit gnationē p prima alca
tione et itud nō v3: qz hic distin
guit hanc gnationē d alcationē
et iō dī qz hic Aristo. fuit locutus
de motu cōter et non pprie. Ad
secundū qz corruptio put distin
guitur cōtra generationē est pro
cessus ad puationē et sic est mo
tus puatiuus sicut ē minus eius.
Ad tertiū qz nō est motus ppe
sumptus nisi talis augmentatio
sit cōtinua: qñ aut sit p vnā appō
nem dī motus large sicut gene
ratio p mutatiōe. Ad quartum
dī sicut in corruptiōe. Sz oritur
dī. quare nō pōitur iste due spēs
motus cōtrarie in q̄litate quo ad
alterationē sicut in substantia de
gnatione et corruptione et i quā
titate de augmentatiōe et dimi
nutiōe. Dicitur qz nulla realis rō
assignari pōt qz qualitas ita per
motū acq̄ritur et amittitur sicut
q̄libet alioz tñ qz nomen alca

tionis vtriqz ouenit iō eodē nōse
vterqz motus significatus ē. Te
cūda dī. si in loci mutatiōe sunt
duo motus cōtrarij in re sicut in
q̄litate. Dī qz sic qz sicut q̄litas p
motū acq̄ritur et p motū admitti
tur et sic fm rē sūt. viij. spēs mot⁹
sic h de motu loq̄tur p mutatiōe
q̄cūqz: aut si vis tñ. vj. teneat assi
gna rōnem si potes.

Sexagesimus

quartus. P. est qz motui cōtraria
tur quies et per singula generati
oni corruptio augmentationi di
minutio: mutatiōi vero fm locū
videtur q̄ea fm locuz: et fortasse
in cōtrarium locū mutatio ut ei q̄
est sursum illa que ē deorsū: de re
liquo aut. i. de alcatione q̄es mo
tui aut denigratio de albationi
ca? eo. Sed oritur dī. si quies di
recte motui cōtrariatur. Dicitur
qz imo magis puatiue oppōitur
cū omne corpus natū moueri p
hoc q̄escat qz actualitē nō moue
tur quēadmodū silentiū voci: qz
quies est cessatio et vacatio cōtra
Et si dicatur qd est motui cōtra
riū. Dicitur qz sicut color non h3
contrariū in genere quāuis in
specie ita motus. Secunda dī.
quō corruptio cōtrariatur gene
rationi cū sit talis cōtrarietas mo
tuum qualis est terminoz a qui
bus specificatur et termini gene
rationis et corruptiōis puta pri
uatio et forma nō contrariantur

¶ Periarmenias.

sed p̄uatiue opponūtur. Dī autē q̄ sicut motus supra sūmitur lar-
ge p̄mutatione: ita hic cōtrarie-
tas p̄oppōne et sic etiā dī de q̄-
te. Sed quare hic tractat de mo-
tu cū non sit materia huius libri
Dicitur q̄ p̄ tanto motus p̄riet
ad istūz librū quia est via ad acq̄-
rendas p̄dicamentoz formas
et nō ponitur p̄dicamentuz s̄z p̄
p̄dicamentum.

Sexagesimus

quintus. P̄. est q̄ habere multj
modis dicitur: aut quantitatem
aut ea circa corpus sunt ut tuni-
cam: aut in mēbro ut annulum
in manu: aut ip̄m membruz: aut
in vase: aut possessionē aut vxo-
rem et ip̄a viruz. Et addit q̄ iste
modus habendi videtur alienis
simus quia per ip̄m non signifi-
catur, nisi cohabitatio mulieris
et viri capitulo eodē. Ex quo dō
accipitur dō. q̄ carnalis copula
nō est de verū m̄rimoniū essentia
etiā s̄m p̄hoz op̄ionez et sic ut
istud redigatur in obsequiū xp̄i
iter santissimā virginez et sponsū
eius Joseph fuit verū m̄rimoniū
um per illam celibem et felicissi-
mā habitationem in qua emicā-
tibz puritatj radijs a vultu vir-
gineo Joseph ad tam floridum
animū creditur sublimatus non
in merito ut ad puritatem ange-
licaz accessisset. Sed oritur dis-
quare hic loquitur de habē cū

supius inter p̄dicamenta de ip̄so
ictauerit et ip̄z dimiserit. Dicūt
autem aliqui q̄ habere vno mō
sumptuz est p̄dicamentuz et alio
modo post p̄dicamentum et sic
tractat hic de ip̄o inter post p̄di-
camenta. Secunda difficultas
que differentia est int̄ ip̄m habe-
re ut est p̄dicamentum et p̄ ut
est post p̄dicamentuz. Dicitur
q̄ iūto modo vltimo accipitur la-
cus quia ip̄e vocat hic habē nō
solum esse armatum et calciatuz
sed etiam habere quantitatez et
possessionem et cetera que vidē-
tur extendi vltra illud p̄dica-
mentum de quo magis infra.

¶ Sinis.

¶ Tertio

occurrit li-
ber p̄mus p̄-
iarmenias i
cuius exor-
dio. Primus
passus est q̄

ea q̄ sunt in voce sunt eaz q̄ sunt
i aia passionū note: et ea que scri-
buntur eoz que sūt in voce cō p̄

Et adiūgit q̄ quēadmodū nec
līe oibus eedez sunt nec voces:
passiones autē aīe q̄z iste sunt no-
te sunt oibus eedē et res eedem

Super libro.

quar sunt iste similitudines. Et sic patet qd in isto passu tanguntur qtuor q se habet p ordinem. Quor pmutz e q res q significatur p metis conceptus que hic vocat passionem et nihil significat vltari' quantu ad ppositu spectat. Secundum e passio aie. i. similitudo rei in aia que sigre etia significatur p voces quia p voces exprimuntur metis conceptus. Tertium est vox que significat ipm metis conceptus ut patuit et significatur p scripturas. Quartum est ipm scriptum quod significat vocem et non significatur p aliud: vnde sic res e significata et non significans ita scriptura significans et non significata. Sed oritur dif. quare pntur h scriptura signu vocis euz oio affirmatiua si scriptura vificari n possit ut cu dñs hō est aial cū scriptura subiecti non sit scriptura pdicati. Dñs aut q n vificatur scriptura nisi in ord. ne ad voces cuius e signu. Secunda dif. quia eadē ratio e de voce cū vox hoīs non sit vox aialis. Dñs q verificatur ipa vox i ordie ad int' conceptu cui ipa vox est signu. Tertia dif. est quia eadē ratio e de metis conceptu cū conceptus hoīs non sit conceptus aialis imo sunt actus specie distincti. Dñs q ista vificatio vnius conceptus de alio nō fit nisi in ordine ad res quar sūt conceptus signa. Quarta dif. q conceptus hoīs in ordie ad hoies et

aialis ad aial nō dicit nisi actum intelligendi cū respectu talis ordinis: citat aut q vnius act' cū tali respectu nō sit alius cū alio respectu. Et ideo dicitur q non fit ista verificatio pro actu cum quocūqz ordine sed accipiēdo ipsa signa p rebus significatis que sic se habent sicut dant itelligere signa. Intelligendū tamen e q in eodē processu supponēs distinctionē signor naturaliu et signorū ad placitū quor prima sunt passionēs aie et res significare: et secunda voces et lfe: dicit q lfe et voces non sunt eedez apud oēs sed bene passioēs aie et iper ea: itendens q signa naturalia sunt eadē apud oēs et nō ad placitū. Cuius ratio e q natura e pncipium vni forme et ars pcedit difformiter ad qz spectat placita signa.

Secundus. ¶

est q circa compositionē et diuisionē consistit vritas falsitasqz cap: eodē. Et ideo pbat q nēla uel verba nō significāt verum uel falsum quia sunt sine compositione et diuisione. Sed oritur difficultas qd est ista compositio de quo fit hic mentio. Dicitur aut q attributio pdicati ad subiectū: sicut in rebus naturalib' opō est applicatio forme ad matiaz sic euz dicitur hō est aial ipm aial hōi attribuitur. Secunda dif. qd e ista

Periarmentias.

diuifio. Dicitur quod remotio predicati a subiecto sicut in naturalibus diuifio fit per partium separationem abinuicem ut cum dicitur homo non est planta ipsa planta ab homine remouetur. Ista autem remotio fit per negationem sic illa attributio per affirmationem. Unde sic opponere est negare. Tertia difficultas quod inter consistit veritas et falsitas in tali oppositione aut diuisione. Dicitur quod subiectum per se sumptum nullum dicitur veritatem aut falsitatem nec predicatum sed quando predicatum copulatur subiecto aut ab eo reuocetur tunc est veritas aut falsitas secundum quod talis oppositio aut diuifio consonat uel dissonat rei. Quarta difficultas quod ens et verum conuertuntur ut dicitur in prima philosophia: et ideo cum termini ut proueniunt oppositionem sint entia habebunt veritatem. Dicitur quod sic in complexis: hic autem mentio solus de veritate complexa que consistit in habitudine terminorum adinuicem. Sed remanet difficultas si ista que dicta sunt oppositio et diuifio sunt in re uel in mente. Dicitur contra quod in mente quia attribueret aliquid alicui uel ab eo remouere pertinet ad intellectum cuius est attribueret secundum conceptum suorum variam applicationem et precisionem. Secunda difficultas quomodo veritas et falsitas sunt in tali oppositione et diuisione cum conceptus rei in voce de se inuicem non verificentur se. Dicitur autem quod veritas ista non

est in ipsa oppositione et diuisione subiective sed tantum obiective accipiendo obiecta ipsorum conceptuum que sunt in re. Tertia difficultas cum in re non sunt nisi termini in quibus non consistit ipsa veritas complexa quomodo in re potest poni ista veritas formaliter et subiective. Dicitur quod in re non solum sunt termini sed etiam habitudo mutua terminorum et in ista consistit veritas aut falsitas complexa et sic est in re vere: non solum totum et pars sed etiam habitudo maioritatis totius ad partem secundum quod verificatur omne totum est maius sua parte. Quarta difficultas quomodo potest veritas in re formaliter esse cum consistat in affirmatione et negatione que non sunt in re bene. Dicitur quod affirmatio et negatio sunt nota ideitatis et diuersitatis aut non ideitatis: et ideo sicut veritas mentis consistit in affirmatione et negatione ita veritas realis in ideitatem et diuersitatem ipsorum terminorum.

Tertius. **P.** ^{est quod} ^{non} ^{me} est vox significatio ad placitum sine tempore cuius nulla pars significatio est separata finita et recta capitulo secundo. Et ibidem declarat duas particulas positas in ista diffinitione. Quarum prima est cuius nulla pars significat separata quia in hoc nomine opposito equiferus: nulla pars significat sicut cum sit

Super libro.

oro de equifero. Et idē dicit de simplicibus nominibus tñ dicit diuersimode qz in simplicib⁹ ut hō ptes non possūt p se significare qualitercūq; accipiātur ut pz de istis duabus sillabis in hō noie homo contentis: in cōpositis aut possunt ptes significare si per se accipiātur dictōes. Secūdo declarat aliam pteculaz que ē qz nomen significat ad placitū quia dīc qz nūbīl nomē materialit̄ significat sed qñ sit nomen. i. qñ ipōnitur ad significandū: nō designat inq̄ et illimitati soni quoz nūbīl ē nomē qz. s. naturalit̄ et nō ad placitūz sīgt̄ nūc est gemit⁹ infernoz. Intellegendūz tñ ē qz in eodēz pcessu ponit duo notabilia. Prīmū ē qz nō hō nō est nomen. s. pprie nec etiā oro: et iō cū nomen ei ipōsitū sit vocatur nomen infinitū vnde habetur qz oē nomen cui est ne⁹ pposita est nomē infinitūz. Et iterū habetur qz negatio posita ad nomen ē negatio infinitas. Sed⁹ notabile ē qz cathōis et cathoni: et similia nō sunt noia sed casus nois vñ habetur qz fm loyū noia obliqua nō sunt noia quia dicit et similia p ipis. Et si dicatur qre nō qz nō possūt ingredi actū syllogisticū qui est in hac facultate pncipaliter intentus. Sz oritur difficultas si in nois ipōne ofertur aliqua virtus nomini ad significandūz cū expiamur p talia noia in nobis acq̄ri doctri-

nā uel sciam. Dicitur aut qz talis virtutis impressio nō videtur eē possibilis: cū volūtas nra nō sit impf sua taliū forma: et tamen nois ipositio fit ad placitūz sol⁹ volūtatis. Secūda dif. quō potest sermo gignere doctrinā significatiuus qd nō posset si ad significandū institutus nō esset. Dī qz istud significat p virtutē impressaz i nobis et nō in voce: dūz. n. vox ipōnitur ad significandū. aut dū docetur iposita eē relinq̄tur i fantasia p quā sit recordatio de eo cui ipōnitur audita ipa voce et sic fit doctrina. .

Quartus. Pas

sus est qz verbū est qd significat tēpus cuius nulla ps extra sīgt̄: et est sp nota eoz que de alio pre dicantur ca⁹ tertio. Et declarat ibidē duas pteculas positas i ista distōne. Quāz pma ē qz sīgt̄ tps quod ipōrtat nō quātū ad significatū sed quātū ad modū significandi sicut currit signif. cat nūc eē in pñti. Secūda ē qz semp eozū ē nota que de alio dñtur. i. si, gnum p̄dicati qz eoz que dñtur de subiecto uel sunt in subiecto: cuius ē inq̄ ratio: qz significat p modū actiui illud quod denotat et p modū dependētis. Intelligē dūz tñ qz in sequētibus ponit q̄t tuoz notabilia. Prīmū est qz nō laborat nō est verbū sed verbūz infinitū sicut fuit supra dictū de

¶ Periarmenias.

noie infinito. Secundū notabi-
le ē q̄ curreret ⁊ currebat non
sunt verba sed casus verbi. dñt
aut̄ q̄ verbū significat pñs: alia
vero que cōplectuntur: nō. i. p̄teri-
tum ⁊ futurū. Tertiū notabile q̄
verba s̄m se dicta nota sunt id ē
materialit̄ accepta ut cū dñr currit
est verbum quia dñr q̄ sic consti-
tuit intellectū: ⁊ qui audit quies-
cit. Quartū notabile ē quod ē
uel n̄ ē nō est signū rei. significat
aut̄ inquit quandā cōpositionē q̄
sine extremis nō est intelligere.
Et ad istius declarationē ē intel-
ligendū q̄ in oī loyali cōplexio-
ne ē tria iuenire. s. subiectū p̄di-
catū ⁊ copulā ut cum dñr hō ē
aīal: homo est subiectū ⁊ aīal p̄ i-
catum ⁊ istud v̄bū est ē copula
puta istoz duoz f̄minoz. Et iō
dicit q̄ eē uel nō esse nō signifi-
cat rem. i. terminū aliquē in p̄-
pōne s̄m cōpōnez quandā quia. s.
est copula denotās cōpōnez sub-
iecti cum p̄dicato q̄ inquit. s. cō-
positionez nō est intelligere sine
compositis. i. sine cōponentibus
terminis. Intelligendum est q̄
ex isto dicto sic intellectu eliciun-
tur quattuor p̄bica documenta
Primū est q̄ nulla cōpositio
potest intelligi nisi cōponentia in-
telligantur: quia dicit s̄m cōpōez
sine cōpositis nō est intelligē
accipiendo cōposita p̄ cōponenti-
bus ut fuit dictū. Secundū est
q̄ nulla oīo potest intelligi nisi

termini eius intelligantur: cum
oīo sit qd cōplexū ⁊ cōplexio com-
positio quedā: termini quoq̄ sūt
cōponētes ipam cōplexionē. Ter-
tiū do. q̄ nulla habitudo pōt in-
telligi nisi intellectis suis extrēis
quia cōpositio de qua hic loq̄mur
est habitudo que p̄ verbalem co-
pulam denotatur. Quartū do.
q̄ nulla habitudo potest eē sine
extremis quia magis sunt sepa-
bilia abinuicem entia in eē obiec-
tuali q̄ in esse reali cum intelle-
ctus seperet ea que sunt i re cō-
iuncta: ⁊ iō cū habitudo nō pos-
sit esse sine extremis in eē cogni-
to ut hic habetur multo minus i
esse reali. Sed oritur dif. q̄ ist d̄
v̄bū copulatū ē de quo hic loq̄-
tur nō videtur includi in oī oīo-
ne de qua intendit. Dicitur q̄
quandoq̄ ponitur sicut cum ho-
mo ē animal: quādoq̄ sub intel-
ligitur ut cum dicitur homo cur-
rit sic exponendo id ē homo est
currene.

¶ Quintus. Pas

sus est q̄ oratio est vox signifi-
cativa ad placitum cuius par-
tes aliquid significant separate
ut dictio non ut affirmatio capi-
tulo quarto. Et in sequenti-
bus declarat duas particulas
positas in diffinitione ista.

Prima est q̄ orationis par-
tes significant ut dictio non ta-
men sillaba nisi in cōpositis

Super libro.

icōpositis nobis si separentur ut cum dicitur foris ibi rex nihil significat nisi per se sumatur. Secunda particula est quod significat ad placitum quod non significat sicut instrumentum naturaliter. Et forte vocat hic instrumentum spiritum per quod res naturaliter replentatur et quo ad intelligendum videtur intellectu ut instrumento: aut forte melius instrumenta artis significant naturaliter id ad quod sunt facta sicut apud omnes videtur volubrum precipit quod est instrumentum aptum ad incindendum. In intelligendum tamen est quod oratio sumitur quadrupliciter. Primo quod per illam quod est inscripto et sic pertinet ad quantitatem spiritum qualitatis quia sicut littera est character specialis ita in syllaba totalis et sic dictio et per omnia oratio character autem est omnis figura sicut si diceretur de pertracta historia. Secundo modo per illam que est in vocali verbo et sic pertinet ad tertiam spiritum qualitatis in qua sunt que inferunt sensui passionem et isto modo oratio est vox et vox est sonus quod est obiectum auditus. Tertio modo per illam que est in reali anima et sic pertinet ad primam qualitatis speciem in qua est habitus et dispositio. Actus autem intelligendi est dispositio quedam ad habitum et sic oratio est secundus actus rationis qui vocatur compositio et diuisio. Quarto modo pro illa que est in reali subiecto. id est in re extra et ista non

est aliquo determinato genere quod de rebus cuiuslibet generis formari potest. Sed contra istas assumptiones arguitur quadrupliciter. Primo quod sicut se habet oratio sermonis ad auditum ita scripta complexio se videtur habere ad visum et ideo sicut illa continetur sub obiecto auditus: ita sub obiecto visus utpote sub colore et sic non in quarta specie qualitatis. Secundo quod si oratio 2° modo et primo est qualitas frustra ponitur in genere quantitatis discrete ab Aristotele. in predicamentis preterit cum tertia acceptio sit etiam quantitas et quarta non in genere determinato. Tertio quod cum tertia acceptio orationis sit principalior quam secunda melius debuit hic diffiniri ut diceretur oratio est actus rationis quam oratio est vox. Quarto quia oratio non videtur esse in re extra cum ens extra animam sufficienter diuidatur in .x. predicamenta quod omnia sunt impleta et omnia realia incomplexa esse videtur cum cadunt sub incomplexis. Ad primum dicitur quod non sic se habet oratio vel vocalis ad auditum sicut se habet scriptura ad visum quia variato quocumque colore dum tamen figura litterarum eadem remaneat sunt littere eedem et eadem oratio et ita forte diceretur de voce siue sit acuta siue grauis non tamen est magna vis. Ad secundum quod ponitur in quantitate discretas pro ut integratur ex illis sicut aceruus vel discretas quantitas

• Periarmenias.

Quia eius ptes sint i generē subē.
Ad etiā q loica pmo docz modū
loquēdi: 7 ideo circa sermonem
hic voluit Aristo. negociari con
ceptū mētis deliquēs nālī pho.
Ad qrtū q vītas oīois ponitur
i re subiectiue sic i aīa obiectiue: 7
pō. i. idē de ei' entitate. Et iō cū
dr q aīa extrēa sūt ioplexa. dr q
vīa ē si accipiatur simpliciter 7 par
ticularit' 7 singularit' utpote sub
iectū p. līcatum 7 bitudo. Si tñ
ita accipiatur itē glīter tūc ē qd
oplexus i re ut aggregatū ut do
mus ē qd itē glī. Sed oritur dif.
q nō creditur ita eē oīo i rep
na sic in aīa uel i voce aut i scrip
to: cuz i nā sit similis cīnoy ople
xio. Dr aut q ista ordiatio cīno
rū in re nō pōt dici pō 7 diuīsiō
qz in sūme simplicib' ē talis ordo
sine oīo distinctione reali. In alijs
aut cīni sp drāt realiē 7 iō faciūt
vām opōnez ut in aīa uel i voce
et iō ibi ponitur oīo 7 nō i reb'.

Sextus. P. est
q enūciatiua nō oīs oīo ē sed in
qua vīn uel falsū ē c' eo. Et adiū
git q nō oīs oīo est vā uel falsa
ut de pcatio quedā. i. oīo optatiua
oīo ē s' nō vā uel falsa. Et iterū
addit q cese ab enūciatiua q. s.
dr indicatiua apud gmaticos reli
quetur rethorice uel poetice qz
quētiētiōz ē ibi eay cōsideratio:
enūciatiua vō pntis speculatiōis
ē. Intelligendū ē tñ q qdruplex

oīo apud gmaticos est distincta.
Prīa dr indicatiua sic cū dicitur
lego 7 ista sūt sp vīn aut falsum
qz aliquid affirmat 7 negat: 7 iō
hec vocatur enūciatiua a pho.
Secūda dr impatiua ut cū dr tu
lege 7 ista nō sūt vīn aut falsum
qz nūbīl enūciat sed pēcipit solum
Tertia dr optatiua ut ista utināz
legerē 7 nec ista signīficat verūz
aut falsūz qz nūbīl enūciat s'z solū
desiderat. Quarta est subiunctiua
ut si bene egeris recipies 7 ista
etiā nec verū nec falsū significat
quia nō idicat sed solū subiungit
7 iō cū sola indicatiua significet
verū aut falsū illa sola dr pō s'z
sīn hoc habetur diffinitio q p
positio ē oīo verūz aut falsū sig
nificās. Sed oritur dif. cū preter
modos qttuor iā dictos sit mo
dus inf. nitū apud gmaticos qre
nō ē enūciatiua oīo enūciatiua infini
tiua sic subiunctiua uel optatiua.
Dicitur q ex verbo infinitiui p
se sine alio oīo fieri neqz ordina
te signīficās 7 tunc ab alio verbo
noiatur oratiō sicut ista volo cur
rere ē t' indicatiua. Secūda dif.
quia non solūz indicatiua s'z etiā
subiunctiua videtur significare
verū aut falsū: cū subiunctiua sit
cōdictiōnalis ut si bene egeris reci
pies 7 oīs cōditionalis aut ē vā
aut falsa. Dicitur q tota cōdictio
nalis constat ex subiunctiua 7 in
dicatiua 7 ratiōe posterioris nō
prioris est vā aut falsa.

Septimus. P.

est q̄ vna oſo p̄ma enūciatiua af-
firmatio deinde ⁊ negatio. Alie
vero diuſione vna c̄ eo. Et po-
nit ibidez q̄ttuor notabilia circa
iſtū paſſū. Prīmū ē q̄ nccē ē oēz
enūciatiuaꝝ oꝛōnez ex verbo eē
uel ex caſu verbi. Et iſtiꝝ rō eſt
q̄ indicatio nō pōt fieri niſi per
verbū. Secundū notabile ē quia
diſt̄ ut rō hō. s̄ nō ē oſo enuncia-
tiua q̄z niſi enūciat niſi adda-
tur ei verbū. ⁊ iō cludit q̄ vnuz
eſt. i. in cōplexum aīal gꝛeſſibile
bipes quod ſignificat hōis diffi-
nitionē: diē tñ q̄ iſtud p̄tinet ad
aliud negociū. Tertiū notabile
q̄ eſt vna oſo enūciatiua q̄ vnuz
ō vno ſignificat: uel diuſiōe vna
plures: aut q̄ plura ⁊ nō vnum i
diuſiōe. Quartum notabile q̄
affirmatio eſt enūciatio alicuiꝝ
de aliquo: negatio vō alicuiꝝ ab
aliquo. Sed oꝛitur diſ. que d̄ra
eſt inter p̄pōnez in qua vnū de
vno ⁊ illam que hic dicitur diuſi-
ōe vna. D̄r autē q̄ p̄ma v̄r eē
kat̄gorica q̄z h̄z vniuoꝛū ſub-
iectū ⁊ vniuoꝛū p̄dicatuz: ⁊ ſecū-
da videtur eſſe ypotethica quia
in ea diunguntur due kat̄ego-
rice: ⁊ iō diuſiōe vna. Secūda
difficultas que eſt differentia in-
ter oꝛationē que eſt vna ⁊ plu-
res ſicut ponit in tertio notabili.
Dicitur q̄ vna eſt illa que habet
termiōs ſimplices: ⁊ plures ecō

uerſo que habet termiōs multi-
plices utpote equiuocos. Tertia
difficultas quare dicit affirmati-
onem eē de aliquo ⁊ negationez
ab aliquo. Dicitur q̄ in p̄mo ſub
intelligitur attributio p̄dicati
⁊ in ſecūdo remotio quia in affir-
matia p̄dicatū attribuitur ſubie-
cto ⁊ in negatiua remouetur a
ſubiecto. Quarta difficultas ſi p̄-
poſitionis diuiſio in affirmatiua
⁊ negatiua eſt cēntialis. Dicunt
q̄ non quia affirmatio ⁊ negatō
non p̄tinet ad p̄pōniā q̄p̄ica-
tem ſed ad qualitatem cum que-
ritur qualis eſt iſta. Iſtud tamē
non v̄z q̄z oppoſita ſemper oꝛ eē
q̄ditiue diſtincta: iſta aut ſūt
cōtradictorie oppoſita ut patebit
que eſt oppoſitio ſūma. .

Explicit opus

Aureuz editum a reuerēdiſſimo
Mḡro doctoreꝝ eximio fratre
Franciſco de oppido Maronis
ordinis minoꝝ: qui i v̄rbe Pla-
centina morte p̄uentus ip̄m in
cōpletū reliquit: Quod p̄ mḡm
Johem ſcriber de Annūciata
Bonōie āno dñi. M. cccclxxviii
die p̄ima Aprilis imp̄ſſuz eſt.

